

Základní škola a Mateřská škola Prakšice,
příspěvková organizace, okres Uherské Hradiště

Školní vzdělávací program

pro základní vzdělávání

Všestranná příprava pro život

Obsah

Obsah.....	1
1. Identifikační údaje.....	2
2. Charakteristika školy.....	3
2.1. Úplnost a velikost školy.....	3
2.2. Vybavení školy.....	3
2.3. Charakteristika pedagogického sboru.....	4
2.4. Charakteristika žáků.....	4
2.5. Dlouhodobé projekty.....	4
2.6. Servisní služby.....	5
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	6
3.1. Co chceme a kam směřujeme.....	6
3.2. Zaměření školy.....	6
3.3. Výchovné a vzdělávací strategie.....	6
3.4. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	8
3.5. Začlenění průřezových témat.....	14
4. Učební plán.....	18
4.1. Tabulace učebního plánu pro první stupeň.....	18
4.2. Tabulace učebního plánu pro druhý stupeň.....	19
4.3. Poznámky k učebnímu plánu.....	21
5. Učební osnovy.....	22
5.1. První stupeň.....	22
5.2. Druhý stupeň.....	149
5.3. Volitelné předměty – 2. stupeň.....	359
5.4. Nepovinné předměty.....	369
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy.....	392
6.1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou.....	392
6.2. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků.....	394
6.3. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií.....	395
6.4. Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, včetně předem stanovených kritérií.....	400
6.5. Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace.....	401
6.6. Způsob získávání podkladů pro hodnocení.....	402
6.7. Uvolnění z výuky, nehodnocení.....	403
6.8. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách.....	404
6.9. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	405
6.10. Pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků na 1. stupni.....	406
6.11. Hodnocení a klasifikace žáků na 2. stupni.....	416
6.12. Pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků ve volitelných předmětech.....	424
7. Autoevaluace školy.....	426
7.1. Oblasti autoevaluace.....	426
7.2. Cíle autoevaluace.....	426
7.3. Kritéria autoevaluace.....	426

1. Identifikační údaje

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Název programu: Všestranná příprava pro život
Název školy: Základní škola a Mateřská škola Prakšice, příspěvková organizace
Adresa: Prakšice 100, 687 56
Jméno ředitele: Mgr. Marcela Chmelová
Kontakty: telefon/fax: 572 672 250, 777 226 320
e-mail: zspraksice@zspraksice.cz

Zařazení do sítě škol

IZO: 102731977
REDIZO 600124410
IČO 70943311

Zřizovatel: Obec Prakšice
Adresa: Prakšice 29, 687 56
Kontakty: telefon 572 672 221
e-mail: obec@praksice.cz

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2024

Č. j.: 99/2024

.....
podpis ředitele školy

Razítko školy

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

Základní škola a Mateřská škola Prakšice, příspěvková organizace, Prakšice je úplnou základní školou s 1. – 9. ročníkem. Zřizovatelem je Obec Prakšice, okres Uherské Hradiště. Kapacita základní školy je 200 žáků.

Součástí školy je mateřská škola se dvěma odděleními s kapacitou 38 žáků, školní družina s dvěma odděleními a kapacitou 60 žáků, školní klub s kapacitou 100 žáků a školní jídelna s kapacitou 300 jídel.

Na 1. stupni je 5 ročníků po jedné třídě, na 2. stupni 4 ročníky po jedné třídě.

Jedná se o vesnickou školu umístěnou na okraji vesnice tak, aby mohla sloužit žákům obcí Prakšice a Pašovice. Základní kámen byl položen v roce 1947 a prvním školním rokem byl rok 1950/1951. Komplex budov tvoří základní škola, mateřská škola, školní družina, školní jídelna, tělocvična a sál školy.

Celý komplex školy obklopuje rozsáhlý park, který dotváří příjemné prostředí a zároveň odděluje budovu školy od dopravní komunikace. Zastávka autobusu pro dojíždějící žáky sousedí přímo s areálem školy. V zahradě mateřské školy jsou hrací prvky, které jsou k dispozici v odpoledních hodinách k odpočinkové činnosti školní družiny.

Škola prošla generální rekonstrukcí v letech 2004 a 2006. Došlo k úpravám exteriéru a interiéru školy, která byla zmodernizována, vybavena novým nábytkem a v současné době odpovídá všem hygienickým i estetickým požadavkům pro provoz školského zařízení.

V říjnu 2022 byla slavnostně otevřena nová tělocvična o rozměrech 22 x 40m v hodnotě 41 milionů Kč, která poskytuje moderní zázemí pro tělovýchovné aktivity.

2.2. Vybavení školy

V budově školy je 9 kmenových tříd a 6 odborných učeben - nová dobře vybavená tělocvična, školní dílna, keramická dílna, učebna hudební a dramatické výchovy, učebna ICT, žákovská kuchyně. Jako kmenová třída slouží odborná učebna přírodovědných předmětů. Z půdních prostor chceme v budoucnu vybudovat jazykovou učebnu, učebnu výtvarné výchovy a literární výchovy s knihovnou, které by se zároveň daly využívat i mimo vyučování pro spolkovou činnost v obci, kde takové prostory chybí.

Škola má velmi kvalitně vybavenou učebnu pro výuku pracovních činností a technických prací. U této učebny je také keramická dílna s hrnčířským kruhem.

Škola má čisté a esteticky upravené prostory. Na vzhledu školy se podílejí jak pracovníci školy, tak nápady a realizací i žáci.

Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami, v každé třídě je dataprojektor a jiná digitální technika. Žáci i učitelé mají k dispozici školní knihovnu a ICT s počítačovou technikou (v současné době 24 počítačů, tiskárna, scanner, interaktivní tabule, 3D tiskárna apod). Učební pomůcky, literatura i výukový software je pravidelně obměňován a doplňován.

Škola má k dispozici školní pozemek. Využívá sál s jevištěm, který je součástí objektu, k veřejným vystoupením, výchovným koncertům, výstavám prací žáků apod.

Počet kabinetů a odborných učeben je dán velikostí a strukturou budovy. Po generální rekonstrukci má škola kvalitní hygienické zázemí – moderní WC a sprchy, jak pro žáky, tak i zaměstnance školy. Každý žák má k dispozici svou šatní skříňku.

Součástí školy je moderně vybavená školní kuchyně.

K pohybovým aktivitám žáci využívají kromě nově vybudované tělocvičny také travnaté fotbalové hřiště, multifunkční hřiště s umělým povrchem, běžeckou dráhu, doskočiště a workoutové hřiště, která sousedí s budovou školy. Žáci 1. stupně a školní družiny mohou využívat zahradu mateřské školy s hracím programem, který je součástí parku. K dispozici je koupaliště v Pašovicích využívané na konci školního roku, okolí místních rybníků a samozřejmě celé krásné prostředí Prakšické vrchoviny s naučnou stezkou nebo cyklostezkami.

V době přestávek a volna mohou žáci využívat všech prostor školy – k relaxaci odpočinkové koutky na chodbách nebo relaxační klidovou místnost ve školní kuchyňce pro žáky 2. stupně, k uvolnění stolní tenis, fotbálek, rotoped, stepper, stolní hokej aj.

Je jim k dispozici pitný režim zajišťovaný školní jídelnou a financovaný SRPŠ.

Každý vyučující má k dispozici svůj notebook, grafický tablet, popř. přídatná zařízení. Žáci využívají digitální techniku při výuce v počítačové učebně (PC, grafický tablet, robotické pomůcky) nebo ve třídě (tablety, robotické pomůcky aj.) S rodiči komunikujeme prostřednictvím školního informačního systému Bakaláři, využíváme elektronickou žákovskou knížku (v nižších třídách dle domluvy notýsky nebo deníčky), v případě on-line výuky MS Teams.

Škola má bezbariérový přístup s nájездem po plošině u dveří do školní jídelny a uvnitř šikmou schodišťovou plošinu s výjezdem k počítačové učebně a do patra.

Dlouhodobá je spolupráce se ZUŠ Uherský Brod, jejichž žáci využívají prostory školy v odpoledních hodinách k výuce hry na nástroje a hudební nauku.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má 16 členů. Je smíšený s převahou žen. Z hlediska věkové struktury jsou zde mladí učitelé a zkušení učitelé středního věku. V současné době zde nepracuje žádný učitel důchodového věku. Ve sboru je pedagog se speciálně pedagogickým vzděláním a tedy kvalifikací pro práci s žáky s podpůrnými opatřeními 1. – 5. stupně a žáky nadanými a mimořádně nadanými. Ve škole pracuje školní poradenské pracoviště, ve kterém působí výchovný poradce a školní metodik prevence a speciální pedagogové. Učitelé pravidelně absolvují kurzy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků i kurzy celoživotního vzdělávání, tak aby mohli využívat nové poznatky a informace ve výchovně vzdělávacím procesu. Členové učitelského sboru využívají výpočetní, komunikační a prezentační techniku v přípravě na vyučování, při výuce i ke komunikaci s rodiči. Průběžně probíhají školení zaměřená na zdokonalení práce s novou digitální technikou. Všichni učitelé jsou proškoleni v problematice ochrany při mimořádných událostech a mají základní kurz první pomoci.

Ve školní družině pracují dvě vychovatelky ve dvou odděleních školní družiny.

2.4. Charakteristika žáků

Školu navštěvují děti z obcí Prakšice, Pašovice a okolních obcí. Ve škole jsou vzdělávány i děti cizích státních příslušníků. Vzděláváme také žáky žijící v zahraničí. Máme zkušenosti s individuálním vzděláváním. Kvalifikovaně pracujeme s žáky s podpůrnými opatřeními 1.- 5. stupně. Nadstandartně pracujeme s prací s žáky nadanými a mimořádně nadanými.

Ve škole pracuje žákovský parlament, jehož členy jsou zástupci 4. - 9. ročníku. Žáci se mohou jejich prostřednictvím vyjádřit k dění ve škole a přicházet s aktuálními návrhy.

2.5. Dlouhodobé projekty

Pedagogové vzájemně spolupracují na školních projektech. Téma projektů volí vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Opakujícími se tématy jsou zvyky a tradice našeho regionu a environmentální výchova (Den Země, Uklidíme kolem Prakšic, péče o školní zahradu, naučné vycházky k místním rybníkům). V rámci sportovní a branná přípravy škola pořádá tradiční Sportovně branné dny, kdy využívá dobrého materiálně technického zázemí pro sportovní činnost (nová tělocvična je součástí budovy, za budovou školy je multifunkční hřiště s umělým povrchem, atletická dráha, doskočiště, tenisový kurt a workoutové hřiště.

Některé projekty jsou třídní, jiné celoškolní. Pravidelně zařazujeme společné projekty s mateřskou školou.

Škola je dlouhodobě zapojena do spolupráce s humanitárním hnutím Na vlastních nohou – Stonožka. V roce 2007 se stala koordinátorem stonožkového hnutí pro Moravu. Jejím prostřednictvím se děti učí vzájemné lidské solidaritě a poznávání problémů dětí v krizových oblastech. Součástí této aktivity je spolupráce s Armádou České republiky. Žáci se účastní různých akcí, jejichž výtěžek jde na pomoc potřebným a strádajícím dětem u nás i v zahraničí. Každý rok organizujeme projektový Den pro Stonožku, jehož náplní je tvorba výrobků žáků, které jsou prodávány dětmi, učiteli a rodiči na Kateřinském jarmarku v Uherském Brodě a před kostely v adventním období. V průběhu roku organizujeme podobné aktivity se zapojením žákovského parlamentu.

Pro žáky jsou zajišťovány kulturně vzdělávací akce (návštěvy filharmonie Zlín, divadel Zlín, Uherské Hradiště, Uherský Brod, knihoven, muzeí v Uherském Brodě, Uherském Hradišti, výstav, filmových představení), exkurze v podnicích regionu v rámci volby povolání, poznávací zájezdy u nás i v zahraničí (Osvětim, Vídeň, Budapešť, Bratislava, Brno, Praha aj.), lyžařské a snowboardové kurzy. Spolupracujeme také se středními školami Uherskobrodsko a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně.

Žáci se pravidelně pod vedením učitelů úspěšně zapojují do soutěží a olympiád a to v různých oborech v rámci práce s nadanými dětmi.

Škola klade důraz na spolupráci s rodinou. Snaží se řešit i zdánlivě drobné problémy žáků, což je dobrým předpokladem prevence sociálně patologických jevů. Velkou výhodou je znalost místního prostředí, mezilidských vztahů, a tím i ztráta anonymity, která je jedním z prvotních předpokladů pro vytváření negativních společenských jevů. Po vzájemné dohodě s učitelem mohou rodiče kdykoliv navštívit školu, samozřejmostí jsou konzultační odpoledne a třídní schůzky.

Škola svou práci prezentuje např. organizací ukázkových hodin, Dnů otevřených dveří s tvořivými dílnami, besídek pro rodiče a prarodiče, školními akademiemi např. ke Dni matek. Tradicí se stal každoroční školní ples ve spolupráci se Spolkem rodičů a přátel školy při ZŠ Prakšice, z. s.

Rodiče jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím školního informačního systému Bakaláři, webových stránek školy, místních novin.

Při škole aktivně pracuje Spolek rodičů a přátel školy při ZŠ Prakšice, z. s. a Školská rada.

Úzce škola spolupracuje s vedením obou obcí, se sportovními oddíly, spolky a občanskými sdruženími.

2.6. Servisní služby

Školní družina

Školní družina je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování pro žáky prvního stupně. Není pokračováním školního vyučování, ani ho nenahrazuje. Jejím úkolem je zabezpečení odpočinku, rekreace a zájmové činnosti žáků.

Školní družina plní vedle výchovně vzdělávací činnosti i funkci sociální, kdy přebírá dohled nad žáky po určitém předem dohodnutou dobu po skončení vyučování.

Školní klub

Součástí školy je školní klub, ve kterém škola každoročně nabízí mimoškolní činnost v kroužcích zaměřených na oblast sportu, folklóru, informatiky, jazykových dovedností, rukodělných a výtvarných činností. Je zřízen pro žáky vyšších ročníků.

Žáci navštěvující školní klub mají k dispozici všechny prostory školy včetně keramické dílny s hrnčířským kruhem a keramickou pecí. Vedoucími kroužků jsou pedagogové i externí pracovníci.

Informační centrum

V informační centru mají žáci a ostatní pracovníci školy k dispozici počítačová učebna s připojením na internet a výukovými programy, dataprojektor s interaktivní tabulí, tiskárnu a scanner. Centrum je využíváno jak při vyučování, přípravě vyučujících na výuku, tak v odpoledních hodinách v mimoškolní činnosti.

Školní jídelna

Součástí školy je školní jídelna, která má kapacitu 300 jídel a je umístěna v pravém křídle budovy. Školní kuchyně prošla generální rekonstrukcí, je vybavena nejmodernějším zařízením a vybavením včetně konvektomatu. Vaří pro žáky, kteří se stravují přímo v budově školy a je zároveň výdejnou obědů pro mateřské školy v Prakšicích a Pašovicích.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1. Co chceme a kam směřujeme

Školní vzdělávací program vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Vznikl analýzou vlastních možností školy a navázáním na tradice regionu a historii školy.

Název „Všestranná příprava pro život“ vyjadřuje základní myšlenku našeho směřování – připravit žáka všestranně pro život. Důraz je kladen na všestranný rozvoj osobnosti každého jedince.

3.2. Zaměření školy

Škola je zaměřena na:

- vytváření podmínek pro nadané a mimořádně nadané žáky a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- pracovní výchovu a technické práce
- environmentální výchovu
- sportovní výchovu

Chceme:

- vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů, podporovat výuku na počítačích
- preferovat sportovní výchovu, vést žáky ke zdravému životnímu stylu
- vést žáky k citlivému přístupu k přírodě a jejím zákonitostem, upevňovat správné návyky ve vztahu k životnímu prostředí
- věnovat stejnou péči všem žákům
- dát prostor pro získání kvalitního vzdělání všem žákům - s různými vlohami, nadáním a vlastnostmi – žákům nadaným a mimořádně nadaným a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
- pokračovat v uplatňování efektivních metod výuky, jako je skupinové a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, ke vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemného respektu
- učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě
- vést žáky k hrdosti na školu, tradice, vlast
- vést žáky k zdravému sebevědomí, vyšší sebedůvěře a víře ve vlastní schopnosti

3.3. Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Cílem je vybavit žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

Na konci základního vzdělávání žák:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Na konci základního vzdělávání žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Na konci základního vzdělávání žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

Na konci základního vzdělávání žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Na konci základního vzdělávání žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

Na konci základního vzdělávání žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

Na konci základního vzdělávání žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3.4. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola zajišťuje vzdělávání žáků se SVP s přiznanými podpůrnými opatřeními. Podpůrná opatření 1. stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení ŠPZ na základě plánu pedagogické podpory PLPP. Podpůrná opatření 2. – 5. stupně bude uplatňovat dle doporučení ŠPZ. Podpůrná opatření budou vytvořena tak, aby bylo co nejvíce využito potenciálu každého žáka vzhledem k jeho individuálním možnostem a schopnostem. Pedagog přizpůsobuje své vzdělávací strategie stanoveným podpůrným opatřením. Dle doporučení ŠPZ budou zařazeny předměty speciálně pedagogické péče. Vzdělávací oblast těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP dle vyhlášky č. 27/2016 Sb.

3.4.1. Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně – plán pedagogické podpory

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP). Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

3.4.2. Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP)

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.

3.4.3. Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje.

V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka. Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

3.4.4. Metody výuky (pedagogické postupy)

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti),
- respektování míry nadání žáka a jeho specifika,
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem,
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování,
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifík žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vracení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.),
- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů,
- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění,

- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy,
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka

3.4.5. Organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky,
- u mladších žáků využívání skupinové výuky,
- postupný přechod k systému kooperativní výuky,
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků,
- nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka,
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání, včetně odborných exkurzí a stáží.

3.4.6. Hodnocení žáka

- vychází z doporučení ŠPZ,
- využívání různých forem hodnocení žáka,
- hodnocení vychází ze zjištěných specifík žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka),
- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka,
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení),
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání,
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasně a srozumitelně formulována hodnotící kritéria,
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní,
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání.

3.4.7. Předměty speciálně pedagogické péče

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory, dle možností osazení pracovníků ve škole. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

3.4.8. Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka,
- respektování zvláštností a možností žáka,
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnostmi úlev,
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry,
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné,
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán,
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků,
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními,
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci,
- nutnost spolupráce s rodiči,
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný,
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa.

3.4.9. Zásady práce s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (zdravotní znevýhodnění – mentální)

Ve všech hodinách by měl působit speciální pedagog s praxí vzdělávání žáků s LMP nebo pedagog působící pod supervizí zkušeného speciálního pedagoga.

- IVP zpracovat dle minimálních doporučených výstupů se zaměřením na formy a metody práce s důrazem na pozitivní hodnocení a vhodnou motivaci k práci přiměřenou věku a výši intelektovým schopnostem. Při zpracování IVP navázat na aktuální znalosti a dovednosti žáka, při výuce se zaměřit pouze na základy učiva.
- Usadit dítě v lavici v dosahu vyučujícího (zasedacím pořádkem nevyčlenit žáka z kolektivu – obklopit ho spolužáky, kteří mu dokáží pomoci).
- Vůči dítěti vystupovat s laskavostí, klidem, optimismem a velkou trpělivostí mj. dohlédnout i na vztahy mezi spolužáky (v případě potřeby taktně vysvětlit spolužákům jinakost dítěte, zapojit ho do kolektivu, rozvíjet vzájemné porozumění aj.)
- Celkově se zaměřit na zvyšování sebevědomí.
- V jednotlivých předmětech ve vzdělávacím procesu v první fázi upřednostnit rozvoj komunikačních schopností a upevnění pozornosti, včetně návyku krátkodobé samostatné práce a osamostatnění se.

□

- Práci rozčlenit do krátkých úseků a jejich plnění postupně kontrolovat (pokud se však dítě na nějakou činnost začne soustředit, nenutit ho hned přejít k další - flexibilně dle dítěte).
- Tolerovat a pracovat s nižší koncentrací pozornosti, počítat s kolísavým pracovním tempem.
- Vzhledem k míře handicapu v případě potřeby učivo vysvětlovat odděleně od ostatních spolužáků – vždy využívat názoru.
- Pokud možno převádět učivo na poznatky, které jsou dítěti blízké (příklady z pohádek, přirovnávání k oblíbenému sportu apod.) – využívat prvky z činnostního učení
- počítat se zhoršenou flexibilitou
- respektovat pomalejší pochopení a zapamatování pojmů
- nepřecházet rychle z jednoho typu úkolu na jiný
- upozornit na změnu typu úkolu / činnosti / jevu
- kontrolovat pochopení zadaných instrukcí a úkolů
- poskytnout na zapracování dostatek času, respektovat individuální tempo žáka
- používat jednoduché, jasné a důsledné postupy
- práci prokládat krátkým odpočinkem (pasivním i aktivním).
- počítat s tím, že dítě se učí a vnímá svět zejména globálně, detaily mu unikají, není systematické
- předkládat dítěti úkol jako celek a teprve potom se zaměřit na detaily
- nechat dítě sbírat informace všemi modalitami (zrak, sluch, hmat apod.)
- využívat vhodné kompenzační mechanismy a vizuální oporu (tabulky, přehledy učiva - učit se v nich orientovat a využívat je, upřednostňovat vlastní přehledy učiva)
- Prodloužit fázi upevňování a procvičování učiva, zachovávat princip spirálového osvojování učiva.
- Upřednostnit ústní formu zkoušení před písemnou.
- Samostatnou práci zadávat s motivačními prvky přiměřeně věku a možnostem žáka.
- Poskytnout žákovi okamžitou zpětnou vazbu, následnou kontrolu provádět ihned po vypracování práce.
- Pochvala, pozitivní hodnocení - ocenit každý sebemenší úspěch nebo projevenou snahu a pílí, chválit ihned po splnění úkolu
- Vytvářet podmínky, aby dítě mohlo zažít úspěch

3.4.10. Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří:

- školní metodik prevence,
- výchovný poradce,
- třídní učitelé,

- speciální pedagogové školy

V případě doporučení školského poradenského zařízení k úpravě výstupů vzdělávání a vytvoření IVP u žáka s LMP (od 3. stupně podpory) vychází škola při tvorbě IVP z doporučení min. úrovně výstupů v upraveném RVP ZV s přihlédnutím ke ŠVP žáka a využívá přitom metodický průvodce www.rvp.cz/pruvodce, ve kterém bude vypracována metodická podpora pro stanovení obsahů očekávaných výstupů.

3.4.11. Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaný a mimořádně nadaný žák

Škola zajišťuje vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. Žáci mimořádně nadaní potřebují zvýšenou motivaci k prohlubování základních vědomostí především v předmětech, které reprezentují nadání dítěte. Výchova a vzdělávání těchto žáků vyžaduje náročnější přípravu učitelů na vyučování v jednotlivých předmětech. PLPP bude vytvořen tak, aby bylo co nejvíce využito potenciálu každého žáka vzhledem k jeho individuálním možnostem a schopnostem. Pedagog přizpůsobuje své vzdělávací strategie stanoveným PLPP.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.

Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

3.4.12. Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.

- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.

S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.

- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.

- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.

- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

- Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

3.4.13. Postup školy při přeřazení žáka do vyššího ročníku

- Zákonný zástupce žáka požádá o přeřazení do vyššího ročníku

- Ředitel školy jmenuje komisi pro přeřazení žáka do vyššího ročníku.

- Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem

- Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.

- Žák vykoná zkoušku před komisí.

- Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.

- Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

- Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.

- V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

3.4.14. Metody výuky (pedagogické postupy)

- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí školního vzdělávacího programu pro nadané a mimořádně nadané žáky,

- využívání individuální a skupinové projektové práce,

- povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí.

- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činnost (nabídka nestandardních problémových úloh)

- respektování pracovního tempa a zájmů žáka

- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů

napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

3.4.15. Úprava obsahu vzdělávání

- obohacování učiva {dílčích výstupů} nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka,

- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace,

- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni),

- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol.

3.4.16. Organizace výuky

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce,
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech,
- možnost účasti žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.
- vnitřní diferenciaci žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk, volitelné předměty
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí
- žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských,
- žáci jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou.
- pestrá nabídka volitelných předmětů, kde si žáci volí studium podle svého zájmu a mohou rozvíjet svůj talent v oborech, kde pro to mají předpoklady,
- spolupráce se sportovním klubem.

Stává se, že tito žáci mají výkyvy v chování. Je třeba je třeba usměrňovat efektivně s patřičným pedagogickým taktem. Vedeme je k správnému přístupu k žákům s menším nadáním, k toleranci, ochotě pomáhat druhým i k zamýšlení se nad sebou samým (nadaný žák nemusí vynikat ve všech oblastech).

3.5. Začlenění průřezových témat

OSV na prvním stupni je běžnou součástí výuky, není zde vyplněna. (*)

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopností poznávání	*	*	*	*	*	ČJ M F HV VZD TV VV PŘ	ČJ M NJ PŘ F TV	ČJ, AJ NJ TV PŘ F Ch	M INF
Sebepoznání a sebepojetí	*	*	*	*	*	DĚJ	OV PŘ	OV VZD VV	OV VV
Seberegulace a sebeorganizace	*	*	*	*	*	TV, PČ	OV TV PČ	VZD TV	TV
Psychohygiena	*	*	*	*	*	VZD	VZD		VZD
Kreativita	*	*	*	*	*	VV TV	VV TV	VV TV	VV TV

							INF PČ	HV INF	
Osobnostní a sociální výchova - sociální rozvoj									
Poznávání lidí	*	*	*	*	*		VZD	VZD	
Mezilidské vztahy	*	*	*	*	*	VZD TV D	OV VZD TV NJ	VZD TV	VZD TV
Komunikace	*	*	*	*	*	ČJ AJ OV INF	ČJ, AJ, NJ HV INF	ČJ, AJ, NJ	ČJ VZD
Kooperace a kompetice	*	*	*	*	*	VZD TV PČ	OV TV PČ	VZD TV PČ	TV PČ
Osobnostní a sociální výchova - morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	*	*	*	*	*		VZD	OV VZD PČ	VZD PČ
Hodnoty, postoje, praktická etika	*	*	*	*	*	VZD	OV	OV VZD	OV VZD
Výchova demokratického občana									
Občanská společnost a škola	PRV VV	PRV VV TV	PRV VV	PŘV VLA		OV PČ	OV PČ	PČ	OV PČ
Občan, občanská společnost a stát		MA	PRV TV	PŘV		DĚJ	OV	DĚJ OV PŘ	DĚJ OV
Formy participace občanů v politickém životě					VLA		OV	OV	OV
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VLA		DĚJ	OV	OV	DĚJ
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech									
Evropa a svět nás zajímá	CJ VV	CJ VV	AJ VV	HV	CJ VLA	AJ OV	AJ DĚJ	PŘ	OV

							OV HV		
Objevujeme Evropu a svět					VLA	AJ ZE	AJ DĚJ ZE PŘ	AJ	AJ OV
Jsme Evropané					VLA	VV DĚJ OV	VV DĚJ	VV AJ CHE	VV AJ OV
Multikulturní výchova									
Kulturní rozdíly		PRV	PRV	VV	CJ VLA VV	OV	HV	VV	VV
Lidské vztahy		CJ PRV TV	PRV	VV	VLA VV	OV	HV VZD	DĚJ	HV
Etnický původ				HV VV	VLA VV	DĚJ OV	DĚJ	DĚJ ZE PŘ	
Multikulturalita		HV	AJ	AJ	AJ	DĚJ AJ	AJ	DĚJ HV	HV
Princip sociálního smíru a solidarity					VLA	OV VZD		DĚJ	
Environmentální výchova									
Ekosystémy	PRV VV	VV	PRV VV	PŘV VV	PŘV VV	PČ PŘ	PČ PŘ	ZE PČ	DĚJ PČ PŘ
Základní podmínky života	PRV	PRV	PRV	PŘV VV	PŘV VLA VV	PČ PŘ	OV PČ PŘ	CHE PČ PŘ	PČ PŘ
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRV		PRV	PŘV VV	PŘV VLA VV	DĚJ PČ PŘ	OV PČ	AJ DĚJ CHE PČ	AJ DĚJ CHE PČ
Vztah člověka k prostředí	VV	VV PRV	VV	VLA VV	VV VLA	VZD	OV	AJ CHE VZD	AJ CHE HV
Mediální výchova									
kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	VV	CJ VV	VV	CJ				ČJ	ČJ
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				CJ			VZD	ČJ PŘ	ČJ OV
stavba mediálních sdělení				VV	VV	ČJ			ČJ
vnímání autora mediálních sdělení				ČJ				VV	VV ČJ

fungování a vliv médií ve společnosti		HV			CJ		VZD	VZD	ČJ OV HV
tvorba mediálního sdělení					ČJ	VV ČJ	VV ČJ	VV ČJ	VV ČJ
práce v realizačním týmu	Bude realizováno formou projektů v jednotlivých předmětech								INF

4. Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu pro první stupeň

Učební plán od školního roku 2023/2024								
1. stupeň základního vzdělávání								
vzdělávací oblast	vzdělávací obory	ročník					Disponibilní hodiny	celkem
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	8+1	8+1	7+2	5+2	5+2	(8)	41 (33+8)
	Anglický jazyk	0	0	3	3	3	(0)	9 (9+0)
	Další cizí jazyk	-	-	-	-		-	-
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	(4)	24 (20+4)
Informatika	Informatika	0	0	0	1	1	(0)	2 (2+0)
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	(0)	14 (11+3)
	Přírodověda	0	0	0	1+1	1+1	(2)	
	Vlastivěda	0	0	0	1+1	2	(1)	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	(0)	13 (12+1)
	Výtvarná výchova	1	1+1	1	2	2	(1)	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	(0)	10 (10+0)
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	(0))	5 (5+0)
<i>Týdenní časová dotace</i>		20	22	24	26	26	<i>(16)</i>	118 (102+16)

4.2 Tabulace učebního plánu pro druhý stupeň

Učební plán – školní rok 2023/2024							
2. stupeň základního vzdělávání							
vzdělávací oblast	vzdělávací obory	ročník				Disponibilní hodiny	celkem
		6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	4+1	3+1	4	4+1	(3)	18
	Anglický jazyk	3	3	3	3	(0)	12
	Německý jazyk	0	2	2	2	(0)	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	3+1	4+1	4+1	(4)	19
Informatika	Informatika	1	1	1	1	(0)	4
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	1+1	2	(1)	8
	Výchova k občanství	1	0+1	1	1	(1)	4
Člověk a příroda	Fyzika	1	1+1	2	2	(1)	7
	Chemie	0	0	2	1+1	(1)	4
	Přírodopis	1+1	2	2	1	(1)	7
	Zeměpis	2	2	0+1	1+1	(2)	7
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	(0)	4
	Výtvarná výchova	2	1+1	1	1	(1)	6
Člověk a kultura	Výchova ke zdraví	1	1	0+1	0+1	(2)	4
	Tělesná výchova	2	2	2	2	(0)	8
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	0+1	1	1	1	(1)	4
<i>Týdenní časová dotace</i>		29	30	31	32	<i>18</i>	122

Učební plán od školního roku 2024/2025							
2. stupeň základního vzdělávání							
vzdělávací oblast	vzdělávací obory	ročník				Disponibilní hodiny	celkem
Povinné předměty							
Jazyk a jazyková komunikace		6.	7.	8.	9.		
	Český jazyk	4+1	3+1	4	4	(2)	17 (15+2)
	Anglický jazyk	3	3	3	3	(0)	12
	Německý jazyk	0	2	2	2	(0)	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	3+1	4	4	(2)	17 (15+2)
Informatika	Informatika	1	1	1	1	(0)	4
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	1	2	(0)	7
	Výchova k občanství	1	0+1	1	1	(1)	4 (3+1)
Člověk a příroda	Fyzika	1	1+1	2	2	(1)	7 (6+1)
	Chemie	0	0	2	1+1	(1)	4 (3+1)
	Přírodopis	1+1	2	2	1	(1)	7 (6+1)
	Zeměpis	2	2	1	1+1	(1)	7 (6+1)
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	(0)	4
	Výtvarná výchova	2	1+1	1	1	(1)	6 (5+1)
Člověk a kultura	Výchova ke zdraví	1	0	0+1	0+1	(2)	3 (1+2)
	Tělesná výchova	2	2	2	2	(0)	8
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	0+1	1	1	1	(1)	4 (3+1)
Volitelné předměty							
Technické práce		0	0+1	0+1	0+1	(3)	3 (0+3)
Cvičení z matematiky		0	0	0+1	0	(1)	1 (0+1)
Seminář českého jazyka		0	0	0	0+1	(1)	1 (0+1)
Týdenní časová dotace		29	30	31	32	18	122

4.2.1. Volitelné předměty

Škola zavádí volitelné předměty od 6. ročníku. O výběru a časové dotaci rozhodne ředitel školy. Volitelným předmětům se podle jejich charakteru vyučuje po dobu nejméně jednoho pololetí. Přehled níže uvedených volitelných předmětů může ředitel školy podle pedagogických záměrů školy a potřeb žáků doplnit o další předměty.

Nabízíme:

Technické práce
Cvičení z matematiky
Seminář z českého jazyka

4.3. Poznámky k učebnímu plánu

4.3.1. Nepovinné předměty

Od 1. ročníku škola nabízí nepovinné předměty, které se zařazují nad rámec týdenní časové dotace povinných předmětů. Ředitel může koncipovat nepovinné předměty po dohodě s vyučujícím podle podmínek školy a podle zájmu žáků. Výběr a počet nepovinných předmětů není pro žáka omezen.

Pro žáky 1. stupně nabízíme:

Náboženství
Angličtina pro nejmladší žáky (1.-2. ročník)

Pro žáky 2. stupně nabízíme:

Náboženství

4.3.2. Předměty speciálně pedagogické péče

Předměty speciálně pedagogické péče jako podpurná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory a dle možností osazení pracovníků ve škole. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpurnými opatřeními v rámci IVP.

Jsme schopni realizovat:

Logopedická péče				ano		
Řečová výchova (rozvoj verbálních schopností)				ano		
Reedukace specifických poruch učení				ano		
Rozvoj grafomotorických dovedností				ano		
Rozvoj percepčních dovedností (zrakové, sluchové vnímání, prostorová a pravolevá orientace, vizuomotorika)				ano		
Zdravotní tělesná výchova				ano		
Relaxační techniky				ano		

5. Učební osnovy

5.1. První stupeň

5.1.1. Český jazyk a literatura

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

1.- 3. ročníku – 9 hodin týdně

4. - 5.ročníku – 7 hodin týdně

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura:

směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě

k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností

vede k využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- žáci navrhují různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry
- žáci si vzájemně radí a pomáhají
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- žáci dokáží prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů

Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích
- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací
- učitel vede žáky k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby
- učitel požaduje při práci s informačními zdroji dodržování autorského práva, informuje o ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí

Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	Období:	první
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova			
- čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- výcvik čtení - přípravná cvičení sluchová a zraková, správné čtení slabik - hlasité čtení ukázek ze Slabikáře, čítanek a časopisů - ~~článek, nadpis, řádek, odstavec~~	1.	EGS – Evropa a svět nás zajímají - rozvoj jazykových dovedností
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- hlasité a tiché čtení - čtení jako zdroj informací - praktické naslouchání		
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- základní komunikační pravidla - oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování		
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	- výslovnost - povídáme si nad lit. textem, nad knihou - uvědomělé čtení snadných slov a krátkých vět se zřetelnou spisovnou výslovností		
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- dýchání, tvoření hlasu - vyjadřování závislé na komunikační situaci		
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- mimojazykové prostředky - mimika, gesta		
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- pozdrav, oslovení, prosba, poděkování, omluva, blahopřání		

- zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním	- sezení, držení tužky, umístění sešitu a jeho sklon, hygiena zraku - zacházení s grafickým materiálem - vytváření základů rukopisu: čitelnost, úhlednost a celková úprava písemného projevu		
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	- činnosti a přípravné cviky pro uvolňování ruky k psaní a kresebné cviky velkých tvarů - psaní jednotlivých prvků písmen a číslic - čáry, oblouky, zátrhy, ovály, klíčky, vlnovky - orientace v liniatuře, individuální použití pomocné liniatury - poznávání psaní a osvojování písmen, slabik a slov		
- píše správně jednoduchá řešení	- psaní krátkých slov a jednoduchých vět - opisování podle předlohy, prepisování, diktát, autodiktát		
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- vypráví jednoduchý příběh podle ilustrace		
Jazyková výchova			
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- věta, slovo, slabika, hláska - písmeno malé, velké, tištěné, psané - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost <u>samohlásek</u>	1.	
- seznamuje se s druhem vět podle postoje mluvčího	- tečka, otazník, vykřičník, středník, dvojtečka, pomlčka, uvozovky		
- odůvodňuje a píše správně: velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob	- psaní velkých počátečních písmen vlastních jmen osob a prvního slova věty		

Literární výchova			
- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu, literární texty přiměřené věku	- rozpočítadla, hádanky, říkadla, přísloví, básně pro děti a o dětech	1.	
- vyjadřuje své pocity z přečteného	- co rád poslouchá, co rád čte, poznává postavy ze života dětí, hodnotí vlastnosti postav, vyjadřuje své pocity z četby - poslech literárních textů pro děti a mládež		
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- vyprávění, pohádka - říkadla, rozpočítadla, hádanka, báseň, loutkové divadlo, maňáskové divadlo, spisovatel, kniha, časopis, ilustrace		
- pracuje tvořivě s liter. textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- přednes, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod		

Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	Období:	první
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Jazyková výchova			
Žák - zvládá zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- český jazyk, abeceda, písmo - slovo, slabika, hláska, písmeno - samohlásky, souhlásky, dvojhásky - souhlásky znělé a neznělé - slabikotvorné l a r - význam slabiky pro dělení slov	2.	EGS – Evropa a svět nás zajímá – lidová slovesnost, zvyky a tradice různých národů ve světě, život dětí v jiných zemích
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená	- věta a slovo - slovní význam, slovo nadřazené, podřazené, souřadné		

- částečně rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- slovní druhy, podstatná jména a slovesa, předložky		
- částečně zvládá spojování vět do jednoduchých souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- věta, jednotka jazykového projevu - grafická podoba věty a souvětí - spojení dvou a více vět - spojky a jejich funkce - pořádek vět		
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové a zvukové prostředky	- věta a souvětí - pořádek slov ve větě - druhy vět podle postoje mluvčího		
- odůvodňuje a píše správně: i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a věcí a místních pojmenování, dě,tě,ně,ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev	- rozdělení hlásek - písmeno ě - vlastní jména		
- ovládá běžně používaná digitální zařízení (výukový program, robotická hračka) dle pokynů učitele	- procvičování a upevňování probraného učiva pomocí digitálních technologií (rozšiřující učivo)		
Literární výchova			
- čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	- plynulé čtení jednoduchých vět - užívání správného slovního přízvuku - uplatnění přirozené intonace - hlasité a tiché čtení s porozuměním - poslech četby poezie a prózy - básně - přednes vhodných literárních textů	2.	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – chápání podstaty mediálního sdělení, pěstování kritického přístupu k reklamě

- vyjadřuje své pocity z přečteného textu	- co rád čte - spojuje obsah textů s ilustrací - seznamuje se s knihami o přírodě, věcech a lidech - doporučuje knihu spolužákovi		
- rozlišuje vyjadřování v próze, ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- co rád čte - spojuje obsah textů s ilustrací - seznamuje se s knihami o přírodě, věcech a lidech - doporučuje knihu spolužákovi		
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- řešení hádanek, rébusů a slovních hříček - dramatizace pohádky nebo povídky - vlastní výtvarný doprovod - ilustrace, ilustrátor		
Komunikační a slohová výchova			
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- praktické čtení: technika čtení, čtení pozorné - znalost orientačních prvků v textu - věcné čtení: čtení jako zdroj informací - čtení vyhledávací	2.	MKV –Lidské vztahy- uplatňování principů slušného chování, tolerance empatie, umění vžít se do role druhého
- porozumí písemným nebo mluveným projevům přiměřené složitosti	- praktické naslouchání		
- respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	- zdvořilé naslouchání - vyjádření kontaktu s partnerem - naslouchání pozorné, soustředěné, reakce otázkami - zdvořilé vystupování		
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou a nedbalou výslovnost	- artikulační cvičení - správné tempo řeči		

- v krátkých projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- dýchání, tvoření hlasu, výslovnost		
- volí vhodné verbální a nonverbální prostředky řeči v běžných školních a mimoškolních situacích	- mimojazyčné prostředky, mimika, gesta		
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- oslovení, pozdrav, poděkování, jednoduchý popis – ústně - omluva, prosba		
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- vypravování, dialog na základě obrazového materiálu		
- zvládá hygienické návyky spojené se psaním	- správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem		
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	- nácvik psaní velkých tiskacích písmen - úhledné, čitelné, přehledné písmo - umístování diakritických znamének - dodržování jednotlivých tvarů písmen - správné spojování písmen - správné užívání velkých písmen ve slovech i ve větě - psaní jednoduchého textu		
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- psaní adres, dopisu, přání - úprava písemnosti, nadpis, odstavec		

Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	Období:	první
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Jazyková výchova			
- zvládá zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- nauka o slově, hláskosloví - stavba slova, slovní přízvuk - slovo a skutečnost	3.	
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu příbuzná slova	- třídění slov podle významu, slova významem podobná - vlastní jména, slova protikladná		
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	- slova jednoznačná a mnohoznačná - stavba slova		
- částečně rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- slovní druhy, ohebné a neohebné slovní druhy		
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	- slovesa - pojmenování děje, tvary (časování) - skloňování podstatných jmen, rozlišování čísla jednotného a množného, rodu mužského, ženského a středního		
- spojuje věty do jednoduchého souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- věta a souvětí - určování vět v souvětí - věta jednoduchá - její stavba, spojování vět, doplňování souvětí, základní skladební dvojice		
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	- věta a souvětí		

<ul style="list-style-type: none"> - odůvodňuje a píše správně : i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a věcí a místních pojmenování, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ú/ů - mimo morfologický šev 	<ul style="list-style-type: none"> - pamětné zvládnutí vyjmenovaných slov, jejich použití v textu - pravopis i/y po obojetných souhláskách 		
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá a využívá určené výukové aplikace při svém učení - zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním, včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií 	<ul style="list-style-type: none"> - procvičování a upevňování probraného učiva pomocí digitálních technologií (rozšiřující učivo) 		
Literární výchova			
<ul style="list-style-type: none"> - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku 	<ul style="list-style-type: none"> - plynulé čtení souvětí a vět, členění textu a větného přízvuku - rychlé čtení tiché - hlasité čtení, předčítání - četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků 	3.	
<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své pocity z přečteného textu 	<ul style="list-style-type: none"> - povídá o knížce, kterou má rád - hledá podstatu příběhu a jeho smysl - charakterizuje literární postavy - líčí atmosféru příběhů - vyjadřuje své postoje ke knize - knihy do knihovničky 		

- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- vyprávění pohádky nebo povídky - próza : pověst, povídka, postava, děj, prostředí - divadlo : dějství, herec - literatura umělecká a věcná - skutečnost a její umělecké vyjádření, autor a jeho fantazie		
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností - využívat digitální technologie při tvorbě vlastního sdělení	- vyprávění pohádky nebo povídky - přednes básně nebo úryvku prózy - dramatizace pohádky, povídky nebo básně s dějem - výtvarný doprovod, ilustrace, ilustrátor		
Komunikační a slohová výchova			
- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- praktické čtení : technika čtení, čtení pozorné, znalost orientačních prvků v textu - věcné čtení: čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova		
- porozumí písemným nebo mluveným projevům přiměřené složitosti	- praktické naslouchání - věcné naslouchání		
- respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru	- zdvořilé naslouchání - vyjádření kontaktu s partnerem - reakce otázkami - naslouchání soustředěné a pozorné		
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou a nedbalou výslovnost	- správné tempo řeči - artikulační cvičení		
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- dýchání, tvoření hlasu, výslovnost		
- volí vhodné verbální a nonverbální	- mimojazyčné prostředky, mimika, gesta		

prostředky řeči v běžných školních a mimoškolních situacích			
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	- oslovení, pozdrav, poděkování, omluva, prosba, vzkaz, zpráva - jednoduchý popis - oznámení		
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- vypravování, dialog na základě obrazového materiálu		
- zvládá hygienické návyky spojené se psaním	- odstraňování individuálních nedostatků v kvalitativních i kvantitativních - znacích písma - automatizace psacího pohybu, dodržování hygienických návyků správného psaní - osobitý rukopis - plynulým, rychlý, úhledný projev - kontrola vlastního projevu - římské číslice - psaní a čtení		
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- římské číslice-užití v praxi(letopočty) - celková úprava písemného projevu v sešitě, zápisky, pracovní poznámky - vyplňování poštovních formulářů: podací lístek, poštovní poukázka, telegram		

Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	Období:	první
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Komunikační a slohová výchova		4.	
Čte s porozuměním přiměřené náročné texty potichu i nahlas	Čtení-praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné a plynulé, znalost orientačních prvků v textu)		

Částečně rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.	Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)		MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MV – Vnímání autora mediálních sdělení
Částečně zvládá posuzovat úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení. Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé vyjádření kontaktu s partnerem) - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)		
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.	Mluvený projev-dialog na základě obrazového materiálu. Základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování		
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru. Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá podle komunikační situace	Mluvený projev - vyjadřování závislé na komunikační situaci		
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry.	Písemný projev-žánry písemného projevu-adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, popis věci, osoby, zvířete.		MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	Vypravování		

Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	Období:	druhé
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Literární výchova		4.	
Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Tvořivé činnosti s literárním textem.		
Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramaturgie, vlastní výtvarný doprovod		
Částečně rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Základní literární pojmy, druhy a žánry - bajka, povídka, pověst, pohádka		
Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Základní literární pojmy: spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání		MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	Období:	druhé
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Jazyková výchova		4.	
Poznává význam slov, zvláště slova stejného a podobného významu a slova vícevýznamová s užívanými nespis. slovy	Zvuková modulace řeči, intonace, přízvuk Slovní zásoba a tvoření slov slova a pojmy význam slov		

	slova jednoznačná a mnohoznačná antonyma, synonyma (homonyma)		
Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku. Rozlišuje předložky a předpony. Částečně rozlišuje (všímá si) spis. podobu slova a porovnává je s užívanými nespis. slovy.	Stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) Rozlišuje koncovky a předpony. Tvarosloví-tvary slov		
Částečně zvládá určování slovních druhů U podstatných jmen určuje vzory.	Tvarosloví - slovní druhy Podstatná jména - základy morfologického pravopisu, koncovky podst. jmen		
Určuje osobu, číslo, čas u sloves infinitivu, časuje sloveso oznamovacího způsobu.	Slovesa - určité slovesné tvary		
Určuje slovesný způsob v textu.	Slovesné způsoby		
Částečně zvládá určování slovních druhů plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.	Tvarosloví - slovní druhy		
Vyhledává základní skladební dvojici	Skladba - základní skladební dvojice		
Odlíší větu jednoduchou v souvětí. Užívá vhodných spojovacích výrazů a podle potřeby je obměňuje	Skladba - věta jednoduchá a souvětí		

Uvědoměle používá i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Pravopis lexikální		
Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Základy syntaktického pravopisu (shoda přísudku s holým podmětem)		
Částečně zvládá psaní i/y v přičestí minulém (bez ověřování)	Základy morfologického pravopisu koncovky podst. jmen (vzory podst. jmen)		

Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	Období:	druhé
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Jazyková výchova		5.	
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- pravopis i/y po obojetných souhláskách (mimo koncovku)		EGS – Evropa a svět nás zajímá MKV – kulturní a jazykové rozdíly
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech a ve svém mluveném projevu	Tvarosloví: - slovní druhy a jejich třídění - tvary slov - mluvnické kategorie sloves - mluvnické kategorie podstatných jmen - druhy přídavných jmen - pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) - zájmena – seznámení s druhy - číslovky – seznámení s druhy - textu, skloňování základních číslovek		
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- shoda přísudku s podmětem - větná interpunkce - přísudek slovesný		
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné skladební dvojici označuje základ věty	Skladba: - práce s větou - základní větné členy - podmět vyjádřený a nevyjádřený - podmět několikanásobný (užívání ve větách)		

odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	<ul style="list-style-type: none"> - výstavba věty - věta jednoduchá, souvětí - smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí 		
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	<ul style="list-style-type: none"> - rozmanité spojovací výrazy 		
ovládá běžně používaná digitální zařízení (výukový program, robotické hračky) dle pokynů učitele ukládá informace nebo zajímavé odkazy pro další použití	<ul style="list-style-type: none"> - procvičování a upevňování probraného učiva pomocí digitálních technologií - (rozšiřující učivo) - vytvoří digitální složku jako zdroj informací (seznam spisovatelů, přečtených knih, referátů) 		
Komunikační a slohová výchova			
čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	<ul style="list-style-type: none"> - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné a plynulé, znalost orientačních prvků v textu) 		
rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	<ul style="list-style-type: none"> - věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) 		
sestavuje osnovy textů, odlišuje tvrzení od mínění	<ul style="list-style-type: none"> - sestavení jednoduchého slohového útvaru (adresa, zpráva, vzkaz, oznámení, pozvánka) 		
posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	<ul style="list-style-type: none"> - praktické naslouchání (zdvořilé vyjádření kontaktu s partnerem) 		
reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	<ul style="list-style-type: none"> - naslouchání praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení) - vystižení jádra sdělení - reprodukce/napsání jeho obsahu/smyslu 		

	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v naučných textech přiměřených věku - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) 		
vede správně dialog, telefonický rozhovor a zapamatuje si z něj podstatná fakta, zanechá vzkaz na záznamníku	<ul style="list-style-type: none"> - mluvený projev-dialog na základě obrazového materiálu - základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) 		MV – Fungování a vliv médií ve společnosti
rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	<ul style="list-style-type: none"> - porovnání názorů, tolerance - řešení konfliktních situací 		MV – Tvorba mediálního sdělení
volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	<ul style="list-style-type: none"> - zásady kultivovaného projevu - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci - komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog 		
rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	<ul style="list-style-type: none"> - spisovná, nespisovná a hovorová slova - při veřejné komunikační situaci využívá spisovnou výslovnost 		
píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	<ul style="list-style-type: none"> - píše správně po stránce obsahové i formální vyprávění - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) 		

	<ul style="list-style-type: none"> - technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) - orientace ve stavbě textu, členění na odstavce - žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník) 		
sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	<ul style="list-style-type: none"> - k zadanému textu přiměřené délky vytvoří jeho osnovu (nejméně o třech bodech) 		
<p>vytváří jednoduchý digitální obsah</p> <ul style="list-style-type: none"> • přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu • využívá orientační prvky v textu • vyhledá informace ve slovnících, dětských encyklopediích a v doporučených online zdrojích • porovná informace ze dvou zdrojů • rozhodne, které informace v textu jsou pro smysl textu podstatné a nepodstatné • zaznamená si vhodnou formou informace a data, s nimiž chce v budoucnu pracovat • využije pro záznam a porovnání 	<ul style="list-style-type: none"> - texty, tabulky, obrázky apod. - čtení – věcné čtení (porovnávání informací z více zdrojů), čtení elektronických textů - mluvený projev – pravidla bezpečnosti elektronické komunikace - žánry písemného projevu – e-mail, elektronický formulář 		

<p>informací digitální technologie (např. myšlenková mapa, textové zpracování, tabulka)</p> <ul style="list-style-type: none"> • vhodně se zapojí do elektronické komunikace, udržuje ji a ukončí ji • napíše e-mail • vyplní elektronickou přihlášku do školního kroužku 			
--	--	--	--

Literární výchova		5.	
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	<ul style="list-style-type: none"> - zpracuje stručné sdělení (referát) o přečtené knize, prezentuje ho spolužákům, zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku - řekne, jak na něj vyslechnutá / přečtená ukázka působí - zážitkové čtení 		
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.	<ul style="list-style-type: none"> - přednese a volně reprodukuje text <ul style="list-style-type: none"> - vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma - napíše pohádku, bajku - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod <p>tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů</p>		

Částečně rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	<ul style="list-style-type: none"> - poslech literárních textů - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka 		
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	<ul style="list-style-type: none"> - rozhodne, zda ukázka je pohádka, pověst nebo bajka /poezie nebo próza - základní literární pojmy – literární druhy a žánry: - rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; - spisovatel, básník, kniha, čtenář; - divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání 		MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

5. 1. 2. Anglický jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení

Anglický jazyk je důležitý cizí jazyk. Přispívá k chápání a objevování skutečností. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě.

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkánky, písně, nacvičování dialogů a konverzace.

Angličtina je jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací. Proniká však i do každodenního života dětí. S angličtinou se pravidelně setkáváme prostřednictvím nápisů na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmu i při práci s počítačem.

Učebnice i pracovní sešity jsou koncipovány pro stávající časovou dotaci tří vyučovacích hodin týdně ve 3. až 5. ročníku. Učebnice obsahuje nejen přehledy gramatiky a slovník, ale i řadu textů z různých oblastí života dětí daného věku a seznamuje je s životem, zvyky a povinnostmi jejich vrstevníků v několika zemích všech světadílů.

Ve vyučovací hodině: kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé projekty. Žáci mají možnost výjezdů do zahraničí, mohou se účastnit olympiád apod.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k vybírání a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení anglického jazyka;
- žáci propojují získané poznatky do širších celků; žáci poznávají smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém;
- žáci umí vyhledat vhodné informace pomocí kladení vhodných otázek a umožněním přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni;
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat;
- žáci jsou vedeni k výstižnému a souvislému projevu; jsou vytvářeny příležitosti pro komunikaci mezi žáky - vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, skupinách

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině;
- žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu; žáci jsou hodnoceni způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok;
- žáci jsou vedeni ke spolupráci nadaných s méně nadanými

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních;
- žáci se umí rozhodnout podle dané situace;
- žáci jsou vedeni k prezentaci jejich myšlenek a názorů, k diskusi a vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci;
- žákům je napomáháno při cestě ke správnému řešení;
- jsou zohledňovány rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

- žáci využívají programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- žáci využívají online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- žáci dodržují zásady bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období:	první
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<p>Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby</p> <p>Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova</p> <p>Rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje. Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění</p> <p>Píše jednoduchá slova a věty dle předlohy a přečte je</p>	<ul style="list-style-type: none"> - základní fonetické značky, odlišná výslovnost hlásek - čísla (1 – 10) - slovní zásoba z tématických celků - básničky, říkadla, písničky v AJ - pozdravy a rozloučení, představování se, vyjádřit souhlas a nesouhlas, sdělení záliby, reakce na pokyny - otázka, zápor, rozkazovací způsob, vyjádření libosti a nelibosti, dovednosti, vyjádření domněnky, jistoty - osobní zájmena (I, you) - přivlastňovací zájmena (my, your) - množné číslo pravidelných podstatných jmen - člen jako součást podst.jm. v jednot. čísle - spojení přídav. jména a podst. jména - spojení přivl. zájmena a podst. jména - spojení číslovky a podst. jména - sloveso „to be“ – tvary I am, you are, otázka, zápor - sloveso „have got“ – tvary I (you) have got, otázka, zápor 	3.	MKV – Multikulturalita (význam AJ jako prostředku nadnárodní komunikace)

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období:	druhé
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům	<ul style="list-style-type: none"> - pořádek slov ve větě - odlišnosti českého a anglického slovosledu - stavba jednoduché věty oznamovací, tázací a rozkazovací - synonyma, antonyma - další pokyny pro práci ve třídě 	4. – 5.	
Rozumí obsahu a smyslu jednoduchým autentic. materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je ke své práci	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba z tématických celků - číslovky 1 – 100 - spelling - četba autentic. textu - volný překlad - poslech a sledování, práce s internetem, pochopení významu slov z kontextu - realie anglicky mluvících zemí 	4. – 5.	<p>MKV – Multikulturalita (význam AJ jako prostředku nadnárodní komunikace a studia)</p> <p>EGS – Evropa nás zajímá (srovnání zvyků a tradic)</p>
Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	<ul style="list-style-type: none"> - četba textu z učebnice - fonetický zápis, vázání slov, znělost, neznělost, fonetická cvičení 	4. – 5.	
Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku	<ul style="list-style-type: none"> - odvození významu slova z kontextu - tvorba otázky a záporu (to be, have got, like, can) - porovnávání zvyků a tradic v ČR a v angl. mluvících zemích 	4. – 5.	
Používá dvojjazyčný slovník	<ul style="list-style-type: none"> - četba autent. textu - četba pohádek 	4. – 5.	

<p>Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduchá sdělení, omluva, žádost - určení předmětu ve třídě (there is/are) jeho polohy (in, under, opposite, between) - mn. číslo frekvent. nepravidelných podst. jmen - přív. a ukazovací zájmena - přivlastňovací pád - přítomný čas prostý a průběhový - plné a stažené tvary sloves 	<p>4. – 5.</p>	
<p>Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vypravovat a zahrát pohádku, hrát hru - slovní zásoba z tématických celků 	<p>4. – 5.</p>	
<p>Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tvoření slov, slova stejného a opačného významu, význam slov v kontextu - porovnávání smyslu textů - reprodukce čteného a slyšeného textu 	<p>4. – 5.</p>	
<p>Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla komunikace v běžných každodenních situacích – pozdrav, poděkování, představení - reakce na otázky, čas a směr, na cestu 	<p>4. – 5.</p>	

5.1.3. Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení

je realizována v 1. až 9. ročníku:
v 1. ročníku jsou 4 hodiny týdně,
ve 2. až 5. ročníku je 5 hodin týdně,

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy :

Čísla a početní operace: osvojení aritmetických operací ve těchto složkách :

dovednost provádět operaci
algoritmické porozumění
významové porozumění
získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná

Závislosti, vztahy a práce s daty

rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů

Geometrie v rovině a prostoru

určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním mat. jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonaluje grafický projev, rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci.
- Učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků; srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit; stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu; vede žáky k ověřování výsledků.

Kompetence k řešení problémů

- Učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, učí se provádět rozbor problémů a plánu, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků.

- Učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků. Klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti; vede žáky k plánování úkolů a postupů; zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci; umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou. Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení; dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence komunikativní

- Žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky.
- Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů; vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky; vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.

Kompetence sociální a personální

- Žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci, učí se pracovat v týmu.
- Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch; podněcuje žáky k argumentaci; hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Kompetence občanská

- Při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se vnímat složitosti světa.
- Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.

Kompetence pracovní

- Žáci jsou vedeni k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě, učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech. Pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály.
- Učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek. Vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů.

Kompetence digitální

- Učitel učí žáky využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů)
- Učitel vytváří situace, kdy využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému

- Učitel vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 1.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace		
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- číslice	
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- vztahy menší, větší, rovno - znaménka $< > =$	
- užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	- číselná řada - číselná osa	
- provádí částečně z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	- součet čísel s přechodem desítky - rozdíl čísel (bez přechodu desítky) - znaménka + - - rozklad čísel	
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- jednoduché slovní úlohy	
Závislosti, vztahy a práce s daty		
- doplňuje posloupnosti čísel	- pojmy: vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za	
Geometrie v rovině a v prostoru		
- rozezná základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	- rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - tělesa: krychle, kvádr, válec, koule	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace Žák <ul style="list-style-type: none"> - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném oboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje a srovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose - provádí většinou paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 100 - řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní představy	<ul style="list-style-type: none"> - číselná řada, zápis čísla v desítkové soustavě - porovnávání čísel - číselná osa - zaokrouhlování čísel na desítky - součet a rozdíl čísel (s přechodem desítky) - závorky - rozklad čísel - násobek - násobení jako opakované sčítání - činitel, záměna činitelů - automatizace násobilky 0,1,2,3,4,5 - násobilka v oboru 6,7,8,9,10 (rozšiřující učivo) - dělení v oboru těchto násobitek - vztahy mezi násobením a dělením v oboru těchto násobitek - slovní úlohy v rámci daného oboru	<p>VDO – Občan, občanská společnost a stát - vzájemná komunikace a spolupráce</p>

<p>Závislosti, vztahy, práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák se orientuje v čase, provádí jednoduché převody jednotek času - popisuje jednoduché závislosti z praktického života - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel <p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozezná , vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> - den – 24 hodin - hodina – 60 minut - minuta - 60 sekund - čtení časových údajů na různých typech hodin - jednoduché slovní úlohy - závislosti a jejich vlastnosti - bod - úsečka - lomená čára - označení bodů a úseček - poznávání geometrických těles v praxi - čtverec, kružnice, trojúhelník, obdélník - modelování těles, např. krychle, kvádr - délka úsečky - jednotky centimetr, decimetr a metr - čtverec a obdélník 	
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá a využívá určené výukové aplikace při svém učení 	<ul style="list-style-type: none"> - procvičování a upevňování probraného učiva pomocí digitálních technologií (rozšiřující učivo) 	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 3.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	- počítání po stovkách, desítkách a jednotkách	
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do tisíce, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	- zápis a čtení trojčiferných čísel - porovnávání čísel - řešení úloh na porovnávání trojčiferných čísel	
- užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	- číselná osa	
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 1000	- zaokrouhlování čísel (na desítky, stovky) - rozklad čísla - součet a rozdíl čísel - písemný algoritmus sčítání, kontrola výsledku záměnou sčítanců - písemný algoritmus odčítání, kontrola výsledku sčítáním - odhad a kontrola výsledku - automatizace násobilky a dělení v oboru 0-10	

	<ul style="list-style-type: none"> - dělení se zbytkem - násobení dvojciferných čísel jednociferným činitelem - násobení trojciferných čísel jednociferným činitelem (rozšiřující učivo) - dělení mimo obor násobílek (rozšiřující učivo) - písemné násobení jednociferným činitelem (rozšiřující učivo) 	
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojení početní operace	- slovní úlohy v rámci daného oboru	
- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	<ul style="list-style-type: none"> - jednotka času - závislosti a vlastnosti 	
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života	- slovní úlohy	
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- tabulky, jízdní řády, grafy	
- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	<ul style="list-style-type: none"> - přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek - rovnoběžky, různoběžky - průsečík dvou různoběžek - čtvercová síť - rovinné obrazce – trojúhelník, čtyřúhelníky (čtverec, obdélník), kružnice, kruh (rozš. učivo) 	

<ul style="list-style-type: none"> - porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky 	<ul style="list-style-type: none"> - jednotky délky a převody - měření úseček a rýsování úsečky dané délky - výpočet obvodu rovinného obrazce sečtením délek jeho stran 	
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá a využívá digitální určené výukové aplikace při svém učení 	<ul style="list-style-type: none"> - procvičování a upevňování probraného učiva pomocí digitálních technologií (rozšiřující učivo) 	

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Závislosti, vztahy a práce s daty - vyhledává, sbírá a třídí data	- jednotky času, hmotnosti, objemu, délky - převody - žák provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.) - žák vybírá a porovnává ze zadání úlohy data podle daného kritéria - žák posuzuje reálnost vyhledaných údajů	
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- závislosti a jejich vlastnosti. Slovní úlohy. - diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády. - žák doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu - žák vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku, sloupcový diagram - žák vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data a porozumí vztahům mezi nimi (nejmenší, největší hodnota apod.) - žák používá údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití %) - žák používá jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty v jízdních řádech	-
Geometrie v rovině a v prostoru - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice) - užívá jednoduché konstrukce	- základní útvary v rovině trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnice, kruh - střed a poloměr kružnice	

	<ul style="list-style-type: none"> - žák využívá k popisu rovinného útvaru počty vrcholů a stran, rovnoběžnost a kolmost stran - žák charakterizuje základní rovinné útvary a k zadanému popisu přiřadí název základního rovinného útvaru - žák využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice) - žák využije znalosti základních rovinných útvarů k popisu a modelování jednoduchých těles (krychle, kvádr, válec) - žák narýsuje kružnici s daným poloměrem - žák narýsuje trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran - žák narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic - žák dodržuje zásady rýsování 	
<ul style="list-style-type: none"> - sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry. - sestrojí rovnoběžky, různoběžky a kolmice 	<ul style="list-style-type: none"> - délka úsečky, jednotky délky a jejich převody. - vzájemná poloha dvou přímek v rovině - žák graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky - žák určí délku lomené čáry graficky i měřením - žák převádí jednotky délky (mm, cm, dm, m, km) - žák vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek v rovině - žák načrtne kolmici a rovnoběžku ve čtvercové síti - žák narýsuje k zadané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou 	
<ul style="list-style-type: none"> - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě - užívá základní jednotky obsahu. 	<ul style="list-style-type: none"> - obvod a obsah čtverce a obdélníku - žák rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru - žák s pomocí čtvercové sítě nebo měřením určí obvod rovinného útvaru (trojúhelníku, 	

	<p>čtyřúhelníku, mnohoúhelníku)</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák porovnáva obvody rovinných útvarů 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru. <p>Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá při pamětném i písemném počítání komunikativnost a asociativnost sčítání a násobení <ul style="list-style-type: none"> - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel do 1 000 000 	<ul style="list-style-type: none"> - osově souměrné útvary (seznámení s rovnoramenným a rovnostranným trojúhelníkem) - žák pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě) - žák určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru - žák vytvoří ve čtvercové síti osově souměrný útvar podle osy v lince mřížky <ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly. - písemné algoritmy početních operací. - pamětné sčítání a odčítání - žák z paměti sčítá a odčítá čísla do sta, násobí a dělí v oboru malé násobilky - žák využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu - žák využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení úloh s užitím závorek - žák využívá výhodného sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek - obor přirozených čísel do milionu - písemné sčítání, odčítání, násobení, dělení. - zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa. - žák správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel - žák aplikuje při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády 	

<ul style="list-style-type: none"> - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> - žák využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojciferným číslem - žák provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku - žák dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel - zaokrouhlování čísel na 10, 100, 1000, 10 000 a 1 000 000 - slovní úlohy - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - slovní úlohy, písemné algoritmy početních operací - žák porozumí textu úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) - žák přiřadí úloze správné matematické vyjádření s využitím osvojených početních operací - žák zformuluje odpověď k získanému výsledku - žák přiřadí k zadanému jednoduchému matematickému vyjádření smysluplnou slovní úlohu (situaci ze života) - žák tvoří slovní úlohu k matematickému vyjádření - žák řeší je jednoduché slovní úlohy (ne více početních operací) – sestavení zápisu s částečnou dopomocí, výpočet, odpověď 	
<p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky. 	<p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce a prostorová představivost. - žák vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy - žák volí vhodné postupy pro řešení úlohy - žák vyhodnotí výsledek úlohy 	<p>-</p>

<ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se s prováděním početních operací v oboru celých a racionálních čísel - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku 	<ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky - zlomky – zápis, jednoduché znázornění zlomku - seznamuje se s prováděním početních operací v oboru celých a racionálních čísel, modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku 	-
--	--	---

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Číslo a početní operace <ul style="list-style-type: none"> - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení 	<ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla - vlastnosti početních operací s čísly - písemné algoritmy početních operací - násobilka 	
<ul style="list-style-type: none"> - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla - vlastnosti početních operací s čísly - písemné algoritmy početních operací - násobilka 	
<ul style="list-style-type: none"> - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních 	<ul style="list-style-type: none"> - přirozená čísla - zaokrouhlování na 1 000 000, 100 000, 10 000, kontroly 	

operací v oboru přirozených čísel	výpočtů	
- porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- celá čísla - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění - číselná osa, teploměr	
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	- přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky - vlastnosti početních operací s čísly - písemné algoritmy početních operací - násobilka	
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	- zlomky - znázornění, model	
- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	- zlomky	
- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	- desetinná čísla	
Závislosti, vztahy a práce s daty		
- vyhledává, sbírá a třídí data	- závislosti a jejich vlastnosti	
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády	
Geometrie v rovině a prostoru		
- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); - užívá jednoduché konstrukce	- základní útvary v rovině - přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník - vzájemná poloha dvou přímek v rovině	
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- obvod a obsah obrazce - používá základní jednotky obsahu (cm ² , m ² , km ²) bez vzájemného převádění	
rozšiřující učivo	rozšiřující učivo	
- rozpozná základní útvary v prostoru	- kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy		
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a		

<p>problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá běžně používaná digitální zařízení (výukový program, robotické hračky) dle pokynů učitele • vyhledávat, sbírat a třídit data i s použitím digitálních technologií; posoudit úplnost dat s ohledem na řešený problém, chybějící data získat či vyhledat v doporučených zdrojích • číst a sestavovat jednoduché tabulky i za pomoci digitálních technologií a vytvářet diagramy • řešit jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky, i s využitím digitálních technologií 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost - procvičování a upevňování probraného učiva pomocí digitálních technologií • práce s doporučenými digitálními zdroji • třídění získaných nebo vyhledaných dat podle daných/zvolených kritérií • základy práce s daty v tabulkovém procesoru • objevování a experimentování s digitálními technologiemi při řešení matematických problémů 	
--	--	--

5.1.4. Informatika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět informatika se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku. Jeho hodinová dotace je přesně stanovena v plánu učiva.

Vzdělávání v předmětu informatika je zaměřeno na:

správné užívání pojmů z oblasti hardware, software
zvládnutí základů práce v operačním systému a počítačové síti
praktické zvládnutí práce s rastrovou grafikou a textem
praktické zvládnutí vyhledávání informací na Internetu
komunikaci pomocí Internetu

Ve vyučovacích hodinách využíváme různé formy a metody práce s použitím dostupných pomůcek, zejména počítačů, interaktivní tabule a dataprojektoru.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni

- k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- k vytváření praktických poznámek, které jim pak pomohou při práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni

- k tvořivému řešení problémů prostřednictvím zadaných úloh a projektů
- k pochopení, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni

- k využívání vhodných technologií pro komunikaci na dálku
- k dodržování zásad a pravidel v komunikaci

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni

- ke kolegiální radě či pomoci v problémové situaci, případně se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- k schopnosti hodnotit provedenou práci, nejen svoji, ale i práci ostatních

Kompetence občanské

Žáci jsou

- seznamování s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...);

- vedení ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

Žáci jsou vedeni

- k ovládní běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb
k jejich využívání při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- k samostatnému rozhodování, které technologie pro jakou činnost či řešení problém použít
- k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- k vytváření a upravování digitálního obsahu, kombinování různých formátů, vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamujeme s novými technologiemi, kriticky hodnotíme jejich přínosy a učíme reflektovat rizika jejich využívání
- k předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- k tomu, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky

Vzdělávací oblast: Informační komunikační technologie
Vyučovací předmět: Informatika
Ročník: 4. - 5.

4. ročník

Ovládání digitálního zařízení

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem • edituje digitální text, vytvoří obrázek • přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálními zařízeními
Zdroje A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy (https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/) C: Jednoduché ovládání počítače (http://home.pf.jcu.cz/jop/) D: Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)	
Učivo Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku Příkazy a program	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Počítač a síť B: kap. 2 C: klikání myši, tahání myši C: kreslení čáry a vybarvování C: ovladače B: kap. 3, 5 B: kap. 3 C: psaní na klávesnici B: kap. 5, C: doplňování a úprava textu B: kap. 3, 5 B: kap. 3, 5 C: přehrávání zvuku D: Hodina „Co je počítačový program“
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa	

Práce ve sdíleném prostředí

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci • propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého
Zdroje A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika 2 (https://www.informatika.fraus.cz/informatika-2) C: Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)	
Učivo Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš Technické problémy a přístupy k jejich řešení	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Využití digitálních technologií B: kap. 11 C: Hodina „Já a počítačový svět“, B: kap. 6 B: kap. 8 C: Hodina „Kam se schovají data“
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa	

Základy robotiky se stavebnicí

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • sestaví robota podle návodu • sestaví program pro robota • oživí robota, otestuje jeho chování • najde chybu v programu a opraví ji • upraví program pro příbuznou úlohu • pomocí programu ovládá světelný výstup a motor • pomocí programu ovládá senzor • používá opakování, události ke spouštění programu
Zdroje robotická stavebnice Lego Spike učebnice Edukační robotika s LEGO pro 1. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/edukacni-robotika-s-lego-wedo-2-0-pro-1-stupen-zakladni-skoly)	
Učivo Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru	Odkaz na učivo ve zdrojích Aktivita 1 – Jednoduchý robot Aktivita 1 – Jednoduchý robot Aktivita 2 – Ventilátor Aktivita 3 – Kolotoč Aktivita 4 – Nákladní výtah Aktivita 5 – Závora
Výukové metody a formy Práce ve skupině, objevování, experiment, diskuse	

Úvod do kódování a šifrování dat a informací

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji vyčte informace z daného modelu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> sdělí informaci obrázkem předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček
Zdroje A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika 1 (https://www.informatika.fraus.cz/informatika-1) C: učebnice Informatika 2 (https://www.informatika.fraus.cz/informatika-2)	
Učivo Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Kódování informace obrázkem A: Kódování informace textem A: Kódování informace číslem A: Kódování a šifrování textu A: Kódování rastrového obrázku A: Kódování vektorového obrázku
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách	

5. ročník

Úvod do práce s daty

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech doplní posloupnost prvků umístí data správně do tabulky doplní prvky v tabulce v posloupnosti opakujících se prvků nahradí

nebo seznamu číselná i nečíselná data	chybný za správný
Zdroje A: Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly) B: pracovní sešit Hledá se Puffy (https://www.informatika.fraus.cz/hleda-se-puffy)	
Učivo Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Víme, co jsou data A: Evidujeme data A: Kontrolujeme data A: Filtrujeme, třídíme a řadíme data A: Porovnáváme a prezentujeme data
Výukové metody a formy Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse	

Základy programování – příkazy, opakující se vzory

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • vytvoří a použije nový blok • upraví program pro obdobný problém
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)	
Učivo Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 1 Bádání 1,2 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 2,3 Modul 1 Bádání 3 Modul 1 Bádání 4 Modul 1 Bádání 4
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Úvod do informačních systémů

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky určí, jak spolu prvky souvisí
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)	
Učivo Systém, struktura, prvky, vztahy	Odkaz na učivo ve zdrojích Systémy kolem nás
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, heuristický rozhovor	

Základy programování – vlastní bloky, náhoda

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy • v programu najde a opraví chyby • rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát • rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj • vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit • cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)	
Učivo Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 2 Bádání 1,2 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 1,2,3 Modul 2 Bádání 2 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3 Modul 2 Bádání 3,4 Modul 2 Bádání 4
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

Úvod do modelování pomocí grafů a schémat

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji • vyčte informace z daného modelu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty • pomocí obrázku znázorní jev • pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy
Zdroje A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika 2 (https://www.informatika.fraus.cz/informatika-2)	
Učivo Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Grafové modely A: Další grafové modely A: Řešení problémů pomocí modelů
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách	

Základy programování – postavy a události

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav • v programu najde a opraví chyby • používá události ke spuštění činnosti postav • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • upraví program pro obdobný problém • ovládá více postav pomocí zpráv
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)	
Učivo Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	Odkaz na učivo ve zdrojích Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1 Modul 3 Bádání 1,2 Modul 3 Bádání 2 Modul 3 Bádání 3 Modul 3 Bádání 4 Modul 3 Bádání 4
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

5.1.5. Prvouka

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět prvouka se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 3. ročníku. Časová dotace je uvedena v učebním plánu školy pro jednotlivé ročníky. Vzdělávání v předmětu prvouka :

směřuje k pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vztahu a souvislostí
utváří prvotní ucelený obraz světa
vede k poznávání sebe a nejbližšího okolí, k vnímání lidí a vztahů mezi nimi
učí k porozumění světa kolem sebe
vede k porozumění soudobého způsobu života , jeho přednostem i problémům

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů :

1. Místo, kde žijeme: klade se důraz na dopravní výchovu, na poznávání místních a regionálních skutečností.
2. Lidé kolem nás: upevňuje základy slušného chování a jednání mezi lidmi, seznamuje se základními právy a povinnostmi.
3. Lidé a čas: orientace v čase a dějích
4. Rozmanitost přírody: poznávání Země jako planety Sluneční soustavy, poznávání rozmanitosti živé a neživé přírody
5. Člověk a jeho zdraví: základní poznatky o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a první pomoci, o bezpečném chování v různých životních situacích. Poznávání sebe na základě člověka jako živé bytosti.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učí se poznávat podstatu zdraví a příčiny nemocí
- upevňuje preventivní chování
- orientace ve světě informací
- učí uvědomit si časové a místní propojení historických a kulturních informací
- za pomoci učitele žáci řeší a ujednají informace podle daných kritérií

Kompetence k řešení problémů

- učí jednat v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví druhých
- vede k poznání a ovlivňování sebe sama
- za pomoci učitele docházejí žáci k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učí se pracovat s encyklopediemi a informačními zdroji

Kompetence komunikativní

- vede k samostatné a bezproblémové komunikaci
- učí pojmenovávat pozorované skutečnosti a zachytit je ve vlastních názorech a výtvorech
- učitel podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek
- učitel vede k vzájemnému naslouchání
- učitel pomáhá při řešení daných problémů

Kompetence sociální a personální

- žáci se učí pracovat ve skupině a spolupracovat na řešení daných problémů
- učí se respektovat názory druhých a přispívat k diskuzi
- učitel vede děti k oceňování svých názorů

Kompetence občanské

- učitel utváří stav k přírodě a kulturním výtvorům
- učitel vede k respektování pravidel a k ochraně přírody

Kompetence pracovní

- učitel vede k utváření pracovních návyků v samostatné i týmové činnosti
- učí se používat různé materiály, nástroje a vybavení

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získává, vyhledává, data a informace, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitální technologie
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 1.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - zná místo bydliště a školy - chová se ukázněně ve škole i mimo školu - udržuje pořádek ve svých věcech a umí si uspořádat pracovní místo - rozlišuje čas k práci a odpočinku	<ul style="list-style-type: none"> - domov - škola - chování lidí - osobní bezpečí	EV – Ekosystémy EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – Základní podmínky života
<p>v běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici bezpečně překoná silnici rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru rozezná a používá bezpečnou cestu do školy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla silničního provozu (BESIP): (chodec, cyklista, dopravní prostředky) - bezpečná cesta do školy, konkrétní situace	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v čase - umí vyjmenovat roční období, měsíce, dny v týdnu - umí popsat změny v přírodě podle ročního období - zná některé zvyky a tradice významných svátků v roce	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase a časový řád - současnost a minulost v našem životě - denní režim	
<ul style="list-style-type: none"> - zná zaměstnání rodičů - umí vysvětlit některá povolání - zná vztahy v rodině a chápe vztahy rodiče – příbuzní - vypráví o svém domově	<ul style="list-style-type: none"> - rodina - domov - soužití lidí	
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní hygienické návyky - umí pojmenovat části lidského těla - seznámí se s pravidly správné životosprávy - zná zásady správného chování u lékaře - zná běžná onemocnění - ví, jak se chovat v případě úrazu	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo - péče o zdraví, zdravá výživa - osobní bezpečí	

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka - rozlišuje stromy listnaté a jehličnaté - umí pojmenovat běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny - zná domácí zvířata a názvy jejich mláďat - seznámí se a pojmenuje nejznámější druhy bylin a živočichů - seznamuje se s ochranou přírody a krajinou kolem nás 	<ul style="list-style-type: none"> - rostliny a živočichové - domácí zvířata, hospodářská zvířata - ohleduplné chování v přírodě - ochrana přírody 	
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při MU 	<ul style="list-style-type: none"> - situace hromadného ohrožení - důležitá telefonní čísla 	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům 	<ul style="list-style-type: none"> - rodina - život a funkce rodiny, vztahy rodina – příbuzní - práce fyzická a duševní, zaměstnání - soužití lidí- mezilidské vztahy, pravidla slušného chování, komunikace - setkání s cizími lidmi 	<p>MKV- Lidské vztahy</p> <p>VDO - Občanská společnost a škola</p> <p>VDO – Občan, občanská společnost a stát</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zná místo svého bydliště a školy - orientuje se v síti obchodu a služeb v nejbližším okolí - je schopen komunikace - správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce (při akcích školy) rozezná vybrané značky pro chodce bezpečně překoná silnici se světelnými signály rozlišuje a používá bezpečná místa pro hru v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky - rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace „sám domů“ 	<ul style="list-style-type: none"> - domov, škola - obec, místní krajina - pravidla silničního provozu (BESIP) 	<p>MKV- kulturní rozdíly</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - pozná významné památky a památky v okolí bydliště 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase a časový řád- kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty, sekundy - denní režim, práce, odpočinek - současnost a minulost v našem životě 	
<ul style="list-style-type: none"> - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům 	<ul style="list-style-type: none"> - rodina - povolání - základní pravidla společenského chování - práva a povinnosti žáků školy 	
<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje, popíše a porovná proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - rozlišuje a zná charakteristické znaky: les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka - pozná vybrané běžně pěstované pokojové rostliny - rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté - pozná a umí pojmenovat běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny - pozná a umí pojmenovat domácí zvířata, vybrané druhy volně žijících zvířat - seznamuje se s životním prostředím a jeho ochranou 	<ul style="list-style-type: none"> - rostliny, houby, živočichové - životní podmínky - rovnováha v přírodě - ochrana přírody, chování v přírodě 	<p>EV – Ekosystémy EV - Vztah člověka k prostředí EV - Základní podmínky života</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo - životní potřeby a projevy - péče o zdraví, zdravá výživa - nemoc, drobné úrazy a poranění - základní první pomoc 	
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při MU 	<ul style="list-style-type: none"> - situace hromadného ohrožení, důležitá telefonní čísla 	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 3.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci 	<ul style="list-style-type: none"> - domov - škola - pravidla silničního provozu (BESIP) - obec, místní a okolní krajina - regionální památky a významné osobnosti 	<p>VDO - Občanská společnost a škola (odpovědnost za své činy)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost - pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky, významné události regionu 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase a časový řád (dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, režim dne, roční období) - současnost a minulost v našem životě (bydlení, průběh lidského života, státní svátky, významné dny) - regionální památky, báje, mýty a pověsti 	<p>MKV - Lidské vztahy</p> <p>MKV - Kulturní rozdíly</p>

<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti, změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů - roztrídí některé přírodniny podle určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích 	<ul style="list-style-type: none"> - látky a jejich vlastnosti (třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek - voda, vzduch, nerosty a horniny, půda - vesmír a Země, Sluneční soustava - roční období, den a noc 	<p>EV- základní podmínky života</p> <p>lidské aktivity a problémy Ž</p>
<ul style="list-style-type: none"> - umí pojmenovat části rostlin, popsat projevy života rostlin - pozná vybrané druhy plodů a semen, význam semen - pozná vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny, hospodářské a léčivé rostliny - pozná běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby, umí je pojmenovat 	<ul style="list-style-type: none"> - rostliny - houby - rovnováha v přírodě - životní podmínky - ochrana přírody 	<p>EV- ekosystémy, lidské aktivity a problémy ŽP, základní podmínky života</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zná základní rozdělení živočichů - obratlovci a bezobratlí - umí popsat stavbu těla živočichů - zná vybrané druhy volně žijících zvířat v určitých přírodních společenstvech - rozlišuje domácí a hospodářská zvířata 	<ul style="list-style-type: none"> - živočichové - životní podmínky - rovnováha v přírodě - ohleduplné chování k přírodě, třídění odpadu 	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 1.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - zná místo bydliště a školy - chová se ukázněně ve škole i mimo školu - udržuje pořádek ve svých věcech a umí si uspořádat pracovní místo - rozlišuje čas k práci a odpočinku 	<ul style="list-style-type: none"> - domov - škola - chování lidí - osobní bezpečí 	EV – Ekosystémy EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – Základní podmínky života
v běžných činnostech školy uplatňuje pravidla chůze po chodníku a po silnici bezpečně překoná silnici rozlišuje bezpečná a nebezpečná místa pro hru rozezná a používá bezpečnou cestu do školy	<ul style="list-style-type: none"> - silniční provoz: Kdo je účastník silničního provozu (chodec, cyklista, dopravní prostředky) - chodník: Na chodníku (základní pravidla chůze po chodníku) - silnice: Na silnici (co se děje na silnici, chůze po silnici, reflexní doplňky) - místo pro hru: Kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře) - přecházení: Přecházení silnice bez přechodu. Přecházení silnice po přechodu - cestování: Jízda autem (základní pravidla – autosedačka a zádržné systémy, výstup a nástup) - Prolínající téma: Cesta do školy (bezpečná cesta do školy, konkrétní situace) 	VDO - Občanská společnost a škola (odpovědnost za své činy)
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v čase - umí vyjmenovat roční období, měsíce, dny v týdnu - umí popsat změny v přírodě podle ročního období - zná některé zvyky a tradice významných svátků v roce 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase a časový řád - kultura - současnost a minulost v našem životě 	

<ul style="list-style-type: none"> - zná zaměstnání rodičů - umí vysvětlit některá povolání - zná vztahy v rodině a chápe vztahy rodiče – příbuzní - vypráví o svém domově 	<ul style="list-style-type: none"> - rodina - domov - soužití lidí 	
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní hygienické návyky - umí pojmenovat části lidského těla - seznámí se s pravidly správné životosprávy - zná zásady správného chování u lékaře - zná běžná onemocnění - ví, jak se chovat v případě úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo - péče o zdraví, zdravá výživa - osobní bezpečí 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka - rozlišuje stromy listnaté a jehličnaté - umí pojmenovat běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny - zná domácí zvířata a názvy jejich mláďat - seznámí se a pojmenuje nejznámější druhy bylin a živočichů - seznamuje se s ochranou přírody a krajinou kolem nás 	<ul style="list-style-type: none"> - rostliny a živočichové - domácí zvířata, hospodářská zvířata - ohleduplné chování v přírodě - ochrana přírody 	
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při MU 	<ul style="list-style-type: none"> - situace hromadného ohrožení - důležitá telefonní čísla 	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 2.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	<ul style="list-style-type: none"> - rodina - život a funkce rodiny, vztahy rodina – příbuzní - práce fyzická a duševní, zaměstnání - soužití lidí- mezilidské vztahy, pravidla slušného chování, chování lidí	MKV- Lidské vztahy VDO - Občanská společnost a škola VDO – Občan, občanská společnost a stát
<ul style="list-style-type: none"> - zná místo svého bydliště a školy - orientuje se v síti obchodu a služeb v nejbližším okolí - je schopen komunikace	<ul style="list-style-type: none"> - domov, škola - obec, místní krajina	

<p> správně používá pravidla chování na stezkách pro chodce (při akcích školy) rozezná vybrané značky pro chodce bezpečně překoná silnici se světelnými signály rozlišuje a používá bezpečná místa pro hru v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky rozezná a používá bezpečnou cestu do školy, zvládá modelové situace „sám domů“ </p>	<p> <i>Silniční provoz:</i> Vztahy mezi účastníky silničního provozu (chodec, cyklista, dopravní prostředky) <i>Chodník a stezka pro chodce:</i> Na chodníku a stezkách (základní pravidla, co a kdo kam smí a nesmí, správné chování, vztahy mezi účastníky na stezkách) <i>Silnice:</i> Na silnici (základní pravidla chůze po silnici, reflexní doplňky). Krajnice a její nástrahy <i>Místo pro hru:</i> Kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře), Na čem se ještě jezdí (in-line brusle, skateboard, koloběžka; ochrana – přilba, chrániče </p>	MKV- kulturní rozdíl
	<p> <i>přecházení:</i> Přecházení silnice bez přechodu. Přecházení silnice po přechodu. Přecházení silnice po přechodu se světelnými signály <i>Cestování:</i> Jízda autem (pravidla bezpečné jízdy – autosedačka a zádržné systémy, výstup a nástup) Cesta dopravními prostředky (základní pravidla cestování, nástup a výstup, chování za jízdy). Vztahy mezi cestujícími v autě, v hromadných prostředcích <i>Prolínající téma Cesta do školy:</i> Cesta do školy (pravidla bezpečné cesty do školy, konkrétní situace a nebezpečí). Poslouchej, dívej se, přemýšlej (vnímání všemi smysly a chápání souvislostí) </p>	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - seznámí se s významnými rodáky a významnými postavami českých dějin - pozná významné památky a památky v okolí bydliště 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase a časový řád- kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty, sekundy - denní režim, práce, odpočinek - současnost a minulost v našem životě - regionální památky - báje, mýty, pověsti 	

<ul style="list-style-type: none"> - zná zaměstnání rodičů - umí vysvětlit některá povolání - pozná význam a potřebu nástrojů, přístrojů a zařízení v domácnosti - váží si práce a jejich výsledků 	<ul style="list-style-type: none"> - rodina - kultura - vlastnictví 	
<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje, popíše a porovná proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - rozlišuje a zná charakteristické znaky: les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka - pozná vybrané běžně pěstované pokojové rostliny - rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté - pozná a umí pojmenovat běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny - pozná a umí pojmenovat domácí zvířata, vybrané druhy volně žijících zvířat - seznamuje se s životním prostředím a jeho ochranou 	<ul style="list-style-type: none"> - voda, vzduch, půda - rostliny, houby, živočichové - životní podmínky - rovnováha v přírodě - ochrana přírody 	<p>EV – Ekosystémy EV - Vztah člověka k prostředí EV - Základní podmínky života</p>
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo- životní potřeby a projevy - péče o zdraví, zdravá výživa - nemoc, drobné úrazy a poranění - první pomoc 	
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při MU 	<ul style="list-style-type: none"> - situace hromadného ohrožení, důležitá telefonní čísla 	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 3.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - začlení svou obec do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci - rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost 	<ul style="list-style-type: none"> - domov - škola - obec, místní a okolní krajina - regionální památky 	VDO - Občanská společnost a škola (odpovědnost za své činy)
<ul style="list-style-type: none"> - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost - pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje, spojí je s místem, kde žije 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase a časový řád (dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, režim dne, roční období) - současnost a minulost v našem životě (bydlení, průběh lidského života, státní svátky, významné dny) - regionální památky, báje, mýty a pověsti 	MKV - Lidské vztahy MKV - Kulturní rozdíly

<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti, změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů - roztrídí některé přírodniny podle určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích 	<ul style="list-style-type: none"> - látky a jejich vlastnosti (třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek - voda, vzduch, nerosty a horniny, půda - vesmír a Země, Sluneční soustava - roční období, den a noc 	<p>EV- základní podmínky života</p> <p>lidské aktivity a problémy ŽP</p>
<ul style="list-style-type: none"> - umí pojmenovat části rostlin, popsat projevy života rostlin - pozná vybrané druhy plodů a semen, význam semen - pozná vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny, hospodářské a léčivé rostliny - pozná běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby, umí je pojmenovat 	<ul style="list-style-type: none"> - rostliny - houby - rovnováha v přírodě - životní podmínky - ochrana přírody 	
<ul style="list-style-type: none"> - zná základní rozdělení živočichů - obratlovci a bezobratlí - umí popsat stavbu těla živočichů - zná vybrané druhy volně žijících zvířat v určitých přírodních společenstvech - rozlišuje domácí a hospodářská zvířata 	<ul style="list-style-type: none"> - živočichové - životní podmínky - rovnováha v přírodě - ochrana přírody 	

<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním vztah ke zdraví - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při MU 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo (stavba a funkce, pohlavní rozdíly, vývoj jedince) - péče o zdraví, zdravá výživa, nemoc, drobné úrazy a poranění - první pomoc - osobní bezpečí - krizové situace (šikana, týrání atd.) - situace hromadného ohrožení, důležitá telefonní čísla 	<p>EV- ekosystémy, lidské aktivity a problémy ŽP, základní podmínky života</p> <p>VDO- občanská společnost</p>
--	---	--

<ul style="list-style-type: none"> - reaguje v roli chodce na ostatní účastníky SP - používá reflexní doplňky a zná jejich dopad - v modelových situacích využívá osvojená pravidla chování na stezkách pro chodce v obytné zóně - rozezná vybrané značky - bezpečně překoná silnici se světelnými signály, přejde mezi zaparkovanými vozy a silnici s více jízdními pruhy - ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce a využívá je - v modelových situacích a při akcích školy uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Na chodníku:</i> Pravidla chůze po chodníku (co se smí a nesmí na chodníku). Kdo je chodec (brusle, koloběžka apod.). Nebezpečí a nebezpečné chování (vztahy mezi účastníky na stezkách) - <i>Značky</i> (Stežka pro chodce, Zákaz vstupu chodců, Chodník uzavřen) - <i>Silnice:</i> Pravidla chůze po silnici (pravidla pro jednotlivce a skupiny. Vidět a být viděn – reflexní doplňky). Nebezpečí na silnici (vozidla s právem přednosti v jízdě, tramvaj). Značky (Zákaz vstupu chodců, Chodník uzavřen, Silnice pro motorová vozidla, Dálnice) - <i>Místo pro hru:</i> Silnice a chodník (vhodná a nevhodná místa ke hře). Hřiště a cesta na něj. Obytná zóna a její pravidla. Na čem se ještě jezdí (in-line brusle, skateboard, koloběžka, ochrana – přilba, chrániče) - <i>Přecházení:</i> Přecházení silnice bez přechodu; přecházení silnice po přechodu; přecházení silnice s více pruhy; přecházení silnice po přechodu se světelnými signály. Přecházení mezi zaparkovanými auty. Přecházení po přechodu s jízdním kolem - <i>Cestování autem:</i> Pravidla chování na parkovišti. Nástup a výstup; odpovídající místo k sezení, pravidla chování mezi cestujícími v autě; zádržné systémy – autosedačky a poutání - <i>Cesta dopravními prostředky:</i> Druhy dopravních prostředků a jejich specifika. Pravidla chování na zastávce. - <i>Prolínající téma – cesta do školy:</i> Poslouchej, dívej se, přemýšlej (souvislosti konkrétních situací: posouzení situace, včasné vyvození 	
---	--	--

-	bezpečného chování, nalezení správného řešení	
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržuje zásady zdravé práce s digitálními technologiemi - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů, přístrojů i s využitím digitálních technologií - zpracuje drobné úkoly spojené se získáváním informací na různá témata a problematiku, o kterou se osobně zajímá 	<ul style="list-style-type: none"> - péče o zdraví - látky a jejich vlastnosti - záznam pokusů 	

5.1.6. Přírodověda

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět přírodověda se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku. Časová dotace je uvedena v učebním plánu školy pro jednotlivé ročníky.

Vzdělávání v předmětu přírodověda je součástí vzdělávacího okruhu Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických celků :

1. Místo, kde žijeme :

okolní krajina (region) – zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí

2. Lidé kolem nás :

základní globální problémy, problémy přírodního prostředí, konzumní společnosti

3. Lidé a čas :

orientace v čase (kalendáře, letopočet, režim dne)

současnost a minulost

4. Rozmanitost přírody :

Země, jako planeta Sluneční soustavy (vesmír, Země)

rozmanitost živé a neživé přírody (rostliny, houby, živočichové, životní podmínky)

rovnováha v přírodě

vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana životního prostředí, likvidace odpadů

5. Člověk a jeho zdraví :

lidské tělo (biologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, reprodukce)

základy sexuální výchovy (partnerství, rodičovství)

péče o zdraví, základy první pomoci

odpovědnost člověka v mimořádných událostech

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žáci se učí používat vhodné pomůcky, encyklopedie a informační zdroje
- žáci se učí poznávat a pozorovat přírodu, zaznamenávat a vyhodnocovat výsledky svého pozorování

Kompetence k řešení problémů

- učitel volí metody práce, při nichž dochází k problémům
- žáci se učí řešit dané úkoly a hledat způsoby k vyhledávání informací k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- učitel vede k používání správné terminologie
- žáci se učí pojmenovat pozorované jevy a zachytit je ve vlastních názorech a výtvorech
- žáci se učí vyjadřovat své myšlenky a reagovat na názory druhých

Kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly pro skupinovou práci
- žáci spolupracují při řešení daného úkolu a respektují názory druhých
- učitel se zajímá o náměty a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

- žáci se učí dodržovat pravidla slušného chování
- žáci jsou vedeni k ohleduplnému vztahu k přírodě
- učí se správně chovat v situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti druhých
- učí se toleranci, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky ke vhodným způsobům použití pomůcek
- učitel vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti
- žáci mají možnost pozorovat a experimentovat
- žáci jsou vedeni k vytvoření pracovních návyků v samostatné i týmové činnosti a k dodržování daných pravidel

Kompetence digitální

- žáci ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby a využívají je při učení
- žáci vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- žáci předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, jedná eticky

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda
Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech - zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující rostliny v jednotlivých společenstvech - seznámí se se základními pravidly ochrany přírody - vysvětlí, co jsou rostlinná patra - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, třídí organismy do známých skupin 	<ul style="list-style-type: none"> - rostliny, houby, živočichové (způsoby života, stavba těla, výživa, rozmnožování) - životní podmínky - rovnováha v přírodě - ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody - okolní krajina 	<p>EV – Ekosystémy EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - Základní podmínky života</p>
<ul style="list-style-type: none"> - má základní informace o Zemi jako součásti vesmíru v souvislosti s rozdělením času a střídáním ročních období - zná rozdíl mezi planetou a hvězdou - umí vysvětlit význam Slunce pro život na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> - vesmír - Země - Sluneční soustava - lidé a čas- kalendáře a režim dne, roční období 	<p>VDO - Občanská společnost a škola (odpovědnost za své činy)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - na základě jednoduchých pokusů si ověří a pojmenuje základní vlastnosti látek 	<ul style="list-style-type: none"> - měření vlastností látek - magnet, magnetická síla, kompas - vlastnosti vzduchu, vody, hornin a nerostů, půdy 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozezná vybrané dopravní značky - v modelových situacích prokáže znalost chování v krizové situaci 	<ul style="list-style-type: none"> - Cyklista na silnici – dopravní značky - V ohrožení – zásady správného chování v krizové situaci (možnosti krizových situací, jejich řešení, důležitá spojení) 	

	<p>důležitá spojení Prolínající téma: cesta do školy: Poslouchej, dívej se, přemýšlej (souvislosti konkrétních situací, posouzení situace, včasné vyvození bezpečného chování, nalezení správného řešení)</p>	
<p>Bezpečně ovládá pravidla chodce i cyklisty</p> <p>Rozeznává dopravní značky</p> <p>Poznává vztahy účastníků silničního provozu</p> <p>Odhadne dopravní situaci, její nebezpečí a vyvodí správné řešení, snaží se zachovat adekvátně situaci</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zná ohleduplné chování a osvojuje si ho 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Na chodníku</i>: shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování na chodníku - Vztahy mezi účastníky silničního provozu - <i>Chodec a cyklista na silnici</i>: Shrnutí pravidel bezpečného a ohleduplného chování při pohybu na silnici. Pravidla chůze po silnici pro skupiny i jednotlivce. Pravidla jízdy za snížené viditelnosti. Základní pravidla bezpečné jízdy na silnici (bezpečné manévry cyklisty na silnici). Pravidla pohybu za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek) - <i>Přecházení silnice</i>: Shrnutí základních pravidel překonání silnice ve městě i mimo něj (vztahy mezi účastníky silničního provozu) - <i>Cesta dopravními prostředky</i>: Shrnutí základních pravidel bezpečnosti při cestování dopravními prostředky. Pravidla při jízdě autem /zádržné systémy). Vztahy mezi cestujícími a účastníky hromadné dopravy - <i>Prázdniny</i>: zásady bezpečného chování v době volna a cestování (specifika lokality bydliště a obce pro trávení dnů volna) - <i>Nebezpečí</i>: Krizové situace (možnosti, jejich řešení, důležitá spojení) - situaci, řešení situací, sociální pohled, hledisko sounáležitosti, spolupráce) - 	

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku MU - rozezná rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi - je obeznámen s MU způsobenými přírodními vlivy a ochranou před nimi	<ul style="list-style-type: none"> - rizika v přírodě - osobní bezpečí, krizové situace - tísňová volání – správný způsob volání na tísňovou linku	
---	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda
Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu 	<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam - voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život - rovnováha v přírodě - vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období - základní oblasti Země - životní podmínky - rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy 	<p>EV – Ekosystémy EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - Základní podmínky života</p> <p>VDO - Občanská společnost a stát (odpovědnost za své činy)</p> <p>VDO - Odpovědnost za své činy</p>

<ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji před a po narození - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou <p>ošetří drobná poranění, poskytne první pomoc, rozpozná život ohrožující zranění</p>	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince - péče o zdraví, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim - nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), prevence nemocí a úrazů - osobní, intimní a duševní hygiena - první pomoc při drobných poraněních 	
<ul style="list-style-type: none"> - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci a zábavu, odpočinek podle svých potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek - osobní bezpečí - návykové látky, závislosti a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - situace hromadného ohrožení 	

- postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence požáru, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém
- evakuační zavazadlo

- procvičování a upevňování probraného učiva pomocí digitálních technologií

- ochrana zdraví a osobního bezpečí
- vyjádřit na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodit a dodržovat pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) i při interakci

-
- v digitálním světě
- rozpoznat ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, která nelze tolerovat
- formulovat a dodržovat zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi, rozeznat nebezpečí v digitálním prostředí a vybrat informace, které o sobě může zveřejnit
- porovnat na základě pozorování základní

- zaznamená výsledky pozorování s využitím digitálních technologií
- využije digitální technologie k vyhledání informací o vybraném organismu
- uvede, které údaje o sobě může zveřejnit a své tvrzení zdůvodní
- vyhledá svou digitální stopu a porovná ji s jinou digitální stopou (např. známé osobnosti, spolužáka)
- uvědomuje si, že zveřejněné informace lze jen obtížně odstranit

- životní podmínky pro život rostlin – záznam pozorování s využitím digitálních technologií
- rostliny, houby, živočichové – vyhledávání informací v doporučených digitálních zdrojích
- osobní bezpečí – ochrana osobních údajů, digitální stopa

5.1.7. Vlastivěda

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět vlastivěda je realizován ve 4. ročníku a v 5. ročníku - 2 hod. týdně. Patří do vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět Vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují tři okruhy:

1. Místo, kde žijeme

chápaní organizace života v obci, ve společnosti
praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu
postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění

2. Lidé kolem nás

upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě
směřování k výchově budoucího občana demokratického státu
orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu

3. Lidé a čas

orientace v dějinách na časové ose, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti

Žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně s využíváním různých forem práce, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učí se vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- učí se začlenit obec (město) do příslušného kraje
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

- učí se rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- učitel umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

- učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny

- využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj - v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- učitel vede žáky k ověřování výsledků
- učitel podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence sociální a personální

- rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- učitel vytváří heterogenní pracovní skupiny

Kompetence občanská

- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky
- významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- učitel vede žáky k hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní

- uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby a využívají je při učení
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, jedná eticky

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda
Ročník: 4.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě; zná pojem nadmořská výška - zná rozdíl mezi podnebím a počasím - zná pojmy povodí, rozvodí, úmoří - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map - zná základní geografické značky - umí vysvětlit rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli 	<p>Místo, kde žijeme</p> <p>Okolní krajina – místní oblast, region</p> <p>Mapy - obecně zeměpisné a tematické</p>	<p>EV – Vztah člověka k prostředí (problémy životního prostředí, možnosti zlepšení životního prostředí obce)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi; - vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) - rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory 	<p>Lidé kolem nás</p> <p>Soužití lidí</p> <p>Chování lidí – ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality, rizikové situace a chování, předcházení konfliktům</p>	<p>VDO – Občanská společnost a škola</p> <p>VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>

<ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem obrana státu a uvede, které subjekty se podílejí na obraně státu - objasní pojem ozbrojené síly České republiky a uvede, kdo je vrchním velitelem ozbrojených sil ČR - vysvětlí členění ozbrojených sil České republiky 	<p>Obrana státu</p> <p>obrana státu – odpovědnost za obranu státu, povinnost podílet se na obraně státu ozbrojené síly České republiky a vrchní velitel ozbrojených sil České republiky</p> <p>ozbrojené síly České republiky – členění ozbrojených sil</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy; - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek - rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik 	<p>Lidé a čas</p> <p>Časová osa</p> <p>Historické a kulturní památky a významné události lidské historie (pravěk až středověk)</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda
Ročník: 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> - naše vlast ČR - regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR - Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování - základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly - mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky - okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany 	<p>MKV – Kulturní rozdíly</p> <p>MKV – Lidské vztahy</p> <p>VDO – Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>EGS – Jsme Evropané</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p> <p>EGS – Objevujeme Evropu a svět</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou 	<p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; - chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného 	<p>MKV – Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>EV – základní podmínky života</p>

<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	<p>chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům</p> <ul style="list-style-type: none"> - právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy - Vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky 	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí</p> <p>EV – Ekosystémy</p>
<ul style="list-style-type: none"> - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; - uvede příklady, jak mohou digitální technologie pomáhat - motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací 	<p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v čase a časový řád - dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace - současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - mapy <p>vyjádřit na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodit a dodržovat pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v</p>	<p>MKV – Etnický původ</p>

<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek - pojmenuje rozdíly v komunikaci ve fyzickém a digitálním světě - uvede na příkladu rozdíly mezi reálnou a digitální identitou - uvede příklad informace, která může poškozovat druhou osobu 	<p>obci (městě) i při interakci v digitálním světě rozpoznat ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, která nelze tolerovat</p> <p>formulovat a dodržovat zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi, rozeznat nebezpečí v digitálním prostředí a vybrat informace, které o sobě může zveřejnit</p> <p>soužití lidí – komunikace v digitálním světě, digitální identita</p> <p>chování lidí – předcházení konfliktním situacím v online prostředí</p>	
---	--	--

5.1.8. Hudební výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Časová dotace je 1 hod. týdně v 1. - 5. ročníku. Výuka probíhá většinou v odborné učebně hudební výchovy. Žáci využívají dostupné vyučovací pomůcky. Hudba je osvojována při vyučování, návštěvě výchovných koncertů, na besedách o hudbě. Obsah předmětu je rozčleněn do čtyř oblastí:

1. vokální činnost

kultivace hudebnosti v oblasti hudebního sluchu, hlasu, smyslu pro rytmus
rozvoj hudebního cítění, představivosti a fantazie

2. instrumentální činnost

hra na různé hudební nástroje, rozvoj rytmických a intonačních dovedností

3. hudebně pohybová činnost

aktivní ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty. Osvojení základních kroků klasického i lidového tance.

4. poslechová činnost

při aktivním vnímání hudby poznávání různých žánrů, stylů a podob

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žák si osvojuje nové pěvecké, rytmické a intonační dovednosti
- žák pracuje s jednoduchým notovým zápisem
- žák zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně
- učitel vede žáky k užívání správné hudební terminologie a symboliky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch a radost z konaných činností

Kompetence k řešení problémů

- žák rozpoznává kvality tónů, změny tempa a rytmu
- žák rozpozná ve znějící hudbě různě hudební nástroje
- žák rozpozná hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- učitel předkládá žákům dostatek námětů ke zpracování a řešení problémů

Kompetence komunikativní

- žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje
- žák se učí o hudbě a svých prožitcích hovořit
- žák reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje rytmus, melodii, dynamiku
- učitel vytváří prostor na vyjádření žákova postoje k hudbě a jednotlivým činnostem
- učitel vytváří prostředí pro rozvoj pohybových a tanečních činností v kolektivu

Kompetence sociální a personální

- žák poznává hudbu různých národů a etnických skupin
- žák se učí orientovat v různých žánrech hudby, hodnotit je
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání
- učitel učí žáky ohleduplnosti, toleranci

Kompetence občanská

- žák respektuje i jiný názor
- žák se aktivně podílí podle svých možností na kulturním dění
- učitel umožní žákům podle jejich schopností předvést své vědomosti a dovednosti na veřejnosti při kulturních akcích

Kompetence pracovní

- žák vyjadřuje tancem druh hudby a hudební náladu
- žák využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- učitel umožňuje žákům vyjádřit hudbu pohybem
- učitel vede žáky k aktivnímu využívání různých hudebních nástrojů a pomůcek

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby a využívají je při učení
- žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- žák předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, jedná eticky

Komentář – vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova je utvořen tak, že očekávané výstupy jsou z RVP ZV na 1. stupni rozpracovány do období, učivo je pak v návaznosti na tyto výstupy včleněno do jednotlivých ročníků

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova – 1. období

Ročník: 1. – 3.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - zpívá v jednohlase - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodní hře - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné kvality tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	<p>1. třída</p> <p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - správné dýchání, zřetelná výslovnost, uvolněné zpívání - rytmizace jednoduchých slovních spojení, říkadel <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišení zvuku, tónu, hlasu mluveného a zpívaného - rozpoznání některých hudebních nástrojů - např. klavír, housle, kytara, flétna - seznámení s hymnou České republiky - ukolébavka <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - doprovod na jednoduché rytmické nástroje <p>Hudebně pohybová činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - správné držení těla - jednoduché taneční hry - chůze, pochod - hra na tělo <p>2. třída</p> <p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hospodárné dýchání, zřetelná výslovnost,	

	<p>uvolněné zpívání, dodržování rytmu</p> <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení s lidovými a umělými písněmi - poznávání dalších hudebních nástrojů – např. trubka, klarinet, buben, kontrabas, cimbál - skladby dle výběru učitele přiměřené k věku dětí <p>Hudební nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání vzestupné a sestupné melodie - seznámení s pojmy notová osnova, houslový klíč, noty, repetice -opakování, taktová čára, dvojčára, nota celá, půlová, čtvrt'ová - rozlišování tempa - pomalé, rychlé - seznámení s dynamikou - forte, piano <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchý doprovod na rytmické nástroje <p>Hudebně pohybová činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování již osvojené pohybové činnosti - poskočný krok, přísunný krok, mazurka <p>3.třída</p> <p>Hlasová výuka</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokračování v osvojených činnostech z předešlých ročníků(dýchání, výslovnost, uvolněný zpěv) - správný pěvecký postoj - osvojování pěveckého dělení slov 	<p>MKV – Multikulturalita – naslouchání druhým, vstřícný postoj k odlišnostem</p> <p>MV – Fungování a vliv médií ve společnosti – jejich vliv na kulturu</p>
--	--	--

	<p>Poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> - písně našeho regionu - poznávání hudby zábavné, slavnostní - skladby B. Smetany, A. Dvořáka, L. Janáčka - zdokonalování se v poznávání hudebních nástrojů (klarinet, lesní roh, příčná a zobcová flétna) <p>Hudební nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> - notová abeceda - seznámení s notopisem c1 – h1 - seznámení s notou osminovou, pomlkou osminovou, - seznámení s pomlkou – celá, čtvrt'ová, půlová - taktování dvoudobého taktu - zesilování, zeslabování <p>Instrumentální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdokonalování doprovodu na rytmické nástroje <p>Hudebně pohybová činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování na 2 doby - chůze dvoudobá – pochod - vyjádření hudební nálady - otočky (vlevo, vpravo) 	
--	--	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova – 2. období

Ročník: 4. – 5.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy
<p>Umění a kultura</p> <p>Očekávané výstupy</p> <p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zpívá v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - Využívá hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní - Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - Vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace - Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků. - Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních 	<p>4. třída</p> <p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Správné dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu - Realizace písní ve 3/4 a 4/4 taktu - Rozpoznání dvojhlasu a vícehlasu - Kánon - Hudební hry – otázka a odpověď, ozvěna <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nástrojové skupiny - Zajímavosti o hudebních skladatelích , např. L. Janáček, V. Novák , A. Dvořák - Písně jiných etnik - Koncert - Housle, violoncello - Variace - Melodie ukončená a neukončená - Partitura - Tón – délka, síla, barva, výška - Besedy o hudbě <p>Hudební nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seznámení s opěrnými písněmi - Oktávy - seznámení 	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy</p> <p>MKV – Etnický původ - různé etnické a kulturní skupiny žijící v ČR</p>

kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.

- Nota celá, půlová, čtvrt'ová, osminová- přehled
- Pomlka celá, půlová, čtvrt'ová, osminová - přehled
- Solmizační slabiky
- Noty na pomocných linkách
- Durová a mollová tónina – jejich rozlišení
- Akord durový a mollový, jejich intonace
- Píseň lidová a umělá
- Lidový dvojhlas
- Piano, forte, zeslabování, zesilování
- Rytmus
- 2/4 tak, doba těžká a lehká

Instrumentální činnosti

- Hra na tělo
- Zdokonalování hry na nástroje Orffova instrumentáře

Hudebně pohybová činnost

- Seznámení s valčíkovým krokem
- Taktování ve dvoudobém a třídobém taktu

5. třída

Vokální činnosti

- Dynamicky odlišený zpěv
- Rozšiřování hlasového rozsahu
- Pokus o lidový dvojhlas
- Hudební hry- ozvěna

Poslechové činnosti

- Česká státní hymna – osvojení
- Seznámení s životem a dílem hudebních skladatelů, např. J.S.Bach, J.J.Ryba, W.A.Mozart, B.Smetana, A. Dvořák.
- Další hudební nástroje – harfa, varhany
- Hudební nástroje v lidové muzice

Hudební nauka

- Práce s opěrnými písněmi
- Staccato. Legato
- Stupnice a akord C-dur, půltón
- Piano, forte, mezzoforte
- Seznámení s vybraným italským názvoslovím
- Takt 4/4
- Dvojitá taktová čára
- Repetice
- Půlová nota s tečkou

Instrumentální činnosti

- Pojmenování a používání nástrojů z Orffova instrumentáře
- Zpěv a jednoduchý doprovod písní lidových i umělých

Hudebně pohybová činnost

- Docvičování pohybových dovedností
- Taktování ve čtyřdobém taktu

<p>- rozpoznat hudební formu jednoduché písně či skladby v její zvukové, případně i digitálně vizualizované podobě</p>		
--	--	--

5.1.9. Výtvarná výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku následovně:

- 1. a 3. ročník - 1 hodina týdně
- 2., 4. a 5. ročník - 2 hodiny týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova

směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky
pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni ke samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech
- žáci zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- žáci samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření
- žáci přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj
- žáci využívají získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- žáci se zapojují do diskuse
- respektují názory jiných
- žáci pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření
- učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- žáci umí tvořivě pracovat ve skupině
- učitel vede žáky ke kolegiální pomoci

- žáci respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu

Kompetence pracovní

- žáci užívají samostatně vizuálně obrazné techniky
- žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla
- učitel vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

Kompetence občanské

- žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí
- učitel pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům

Kompetence digitální

- žáci ovládají běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby a využívají je při učení
- žáci vytvářejí a upravují digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřují se za pomoci digitálních prostředků
- žáci předcházejí situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, jedná eticky

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 1. – 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <p>Žák:</p> <p>Rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p>	<p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru</p>	<p>VDO – Občanská společnost a škola - výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost</p>
<p>V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti. Učí se při tom uplatňovat v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, barvy, objekty a další prvky</p>	<p>Uspořádání objektů do celků. Např. koláže, dekorativní plochy...</p>	
<p>Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje</p>	<p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly. Abstraktní vyjádření pocitu linií, barvou</p>	<p>EV - Ekosystémy</p>
<p>Uplatňování subjektivity</p> <p>Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty)</p>	<p>Prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností. Příklad – tematické kreslení, figurální kompozice</p> <p>Typy vizuálně-obrazných vyjádření – hračky, ilustrace textů, volná malba</p>	
<p>V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti. Učí se při tom uplatňovat v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, barvy, objekty a další prvky</p>	<p>Přístupy k vizuálně-obrazným vyjádřením</p> <p>Příklad – fantazie, dek. plochy, prostorová kompozice, modelování</p>	<p>EV - Vztah člověka k prostředí - výchova k životnímu prostředí</p>

Vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně-obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.	Přístupy k vizuálně-obrazným vyjádřením Příklad – fantazie, vyjádření pocitu nebo chuti barvou	
Ověřování komunikačních účinků Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně-obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností.	Osobní postoj v komunikaci. Umělecká výtvarná tvorba.	EGS – Evropa a svět nás zajímá - poznávání evropských kultur
Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně-obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Komunikační obsah vizuálně-obrazných vyjádření. Např. fotografie, tiskoviny, ilustrace vlastního textu.	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - kritický přístup k výtvarnému umění a vést k všeobecné informovanosti a orientaci ve výtvarném umění

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 4. – 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně-obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně-obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly	

<p>Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sopečný postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</p>	<p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby</p>	
<p>Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy</p>	<p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)</p>	<p>EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového Vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p>	<p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru. Uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření</p>	<p>EV - Vztah člověka k prostředí (prolíná výukou Vv během celého období)</p>
<p>Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</p>	<p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama</p>	<p>EV - Ekosystémy EV - Základní podmínky života EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji</p>	<p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality,</p>	<p>EV - Vztah člověka k prostředí (prolíná výukou</p>

<p>inspirace</p>	<p>textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru</p>	<p>Vv během celého období MKV - Kulturní rozdíl</p>
<p>Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p> <p>Objevuje, jak použitá digitální technologie pro propojení zvuku a obrazu, může zdůraznit smyslový vjem či pocit; vychází ze svých nápadů i pracuje podle jednoduchého zadání</p> <ul style="list-style-type: none"> • se záměrem využívá možnosti různých prostředků (kresby, malby, fotografie, animace, prostorové tvorby), experimentuje s nimi, vytváří varianty; výsledky si porovnává a učí se vystihnout odlišnost v závislosti na použitém prostředku <p>prostředků (například projekce vlastní kresby, malby nebo textu na plochu, objekt či do prostoru) a sdělí, co se mu osvědčilo a proč</p> <p>zajímá se o výsledky tvorby ostatních, sleduje vybrané online sbírky a vnímá je jako zdroj inspirace</p>	<p>Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací</p> <p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření</p> <p>vizuální prostředky – vlastnosti, rozdíly, vlastní preference; různost výsledků tvorby v závislosti na užití prostředků, variantní řešení; kombinace, experiment; zvuk a obraz – intuice – zadání – záměr; zvuk a proměny obsahu obrazu</p> <p>proměna světelných a barevných kvalit – projekce na plochu, objekt a do prostoru; proměna prostoru světlem; propojení tradičních prostředků (kresba, malba, grafika, text) s digitálním médiem (promítnutí fotografie/videozáznamu na kresbu, objekt, architekturu, text); ozvučená instalace</p> <p>zdroje jako inspirace – výběr, třídění (společná i osobní kritéria), ukládání, využití (např. při reflexi vlastní tvorby); dokumentace vlastních děl – digitální fotografie a nástroje pro úpravu (např. změna velikosti, výběr detailu); záměrný výběr a uspořádání</p>	<p>EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí MKV - Kulturní rozdíly MKV - Lidské vztahy (empatie) MKV - Etnický původ MV - Stavba mediálních sdělení</p>

<p>pracuje s vybranými zdroji v digitálním prostředí – ukládá si například vybraná umělecká díla, zaznamenává si důvod, proč si je vybral</p> <p>zaznamenává si výstavy a kulturní události, které navštívil, vyhledává si k nim informace</p> <p>vytváří si postupně svoje vlastní kritéria pro třídění digitálních zdrojů a vybraných uměleckých děl (například si ukládá odkazy na online sbírky, třídí umělecká díla, např. podle toho, zda se jedná o fotografii či prostorový objekt)</p> <p>učí se využívat digitální zdroje a dokumentaci pro svoji vlastní práci</p>	<p>fotodokumentace</p>	
---	------------------------	--

5.1.10. Tělesná výchova

Obsah, čas a organizace vyučování

činnosti ovlivňující zdraví - význam spontánní i záměrné pohybové aktivity pro zdraví, zdravotně orientovaná TV, rozvoj různých forem rozvoje pohybových kompetencí, rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, dechové cvičení, kreativity, hygiena při TV a pohybových aktivitách, bezpečnost při pohybových aktivitách

působení ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické cvičení pro děti, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání (jedno pololetí školního roku 1. třídy, žáci 2. a 3. třídy) – povinně mají plavání žáci 2 třídy a 3. třídy - nejméně 40 vyučovacích hodin, míčové hry, netradiční hry atd.

působení kladně ovlivňující motorické učení - komunikace v TV, organizace hodin školní TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech, prostředí, ve kterém probíhá motorické učení

Hodinová (časová dotace)

2 hodiny týdně, 1. – 5. ročník

Místo realizace

školní tělocvična

školní hřiště

fotbalové hřiště

okolní příroda

plavecký bazén

školní sál

kluziště (zimní stadión)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví,
- žáci cvičí podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení (programové vyučování),
- změní základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími, orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích,
- učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k řešení problémů

- uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka,
- řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím,
- učitel dodává žákům sebedůvěru, dle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích,
- učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty,
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro komunikaci.

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair play, dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví,
- zvládají pohybové činnosti ve skupině, učitel zadává úkoly při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanská

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti,
- spojují svou pohybovou činnost se zdravím, zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení,
- jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní, učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě,
- učí se užívat jednotlivé tělocvičné náradí a náčiní.

Kompetence digitální

- vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, tabulky, video)
- ovládá a běžně používá digitální zařízení a využívá je při učení i při zapojení do života školy

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
 Vyučovací předmět: Tělesná výchova
 Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - pravidelně si rozcvičuje tělo rozcvičkou nebo jinou činností - dodržuje správné držení těla, provádí zodpovědně relaxační cvičení - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech, volí vhodnou obuv a oblečení pro tuto činnost - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy, dodržuje daná pravidla při přípravě a úklidu nářadí, náčiní a pomůcek. 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků - příprava organismu – příprava před pohybovou činností - zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, relaxační cvičení - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - hygiena při TV – cvičební prostředí, vhodné oblečení, obuv - bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost při přípravě a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek 	
<ul style="list-style-type: none"> - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení 	<p>ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry - honičky, závodivé hry, překážková dráha - základy gymnastiky – průpravná cvičení pro akrobacii, cvičení s nářadím a na nářadí - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché taneční kroky, rozcvička s hudbou 	

<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché taneční kroky - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo ve skupině - spojuje pohybovou činnost se zdravím - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti, usiluje o jejich zlepšení - zvládá jednoduché pohybové činnosti - adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> - základy atletiky – hod míčkem, vytrvalostní běh, sprint, skok z místa - základy sportovních her – průpravná cvičení pro míčové hry, přihrávky, chytání, spolupráce ve hře, míčové hry - turistika a pobyt v přírodě – chůze v terénu - plavání – adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti (rozšiřující učivo) - pořadová cvičení 	
<ul style="list-style-type: none"> - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti, přípravě náradí a náčiní - ovládá zjednodušených her, závodů a soutěží 	<p>ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikace při TV – smluvené signály, povely - organizace při TV – organizace přípravy náradí a náčiní, organizace činností - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností 	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění	- příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti	VDO – Občanská společnost a škola MKV – Lidské vztahy - udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu	- cvičení během dne, rytmické a kondiční formy - cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu	
zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní zná pojmy z pravidel sportů a soutěží	- tělocvičné pojmy - komunikace v TV	
dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv jedná v duchu fair-play	- bezpečnost při sportování	

<p>spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích jedná v duchu fair play zvládne přihrávku jednoruč, obouruč zná a dodržuje základní pravidla her je schopen soutěžit v družstvu je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo</p>	<ul style="list-style-type: none"> - základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry - pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení - organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží - zásady jednání a chování 	
<p>zná techniku hodů kriketovým míčkem zná nízký start zná princip štafetového běhu nacvičí skok do dálky účastní se atletických závodů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu - pořadová cvičení 	
<p>zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. jednoduchá cvičení na žebřinách umí skákat přes švihadlo dokáže podbíhat dlouhé lano provádí cvičení na lavičkách provádí přetahy a přetlaky</p>	<ul style="list-style-type: none"> - základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly 	
<p>projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvalu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti učí se respektovat zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play 	
<p>adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - základní plavecká výuka - základní plavecké dovednosti, plavecká technika, hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí a bezpečnost 	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<p>zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění</p> <p>spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky uplatňuje zásady pohybové hygieny</p> <p>zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní zná pojmy z pravidel sportů a soutěží rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje</p> <p>dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv jedná v duchu fair-play</p>	<ul style="list-style-type: none"> - příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti - cvičení během dne, rytmické a kondiční formy - cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu - tělocvičné pojmy-komunikace v TV - bezpečnost při sportování 	<p>VDO – Občan, občanská společnost a stát – přijímat zodpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku</p>

<p>spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblink rozlišují míč na basketbal a volejbal učí se ovládat hru s basketbalovým míčem nacvičuje střelbu na koš nacvičuje přehazovanou zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti je schopen soutěžit v družstvu umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje</p> <p>zná techniku hodu kriketovým míčkem zná princip štafetového běhu uběhne 60 m zná taktiku při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami umí skákat do dálky nacvičí správnou techniku skoku z místa účastní se atletických závodů</p> <p>umí šplhat na tyči zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod. provádí přitahování do výše čela na hrazdě naučí se správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze</p>	<ul style="list-style-type: none"> - základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry, - pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení - organizace při TV - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží - zásady jednání a chování - základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu - základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly - pořadová cvičení 	
---	---	--

<p>projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvalu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti respektuje zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví zvládne základní kroky některých lidových tanců seznámí se s dětských aerobikem seznámí se s kondičním cvičení s hudbou</p> <p>adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, zvládá prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play - základní plavecká výuka - základní plavecké dovednosti, plavecká technika, hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí - základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob, prvky sebezáchrany a bezpečnosti 	
--	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<p>zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění</p> <p>podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo</p>	<ul style="list-style-type: none"> - příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu ,zdravotně zaměřené činnosti - cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky, základy - estetického pohybu - pořadová cvičení 	

<p>vlastním svalovým oslabením zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky uplatňuje zásady pohybové hygieny</p> <p>zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní zná pojmy z pravidel sportů a soutěží rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje</p> <p>dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv jedná v duchu fair-play</p> <p>spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblink rozlišují míč na basketbal a volejbal. učí se ovládat hru s basketbalovým míčem</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tělocvičné pojmy-komunikace v TV - bezpečnost při sportování - základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry - pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení - organizace při TV - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží - zásady jednání a chování 	
--	---	--

<p>nacvičuje střelbu na koš nacvičuje přehazovanou zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti je schopen soutěžit v družstvu umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje</p> <p>zná techniku hodů kriketovým míčkem zná princip štafetového běhu uběhne 300 m zná taktiku při běhu –k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami umí skákat do dálky nacvičí správnou techniku skoku z místa účastní se atletických závodů</p> <p>umí šplhat na tyči zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod. provádí přitahování do výše čela na hrazdě umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu provádí cvičení na švédské bedně zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí</p>	<ul style="list-style-type: none"> - základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu - základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly 	
---	--	--

<p>projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti respektuje zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky</p>	<p>- vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play</p>	
<p>zná způsob a pravidla bezpečné jízdy na jízdním kole prokáže bezpečný pohyb na kole (na silnici, na stezkách i v terénu), chová se ohleduplně k ostatním účastníkům silničního provozu; bezpečně překoná s kolem silnici a zvládá základní manévry cyklisty</p>	<p>- způsob jízdy na jízdním kole – technika jízdy; přeprava zavazadel <i>Bezpečná cesta</i> – místa pro jízdu na kole (stezky pro cyklisty, obytná zóna) <i>Cyklista na silnici</i>: Problematika silnice z pohledu cyklisty a značení (základní pravidla bezpečné jízdy na silnici, jízda za snížené viditelnosti a zhoršených podmínek Znamení, zastavování, odbočování, předjíždění a objíždění Vedení kola, vyjíždění do silnice Přecházení s kolem bez přechodu a po přechodu“ Kde si hrát (vhodná a nevhodná místa ke hře) Značky <i>Cyklista na křižovatce</i>: Druhy křižovatek a kruhový objezd (zásady přednosti v jízdě, odbočování) Vztahy mezi účastníky silničního provozu <i>Rodinný a cyklistický výlet</i>: Plánování trasy a výbava na cestu. Cyklista v dopravních prostředcích. Způsob jízdy ve skupině (zásady ohleduplnosti k ostatním účastníků silničního provozu)</p>	
<p>vybere bezpečné místo pro pohyb na kole</p>		
<p>jako cyklista správně používá reflexní i ostatní doplňky a výbavu kola</p>		
<p>rozeznává vybrané značky</p>		
<p>naplánuje jednoduchý cyklistický výlet, včetně cesty dopravními prostředky; posoudí rizika cesty</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<p>zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění</p> <p>podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti dbá na správné dýchání zná kompenzační a relaxační cviky uplatňuje zásady pohybové hygieny</p> <p>zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní zná pojmy z pravidel sportů a soutěží rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</p>	<ul style="list-style-type: none"> - příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti - cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky, základy - estetického pohybu - pořadová cvičení - tělocvičné pojmy - komunikace v TV 	

<p>dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv jedná v duchu fair-play respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p> <p>spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her, zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblík rozlišují míč na basketbal a volejbal. učí se ovládat hru s basketbalovým míčem nacvičuje střelbu na koš nacvičuje přehazovanou zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti je schopen soutěžit v družstvu umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat je je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje</p>	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost při sportování - základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry - pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení - organizace při TV - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových dovedností 	
---	---	--

<p>zná techniku hodů kriketovým míčkem zná princip štafetového běhu uběhne 400 m a 800 m zná taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami umí skákat do dálky nacvičí správnou techniku skoku z místa účastní se atletických závodů.</p> <p>umí šplhat na tyči zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad s různým zakončením, stoj na hlavě apod. provádí přitahování do výše čela na hrazdě, výmyk umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu, provádí cvičení na švédské bedně zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí – kruhy, žebřiny, lavičky apod. provádí kondiční cvičení s plnými míči</p> <p>projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti respektuje zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky</p>	<p>- základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky*, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu</p> <p>základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly činností – her a soutěží, zásady jednání a chování</p> <p>vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play</p>	
--	--	--

<p>snaží se předcházet nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu</p>	<p><i>Bezpečná jízda:</i> Technika jízdy. Pravidla jízdy po stezkách a mimo silnici. <i>Cyklista na křižovatce:</i> Pravidla pro bezpečné překonání křižovatky. Vztahy mezi účastníky silničního provozu <i>Volný čas a sportovní aktivity:</i> Druhy volnočasových aktivit souvisejících se silničním provozem a dodržování pravidel (vhodné a nevhodné lokality k uskutečnění aktivit, konkretizace aktivit dle podmínek školy a obce)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - změřit základní pohybové výkony a porovnat je s předchozími výsledky i s využitím digitálních technologií - orientovat se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhodnocování tělesné zdatnosti a osobního zlepšení 	

5.1.11. Pracovní činnosti

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět praktické činnosti se vyučuje v 1.-5. ročníku 1hodin týdně. Realizuje se ve vzdělávacím oboru ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE.

Vzdělávání je zaměřeno na:

praktické pracovní dovednosti a návyky
doplňování základního vzdělání o uživatelské činnosti a technologie
výchovu k životní a profesní orientaci

Ve vyučovacích hodinách využíváme různé metody a formy práce s použitím dostupných pomůcek.

žák se učí pracovat s různými materiály, osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky

žák se učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu

žák získává informace pro životní a profesní orientaci

ve všech tematických okruzích jsou žáci vedeni k důslednému dodržování bezpečnosti a hygieny při práci

Vzdělávací oblast na 1. stupni je rozdělena na tematické okruhy:

Práce s drobným materiálem

vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů

funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů

jednoduché pracovní postupy a organizace práce

lidové zvyky, tradice a řemesla

Konstrukční činnosti

práce se stavebnicemi

sestavování modelů

práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce

základní podmínky pro pěstování rostlin

péče o nenáročné rostliny

pěstování rostlin ze semen

pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

Příprava pokrmů

pravidla správného stolování

příprava tabule pro jednoduché stolování

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- žáci se učí používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- učitel umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi
- výsledky posuzujeme z hlediska pokroku u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

- žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- učitel podporuje u žáků uplatňování vlastních tvořivých nápadů
- podporujeme týmovou spolupráci
- vedeme žáky k pozorování a tvorbě závěrů
- podporujeme iniciativu, vymýšlení nových řešení

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek
- učíme žáky popsat postup práce
- učíme komunikaci ve skupině
- umožňujeme žákům obhajovat svůj názor
- vedeme žáky k naslouchání a posuzování názoru druhého

Kompetence sociální a personální

- učitel nabádá žáky ke spolupráci, poskytnutí pomoci a umění o pomoc požádat
- vedeme žáky ke stanovení a dodržování pravidel ve škole
- vedeme žáky ke snaze dosáhnout kvalitního výrobku
- učíme postojům proti nespravedlnosti, agresivitě, šikaně

Kompetence občanské

- učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci
- vedeme k odpovědnosti za svou i společnou práci
- umožňujeme rozvoj osobnosti žáka po stránce psychické, fyzické i sociální
- učitel umožňuje žákům hodnotit svou činnost
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny
- vedeme žáky k ochraně svého zdraví včetně používání ochranných pracovních prostředků
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence digitální

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Vzdělávací oblast: **Člověk a svět práce**
 Vyučovací předmět: **Pracovní činnosti**
 Ročník: **1. – 3.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití - vlastnosti materiálu (papír, textil, přírodnina, modelovací hmota, drát, folie aj.) - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice 	
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 	<p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavebnice (plošná, prostorová) - práce s návodem, předlohou 	
<ul style="list-style-type: none"> - provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny 	<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda, výživa rostlin - pěstování pokojových rostlin - pěstování rostlin ze semen v místnosti (okrasné rostliny, zelenina, koření) 	
<ul style="list-style-type: none"> - připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování 	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování 	

Ročník 4. - 5.	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduché pracovní operace a postupy, vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) - lidové zvyky, tradice, řemesla - pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití - organizace práce 	
<ul style="list-style-type: none"> - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem - využívání robotických modelů 	
<ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i 	<p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na 	

<p>jiné rostliny</p> <ul style="list-style-type: none"> - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<p>zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěstování pokojových rostlin - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie 	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně - technika v kuchyni – historie a význam - výběr, nákup a skladování potravin - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování 	
<ul style="list-style-type: none"> - řeší úkoly a situace za pomoci digitálních technologií 	<ul style="list-style-type: none"> - práce dle digitálního návodu nebo digitální zachycení pracovního postupu (vaření, výroba jednoduchého výrobku) 	

pracuje podle slovního návodu a předlohy	<ul style="list-style-type: none"> — stříhání, ohýbání, navlékání, svazování, slepování, lisování — hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání, ohýbání — překládání kartonu, skládání, nalepování 	I.	
	<ul style="list-style-type: none"> — slavnostní prostírání (pro oslavu narozenin, vánoc) 	II.	

5.2. Druhý stupeň

5.2.1. Český jazyk a literatura

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku. Jeho hodinová dotace je přesně stanovena v plánu učiva.

Vzdělávání je zaměřeno na:

rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
osvojení spisovné podoby českého jazyka
rozvíjení přesného a logického myšlení – přehledné a srozumitelné vyjadřování
rozvíjení verbální i neverbální komunikace
porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů
pochopení role v různých komunikačních situacích
vnímání literatury jako specifického zdroje poznání
využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, internet apod.)
poznávání základních literárních druhů a jejich specifických znaků
poznávání záměru autora, hlavní myšlenky textu a formulování vlastního názoru o přečteném textu

Ve vyučovacích hodinách využíváme různé formy a metody práce s použitím dostupných pomůcek.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a k užívání správné terminologie
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k výstižné argumentaci
- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně a účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- žáci si upevňují dovednost naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
- žáci rozumí různým typům textů a záznamů a využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- žáci účinně spolupracují ve skupině a podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu; žáci věcně argumentují a učí se dodržovat pravidla nejen slušného chování

Kompetence občanské

- učitel motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví
- žáci chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví, aktivně se zapojují do kulturního dění a mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví a k využívání znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- Žáci se učí využívat digitální zařízení, aplikace a služby při učení i v životě
- žáci jsou vedeni k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování informací
- žáci se vyjadřují za pomoci digitálních prostředků
- žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci a zkvalitnili její výsledky

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Jazyková výchova		
Umí rozlišit spisovný a nespisovný jazyk Dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami - Pravidly českého jazyka, Slovníkem spisovné češtiny	Obecné poučení o jazyce - čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary), jazyk a komunikace (původ a základy vývoje češtiny, používání jazykových příruček)	
Rozpozná spisovný a nespisovný jazykový projev Spisovně vyslovuje česká a některá běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka - zásady spisovné výslovnosti, hláskosloví, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy)	
Rozlišuje podmět, přísudek a některé rozvíjející větné členy Dokáže rozpoznat větu jednoduchou a souvětí	Skladba – věta, stavba věty (základní větné členy, rozvíjející větné členy - předmět, příslovečné určení, přívlastek), věta jednoduchá a souvětí	
Umí rozlišit předponu, kořen, příponu a koncovku a zvládá pravopisné jevy související se stavbou slova Uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy	Pravopis - lexikální (vyjmenovaná slova, velká písmena jednoslovných názvů, psaní skupin bje - bě, vje – vě, mně – mě, skupiny souhlásek vznikající při odvozování, předložky a předpony, psaní ú - ů), morfologický (koncovky jmen), syntaktický (shoda přísudku s podmětem)	
Rozpozná ohebné a neohebné slovní druhy Upevňuje a rozšiřuje si znalosti o základních kategoriích ohebných slovních druhů	Tvarosloví –slovní druhy, mluvnické významy ohebných slovních druhů	
Komunikační a slohová výchova		
Dokáže použít přímou a nepřímou řeč	Písemný projev - na základě poznatků o jazyce a stylu, základních slohových postupech a žánrech.	MV - Stavba mediálních sdělení

<p>Dokáže vyjadřovat vlastní pocity</p> <p>V běžných komunikačních situacích komunikuje přiměřeně</p> <p>Osvojuje si základní normy písemného vyjadřování</p> <p>Zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu</p> <p>Rozpozná manipulativní komunikaci</p> <p>Osvojuje si vyhledávání klíčových slov a hlavní myšlenky textu</p>	<p>Vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vypravování - popis - oznámení, zpráva - korespondence (dopis, pohled, vzkaz, e-mail) - výpisky a výtah ze snadného odborného textu <p>Čtení – praktické, věcné, kritické, prožitkové</p> <p>Naslouchání – praktické, věcné, kritické, zážitkové</p> <p>Mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, komunikační žánry</p>	<p>MV - Tvorba mediálního sdělení</p>
Literární výchova		
<p>Jednoduše reprodukuje přečtený text</p> <p>Tvoří podle svých schopností literární text</p> <p>Vyjádří svůj názor na přečtený text</p> <p>Dokáže zdramatizovat jednoduchý text</p> <p>Zvládá přednes literárního textu přiměřeného věku</p>	<p>Literární druhy - poezie a próza</p> <p>Literární žánry - mýty, báje, pohádky, pověsti, bajky, dobrodružná literatura, balada, romance</p> <p>Základy literární teorie a historie - struktura literárního díla (literární hrdina), jazyk literárního díla (zvukové prostředky poezie, rým)</p> <p>Tvořivá činnost s lit. textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům, dramatizace textů</p>	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Jazyková výchova		
Dokáže rozpoznat ohebné a neohebné slovní druhy Upevňuje a rozšiřuje si znalosti o slovesných kategoriích a neohebných slovních druzích	Tvarosloví – ohebné a neohebné slovní druhy, mluvnické významy, důraz na slovesa (slovesný rod), příslovečné spřežky	
Rozlišuje větné členy Dokáže se orientovat v různých typech vedlejších vět	Skladba – věta jednoduchá (základní a rozvíjející větné členy, věty jednočlenné a dvojčlenné, několikanásobné větné členy, pořádek slov ve větě), souvětí (rozlišování hlavní a vedlejší věty, druhy vět vedlejších)	
Umí rozlišit slova mnohoznačná a jednoznačná Dokáže vytvořit synonyma a homonyma Používá samostatně výkladové slovníky Dokáže popsat různé způsoby tvoření slov	Slovní zásoba – slovní zásoba a její jednotky, význam slova, homonyma, synonyma, slova jednoznačná a mnohoznačná Tvoření slov – obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov	
Upevňuje a rozšiřuje si znalosti o psaní vlastních jmen Ovládá základní pravopisné jevy související s větnou stavbou	Pravopis lexikální (psaní velkých písmen u víceslovných názvů) a syntaktický (interpunkce v jednoduchém souvětí)	
Komunikační a slohová výchova		

<p>Dokáže podle svých schopností popsat výrobek, umělecké dílo a pracovní postup</p> <p>Dokáže popsat své pocity a nálady</p> <p>Učí se výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby a využívat přirovnání a ustálená spojení</p> <p>Učí se zpracovávat hlavní myšlenky odborného textu</p> <p>Dokáže formulovat ústní a písemnou žádost, objednávku, pozvánku</p> <p>Sestaví svůj životopis (klasický i strukturovaný)</p> <p>Prohlubuje dovednosti pro vypravování</p> <p>Umí použít přímou a nepřímou řeč</p> <p>Zvládá grafickou úpravu textu</p> <p>Osvojuje si normy písemného vyjadřování</p> <p>Dokáže vyjadřovat vlastní pocity</p>	<p>Písemný projev - na základě poznatků o jazyce a stylu, základních slohových postupech a žánrech. Vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popis – popis pracovního postupu, věci a děje - subjektivně zabarvený popis (líčení) - charakteristika <p>- výtah, výpisky</p> <p>- žádost, pozvánka, objednávka</p> <p>- životopis (klasický, strukturovaný)</p> <p>- vypravování</p> <p>Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (hodnotící), prožitkové</p> <p>Naslouchání – praktické (výchova k empatii),</p>	<p>MV - Tvorba mediálního sdělení</p>

V běžných komunikačních situacích komunikuje přiměřeně	věcné, kritické, zážitkové Mluvený projev – zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu, komunikační žánry	
Rozpozná manipulativní komunikaci		
Literární výchova		
Rozumí základním literárním pojmům dle učiva a umí je jednoduše charakterizovat	Literární druhy – lyrika, epika, drama	
Seznámí se základními literárními druhy a žánry	Literární žánry – balada, romance, román, povídka, divadelní hra, filmový scénář, epigram, kronika	
Formuluje vlastní názory k četbě	Tvořivá činnost s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům, vytváření vlastních textů	
Přednáší literární text z paměti		
Samostatně připraví a s oporou o text přednese referát		
Výrazně čte	Základy literární teorie a historie - jazyk literárního díla (zvukové prostředky poezie), struktura literárního díla (námět, téma, kompozice)	
Formuluje hlavní myšlenku textu		
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura
Ročník: 8. - 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Jazyková výchova		
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka – zásady spisovné výslovnosti <i>Indikátor:</i> ➤ <i>Žák umí vybrat správnou výslovnost z uvedené nabídky</i>	
Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití Má přehled o slovanských a světových jazycích	Obecné poučení o jazyce – skupiny jazyků (především slovanské, menšinové), rozvrstvení národního jazyka, vývoj českého jazyka, jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči) <i>Indikátory:</i> ➤ <i>Žák v krátké ukázce najde nespisovný výraz a vybere z nabízených možností správné převedení ukázky do jazyka spisovného</i> ➤ <i>Žák přiřadí ke krátkému textu jeden z nabízených pojmů útvarů národního jazyka</i> ➤ <i>Žák vybere z nabízených možností nejvhodnější užití daného textu a přiřadí ho k ukázce</i>	
Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejrůznější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov Rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh Zná způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	Slovní zásoba a tvoření slov (lexikologie) – obohacování slovní zásoby, slova přejatá a jejich skloňování <i>Indikátory:</i> ➤ <i>Žák umí rozlišit způsoby tvoření slov (odvozování, zkracování, skládání atd.)</i> ➤ <i>Žák k danému slovu doplní slovo odvozené</i> ➤ <i>Žák nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty</i>	

<p>Porozumí slovům cizího původu a nahradí je slovy domácími</p> <p>Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem cizích slov a s dalšími typy slovníků a jazykových příruček</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Žák prokáže znalost významu přeneseného pojmenování</i> ➤ <i>Žák vybere z dané nabídky slovo přeneseného významu</i> ➤ <i>Žák ovládá tvoření slov</i> ➤ <i>Žák se orientuje v odborném textu</i> 	
<p>Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p> <p>Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p> <p>Upevňuje a rozšiřuje si znalosti o slovesných kategoriích</p> <p>Za pomoci jazykových příruček určuje původ některých cizích slov a jejich skloňování</p>	<p>Tvarosloví – slovní druhy, zvl. slovesa (slovesný vid, třída a vzor), skloňování některých podstatných jmen cizího původu a některých cizích vlastních jmen</p> <p><i>Indikátory:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Žák určí slovní druh u slov odvozených z jednoho slovtvorného základu</i> ➤ <i>Žák utvoří náležitý tvar slova podle zadání</i> 	
<p>Rozlišuje několikanásobné větné členy a vztahy mezi nimi</p> <p>Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí - určuje druhy souvětí a druhy vět v souvětí a má přehled o členění složitého souvětí</p>	<p>Skladba – věta jednoduchá (větné členy, několikanásobné větné členy) a souvětí (podřadné, souřadné - stavba textová)</p> <p><i>Indikátory:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Žák určí ve větě vyznačená slova jako větné členy</i> ➤ <i>Žák rozšíří daný větný člen na několikanásobný, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku</i> ➤ <i>Žák vyjádří obsah dvojčlenných vět větným ekvivalentem a naopak</i> ➤ <i>Žák užije dané sloveso ve větách, které vypovídají něco o povětrnostních podmínkách jako větu jednočlennou a jako větu dvojčlennou</i> ➤ <i>Žák vybere z nabízených možností grafickou stavbu souvětí a</i> 	

	<i>přiřadí ji k danému souvětí a naopak</i>	
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální slovo tvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	Pravopis lexikální, morfologický a syntaktický <i>Indikátor:</i> ➤ <i>Žák vybere z nabízených vět tu, ve které je/není pravopisná chyba</i>	
Komunikační a slohová výchova		
Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů Zpracuje referáty podle zadání učitele za dodržení principů ochrany duševního vlastnictví a přednese je ve třídě Sestaví referát doplněný obrazovými ilustracemi, dodrží autorské právo. Posoudí informační zdroje k danému tématu.	Písemný projev - a základě poznatků o jazyce a stylu, základních slohových postupech a žánrech. Vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní: <ul style="list-style-type: none"> • charakteristika • subjektivně zbarvený popis (líčení) • výklad, výtah, výpisky • úvaha • životopis • reportáž, fejeton • teze Základní typografická pravidla, tvorba referátu <i>Indikátory:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Žák uspořádá dané úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost</i> • <i>Žák seřadí slovní výpovědi od nejvhodnější po nejméně vhodnou</i> • <i>Žák najde v textu chybnou formulaci (stylistickou chybu) a z nabízených opravných možností vybere tu správnou</i> • <i>Žák najde záměrně uvedenou pravopisnou chybu v textu a vybere formulaci bez chyb</i> • <i>Žák analyzuje předložený text a zařadí ho k danému funkčnímu stylu</i> • <i>Žák dovede své znalosti o funkčních stylech tvůrčím způsobem použít</i> 	
Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními	Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnotící), prožitkové	

<p>zdroji</p> <p>Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu</p> <p>Samostatně připraví a s oporou přednese referát</p>	<p><i>Indikátory:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Žák po přečtení textu dokáže vybrat z nabízených možností, co je názorem pisatele textu ➤ Žák vyhledá v textu klíčová slova (termíny spojené s danou tematikou) ➤ Žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu ➤ Žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku 	
<p>Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera hovoru</p> <p>Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p>	<p>Naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní záměr mluvčího, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové</p> <p><i>Indikátory:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Žák rozpozná, zda daného autor textu je / není nestranným pozorovatelem ➤ Žák daný text analyzuje a vyvodí závěr vyplývající z textu ➤ Žák rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek 	
<p>Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p> <p>V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně využívá verbálních, neverbálních i paralingválních prostředků řeči</p> <p>Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</p> <p>Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke</p>	<p>Mluvený projev – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální), komunikační žánry (připravený a nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek: diskuse, proslov)</p> <p><i>Indikátory:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Žák najde v textu slovo nevhodně užitě v dané komunikační situaci ➤ Žák posoudí vhodnost / nevhodnost užití textu v dané komunikační situaci ➤ Žák vybere z nabízených možností text ve spisovném jazyce 	<p>MV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</p> <p>MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>MV - Stavba mediálních sdělení</p> <p>MV - Vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>MV - Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>MV - Tvorba mediálního</p>

svému komunikačnímu záměru	<ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Žák v krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými</i> ➤ <i>Žák k vybraným výrazům najde vhodná synonyma</i> 	sdělení
Literární výchova		
<p>Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <p>Rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p> <p>Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p> <p>Rozlišuje základní literární druhy, žánry, porovná jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p> <p>Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře</p> <p>Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</p> <p>Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i dalších informačních zdrojích</p> <p>Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární</p>	<p>Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury.</p> <ul style="list-style-type: none"> - počátky slovesného umění - antická literatura - počátky písemnictví v našich zemích - středověká literatura - renesance a humanismus - baroko - světová literatura 18.a 19. století - české národní obrození a literatura 19. století (májovci, lumírovci, realismus, moderna) - literatura na přelomu 19. a 20. století - literatura 1. pol. 20. století (česká i světová) – meziválečná a válečná poezie, próza i drama, odraz války v literatuře - literatura 2. pol. 20. století (česká i světová). Česká oficiální, exilová, samizdat <p>Tvořivá činnost s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, interpretace literárního textu, vytváření vlastních textů, dramatizace textů</p> <p>Základy literární teorie a historie - jazyk literárního díla (zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš)</p> <p>Způsoby interpretace literárních a jiných děl</p> <p><i>Indikátory:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ <i>Žák určí, k jakému literárnímu druhu / žánru patří daný text</i> 	

teorie

- *Žák odliší text vypravěče a řeč postav*
- *Žák vyjádří hlavní myšlenku daného textu*
- *Žák správně určí básnické prostředky ozvláštňující literární dílo (např. personifikace, metafora)*
- *Žák doplní do básně slovo ve správném rýmu podle rytmu a smyslu*
- *Žák vybere z daných ukázek takovou, která svým obsahem odpovídá názvům uvedených knih.*
- *Žák k sobě přiřadí název knihy a k ní příslušející ukázkou*
- *Žák seřadí úryvky z literárních děl v pořadí, ve kterém vznikly*
- *Žák popíše film, který vznikl na základě literárního díla*
- *Žák zformuluje alespoň tři důvody, proč se mu určitá kniha nelíbila*
- *Žák na základě divadelního představení sdělí dojmy ze zhlédnutého představení*
- *Žák vytvoří jednodušší literární text odpovídající tematicky i formálně zadání (např. báseň, bajka, pohádka atd.)*
- *Žák rozhodne o daném textu, zda patří k hodnotné, či spíše konzumní literatuře*
- *Žák přiřadí k uvedenému literárnímu druhu/žánru ukázky jednotlivých uměleckých textů*
- *Žák zařadí vybrané autory do uvedených literárních směrů*
- *Žák popíše základní znaky literárního směru na vybrané ukázce*
- *Žák převede úryvek literárního díla do podoby divadelního scénáře*
- *Žák porovná film a jeho literární předlohu a popíše základní shody a rozdíly v obsahu obou uměleckých děl*
- *Žák na základě internetových zdrojů vypracuje určitý úkol (např. základní údaje o tvorbě jednoho z nositelů Nobelovy ceny za literaturu)*
- *Žák vyhledá informace ke splnění určitého úkolu v knihovně*

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk 6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo
- upevňovat a aplikovat poznatky z nižších ročníků	- Podstatná jména, rod, číslo - Vlastní jména - Abeceda - Výslovnost a psaní znělých a neznělých souhlásek - Slova se skupinami dě,tě,ně,bě,pě,vě,mě - Souhlásky tvrdé a měkké
- znát vyjmenovaná slova a ovládat jejich pravopis	- Nauka o slově – pravopis po obojetných souhláskách - Tvarosloví - vyjmenovaná slova a slova příbuzná
- poznat a určit slovní druhy	- Tvarosloví – slovní druhy, podstatná jména, (rod, číslo, životnost a neživotnost u mužského rodu)
- poznat a určit slovní druhy	- Tvarosloví – slovesa (osoba, číslo)
- znát osobní zájmena a časovat slovesa	- Tvarosloví - osobní zájmena, časování sloves
- Znat základní větné členy, skladba	- Shoda podmětu s přísudkem - Věta jednoduchá a souvětí
- komunikovat v běžných situacích, rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk	- Mluvený projev – osobní komunikace, otázky a odpovědi - Zásady kultivovaného projevu
- umět reprodukovat text	- Čtení – tiché čtení s porozuměním
- popsat děje, jevy, osoby, pracovní postupy	- Písemný projev – popis předmětu, osoby
- vypravovat podle předem připravené osnovy a písemně zpracovat zadané téma	- Mluvený projev - zásady kultivovaného projevu - Písemný projev – vypravování
- ovládat koncepci a úpravu běžných písemností (dopis, adresa, poštovní poukázka)	- Písemný projev – korespondence, e-mail, sms
- rozeznat základní literární druhy a žánry	- Literární druhy a žánry – poezie, próza, divadelní hra, literatura pro děti a mládež
- orientovat se v literárním textu, hledá a pokusit se najít hlavní myšlenku	- Práce s textem - hlavní myšlenka
- umět ústně formulovat dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení	- Poslech a reprodukce – soustředěný poslech, dramatizace, recitace

Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk 7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo
- upevňovat a aplikovat poznatky z nižších ročníků	- Vyjmenovaná slova a slova příbuzná - Tvarosloví - Podstatná jména, rod, číslo, životnost a neživotnost u mužského rodu - Slovesa, osoba, číslo, časování v přítomném čase - Osobní zájmena
- zvládat pravopis slov s předponami a předložkami	- Nauka o slově - tvoření slov, slovní základ, předpony, přípony; předložky
- znát vyjmenovaná slova, ovládat jejich pravopis	- Nauka o slově – pravopis po obojetných souhláskách - Tvarosloví – vyjmenovaná slova a slova příbuzná
- skloňovat podstatná jména	- Tvarosloví – pádové otázky a vzory podstatných jmen
- znát osobní zájmena a časovat slovesa - určovat slovesný čas	- Tvarosloví – časování sloves, osobní zájmena - Určování času - Druhy přídavných jmen , druhy číslovek
- znát pravopis při shodě přísudku s podmětem	- Skladba – základní větné členy, shoda podmětu s přísudkem a pravopis koncovek přičestí minulého
- komunikovat v běžných situacích, rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk	- Mluvený projev – osobní komunikace, otázky a odpovědi - Mluvený projev - zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu
- umět reprodukovat text	- Čtení - tiché čtení s porozuměním, prohlubování čtenářských dovedností
- rozeznat základní literární druhy a žánry	- Literární druhy a žánry - poezie, próza, významní autoři české a světové literatury
- vypravovat podle předem připravené osnovy a písemně zpracovávat zadané téma	- Mluvený projev - zásady kultivovaného projevu - Písemný projev - životopis, charakteristika
- ovládat koncepci a úpravu běžných písemností (dopis, adresa, poštovní poukázka)	- Písemný projev – korespondence, písemná komunikace s úřady (i využití PC)
- orientovat se v literárním textu, hledat a pokusit se najít hlavní myšlenku	- Práce s textem - hlavní myšlenka
- umět ústně formulovat dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení	- Poslech a reprodukce – soustředěný poslech, reprodukci přečteného

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk 8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - upevňovat a aplikovat poznatky z nižších ročníků 	<ul style="list-style-type: none"> - Vyjmenovaná slova a slova příbuzná - Tvarosloví - Podstatná jména, rod, číslo, životnost a neživotnost u mužského rodu - Slovesa, osoba, číslo, čas, časování v přítomném čase - Osobní zájmena - Nauka o slově - Tvoření slov, slovní základ, předpony, přípony - Předložky - Tvarosloví – vyjmenovaná slova a slova příbuzná - Tvarosloví – pádové otázky a vzory podstatných jmen - Tvarosloví – časování sloves, osobní zájmena - Tvarosloví – shoda přísudku s podmětem
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat pravopis slov s předponami a předložkami 	<ul style="list-style-type: none"> - Nauka o slově – tvoření slov, slovní základ, předpony, přípony, pravopis bje-bě, vje-vě, mně-mě
<ul style="list-style-type: none"> - skloňovat podstatná jména 	<ul style="list-style-type: none"> - Tvarosloví – pádové otázky, vzory podstatných jmen, skloňování podstatných jmen
<ul style="list-style-type: none"> - poznat a určit slovní druhy 	<ul style="list-style-type: none"> - Tvarosloví – slovní druhy, číslovky základní, řadové
<ul style="list-style-type: none"> - poznat a určit slovní druhy 	<ul style="list-style-type: none"> - Tvarosloví – slovní druhy, přídavná jména, druhy přídavných jmen
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat pravopis přičestí minulého při shodě přísudku s podmětem 	<ul style="list-style-type: none"> - Skladba – shoda podmětu s přísudkem, pravopis koncovek přičestí minulého, věta jednoduchá, souvětí
<ul style="list-style-type: none"> - vyprávět podle předem připravené osnovy 	<ul style="list-style-type: none"> - Mluvený projev - zásady kultivovaného projevu
<ul style="list-style-type: none"> - popsat děje, jevy, osoby, pracovní postupy 	<ul style="list-style-type: none"> - Písemný projev – popis
<ul style="list-style-type: none"> - ovládat koncepci a úpravu běžných písemností 	<ul style="list-style-type: none"> - Písemný projev - osobní komunikace, dotazník, žádost, korespondence
<ul style="list-style-type: none"> - rozeznat základní literární druhy a žánry 	<ul style="list-style-type: none"> - Literární druhy a žánry – poezie, próza, divadelní hra, významní autoři české a světové literatury
<ul style="list-style-type: none"> - umět ústně formulovat dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení 	<ul style="list-style-type: none"> - Poslech a reprodukce – soustředěný poslech, reprodukce přečteného, recitace, čtenářský zážitek vyjádřený vlastní kresbou

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - upevňovat a aplikovat poznatky z nižších ročníků 	<ul style="list-style-type: none"> - Nauka o slově – tvoření slov, slovní základ, předpony, přípony, pravopis bje-bě, vje-vě, mně-mě - Tvarosloví – vyjmenovaná slova a slova příbuzná, pádové otázky, vzory podstatných jmen, skloňování podstatných jmen - Tvarosloví, číslovky základní řadové - Tvarosloví – přídavná jména, druhy - Skladba – základní větné členy, shoda podmětu s přísudkem, pravopis koncovek přičestí minulého
<ul style="list-style-type: none"> - skloňovat podstatná jména a přídavná jména 	<ul style="list-style-type: none"> - Tvarosloví – pádové otázky, vzory podstatných jmen, skloňování podstatných jmen - Tvarosloví – přídavná jména – druhy, vzory, skloňování, shoda s podstatným jménem <i>*učivo nad rámeček doporučených minimálních výstupů</i>
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat pravopis přičestí minulého při shodě přísudku s podmětem 	<ul style="list-style-type: none"> - Skladba – základní větné členy, shoda přísudku s podmětem, pravopis koncovek přičestí minulého
<ul style="list-style-type: none"> - rozeznat větu jednoduchou od souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> - Skladba – věta jednoduchá a souvětí
<ul style="list-style-type: none"> - vyprávět podle předem připravené osnovy 	<ul style="list-style-type: none"> - Mluvený projev - zásady kultivovaného projevu
<ul style="list-style-type: none"> - popsat děje, jevy, osoby, pracovní postupy 	<ul style="list-style-type: none"> - Písemný projev – popis - Mluvený projev - diskuse
<ul style="list-style-type: none"> - sestavit vlastní životopis a napsat žádost podle předlohy 	<ul style="list-style-type: none"> - Písemný projev - žádost, životopis
<ul style="list-style-type: none"> - orientovat se v Pravidlech českého pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> - Čtení – odborné texty (slovníky, jazykové příručky)
<ul style="list-style-type: none"> - číst plynule s porozuměním 	<ul style="list-style-type: none"> - Čtení – prohlubování čtenářských dovedností, odborné texty (encyklopedie, noviny, časopisy)
<ul style="list-style-type: none"> - rozeznat základní literární druhy a žánry 	<ul style="list-style-type: none"> - Literární druhy a žánry – poezie, próza, divadelní hra, významní autoři české a světové literatury
<ul style="list-style-type: none"> - umět ústně formulovat dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení 	<ul style="list-style-type: none"> - Práce s textem – charakteristika děje a jednajících postav příběhu
<ul style="list-style-type: none"> - získat pozitivní vztah k literatuře 	<ul style="list-style-type: none"> - Literární druhy a žánry –poezie, próza
<ul style="list-style-type: none"> - dokázat vyhledat potřebné informace v oblasti literatury 	<ul style="list-style-type: none"> - Práce s textem – výklad přiměřeného textu, hlavní myšlenka

5.2.2. Anglický jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku. Jeho hodinová dotace je přesně stanovena v plánu učiva.

Vzdělávání v anglickém jazyce je zaměřeno na:

získávání zájmu o studium anglického jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k využití účinné komunikace v anglickém jazyce
podporu rozvoje komunikačních kompetencí
získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené anglické texty
porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
poznání kultury, historie i současnosti anglicky mluvících zemí, vyhledávání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
pochopení významu znalosti anglického jazyka pro osobní život i v rámci vzájemného porozumění mezi zeměmi
vytváření respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Ve vyučovacích hodinách využíváme různé formy a metody práce s použitím dostupných pomůcek. Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí. Je rozvíjeno používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k vybírání a využívání vhodných způsobů a metod pro efektivní učení anglického jazyka
- žáci propojují získané poznatky do širších celků
- žáci poznávají smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém
- žáci umí vyhledat vhodné informace pomocí kladení vhodných otázek a umožněním přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- žáci jsou vedeni k výstižnému a souvislému projevu
- jsou vytvářeny příležitosti pro komunikaci mezi žáky - vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, skupinách

Kompetence sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci jsou schopni sebekontroly
- žáci jsou hodnoceni způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- žáci jsou vedeni k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- žáci dostávají podněty k argumentaci

Kompetence občanské

- žáci respektují názory ostatních

- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace
- žáci jsou vedeni k prezentaci jejich myšlenek a názorů, k diskusi a vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci
- žákům je napomáháno při cestě ke správnému řešení
- jsou zohledňovány rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Kompetence digitální

- žáci vyhledávají a zpracovávají informace, samostatně vyhledávají a snaží se posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- žáci digitálně zpracovávají, ukládají, zálohují a sdílí získané informace a vytváří digitální obsah, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- žáci si uvědomují existenci autorského zákona
- žáci pracují s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, např. využívají online slovníků
- žáci používají k práci klávesnici pro další cizí jazyky

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Anglický jazyk
Ročník: 6. – 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	<ul style="list-style-type: none"> - četba textů se zeměpisnou tematikou (sociokulturní prostředí anglicky mluvících zemí) - četba autentických textů - slovosled oznamovací věty a otázky - předložka na konci doplňující otázky - větný zápor - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - neurčitá a záporná zájmena, zájmena v pozici předmětu - čísla 0 – 10 000 - číslovky řadové a násobné - přítomný čas prostý a průběhový - minulý čas prostý a průběhový - budoucí čas „will, shall“, zamýšlená budoucnost - modální slovesa - nepravidelné tvary frekventovaných významových sloves - předpřítomný čas - gerundium - verbonominální konstrukce „have a chat“ - nejfrekventovanější frázová slovesa - tvoření příslovcí příponou „-ly“, příslovce frekvenční, způsobová, místa - časové výrazy - přídavná jména, stupňování 	<p>EGS - Evropa a svět nás zajímá</p> <p>EGS - Objevujeme Evropu a svět</p> <p>MKV – Multikulturalita</p>
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně	- oslovení, reakce na oslovení, pozdrav, přivítání,	

<p>vyslovované promluvy <u>a</u> či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích - zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech 	<p>představování, rozloučení, omluva, poděkování, odmítnutí, žádost o pomoc, blahopřání</p> <ul style="list-style-type: none"> - sdělení základních informací o rodině a bydlišti, škole, třídě a vyučovaných předmětech, zálibách, sportování, cestování, volný čas - vyžádání informací o ceně, dotaz na směr a cestu - objednání jídla, nakupování - domluva setkání 	
-	-	
<ul style="list-style-type: none"> - práce se slovníkem 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba, tvoření slov, odvození významu podobných slov - četba autentického materiálu, lexikální pravopis slov - překlady z AJ do JČ a z JČ do AJ 	
<ul style="list-style-type: none"> - vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 	<ul style="list-style-type: none"> - sestavení a zodpovězení jednoduchého dotazníku, jednoduché sdělení o své vlasti, vesnici, povinnostech a volném čase, sportování - popis koníčků a společenských zálib, neoblíbených věcí, oblíbeného zvířete, filmu, anglicky mluvících zemí, stravovací návyky 	
<ul style="list-style-type: none"> - stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace 	<ul style="list-style-type: none"> - vyprávění týkající se probíraných tematických okruhů 	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 8. – 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
- vyhledá požadované informace v jednoduchých	- četba textů o sociokulturním prostředí anglicky	EGS – Objevujeme Evropu

každodenních autentických materiálech	mluvících zemích, realie zemí příslušných jazykových oblastí - četba textů s tématem životní prostředí, příroda a město, počasí, zdraví a nemoce, domov, rodina, bydliště, nákupy a móda, životní styl, povolání, vzdělávání, kultura, sport, moderní technologie a media, společnost a její problémy	a svět EGS – Jsme Evropané EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - Vztah člověka k prostředí
- rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky	- tématická slovní zásoba - četba autentických textů, práce s nimi	
- rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci, stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace - vyžádá jednoduchou informaci, jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích.	- zdvořilé společenské fráze - poskytnutí rady, doporučení řešení problému, vyjádření přání, lítosti, pocitů, nálad - konverzace v daných tématických cílech - vyžádá informaci o čase a prostoru - požádání o svolení, o službu, o pomoc - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace	
- práce se slovníkem	- ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby - četba autentických materiálů - životopis, popis místa - rozvíjení dostatečné slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tématickým okruhům a komunikačním situacím	
- písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty - popíše událost za použití vět propojených	- vedlejší věty, stavba věty - spojky and, but, or, because, příslovce first, before, after, finally	

<p>spojkami a, ale, nebo, protože a příslovci nejdříve, předtím, potom, nakonec</p>	<ul style="list-style-type: none"> - podmiňovací způsob - podmínkové věty - vztažné věty - tázací dovětky - řeč přímá a nepřímá - slovosled nepřímé otázky - stupňování nepravidelné - zájmena neurčitá – „other x another, others x the others“ - tvoření minulého a budoucího času modálních sloves a opisné modální konstrukce - „should“ (doporučení a rada) s přítomným infinitivem - další nepravidelná frekventovaná slovesa - trpný rod - frekventovaná frázová slovesa - vyjádření změny stavu 	
<ul style="list-style-type: none"> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - reaguje na jednoduché písemné sdělení - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, situací souvisejících s životem v rodině, škole, volného času a dalších osvojených témat 	<ul style="list-style-type: none"> - vyprávění o probíraných tématech, písemný popis 	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

<p>Oblast: Jazyk a jazyková komunikace</p>	<p>Předmět: První cizí jazyk 6. – 9. ročník</p>
<p>Očekávané výstupy</p>	<p>Učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozumět základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduchá sdělení – pozdravy, představování, přivítání a rozloučení, poděkování, omluva, žádost, blahopřání, žádost o pomoc - čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů - tematické okruhy – viz učivo 1. – 5. ročníku + domov, ČR, cestování, povolání, nákupy, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu), hodiny (pouze digitální podoba), příroda, počasí, zdraví, kultura, pocity a nálady - základní jednoduché fráze - fonetická podoba abecedy - formulace dotazů na dané téma, souhlasy a nesouhlasy - základní gramatické struktury – věta jednoduchá v přítomném čase, tvorba otázky a záporu, odpovědi na otázky - ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - práce se slovníkem – orientace ve slovníku cizího jazyka

tolerovat elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení, při psaní respektovat fonetický přepis

5.2.3. Německý jazyk

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět německý jazyk patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Vyučuje se v 7. - 9. ročníku ZŠ ve třídách dělených v rámci ročníku se zaměřením na zvládnutí komunikativních dovedností na úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Tento předmět:

prispívá k chápání a objevování skutečností
poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
snižuje jazykové bariéry
umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
prohlubuje mezinárodní porozumění

Časová dotace: disponibilní časová dotace 6 hodin na druhém stupni

Výuka probíhá v kmenových třídách s možností použití videa, DVD a CD přehrávačů, v učebně výpočetní techniky s možností využití počítačových programů a interaktivní tabule.

Formy realizace - výklad, poslech mluveného projevu a četba s porozuměním, odpovědi na otázky, rozhovory, samostatný ústní projev a psaní, práce se slovníkem, nácvik gramatiky a výslovnosti, práce s cvičeními, výukové programy, písničky, básničky a hry, dramatizace, rapy, procvičování, opakování a shrnutí učiva

Vyučovací hodiny jsou různého typu – frontální vyučování, skupinová, partnerská a samostatná práce.

Součástí vyučování mohou být i příležitostné akce dle možností – soutěže, výjezdy do zahraničí, exkurze, projekty apod.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učíme žáky pracovat s textem, chápat slyšený a psaný text
- zadáváme úkoly, při kterých žáci sami vyhledávají informace
- vedeme žáky k sebehodnocení
- pracujeme s chybou – chybu nechápat jako nedostatek, ale jako krok ke zlepšení
- vedeme žáky k uvědomělosti přípravy, protože budou CJ potřebovat
- rozlišujeme učivo základní a rozšiřující
- zohledňujeme integrované a zdravotně znevýhodněné žáky

Kompetence k řešení problémů:

- vytváříme problémové úkoly a učíme žáky samostatně je řešit
- klademe vhodné a přiměřené otázky
- umožňujeme přístup k informačním zdrojům
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- používáme situační hry - Rollenspiele

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky naslouchat a komunikovat na odpovídající úrovni
- učíme žáky vyjadřovat se souvisle a výstižně, rozšiřujeme slovní zásobu

- vedeme žáky ke komunikaci ve dvojici a skupině
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce
- procvičujeme schopnost reakce na slyšené i psané – pokyny, povely, úkoly

Kompetence sociální a personální:

- vedeme žáky ke vzájemné pomoci a výměně zkušeností
- vedeme žáky k hodnocení vlastní činnosti na základě jasných kritérií
- podílíme se spolu se žáky na utváření příjemné atmosféry ve skupině
- vedeme žáky k sebekontrolě

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat názory jiných lidí
- vedeme žáky k diskusi (prezentovat vlastní myšlenky a názory)
- podporujeme sebedůvěru žáků
- srovnáváme tradice české s jinými a vedeme k respektu rodinných tradic

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k organizování a plánování učení
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu

Kompetence digitální

- žáci vyhledávají a zpracovávají informace, samostatně vyhledávají a snaží se posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- žáci digitálně zpracovávají, ukládají, zálohují a sdílí získané informace a vytváří digitální obsah, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- žáci si uvědomují existenci autorského zákona
- žáci pracují s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, např. využívají online slovníků
- žáci používají k práci klávesnici pro další cizí jazyky

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět: Německý jazyk****Ročník: 7.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata
- žák si osvojí správnou výslovnost německých hlásek, intonaci a přízvuk, prezentuje říkanky, básničky a písničky, pozdraví a rozloučí se, použije jednoduché otázky dle osvojené slovní zásoby a odpoví, počítá do 20, zjistí telefonní číslo	- fonetické jevy - technika čtení a mluveného projevu - abeceda - pozdravy - barvy - dny v týdnu - Jména - čísla 0 – 20	MeV - fonetika jako jeden z důležitých předpokladů komunikace
- žák nacvičí psaní	- písmena odlišná od češtiny - pravopis jednoduchých slov - opis přepis	
- žák se seznámí se základními informacemi	- německy mluvící země, tradice, osobnosti	EGS - Evropa a svět nás zajímá
- žák představí sebe i jiné osoby, podá informace ústně i písemně v rámci osvojené slovní zásoby, poděkuje, seznámí se s tykáním a vykáním v němčině	- základní osobní informace - jednoduché otázky a odpovědi - zápor nein, nicht - tykání a vykání - časování pravidelných sloves - sloveso sein	OSV - seberealizace, mezilidské vztahy
- žák pozná první sloveso se změnou kmenové souhlásky, používá probranou gramatiku, ovládá slovosled věty	- jednoduchý rozhovor, ich mag, věta oznamovací a tázací	
- žák procvičuje čtení se správnou intonací otázek a odpovědí, tvoří otázky	- Rollenspiel	
- žák se orientuje v jednoduché mapě	- německy mluvící země a Česko, nejdůležitější zeměpisné údaje	
- stručně sdělí obsah přiměřeně obtížného textu	- čtení tiché i hlasité, poslechová cvičení	

- žák popíše rodinnou fotografii, získá základní údaje o lidech kolem sebe, prezentuje (i písemně), používá slovník	- rodina, přivlastňovací zájmena , protiklady, přídavná jména v přísudku, určitý člen u osob, pravopis	OSV - já a moje rodina
- žák rozumí krátkému textu	- překlad, čtení s porozuměním	
- žák vypráví krátký příběh podle obrázků	- fonetika, výslovnost, intonace, přízvuk	
- žák částečně se orientuje v časových údajích, používá další předložky časových údajů	- pojmy Stunde x Uhr, um x bis	
- žák jednoduše mluví a píše o sobě, o kamarádech, využívá probranou gramatiku, používá slovník a zdokonaluje se ve slovní zásobě	- popis osoby, rozhovor, gern x am liebsten, slovesa spielen, machen ve spojitosti zájmových činností v jednotném čísle, práce se slovníkem	MKV - multikulturalita
- žák se orientuje v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky	- písemné překlady jednoduchých sdělení podle probrané slovní zásoby	
- žák rozlišuje člen určitý a neurčitý u věcí, zeptá se na předměty, pojmenuje je, posoudí správnost, pracuje s počítačem	- otázky a odpovědi, rozhovor, ein(e), mein(e), dein(e), zápor kein(e) v 1. pádě jednotného čísla	
- žák průběžně nacvičí v rámci schopností správný pravopis nové slovní zásoby , složitějších a složených slov	- přepis krátkých textů	
- žák rozliší a dle schopností nacvičí rod německých podstatných jmen, uvědomí si rozdílnost od češtiny	- der, die, das, procvičování, podstatná jména a velké písmeno	
- žák průběžně vnímá pokyny, pozdravy, reaguje na ně, dovede některé z nich opakovat	- rozkaz - 2. os. j. č. - lexikálně	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
- čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché připravené texty	- pokyny a instrukce - dialogy, technika čtení	
- získá základní informace při práci s mapou SRN, orientuje se v ní podle textu, může poznat zkušenosti spolužáků z návštěvy Německa	- čtení textu, předložka "im" ve spojení se světovými stranami, výstavka přinesených materiálů o Německu	
- používá slovníky	- pravopis, slovní zásoba	
- chápe postavení slovesa v oznamovací větě, dovede změnit slovosled přímý v nepřímý a opačně	- slovosled přímý a nepřímý, předložka "am" v časových údajích	
- vypráví o zálibách svých a jiných osob, popíše činnost během týdne jednoduchým způsobem	- jednoduchý projev, sloveso "sein" v jednotném i množném čísle, časování sloves	
- naváže kontakt s konkrétní osobou, dovede odmítnout pomocí probrané slovní zásoby	- jednoduchý telefonický rozhovor, záporné, používané obraty při telefonování	
- řeší první jednoduché situace související se seznamováním písemně - chatuje, píše e-mail, dopis	- práce s počítačem, samostatný písemný projev	
- seznamuje se se vznikem nových slov, používá slovník	- zpodstatnělé formy sloves, práce se slovníkem	
- uvědomí si řídicí funkci slovesa pro pád podstatných jmen	- časování slovesa haben, 4. pád podstatných jmen s členem neurčitým, časování dalších pravidelných sloves, zápor kein ve 4. pádě	
- vede jednoduchou komunikaci v běžných situacích, napíše dopis o sobě	- 1. a 4. pád podstatných jmen se členem neurčitým a záporem kein, slovesa	
- seznámí se s městem Vídeň	- práce s mapou, obrázky, vyhledávání základních informací, práce s počítačem	
- snaží se orientovat na obrázku, nacvičí výslovnost, procvičí jazykovou paměť	- intenzivní práce s globálním poslechem s porozuměním	

- rozšíří si znalosti dalších předložek s poskytnutím informací o časových údajích	- předložka in ve 3. pádě, předložka im a um v časových údajích, určování času, ročního období, měsíce, svátky	
- naučí se základním matematickým úkonům	- čísla do 100, početní úkony, určení času	
- porozumí textu s malým množstvím neznámých výrazů, jejichž význam dokáže odhadnout	- množné číslo některých podstatných jmen, čtení s porozuměním	
- písemně sestaví jednoduché sdělení	- forma sdělení - pozvánka, pozdrav, oznámení, svátky	
- seznámí se s některými zeměpisnými názvy	- práce s mapou, evropské země EU, nácvik psaní, čtení názvů zemí (bez členu), se členem die	EGS - Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané
- seznámí se s gramatikou za účelem cestování	- použití předložek při odpovědi na otázku Wo? - in, in der - použití předložek při odpovědi na otázku Wohin? - nach, in die - vazba ich möchte, sloveso fahren	
- procvičuje komunikativní dovednosti	- poslechová cvičení, zápis informací, doplňovací cvičení, čtení s porozuměním, časování sloves, otázka a odpověď, rozhovor, pokyny	

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace**Vyučovací předmět: Německý jazyk****Ročník: 9.**

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - žák si zaktivizuje komunikativní dovednosti získané v předešlých ročnících výuky - tvoří otázky a reaguje na ně, orientuje se na jednoduché mapě, rozvíjí si úsudek při poslechových cvičeních, správně vyslovuje německá slova	<ul style="list-style-type: none"> - opakování a aktivizace slovní zásoby, fonetická cvičení - tvoření otázek a odpovědí - slovosled věty jednoduché - jednoduché rozhovory - reálie zemí, kde se mluví německy - tiché a hlasité čtení, poslechová cvičení	
<ul style="list-style-type: none"> - žák vyjádří větou, že něco existuje	<ul style="list-style-type: none"> - vazba „es gibt“	
<ul style="list-style-type: none"> - žák jednoduše podle schopností vypravuje a popisuje, využívá časové údaje	<ul style="list-style-type: none"> - slovesa popisující činnosti - časování sloves pravidelných, sloves se změnou kmenové samohlásky, sloves s odlučitelnou předponou	
<ul style="list-style-type: none"> - žák podle schopností nacvičí psaní a časování sloves	<ul style="list-style-type: none"> - pravopis sloves - předložky se 3. a 4. pádem na otázku Wo? - 4. pád podstatných jmen s určitým členem - přivlastňovací zájmena unser, unsere	
<ul style="list-style-type: none"> - žák používá cizojazyčné slovníky, orientuje se podle schopností v základních zeměpisných reáliích německy mluvících zemích a Česku, používá internet, využívá informace dalších materiálů mimo učebnici, seznamuje se s rozdíly, tradicemi, zajímavostmi	<ul style="list-style-type: none"> - osvojování slovní zásoby, poslech s porozuměním, rozhovor, práce ve skupinách, ve dvojicích - Weihnachten - Salzburg, Mozart - předložka für s podstatnými jmény a osobními zájmeny	
<ul style="list-style-type: none"> - žák se jednoduše orientuje a určí směr ve známém místě, podle schopností něco domluví, přijme nebo odmítne - žák podle schopností správně časuje a rozlišuje slovesa	<ul style="list-style-type: none"> - slovosled ve větě oznamovací - tvoření otázek - nepřímý pořádek slov ve větě - předložky se 3. a 4. pádem na otázku Wohin? - další nepravidelná slovesa a slovesa s odlučitelnými předponami	

<ul style="list-style-type: none"> - žák jednoduše vypravuje, co kdo kdy dělá - žák se seznamuje se stavbou věty se slovesem müssen - žák dbá na pravopis nových sloves a rozšiřuje si slovní zásobu 	<ul style="list-style-type: none"> - části dne - nákupy, potraviny - množné číslo podstatných jmen - číslovky větší než 1000 - slovesa helfen, essen - 3. pád podstatných jmen - způsobové sloveso müssen 	
<ul style="list-style-type: none"> - žák podle schopností komunikuje o týdenním programu - žák rozvíjí jazykovou paměť - žák dbá na pravopis - žák pracuje s počítačem a dalšími materiály mimo učebnice 	<ul style="list-style-type: none"> - způsobová slovesa können, dürfen - podmět man - časové údaje - řadové číslovky - Berlín 	

Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Druhý cizí jazyk 6. - 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo
- seznámit se zvukovou podobou jazyka	- základní výslovnostní návyky – jednoduchých slovních spojení a popřípadě frází - základní slovní zásoba – jednotlivá základní slovíčka (např. zvířata, barvy, lidské tělo, jídlo, rodina, škola, volný čas – sportovní hry /pouze názvy sportů shodné s českým označením/ apod.) - práce se slovníkem
- rozumět jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	- poslech s porozuměním - základní výslovnostní návyky, základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů (rodina, škola, volný čas – sportovní hry /pouze názvy sportů shodné s českým označením/, zvířata, barvy, lidské tělo, jídlo) - základní gramatické struktury – věta jednoduchá v přítomném čase, tvorba otázky a záporu, odpovědi na otázky
- rozumět jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	<ul style="list-style-type: none"> - poslech s porozuměním - základní výslovnostní návyky, základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů (rodina, škola, volný čas – sportovní hry /pouze názvy sportů shodné s českým označením/, zvířata, barvy, lidské tělo, jídlo) - základní gramatické struktury – věta jednoduchá v přítomném čase, tvorba otázky a záporu, odpovědi na otázky - pozdraví, poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas - reaguje na jednodušší písemná sdělení, která se týkají jeho osoby
- rozumět slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (s vizuální oporou)	
- rozumět otázkám, které se týkají základních osobních údajů (jméno, věk)	
- rozumět výrazům pro pozdrav a poděkování	

- pozdravit a poděkovat	
- sdělit své jméno a věk	
- vyjádřit souhlas a nesouhlas, reagovat na jednoduché otázky (s vizuální oporou)	
- rozumět jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (s vizuální oporou)	- čtení - grafická podoba jazyka - pasivně
- seznámit se s grafickou podobou cizího jazyka	- grafická podoba jazyka - pasivně
- písemně reagovat na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	- písemné sdělení s dopomocí slovníku

Tolerovat elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení, při psaní respektovat fonetický přepis

5.2.4. Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět matematika se na druhém stupni vyučuje v 6. – 9. ročníku. Jeho hodinová dotace je přesně stanovena v plánu učiva.

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na:

porozumění a osvojení základních matematických pojmů, definic, zákonů a matematických postupů

pochopení souvislostí mezi matematickými zákonitostmi

užití matematiky v reálných situacích

rozvíjení logického usuzování a představitivosti žáků, rozvoj abstraktního a exaktního myšlení

Ve vyučovacích hodinách využíváme různé formy a metody práce s použitím dostupných pomůcek, skupinové práce, samostatné pozorování a další.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení - žáci jsou vedeni:

- k osvojování základních matematických pojmů, definic, zákonů
- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k účasti na olympiádách, soutěžích

Kompetence k řešení problémů - žáci jsou vedeni:

- k využívání znalostí při řešení praktických problémů
- při řešení problému využívat nejen znalosti, ale i logického posouzení
- k posouzení přijatelnosti řešení
- s chybou pracovat jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní - žáci jsou vedeni:

- ke zdůvodňování svých postupů, k výstižnému, přesnému a srozumitelnému vyjadřování
- ke komunikaci s žáky, obhajování svého názoru

Kompetence sociální a personální - žáci jsou vedeni:

- při práci ve skupině k týmové spolupráci

- k ochotě pomoci
- k pocitu zodpovědnosti
- zadáváním úkolů různé obtížnosti k vytváření sebedůvěry

Kompetence občanské - žáci jsou vedeni:

- k respektování názorů ostatních
- zodpovědnému rozhodování podle dané situace

Kompetence pracovní - žáci jsou vedeni:

- k zdokonalení grafického projevu
- k efektivitě při organizování vlastní práce

Kompetence digitální – žáci jsou vedeni:

- k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků
- k účinnému využití digitálních technologií k efektivnímu řešení matematického problému

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 6.

Očekávané výstupy

Žák

- provádí početní operace v oboru desetinných čísel

Žák

- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel

Žák

- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti
- určí osově souměrný útvar

Žák

- určuje velikost úhlu výpočtem a měřením

Žák

- charakterizuje a třídí trojúhelníky

Učivo

Desetinná čísla

- Porovnávání desetinných čísel
- Sčítání desetinných čísel
- Odčítání desetinných čísel
- Násobení desetinných čísel
- Dělení desetinných čísel
- Převody jednotek
- Slovní úlohy

Dělitelnost přirozených čísel

- Dělitel
- Násobek
- Znaky dělitelnosti
- Společný dělitel
- Společný násobek
- Slovní úlohy

Osová souměrnost

- Shodné útvary
- Osová souměrnost

Úhel

- Úhel, osa úhlu
- Velikost úhlu
- Klasifikace úhlů
- Vrcholové a vedlejší úhly
- Sčítání a odčítání úhlů

Trojúhelník

- Vnitřní a vnější úhly

Průřezová témata

- načrtne a sestrojí trojúhelník

Žák

- určuje a charakterizuje krychli a kvádr
- analyzuje vlastnosti krychle a kvádr
- načrtává a sestrojuje síť krychle a kvádr
- načrtává a sestrojuje obraz krychle a kvádr v rovině
- odhaduje a vypočítává objem a povrch krychle a kvádr

- Klasifikace trojúhelníků
- Konstrukce trojúhelníků
- Výška trojúhelníku
- Těžnice trojúhelníku
- Kružnice opsaná
- Kružnice vepsaná

Krychle a kvádr

- Síť krychle a kvádr
- Volné rovnoběžné promítání
- Povrch krychle a kvádr
- Objem tělesa v krychlové síti
- Jednotky objemu
- Objem krychle
- Objem kvádr

Poznámka: V rámci tematického celku *desetinná čísla* jsou žáci seznámeni s postupem řešení jednoduchých rovnic – v souvislosti s učivem fyziky.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 7.

Očekávané výstupy

Žák

- provádí početní operace se zlomky
- užívá vyjádření vztahu celek – část přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem

Učivo

Zlomky

- Zlomek, základní tvar zlomku
- Rozšiřování a krácení zlomků
- Porovnávání zlomků
- Sčítání a odčítání zlomků
- Násobení zlomků
- Dělení zlomků
- Slovní úlohy

Průřezová témata

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí početní operace v oboru celých čísel 	<p>Celá čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - Absolutní hodnota - Porovnávání celých čísel - Sčítání a odčítání celých čísel - Násobení a dělení celých čísel 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí početní operace v oboru racionálních čísel 	<p>Racionální čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - Porovnávání racionálních čísel - Početní operace s racionálními čísly 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem - pracuje s měřítkem map a plánů - užívá vyjádření vztahu celek – část poměrem 	<p>Poměr</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozšiřování a krácení poměru - Výpočty poměrů - Postupný poměr - Měřítko plánů a map 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah přímé (nepřímé) úměrnosti tabulkou, rovnicí, grafem 	<p>Přímá a nepřímá úměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přímá úměrnost - Nepřímá úměrnost - Soustava souřadnic - Graf přímé úměrnosti - Graf nepřímé úměrnosti 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá vyjádření vztahu celek – část procentem - řeší aplikační úlohy na procenta 	<p>Procenta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Procento, promile - Základ, procentová část, počet procent - Jednoduché úrokování - Slovní úlohy 	
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - užívá v argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti - určí osově souměrný útvar - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<p>Shodnost a středová souměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - Shodnost geometrických útvarů - Shodnost trojúhelníků - Věty o shodnosti trojúhelníků - Shodná zobrazení - Středová souměrnost - Středově souměrné útvary 	

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje a třídí čtyřúhelníky - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - načrtne a sestrojí rovinné útvary 	<p>Rovinné útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rovnoběžník - Trojúhelník - Lichoběžník 	
--	--	--

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 8.

Očekávané výstupy

Žák

- načrtává a sestrojuje síť hranolů
- načrtává a sestrojuje obraz hranolů rovině
- odhaduje a vypočítává objem a povrch hranolů

Žák

- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel
- užívá se výpočtech druhou mocninu a odmocninu

Žák

- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných
- určí hodnotu výrazu

Žák

- sčítá a násobí mnohočleny
- provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním

Žák

- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic

Učivo

Hranoly

Druhá mocnina

Druhá odmocnina

Pythagorova věta

Mocniny s přirozeným mocnitelem

Výrazy

- Číselné výrazy
- Proměnná
- Výrazy s proměnnými
- Výrazy kolem nás

Mnohočleny

- Sčítání a odčítání mnohočlenů
- Součin mnohočlenů
- Rozklad na součin
- Vzorce

Lineární rovnice

- Ekvivalentní úpravy rovnic
- Řešení lineárních rovnic

Průřezová témata

Žák

- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- porovnává soubory dat

Žák

- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- načrtne a sestrojí základní rovinné útvary
- odhaduje vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Žák

- načrtává a sestrojuje síť válce
- načrtává a sestrojuje obraz válce v rovině
- odhaduje a vypočítává objem a povrch krychle, kvádru, hranolu, válce

Žák

- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
- využívá pojem množina bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh

- Slovní úlohy
- Vyjádření neznámé ze vzorce

Základy statistiky

- Diagramy
- Aritmetický průměr
- Modus a medián

Kruh a kružnice

- Vzájemná poloha kružnice a přímky
- Vzájemná poloha dvou kružnic
- Thaletova věta
- Obvod a obsah kruhu

Válec

- Síť válce
- Objem válce
- Povrch válce

Konstrukční úlohy

- Množina bodů dané vlastnosti
- Konstrukce trojúhelníku
- Konstrukce čtyřúhelníku

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 9.

Očekávané výstupy

Žák

- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav

Žák

- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

Žák

- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků

Žák

- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary, analyzuje jejich vlastnosti
- načrtává a sestrojuje síť základních těles
- načrtává a sestrojuje obraz jednoduchých těles v rovině
- odhaduje a vypočítává objem a povrch těles

Žák

- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení

Učivo

Lineární rovnice

Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými

- Soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými
- Slovní úlohy řešené rovnicí nebo soustavou rovnic

Funkce

- Definiční obor funkce, obor hodnot funkce, graf funkce
- Lineární funkce
- Přímá úměrnost
- Nepřímá úměrnost

Podobnost

- Poměr podobnosti
- Podobnost trojúhelníků
- Věty o podobnosti trojúhelníků
- Dělení úsečky v daném poměru
- Slovní úlohy

Jehlan, kužel, koule

- Jehlan a kužel
- Síť jehlanu
- Objem a povrch jehlanu
- Objem a povrch kužele
- Koule
- Objem a povrch koule

Logické a kombinační úlohy

- Číselné a logické řady
- Číselné a obrázkové analogie

Průřezová témata

- předkládaných nebo zkoumaných situací
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Rozšiřující učivo:

Žák

- určuje definiční obor lomeného výrazu
- určí hodnotu lomeného výrazu

- vyhledá v tabulce a na kalkulačce hodnoty goniometrických funkcí
- využije goniometrických funkcí k výpočtům v pravoúhlém trojúhelníku

- Logické a netradiční geometrické úlohy

Rozšiřující učivo:

Lomené výrazy

- Seznámení s lomenými výrazy

Goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Matematika a její aplikace	Matematika 6.ročník
Očekávané výstupy	Učivo
-písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem -provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla -píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla -zvládá orientaci na číselné ose	Přirozená čísla -sčítání, odčítání, násobení, dělení přirozených čísel -násobek, dělitel (v oboru malé násobilky) -zaokrouhlování přirozených čísel do 10 000 -znázornění čísel na číselní ose
-píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla -zvládá orientaci na číselné ose -provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla -čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace - provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla	Desetinná čísla -čtení a zápis desetinných čísel -porovnávání desetinných čísel -zaokrouhlování desetinných čísel -sčítání, odčítání, násobení, dělení malých desetinných čísel (do 100, 1 desetinné místo)
-sestrojí základní rovinné útvary v osově souměrnost	Osová souměrnost - shodné útvary - osová souměrnost
-užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu	Jednotky -jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu (litrové)
-vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce	Úhel -rýsování úhlu dané velikosti -měření úhlu
-odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky – umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami -rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary - provádí jednoduché konstrukce	Konstrukční úlohy -náčrty bodu, úsečky, přímky, čtverce, obdélníka, trojúhelníka, odhad rozměrů -konstrukce bodu, úsečky, přímky, čtverce, obdélníka, trojúhelníka -grafické sčítání úseček
-vypočítá obvod a obsah čtverce, obdélníka -samostatně řeší praktické úlohy -hledá různá řešení předložených situací -samostatně řeší praktické úlohy	Obvod, obsah čtverce, obdélníku -obvod a obsah čtverce a obdélníka -praktické slovní úlohy na obvod, obsah čtverce, obdélníka
Matematika a její aplikace	Matematika 7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo
pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo)	Zlomek -čtení a zápis zlomků -zlomek a desetinné číslo -zlomek jako část celku

	-smíšená čísla -sčítání, odčítání jednoduchých zlomků (čtvrtiny, poloviny, třetiny)
-písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla -zvládá orientaci na číselné ose -zvládá početní úkony s penězi	Celá čísla -číselná osa -sčítá, odčítá celá čísla do 100, -100 -využití celých čísel – měření teploty, peníze (dluh)
-pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část	Poměr -rozdělení v daném poměru
- používá měřítko mapy a plánu - aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	Měřítko mapy a plánu -měřítko mapy a plánu -orientace na mapě -mapy na PC, navigace
- vyhledává a třídí data - porovnává data - vypracuje jednoduchou tabulku	Přímá a nepřímá úměrnost -vztah přímá a nepřímá úměrnost -jednoduché tabulky
-řeší jednoduché úlohy na procenta -pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento) -zvládá početní úkony s penězi	Procento -jednoduché úlohy na procento -praktické úlohy na procenta v oblasti peněz
-vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka -samostatně řeší praktické úlohy -hledá různá řešení předložených situací -rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary	Rovinné útvary - obvod čtverce, obdélníka, trojúhelníka -praktické slovní úlohy na obvod, obsah čtverce, obdélníka, trojúhelníka -rýsování čtverce, obdélníka, trojúhelníka (při zadaných stranách)
-sestrojí základní rovinné útvary ve středové souměrnosti	Středová souměrnost -středová souměrnost

Matematika a její aplikace	Matematika 8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo
-načrtne základní tělesa -zobrazuje jednoduchá tělesa -sestrojí síť základních těles -vypočítá povrch a objem kvádru, krychle -užívá a ovládá převody jednotek objemu	Krychle a kvádr -znázornění krychle a kvádru -síť krychle a kvádru -povrch a objem krychle a kvádru -jednotky objemu
-píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 00	Početní úkony do 1 000 000 -číselná osa -zaokrouhlování -sčítání, odčítání, násobení, dělení -využití kalkulátoru
- provádí jednoduché konstrukce - rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary - vypočítá obvod a obsah kruhu	Kruh a kružnice -Konstrukce kružnice -Obvod, obsah kruhu
- načrtne základní tělesa -zobrazuje jednoduchá tělesa -sestrojí síť základních těles	Válec -znázornění válce -povrch a objem válce

-vypočítá povrch a objem válce	
- vyhledává a třídí data - porovnává data - vypracuje jednoduchou tabulku	Tabulky, diagramy - orientace v tabulkách, grafech, digramech -vytvoření jednoduché tabulky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami - používá technické písmo - čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům	Konstrukční úlohy -rýsování čtverce, obdélníku, trojúhelníku, kružnice -základy kótování -čtení technických výkresů

Matematika a její aplikace	Matematika 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo
-píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 - samostatně řeší praktické úlohy	Počtení úkony -sčítání, odčítání, násobení, dělení přirozených čísel, desetinných čísel -zlomek jako část celku -jednoduché sčítání, odčítání zlomků -násobení, dělení zlomku přirozeným číslem -jednoduché praktické slovní úlohy
- vyhledává a třídí data - porovnává data - vypracuje jednoduchou tabulku	Tabulky, diagramy - orientace v tabulkách, grafech, digramech -vytvoření jednoduché tabulky - aritmetický průměr
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami - používá technické písmo - čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům - vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu - samostatně řeší praktické úlohy	Rovinné útvary -rýsování – čtverec, obdélník, trojúhelník (ze 3 stran), úhel dané velikosti -obvod, obsah, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh -pravidla kótování, čtení technických výkresů -praktické slovní úlohy -převody jednotek v oboru desetinných čísel
- načrtne základní tělesa - zobrazuje jednoduchá tělesa - vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce - samostatně řeší praktické úlohy	Tělesa -znázornění krychle, kvádru, válce -pojmenování těles – jehlan, kužel, koule -jednoduché praktické slovní úlohy
- samostatně řeší praktické úlohy - hledá různá řešení předložených situací - aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	Aplikační úlohy a problémy -praktické slovní úlohy -využití kalkulátoru -vyhledávání informací na internetu a jejich využití

5.2.5. Informatika

Charakteristika předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá žákům porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola je zaměřena na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen důraz na pamětné učení a reprodukci.

Pro výuku jsou zakoupené následující pomůcky:

- robotická stavebnice LEGO Spike Prime (4 stavebnice)
- robotická hračka Bee – bot (2 sady po 6 ks)
- programovatelná deska Micro:bit s příslušenstvím
- 3D tiskárna Průša Mini
- grafické ovladače PC (tablet s tužkou)
- tablety Lenovo pro potřeby programování systému Lego

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni

- k vyhledávání, zpracování a praktickému využití digitálních informací
- využíváním výpočetní techniky ke zvýšení efektivity své učební činnosti
- k tvořivosti a realizaci jejich vlastních nápadů

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni

- k tvořivému řešení problémů prostřednictvím zadaných úloh a projektů
- k pochopení, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce a své řešení si dokázali obhájit

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni

- k získávání schopnosti formulovat svůj požadavek
- k využívání vhodných technologií pro komunikaci na dálku pro vzájemnou komunikaci
- k dodržování zásad a pravidel v komunikaci
- ke skupinové práci a vzájemné pomoci při učení

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni

- ke kolegiální radě či pomoci v problémové situaci, případně se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- k schopnosti hodnotit provedenou práci, nejen svoji, ale i práci ostatních
- k porovnávání získaných informací a poznatků z několika alternativních zdrojů

Kompetence občanské

Žáci jsou

- seznamování s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...);
- vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst
- zadáváním problémových úloh jsou vedeni k vytrvalosti a systematičnosti
- dodržováním termínů na vypracování zadávaných úloh je vedeme k pracovní odpovědnosti

6. ročník

Kódování a šifrování dat a informací

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> navrhne a porovná různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> rozpozná zakódované informace kolem sebe zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer zakóduje v obrázku barvy více způsoby zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ke kódování využívá i binární čísla
Zdroje metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)	
Učivo Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO	Odkaz na učivo ve zdrojích Kódy kolem nás Kódování znaků Šifrování Kódování barev Obrázky z čar Kompresa a kontrola Binární čísla
Výukové metody a formy Diskuse, dramatizace, heuristický rozhovor, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách	

Práce s daty

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat • sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce • doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy • navrhne tabulku pro záznam dat • propojí data z více tabulek či grafů
Zdroje A: Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly) B: pracovní sešit Hledá se Puffy (https://www.informatika.fraus.cz/hleda-se-puffy)	
Učivo Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	Odkaz na učivo ve zdrojích A: Víme, co jsou data A: Evidujeme data A: Kontrolujeme data A: Filtrujeme, třídíme a řadíme data A: Porovnáváme a prezentujeme data A: Řešíme problémy s daty
Výukové metody a formy Samostatná práce, diskuse	

Informační systémy

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva
Zdroje metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)	
Učivo Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva	Odkaz na učivo ve zdrojích Informační systémy
Výukové metody a formy Diskuse, problémové úlohy, badatelské aktivity, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách	

Programování – opakování a vlastní bloky

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní
Zdroje učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly)	
Učivo Vytvoření programu Opakování Podprogramy	Odkaz na učivo ve zdrojích kap. 1 Sestavení scénáře kap. 2 Opakování bloků kap. 3 Vlastní bloky
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti	

7. ročník

Programování – podmínky, postavy a události

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování
--

<p>Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<p>Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • po přečtení programu vysvětlí, co vykoná • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna • spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav • vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému
<p>Zdroje učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly)</p>	
<p>Učivo Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi</p>	<p>Odkaz na učivo ve zdrojích kap. 4 Opakování s podmínkou kap. 5 Myš a klávesnice kap. 6 Posílání zpráv</p>
<p>Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti</p>	

Modelování pomocí grafů a schémat

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji 	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí známé modely jevů, situací, činností v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku pomocí ohodnocených grafů řeší problémy pomocí orientovaných grafů řeší problémy vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností
Zdroje metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)	
Učivo Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	Odkaz na učivo ve zdrojích Běžně užívané modely Ohodnocené grafy Orientované grafy Paralelní činnosti
Výukové metody a formy Diskuse, badatelská výuka, problémové úlohy, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách	

Programování – větvení, parametry a proměnné

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen ● vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému ● v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ● ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému ● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby ● používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna ● spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav ● používá souřadnice pro programování postav ● používá parametry v blocích, ve vlastních blocích ● vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu ● diskutuje různé programy pro řešení problému ● hotový program upraví pro řešení příbuzného problému
Zdroje učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly)	
Učivo Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	Odkaz na učivo ve zdrojích kap. 7 Rozhodování kap. 8 Souřadnice kap. 9 Parametry kap. 10 Proměnné
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti	

Počítače

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos • vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky • poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače • dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje • uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory • vybere vhodný formát pro uložení dat • vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě • porovná různé metody zabezpečení účtů • spravuje sdílení souborů • pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy • zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy
Zdroje Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)	
Učivo <ul style="list-style-type: none"> • Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému • Správa souborů, struktura složek • Instalace aplikací, aktualizace • Domácí a školní počítačová síť • Fungování a služby internetu • Princip e-mailu • Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa • Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	Odkaz na učivo ve zdrojích Hodina „Co je počítačový program“ Hodina „Komunikace po internetu“ Hodina „Soukromí v digitálním světě“
Výukové metody a formy Diskuse, praktické činnosti, ukázky, použití videa	

8. ročník

Programování robotické stavebnice

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost přečte program pro robota a najde v něm případné chyby ovládá výstupní zařízení a senzory robota vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota
Zdroje Robotická stavebnice LEGO učebnice Robotika na 2. stupni základní školy s LEGO https://www.imysleni.cz/ucebnice/robotika-na-2-stupni-zakladni-skoly-s-lego-mindstorms	
Učivo Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot	Odkaz na učivo ve zdrojích Kap. 1, 2 Kap. 3, 5, 9 Kap. 4, 6, Kap. 7, 8 Úlohy 10.1.1., 10.1.3
Výukové metody a formy Praktické činnosti, samostatná práce, projektová výuka, experiment	

Programování hardwarové desky

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> • přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji • používá opakování, rozhodování, proměnné • ovládá výstupní zařízení • používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu • připojí k desce další zařízení, které ovládá
Zdroje programovatelná deska Micro:bit (nebo její simulátor na https://makecode.microbit.org/) učebnice Robotika pro základní školy: programujeme micro:bit pomocí Makecode (https://imysleni.cz/ucebnice/18-robotika-pro-zakladni-skoly-programujeme-micro-bit-pomoci-makecode)	
Učivo Sestavení programu a oživení Micro:bitu Ovládání LED displeje Tlačítka a senzory náklonu Připojení sluchátek, tvorba hudby Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu	Odkaz na učivo ve zdrojích Kap. 1 Kap. 1 Kap. 2 Kap. 2, 3, 4 Kap. 3 Kap. 4 Kap. 5 Kap. 6
Výukové metody a formy Praktické činnosti, samostatná práce, experiment	

Hromadné zpracování dat

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) řeší problémy výpočtem s daty připíše do tabulky dat nový záznam seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat
Zdroje tabulkový procesor, nejlépe s volnou licencí učebnice pro práci se vzorci v tabulkách a grafy učebnice tabulkového procesoru pro práci s daty A: Online přípravná souborů dat http://simandl.asp2.cz/Online.aspx	
Učivo Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	Odkaz na učivo ve zdrojích (tradiční téma výuky) A: Geografické údaje o státech světa
Výukové metody a formy Samostatná práce, problémová výuka, projekt	

9. ročník

Programovací projekty

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování
--

<p>Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu 	<p>Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> řeší problémy sestavením algoritmu v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků hotový program upraví pro řešení příbuzného problému zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně
<p>Zdroje učebnice Programování ve Scratch II – projekty pro 2. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-ii-projekty-pro-2-stupen-zakladni-skoly)</p>	
<p>Učivo Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy</p>	<p>Odkaz na učivo ve zdrojích</p> <p>projekt Souřadnice projekt Kulička projekt Nákupní seznam</p> <p>projekt Klavír projekt Světadíly projekt Ohňostroj projekt Interaktivní pohlednice projekt Ostrov pokladů</p> <p>projekt Hodiny projekt Bludiště</p> <p>projekt Variace na hru Piano tiles</p>
<p>Výukové metody a formy Samostatná práce, praktické činnosti, diskuse, projektová výuka</p>	

Digitální technologie

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě ● ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos ● vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky ● poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače ● dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Očekávané výstupy ŠVP Žákyně/žák: <ul style="list-style-type: none"> ● pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí ● vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením ● diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich ● na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat ● popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní ● na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti ● vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu ● diskutuje o cílech a metodách hackerů ● vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat ● diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu
Zdroje učebnice Digitální technologie podle RVP INF 2020 (https://opocitacich.cz)	
Učivo Hardware a software <ul style="list-style-type: none"> ● Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí ● Operační systémy: funkce, typy, typické využití ● Komprese a formáty souborů ● Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Sítě <ul style="list-style-type: none"> ● Typy, služby a význam počítačových sítí ● Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP	Odkaz na učivo ve zdrojích (tradiční téma – hardware a software) (tradiční téma – počítačové sítě)

<p>adresa</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud ● Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL ● Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) <p>Bezpečnost</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy ● Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat <p>Digitální identita</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat ● Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies 	<p>(tradiční téma – bezpečnost)</p> <p>(téma – digitální identita)</p>
<p>Výukové metody a formy Diskuse, praktické činnosti, ukázky, myšlenkové mapy, výklad</p>	

Závěrečné projekty

Výukové metody a formy

Projektová výuka, samostatná/skupinová práce

Popis

Vyučující může alokované hodiny využít na dokončování programovacích projektů, ale může také zvolit projekt pro interdisciplinární a mimoškolní aplikaci informatiky, např. vytváření digitálních modelů jevů, webové stránky, modelů a návrhů pro 3D tisk, aplikace v chytré domácnosti a další. Alternativou může být také příprava na soutěž v robotice, programování. Projekt má sloužit k prokázání tvůrčího přístupu žáků k řešení problémů.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika 2. stupeň
Očekávané výstupy	Učivo
- ovládat základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem, využívat vhodné aplikace	- Základní funkce textového, grafického editoru a tabulkového kalkulátoru
- dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou	- Přídavná zařízení počítače, jejich účel, použití a obsluha
- zvládat práci s výukovými programy	- Práce s výukovými programy, hry, multimédia
- vyhledat potřebné informace na internetu	- Seznámení se s možnostmi vyhledávání informací pomocí internetu
- osvojit si základy elektronické komunikace	- Základní způsoby elektronické komunikace – e-mail, mobilní telefon

5.2.6. Dějepis

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku. Jeho hodinová dotace je přesně stanovena v plánu učiva.

Vzdělávání v dějepise je zaměřeno na:

rozvíjení vlastního historického vědomí
vnímání obrazu hlavních vývojových linií
získávání orientace v historickém čase
pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
chápaní kulturní rozmanitosti světa
utváření pozitivního hodnotového systému

Ve vyučovacích hodinách využíváme různé formy a metody práce s použitím dostupných pomůcek.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem a jeho vlivem na současnost

Žák

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení a propojení je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, ilustrace k učivu, práce na počítači, audiovizuální technika)
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti
- řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, dělá úsudky, je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazuje do výuky diskusi
- vede žáky k věcnému argumentování
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanské

Učitel

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Žák

- váží si vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k historickým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Žák

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel

- vede k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny či programy
- vede k efektivní komunikaci, k odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> uvede konkrétní příklady významu dějepisných poznatků orientuje se při práci s časovou osou a historickou mapou uvede teorie vzniku člověka osvojí si základní periodizaci dějin uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti vyjmenuje instituce, kde jsou shromažďovány 	<p>Význam zkoumání dějin Získávání informací o dějinách, historické prameny Vnímání historického času a prostoru Teorie o vzniku světa a člověka</p>	<p>OSV – Sebepoznání a sebepojetí</p>
<p>popíše a seřadí vývojová stádia člověka seznámí se se způsoby obživy a soužití v období sběračů a lovců</p>	<p>Starší doba kamenná způsob života jednotlivých vývojových typů člověka, rozšíření typů člověka, počátky kultury</p>	
<p>pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství a dobytčářství popíše podmínky vzniku řemesel, přínos zpracování kovů, vznik obchodu</p>	<p>Mladší a pozdní doba kamenná způsob života a obživy počátky řemesel, zpracování kovů, obchod</p>	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<p>uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa uvede příklady archeologických kultur na našem území</p>	<p>Naše země v období pravěku</p>	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>pochozí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem ras, jejich jazyků</p> <p>popíše souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států</p> <p>seznámí se s podstatou společenského uspořádání</p> <p>seznámí se s projevy náboženských představ</p>	<p>Starověk</p> <p>charakteristické rysy jednotlivých oblastí</p> <p>polytheismus, monotheismus, počátky křesťanství</p> <p>počátky písma, kultura</p>	<p>MKV – Etnický původ</p>
<p>popíše podstatu antické demokracie a přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury, uvede významné osobnosti</p> <p>uvědomuje si vlastní i občanskou identitu a identitu druhých</p> <p>uvědomí si prolínání kulturních vlivů</p> <p>porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech</p> <p>uvede význam křesťanství pro evropskou civilizaci</p> <p>získá představu o životě společenských skupin ve starověku</p> <p>uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy</p>	<p>Řecko</p> <p>řecká civilizace</p> <p>Makedonie, helénismus</p> <p>Řím</p> <p>království</p> <p>republika</p> <p>císařství</p> <p>počátky křesťanství</p> <p>římská kultura</p> <p>rozpad římské říše</p> <p>Naše země v době římské</p>	<p>VDO – Občan, občanská společnost a stát</p> <p>MKV – Multikulturalita</p> <p>VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>EGS – Jsme Evropané</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vymezí periodizaci středověku - objasní změnu situace, která se vytvořila 	<p>Středověk - dělení</p> <p>Doba stěhování národů</p>	

<p>v Evropě kvůli příchodu nových etnik a vzniku států</p> <p>porovná charakteristické znaky západoevropské, byzantské, slovanské a islámské oblasti</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - chápe úlohu křesťanské víry a jiných náboženství v životě středověkých lidí, vymezí náboženské konflikty - popíše vztah církevní a světské moci - uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z jiných oblastí - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech - charakterizuje vrstvy středověké společnosti uvede příklady románské kultury 	<p>Raný středověk</p> <p>nový etnický obraz Evropy</p> <p>vznik států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu - byzantská říše, arabská říše a islám, franská říše, křesťanství</p> <p>první státní útvary na našem území</p> <p>Velká Morava, český stát v době knížecí, vznik království – vnitřní vývoj, postavení v Evropě</p> <p>formování státních celků v Evropě</p> <p>boj mezi mocí světskou a církevní</p> <p>křížové výpravy</p> <p>Společnost a životní styl raného středověku</p> <p>Románská kultura</p>	<p>EGS – Jsme Evropané</p> <p>MKV – Etnický původ</p>
<ul style="list-style-type: none"> - učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní - seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě - vysvětlí význam husitství - popíše a srovná vývoj evropských států - vysvětlí příčiny a důsledky zámořských objevů - objasní znovuzrození myšlenek antiky - popíše pokusy o reformu církve - vymezí postavení českého státu v Evropě rozdělené do mocenských a náboženských center a v rámci habsburské monarchie - rozpozná příčiny a důsledky třicetileté války 	<p>Vrcholný a pozdní středověk</p> <p>rozvoj zemědělství, řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam</p> <p>český stát za vlády posledních Přemyslovců</p> <p>nástup Lucemburků a vláda Karla IV.</p> <p>západní Evropa – konflikt mezi Anglií a Francií</p> <p>gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku</p> <p>kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách</p> <p>doba poděbradská</p> <p>vývoj států v Evropě, feudalismus a kapitalismus</p> <p>renesance, humanismus</p> <p>zámořské objevy, asijské země, Amerika</p>	<p>EGS – Objevujeme Evropu a svět</p> <p>EGS - Evropa a svět nás zajímá</p>

<p>– popíše základní kulturní styly, uvede jejich představitele a významné kulturní památky</p>	<p>doba jagellonská reformace, protireformace nástup Habsburků na český trůn, české země v 16. a na počátku 17. století třicetiletá válka</p>	
---	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák: na příkladech z evropských dějin konkretizuje vznik konstituční monarchie a parlamentarismus chápe dle svých individuálních schopností důsledky náboženské nesnášenlivosti chápe podstatu pojmů absolutní moc, absolutismus</p>	<p>Novověk Období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. stol počátky konstitučních monarchií – občanská válka v Anglii absolutismus na evropském kontinentě</p>	<p>MKV – Lidské vztahy</p>
<p>rozpoznává základní znaky barokní kultury, uvede její hlavní představitele a příklady kulturních památek seznámí se se situací českých zemích a vybraných evropských zemí po třicetileté válce chápe význam osvícenství a vliv na politický a společenský vývoj v Evropě i na americkém kontinentu vysvětlí přiměřeně svým schopnostem rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie vymezí pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu</p>	<p>baroko upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce rozvoj vzdělanosti v době osvícenství, šíření osvícenství, zrod moderní vědy české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie mimoevropský svět, kolonialismus boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických</p>	<p>VDO – Občan, občanská společnost a stát</p>

<ul style="list-style-type: none"> - uvědomí si rozpad středověkých politických, hospodářských a společenských struktur - charakterizuje prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad společenských změn, dopad na životní prostředí - rozpozná základní znaky klasicismu a romantismu, uvede nejvýznamnější představitele - chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů - uvede příčiny a průběh českého národního obrození, popíše činnost významných osobností - popíše hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti, srovná požadavky revolucí v různých zemích, uvede základní politické proudy - seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků - objasní pojmy rasismus, demokracie - vysvětlí odlišné tempo modernizace a nerovnoměrný vývoj v evropských a mimoevropských zemích, popíše soupeření velmocí a kolonialismus 	<p>Novověk od konce 18. stol. do r. 1914</p> <p>Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny napoleonské války a jejich důsledky průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury klasicismus, romantismus národní a osvobozenecská hnutí v Evropě a Latinské Americe, pojem vlastenectví a požadavek národů na svobodný rozvoj utváření novodobého českého národa rok 1848 v Evropě a v Čechách, politické proudy, občanská práva postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. stol., základní rysy české politiky, strany, představitelé procesy sjednocování v Německu a v Itálii občanská válka v USA rozklad carského Ruska, socialismus vývoj jednotlivých velmocí, konflikty mimoevropský svět, koloniální výboje</p>	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>MKV - Etnický původ</p> <p>MKV - Multikulturalita</p> <p>MKV - Princip sociálního smíru a solidarity</p>
---	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>chápe 1. pol. 20. stol. jako období dvou světových válek, jejich důsledky, používání zbraní hromadného ničení</p> <p>popíše dle svých individuálních schopností okolnosti vzniku samostatné ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky</p> <p>uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem nedemokratických režimů (socialismus, komunismus, nacionalismus, fašismus)</p> <p>uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby</p> <p>na příkladech demonstruje projevy nacionalismu, antisemitismu, rasismu, agrese</p> <p>popíše základní změny a projevy kultury meziválečného období</p> <p>seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období druhé republiky, protektorátu</p> <p>popíše dle svých schopností poválečný vývoj ČSR a přechod do sovětské sféry vlivu</p> <p>chápe v přiměřené míře možnost různé interpretace historických faktů</p>	<p>Moderní doba Situace v letech 1914 – 1948</p> <p>první světová válka ruské revoluce, vznik totalitního režimu vznik Československa, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy meziválečná Evropa hospodářský a politický vliv USA počátky fašistických hnutí SSSR v meziválečném období světová hospodářská krize a její důsledky první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek meziválečná kultura, věda a technika Mnichovská dohoda a její důsledky Protektorát Čechy a Morava, odboj druhá světová válka mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa poválečné Československo a únorový převrat 1948</p>	<p>VDO – Občan, občanská společnost a stát</p> <p>VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>

<p>uvede příklady života v totalitní společnosti chápe dle individuálních schopností vznik a problémy bipolárního světa popíše v přiměřeném rozsahu rozpad komunistických systémů a sblížení velmocí je seznámen s vnitřní situací naší republiky do a po roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik ČR orientuje se v problémech současného světa vysvětlí problémy zemí třetího světa</p>	<p>Dějiny od poloviny 20. století do současnosti</p> <p>projevy sovětizace Československa studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků supervelmocí, jejich soupeření o sféry vlivu rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět, problémy rozvojových zemí vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy) pražské jaro, období normalizace charakteristika západních zemí (na vybraných příkladech) krize sovětského impéria a východního bloku obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ svět po studené válce rozpad Československa, vznik České republiky technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. stol. země třetího světa, globalizace, problémy současnosti</p>	<p>EV – Ekosystémy EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
---	--	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Člověk a společnost	Dějepis 2. stupeň 1. část
Očekávané výstupy	Učivo
- umět popsat život v době nejstarších civilizací	Nejstarší civilizace - starověk - Starověké civilizace, Egypt, Řecko, Řím – informativně obecné znaky a specifické zvláštnosti (hospodářského, společenského, politického, kulturního a náboženského vývoje)
- znát souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států	- Starověké civilizace – přínos pro rozvoj světové kultury, vznik písma, významné osobnosti, historické památky - Starověk - popíše život v době nejstarších civilizací
- pochopit význam dějin jako sdělení minulosti	- Historické prameny; doba předhistorická, doba historická; získávání informací o dějinách
- mít představu o rozdílech způsobu života pravěkých a současných lidí - podle obrázků umět popsat pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty	- Pravěk – život v pravěku, hmotná a duchovní kultura, náboženství

Člověk a společnost	Dějepis 2. stupeň 2. část
Očekávané výstupy	Učivo
- -pochopit význam dějin jako sdělení minulosti	- Počátky lidské společnosti - Historické prameny, doba předhistorická, doba historická a získávání informací o dějinách
- -mít představu o rozdílech způsobu života pravěkých a současných lidí –podle obrázků umět popsat pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty	- Pravěk – život v pravěku, hmotná a duchovní kultura, náboženství
- -vědět o prvních státních útvarech na našem území	- Středověk - Slované, Sámova říše, Velkomoravská říše, příchod Cyrila a Metoděje na Moravu

- mít základní poznatky z období počátku českého státu	- Středověk – počátky českého státu, románská kultura
- znát úlohu a postavení církve ve středověké společnosti	- Rozmach českého státu za vlády Přemyslovců a Lucemburků - Změny ve středověké společnosti, rozvoj měst, rozvoj kultury a vzdělání, gotická kultura
- být seznámen s obdobím rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské	- Rozmach českého státu za vlády Přemyslovců a Lucemburků – vyjmenuje nejdůležitější Přemyslovce a Lucemburky - charakterizuje husitské hnutí

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis 2. stupeň 3. část
Očekávané výstupy	Učivo
- vědět o důsledcích objevných cest a poznávání nových civilizací	Novověk - Počátek novověku – objevné cesty a jejich důsledky, Krištof Kolumbus, poznávání nových civilizací, humanismus, vynález knihtisku, další důležité objevy a vynálezy
- mít přehled o zásadních historických událostech v naší zemi	- České země za vlády Habsburků – doba Rudolfa II., bitva na Bílé hoře a její důsledky, život v pobělohorské době, barokní kultura
- znát rozdíly způsobu života společnosti jednotlivých historických etap	- Osvícenství – vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II., selské rebelie, hospodářský a kulturní rozvoj
- poznat význačné osobnosti našich dějin	- Národní obrození – utváření novodobého českého národa, František Palacký, revoluční rok 1848, česká politika a kultura na konci 19. století

Člověk a společnost	Dějepis 2. stupeň 4. část
Očekávané výstupy	Učivo
- být seznámen s příčinami a politickými, sociálními a kulturními důsledky 1. světové války	Nejnovější dějiny - 1. světová válka
- mít základní poznatky o vzniku samostatné Československé republiky	- Vznik československého státu, první prezident T. G. Masaryk, období 1. republiky, hospodářská

	krize a 30. léta v Československu, fašismus v Evropě, prezident E. Beneš, Mnichovská zrada
- znát průběh a důsledky 2. světové války a nový politický a hospodářský vývoj v Evropě	2. světová válka – protektorát Čechy a Morava, Slovenský stát, průběh a důsledky války, domácí a zahraniční odboj, holocaust - Poválečný vývoj – období zápasu o demokracii, únor 1948, totalitní režim a odpor proti němu, rok 1968 - Nové společenské poměry v Evropě
- chápat význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti	- Události 1989, vznik České republiky a vstup do EU

5.2.7. Občanská výchova

Obsah, čas a organizace vyučování

Vzdělávací oblast předmětu

- postupné formování a rozvíjení občanského povědomí žáků
- orientace ve všech základních významných okolnostech společenského života
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem společenského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život a vlastní činy
- vedení k sebepoznávání, sebehodnocení a sebekritice

Hodinová (časová) dotace

- 1 hodina týdně, 6. – 9. ročník

Místo realizace

- školní třídy
- venkovní areál školy
- školní počítačová učebna
- veřejná prostranství

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech dostupných forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Formy a metody realizace

školní vyučovací hodina

skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, práce s narativním textem, soutěže, testy, dramatizace, projekty, práce na PC učebně, video projekce.

beseda

interview

Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají širší souvislosti
- žáci získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry

Postup:

vedení žáků k ověřování důsledků

poskytování metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci

zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence k řešení problémů

- žáci kreativně přistupují k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení
- žáci umí kriticky myslet a jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Postup:

kladení otevřených otázek

nabádání k různým řešením různých problémů

Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně

- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí využívat ke komunikaci vhodné technologie

Postup:

zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků

vedení žáků k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

podněcování žáků k argumentaci

vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky (kolokvia)

Kompetence sociální a personální

- žáci umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají,
- žáci upevňují dobré mezilidské vztahy
- žáci umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Postup:

hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Kompetence občanské

- žáci znají základní legislativu a obecné morální zákony a dodržují je
- žáci respektují názory ostatních
- žáci si formují volní a charakterové osobnostní rysy
- žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Postup:

vyžadování dodržování pravidel slušného chování

vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- žáci jsou schopni nejen pracovat individuálně, ale i ve skupinách

Postup:

dodávání sebedůvěry

napomáhání podle potřeby při cestě ke správnému řešení

vedení ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

vhodná volba zadání úkolu a způsobů jejich organizace

Kompetence digitální

- žáci jsou vedeni k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- žáci jsou vedeni k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - žák má obecnou představu o občanské výchově (dále jen OV) a její náplni - žák chápe základní význam a úlohu vyučovacího předmětu OV - žák dokáže vymezit základní pojmy, jenž se týkají společenských věd obecně - žák je schopen společně se spolužáky vybrat téma prvního kolokvia a aktivně se na něm podílet - žák chápe nutnost vzdělání a vzdělávání - žák má ucelenou představu o obecném fungování školy - žák chápe základní principy organizačního fungování školy - žák dokáže charakterizovat svou školu - žák je schopen vnímat svou obec a občanské dění v ní - žák chápe nutnost veřejně se podílet na chodu obce - žák se orientuje v pojmech stát, kraj, region, mikroregion, obec - žák je schopen popsat specifika regionu Moravské Slovácko - žák chápe a umí aplikovat (za použití předešlých znalostí zejména z vlastivědy) základní poznatky o 	<p>Úvod do předmětu občanská výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Co to je občanská výchova - Základní charakteristika a pojmy <p>Naše škola, naše obec, region, mikroregion</p> <p>Naše vlast a její kulturní dědictví</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kultura v ČR 	<p>VDO - Občanská společnost a škola</p> <p>OSV - Komunikace</p> <p>VDO - Občanská společnost a škola</p> <p>EGS - Evropa a svět nás zajímá</p> <p>EGS - Jsme Evropané</p>

<p>naší vlasti</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák umí vysvětlit základní historické příčiny dějinných souvislostí naší vlasti - žák chápe naši vlast jako svůj domov a potřebu jej chránit, hájit a podílet se na veřejném životě - žák umí (vlastními slovy) vysvětlit pojem „kultura“ - žák chápe a je schopen vysvětlit pojem „kulturní dědictví ČR) - žák umí vysvětlit pojem umění a uvést příklady různé umělecké činnosti - žák umí vysvětlit a chronologicky zařadit základní umělecké slohy na území naší vlasti - žák chápe umění jako základ vyjádření různých lidských názorů a emocí - žák je schopen společně se spolužáky vybrat téma druhého kolokvia a aktivně se na něm podílet - žák se chápe jako „zoon politikon“ – tvor společenský - žák dokáže pochopit a vysvětlit pojem společnost - žák chápe problematiku života ve společnosti a principy soužití ve složitějším kontextu - žák umí rozdělit majetek a chápe podstatu rozdělení majetku - žák dokáže na příkladech popsat druhy majetků - žák dokáže na příkladech popsat formy vlastnictví, včetně způsobu ochrany - žák chápe a umí vysvětlit pojem morálka - žák chápe morální hodnoty jako soubor určitých hodnot, které vycházejí z dané kultury 	<ul style="list-style-type: none"> - Kulturní dědictví, dějiny umění - Základní umělecké slohy (na území naší vlasti) - Umění jako forma vyjádření lidských citů a pocitů Život ve společnosti, majetek - Společnost a její determinace - Druhy majetku - Majetek státní, majetek osobní, společný - Formy vlastnictví, včetně duševního Morálka, morální hodnoty - Vztah morálky a dané kultury - Profesní morálka (profesní etika) 	<p>OSV - Komunikace</p>
--	---	-------------------------

<ul style="list-style-type: none"> - žák chápe důležitost dodržování morálních hodnot ve společnosti - žák dokáže vysvětlit a rozdělit morální hodnoty (formální-psané , neformální- nepsané, habituální-zvykové) - žák chápe a umí vysvětlit pojem profesní morálka - žák dokáže vysvětlit potřebu dodržování profesní morálky (a to i na příkladech) - žák dokáže vysvětlit pojem „národnostní menšina“ - žák dokáže vyjmenovat hlavní skupiny národnostních menšin v ČR - žák chápe problematiku národnostních menšin v naší republice i v globálním kontextu - žák je schopen společně se spolužáky vybrat téma třetího kolokvia a aktivně se na něm podílet - žák dokáže pochopit a vysvětlit pojmy rasa a rasismus - žák dokáže na příkladu vysvětlit problematiku rasové nesnášenlivosti - žák chápe, že rasismus není správný, že lidé by se měli posuzovat podle svého celkového chování a ne podle barvy pleti - žák dokáže vysvětlit pojmy jako antisemitismus a holocaust - žák vnímá a dokáže vysvětlit problematiku holocaustu jako výraz zvráceného chování lidí za účelem - vyhlazení národu či národů - žák je schopen společně se spolužáky vybrat téma čtvrtého kolokvia a aktivně se na něm podílet 	<p>Národnostní menšiny</p> <ul style="list-style-type: none"> - Národnostní menšiny v ČR - Problémy národnostních menšin v globálním kontextu <p>Rasová odlišnost lidí, problematika rasismu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Historické příklady rasové nesnášenlivosti jako podklad pro vznik konfliktů, válek - Varovný odkaz holocaustu 	<p>MKV - Kulturní rozdíly MKV - Lidské vztahy MKV - Etnický původ MKV - Princip sociálního smíru a solidarity</p> <p>OSV - Komunikace</p>
--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - uvede základní úkoly vlády, prezidenta, Parlamentu České republiky v souvislosti s obranou státu - vysvětlí základní povinnosti občana při obraně státu a pojem branná povinnost - vysvětlí rozdíl mezi stavem nebezpečí, nouzovým stavem, stavem ohrožení státu a válečným stavem - vysvětlí bezpečné chování zejména z pohledu cyklisty - odhadne nebezpečí konkrétní situace a vyvodí správné řešení, zachová se adekvátně situaci; předchází nebezpečí s ohledem na sebe i ostatní účastníky silničního provozu - rozlišuje další dopravní značky a jejich význam 	<p>Obrana státu</p> <ul style="list-style-type: none"> - úloha a postavení ozbrojených sil v bezpečnostním systému ČR, - základní povinnost státu – zajištění svrchovanosti, územní celistvosti, ochrany demokratických základů, životů, zdraví a majetkových hodnot, - stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu, válečný stav - povinnost k obraně státu – přehled základních povinností subjektů při obraně státu, branná povinnost <p>Dopravní výchova</p> <p>Přecházení křižovatky a dopravní značky</p>	
--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova
Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata,
<ul style="list-style-type: none"> - žák chápe, že má svá práva, ale také své povinnosti - žák dokáže popsat a vysvětlit vztah mezi právem a povinností na příkladech - žák má základní představu o různém dělení společnosti - žák dokáže uvést různé příklady dělení společnosti na skupiny - žák chápe důležitost fungujícího systému právních norem pro bezproblémový chod společnosti - žák chápe nutnost jasně daných pravidel pro fungování společnosti - žák dokáže pochopit a rozdělit veškeré normy na formální (psané) a neformální (nepřepsané) - žák dokáže sestavit jednoduchý rozpočet domácnosti - žák chápe rozdíly mezi příjmy a výdaji - žák dokáže zvážit nezbytnost jednotlivých výdajů - žák chápe svá spotřebitelská práva - žák dokáže přesně vysvětlit pojem Ústava - žák chápe naši Ústavu jako základní a nejdůležitější právní dokument ČR 	<p>Člověk – jeho práva a povinnosti Sociální dělení (stratifikace)</p> <p>Základní podstata práva a právních norem Právo formální a neformální</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>Ústava České Republiky Základní právní dokumenty a jejich význam</p>	<p>OSV - Sebepoznání a sebepojetí</p> <p>OSV - Mezilidské vztahy</p> <p>OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>OSV - Kooperace a kompetice</p>

<ul style="list-style-type: none"> - žák dokáže rozdělit Ústavu ČR na jednotlivé části a dokáže vyjmenovat všechny její hlavy - žák chápe nutnost chránit lidská práva - žák dokáže popsat lidská práva, zároveň chápe pojem porušování lidských práv - žák dokáže popsat různé formy ochrany lidských práv, včetně základních souvislostí - žák rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu - žák dokáže vysvětlit slovo handicap - žák dokáže rozdělit handicap dle základního dělení (fyzický, duševní, etnický, náboženský) - žák je schopen uvést příklady jednotlivých druhů handicapu - žák je schopen uvědomění si vlastních práv a povinností - žák chápe pojmy týrání a zneužívání a umí je vysvětlit - žák chápe Úmluvu o právech dítěte jako formu ochrany lidských práv - žák rozumí mezinárodním pojmům CAN a SCAN (child abuse and neglect, sexual abuse and neglect) - žák dokáže rozdělit a na příkladech vysvětlit jednotlivé druhy týrání a zneužívání - Žák chápe aktuální nebezpečí GPL pro lidstvo - Žák dokáže pochopit a vysvětlit problematiku trvale udržitelného rozvoje 	<p>Ochrana lidských práv Formy ochrany lidských práv</p> <p>Handicap, péče o handicapované občany Druhy handicapu</p> <p>Úmluva o právech dítěte Týrání a zneužívání dětí (CAN, SCAN)</p> <p>Úvod do problematiky globálních problémů lidstva (dále jen GPL)</p>	<p>VDO - Občan, občanská společnost a stát</p> <p>VDO - Formy participace občanů v politickém životě</p> <p>VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>OSV - Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV - Mezilidské vztahy</p>
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - Žák dokáže vysvětlit pojmy ekologie a enviromentalismus - žák chápe nutnost spoluúčasti na řešení enviromentálních problémů 		
<ul style="list-style-type: none"> - žák vnímá globální oteplování planety jako důležitý a aktuální problém lidstva - žák rozumí a dokáže vysvětlit základní zákonitosti globálního oteplování planety - žák rozumí a dokáže vysvětlit pojmy termoemise, freon, ozon a skleníkový efekt - žák dokáže sám vyjmenovat způsoby eliminace globálního oteplování planety 	<p>Globální oteplování planety, skleníkový efekt</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - žák chápe a je schopen vysvětlit potřebu zeleně na Zemi a její význam pro lidský život - žák se orientuje a dokáže popsat problematiku (tropických) deštných pralesů v Jižní Americe - žák je schopen vyhledat informace o dané problematice z různých zdrojů (literatura, internet, letáky aj. 	<p>Úbytek zeleně, problematika deštných pralesů v Jižní Americe</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - žák rozumí jednotlivým problémům a je schopen je obecně popsat a vysvětlit - žák chápe a dokáže vysvětlit pojem „globální nemoc“ - žák rozumí a dokáže vysvětlit problematiku viru HIV a nemoci AIDS - žák chápe a dokáže vysvětlit obecné příčiny jednotlivých „globálních“ nemocí - žák chápe a dokáže vysvětlit proč je na některých místech planety Země hlad 	<p>Nemoci, hlad, živelné pohromy</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - žák rozumí pojmu živelná pohroma a umí jej vysvětlit - žák rozumí a chápe souvislosti mezi rychlým růstem obyvatel na naší planetě a prostorem a potravou - žák chápe problém přelidnění na naší planetě v širších souvislostech a je schopen vyjádřit vlastní názor na danou problematiku a na způsob řešení - žák chápe válku jako nesmyslné a nesprávné řešení sporů - žák chápe, že válka je projevem iracionálního jednání a chování - žák dokáže pochopit hrůzu válek za pomoci příkladů z historie 20. století - žák dokáže vyjádřit vlastní názor na problematiku válek - žák má obecnou představu o aktuálních problémech spojených (či hrozících) válkou - vysvětlí pojem kolektivní obrana, poslání a základní principy a podstatu fungování NATO a bezpečnostní politiku EU - uvede základní úkoly ozbrojených sil České republiky - rozliší, co jsou to ozbrojené síly a Armáda České republiky - ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného 	<p>Mezní růst obyvatel na planetě Zemi</p> <p>Hrozba válek</p> <p>Obrana státu kolektivní obrana – význam a smysl kolektivní obrany, její prvky, organizace, bezpečnostní politika EU NATO – vznik, systém fungování, příklady činnosti bezpečnostní politika EU ozbrojené síly České republiky – poslání, struktura, úkoly</p> <p>Dopravní výchova</p>	<p>EV - Vztah člověka k prostředí</p> <p>EV - Základní podmínky života</p> <p>EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
---	---	---

<p>chování cyklisty v silničním provozu</p> <ul style="list-style-type: none"> - používá správnou výbavu jízdního kola; orientuje se ve vztazích cyklisty k ostatním účastníkům silničního provozu - rozlišuje další dopravní značky a jejich význam - vysvětlí bezpečné chování zejména z pohledu cyklisty 	<p>výbava jízdního kola a cyklisty</p> <p>bezpečná jízda – technika jízdy a její pravidla</p> <p>cyklista na silnici a křižovatce</p> <p>prázdničky</p> <p>dopravní značky</p>	
--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> - žák chápe a dokáže vysvětlit důležitost lidských citů - žák rozumí pojmu citový život a dokáže jej vlastními slovy popsat - žák chápe pojem „empatie“ a dokáže jej vysvětlit - žák chápe pojem mentálního, duševního zdraví, uvědomuje si jeho důležitost jakou součást celkového komplexního zdraví - žák dokáže na příkladech uvést techniky kladně ovlivňující psychiku člověka - žák dokáže rozlišit pojmy psychologie (psycholog) a psychiatrie (psychiatr) 	<p>Člověk a jeho city Citový život Duševní hygiena</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - žák si uvědomuje důležitost výběru budoucího povolání (školského zařízení) - žák dokáže pochopit a rozdělit život na osobní a pracovní - žák dokáže rozdělit a vysvětlit specifika různých druhů práce - žák zná faktory ovlivňující jeho vlastní výběr budoucí profese 	<p>Výběr budoucího povolání Faktory ovlivňující výběr budoucího povolání</p>	<p>OSV - Sebepoznání a sebezpojetí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - žák rozumí a dokáže vysvětlit pojem trh práce - žák naváže na učivo 7. třídy a dále si rozšíří znalosti o pracovní morálce (etice) na konkrétních příkladech - žák uvede příklady protikorupčního jednání a diskutuje u příčinách a důsledcích takového jednání - žák chápe základní principy trhu práce a jeho zákonitosti 	<p>Člověk a jeho práce Pracovní morálka Korupce Druhy práce Trh práce Pracovní smlouvy</p>	<p>OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika</p>

<ul style="list-style-type: none"> - žák chápe aktuální vztah nabídky a poptávky na trhu práce jako jeden možný faktor pro výběr budoucího povolání - žák umí popsat a vysvětlit základní dělení pracovních smluv a jejich náležitostí - žák rozumí a dokáže vysvětlit základní pojmy týkající se nezaměstnanosti - žák chápe obvyklé příčiny nezaměstnanosti - žák umí popsat možné důsledky nezaměstnanosti (společenské i osobní) - žák je schopen vysvětlit pojem sociální politika státu - žák chápe základní princip hospodaření státu (státní rozpočet) - žák dokáže uvést příklad konkrétních příjmů a výdajů státu - žák dokáže vyjmenovat část konkrétních dávek a důchodů sociální politiky v ČR - žák je schopen vysvětlit pojem smlouva - žák dokáže vyjmenovat některé druhy smluv - žák chápe a dokáže vysvětlit princip pojišťovnictví - žák dokáže stručně popsat systém moci soudní v ČR - žák chápe důležitost soudního systému jako takového - žák chápe a umí vysvětlit pojem kriminalita, zároveň chápe důsledky a následky kriminálních 	<p>Nezaměstnanost Příčiny a důsledky nezaměstnanosti</p> <p>Sociální politika státu</p> <p>Druhy smluv</p> <p>Soudnictví v ČR Dodržování a porušování zákonů Kriminalita Trest smrti Soudní proces</p>	<p>VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VDO - Formy participace občanů v politickém životě VDO - Občan, občanská společnost a stát</p>
---	---	--

<p>činů</p> <ul style="list-style-type: none"> - žák je schopen vyjádřit vlastní názor na trest smrti (v kolokviu) - žák umí vyhledat a zpracovat základní informace o trestu smrti z různých informačních zdrojů - žák je schopen podílet se na dramatizaci fiktivního soudního líčení (farmou hry na soud) - objasní postavení Armády České republiky při zajišťování bezpečnosti státu, vnitřní a vnější bezpečnost státu - charakterizuje druhy vojsk Armády České republiky - uvede příklady použití Armády České republiky v krizových situacích nevojenského charakteru - vysvětlí souvislosti celkového chování člověka, sounáležitosti a spolupráce v dopravních situacích pro uchování zdraví a života svojí osoby i druhých - aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti v dopravě - charakterizuje souvislost mezi jednáním a charakterovými vlastnostmi osobnosti 	<p>Obrana státu ozbrojené síly České republiky – poslání, struktura, úkoly Armáda České republiky – součást ozbrojených sil České republiky, hlavní druhy vojsk úkoly Armády České republiky při odstraňování živelných pohrom</p> <p>Dopravní výchova chodec – chování a přestupky chodců a ukázka legislativy cyklista – chování a přestupky chodců a ukázka legislativy dopravní značky</p>	
--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - žák chápe význam vlády ČR, dokáže se orientovat v základních pojmech - žák má ucelenou představu o základních funkcích Vlády ČR - žák dokáže vysvětlit rozdíl mezi mocí zákonodárnou, výkonnou a soudní - žák chápe volby jako jeden se základních principů demokracie - žák kriticky rozlišuje různé typy volby - žák chápe svou vlastní odpovědnost při volbě - žák chápe státní zřízení jako složitý ekonomický celek - žák chápe samotný pojem hospodářství státu a na příkladech dokáže rozdělit příjmy a výdaje státu - žák rozumí základním ekonomickým pojmům - žák na příkladech ukáže vhodné použití hotovostního a bezhotovostního placení - žák uvede příklady použití debetní a kreditní karty a vysvětlí jejich omezení - žák dokáže vysvětlit pojem trh - žák chápe základní principy trhu - žák dokáže vymezit samotné fungování trhu na příkladech 	<p>Vláda ČR</p> <p>Volby jako základ a princip demokracie</p> <p>Hospodářství státu</p> <p>Ekonomie jako věda Nabídka a poptávka jako základ trhu Druhy trhu</p> <p>Marketing</p>	<p>VDO - Občan, občanská společnost a stát</p> <p>VDO - Formy participace občanů v politickém životě</p>

<ul style="list-style-type: none"> - žák rozumí pojmu marketing a dokáže jej vysvětlit - žák chápe potřebu podpory prodeje - žák kriticky hodnotí reklamu - žák plně chápe význam průzkumu trhu a cílových skupin 	Management	
<ul style="list-style-type: none"> - žák rozumí pojmu management a dokáže jej vysvětlit - žák chápe nutnost organizovaného řízení různých ekonomických subjektů 	Výroba, služby a věda	
<ul style="list-style-type: none"> - žák dokáže popsat rozdíl třech sektorů (výroba, služby, věda) - žák vnímá výhody spolupráce mezi jednotlivými státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích - žák dokáže uvést konkrétní příklady jednotlivých sektorů - žák chápe potřebu všech sektorů pro ekonomický chod společnosti - žák dokáže vysvětlit pojem mezinárodní organizace - žák vnímá přítomnost mezinárodních organizací (z médií atd.) - žák dokáže uvést příklady práce mezinárodních organizací - žák plně chápe pojem nezisková organizace a dokáže jej vysvětlit - žák má obecný přehled o některých důležitých mezinárodních organizacích a dokáže stručně popsat jejich činnost 	Mezinárodní organizace	<p>MV - Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>VDO - Občanská společnost a škola</p> <p>EGS - Evropa a svět nás</p>

<ul style="list-style-type: none"> - žák chápe význam unitárních států - žák vnímá sebe sama jako občana EU - žák chápe historické a ekonomické příčiny vzniku EU a dokáže je vysvětlit - žák zná základní strukturu a hlavní orgány EU 	<p>Evropská unie (dále jen EU)</p>	<p>zajímá EGS - Objevujeme Evropu a svět EGS - Jsme Evropané</p>
<ul style="list-style-type: none"> - žák vnímá aktuální problémy EU a dokáže je kriticky hodnotit 	<p>Aktuální problémy EU</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - žák plně chápe pojem životní priorit a dokáže jej vysvětlit - žák chápe potřebu životních cílů - žák dokáže sestavit hierarchický žebříček svých vlastních životních priorit - žák detailně rozumí pojmu seberealizace a dokáže jej vysvětlit 	<p>Volby životních priorit</p>	<p>OSV - Sebepoznání a sebepojetí OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika</p>
<ul style="list-style-type: none"> - žák chápe pojem osobní aktivita a dokáže jej vysvětlit - žák dokáže popsat své vlastní osobní aktivity 	<p>Osobní aktivity</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje postavení vojáka z povolání a vojáka v záloze - prokáže orientaci v historii naší armády 	<p>Obrana státu účast Armády České republiky v zahraničních misích charakteristika služebního poměru vojáka z povolání záloha ozbrojených sil – pojem, druhy záloh historie a tradice naší armády</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - používá své znalosti a dovednosti v praxi, orientuje se v legislativě - chová se tak, aby v silničním provozu chránil zdraví a život svůj i jiných osob - aplikuje znalosti z dané oblasti i do jiných oblastí 	<p>Dopravní výchova chodec a cyklista - Zážitkové lekce, projekty a další aktivity můj první řidičák - Znalostní testy, závěrečná zkouška</p>	

život orientuje se v souvislostech chování všech účastníků silničního provozu vyřeší testy “řidičský průkaz nanečisto”		
---	--	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Výchova k občanství	Občanská výchova 2. stupeň 1. část
Očekávané výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - mít základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků 	<ul style="list-style-type: none"> - Rodina, škola – funkce a struktura rodiny, zákon o rodině, úplná a neúplná rodina, náhradní rodinná péče, rodinná péče, odpovědnost rodičů za výchovu dětí - Peníze a jejich funkce – podoby peněz; formy platby; hospodaření a rozpočet rodiny; měna v EU a ostatní cizí měny
<ul style="list-style-type: none"> - chápat státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy - uvést symboly našeho státu a způsoby jejich užívání 	<ul style="list-style-type: none"> - Právní základy státu – Ústava a zákony ČR; prezident republiky; složky státní moci, jejich orgány a instituce; politické strany; státní občanství; státní symboly - Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy; volby do zastupitelských orgánů - Obec, region, kraj – zajímavosti a významné osobnosti obce, regionu, kraje; přírodní zajímavá místa, kulturní památky, národní zvyky a obyčeje
<ul style="list-style-type: none"> - chápat význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním 	<ul style="list-style-type: none"> - Školství v ČR, právo na vzdělání, význam vzdělání, školský systém; příprava pro profesní uplatnění; systém celoživotního vzdělávání - Pracovní uplatnění, kvalifikace, rekvalifikace; odměna za práci; daně; nezaměstnanost, pracovní úřady, finanční podpora v nezaměstnanosti
<ul style="list-style-type: none"> - formulovat své nejbližší plány 	<ul style="list-style-type: none"> - Rodina, škola – práva a povinnosti žáků, vztahy ve škole, význam vzdělání pro život

Výchova k občanství	Občanská výchova 2. stupeň 2. část
Očekávané výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznávat hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům 	<ul style="list-style-type: none"> - Mezilidské vztahy ve společnosti – základní pravidla společenského chování, mezilidská komunikace; úcta k člověku; rovnoprávné postavení žen a mužů

<ul style="list-style-type: none"> - respektovat mravní principy a pravidla společenského soužití 	<ul style="list-style-type: none"> - Mezilidské vztahy ve společnosti - základní pravidla společenského chování; mezilidská komunikace; úcta k člověku; rovnoprávné postavení žen a mužů; rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin; problémy lidské nesnášenlivosti; mravní hodnoty jedince; člověk a svoboda; otázky víry a náboženství, nebezpečí náboženských sekt
<ul style="list-style-type: none"> - znát základní práva a povinnosti občanů 	<ul style="list-style-type: none"> - Lidská práva – principy demokracie; základní lidská práva, Listina základních práv a svobod, práva dítěte a jejich ochrana, rodinné právo; poškozování lidských práv, týrané, a zneužívané dítě, šikana, diskriminace; národnostní problematika - Člověk a právo – práva a povinnosti občana; právní řád; orgány právní ochrany; soudy; právní dokumenty občana; právní vztahy a z nich vyplývající závazky; pracovní právo; osobní vlastnictví; druhy a postihy protiprávního jednání, trestná činnost mládeže; styk s úřady
<ul style="list-style-type: none"> - zvládat běžnou komunikaci s úřady 	<ul style="list-style-type: none"> - Člověk a právo – práva a povinnosti občana; právní řád; orgány právní ochrany; soudy; právní dokumenty občana; právní vztahy a z nich vyplývající závazky; pracovní právo; osobní vlastnictví; druhy a postihy protiprávního jednání; trestná činnost mládeže; styk s úřady - Naše vlast – významné události a osobnosti, které proslavily naši vlast; státní svátky
<ul style="list-style-type: none"> - dokázat vyřídit své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat vhodným způsobem o radu 	<ul style="list-style-type: none"> - Zdravotní a sociální péče - systém zdravotní péče; zdravotní a sociální pojištění; sociální zabezpečení; orgány a instituce zdravotní a sociální péče; pomáhající organizace (krizová centra)
<ul style="list-style-type: none"> - rozeznat nebezpečí ohrožen sociálně patologickými jevy 	<ul style="list-style-type: none"> - Zdravotní a sociální péče - systém zdravotní péče; zdravotní a sociální pojištění; sociální zabezpečení; orgány a instituce zdravotní a sociální péče; pomáhající organizace (krizová centra) - Člověk a volný čas – kultura; sport; volnočasové aktivity; zájmové a sportovní organizace; význam kultury v životě člověka; kulturní zařízení; nevhodné využívání volného času; nebezpečí drog

- uvědomovat si význam sociální péče o potřebné občany	- Zdravotní a sociální péče - systém zdravotní péče; zdravotní a sociální pojištění; sociální zabezpečení; orgány a instituce zdravotní a sociální péče; pomáhající organizace (krizová centra)
- uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišit projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem	- Mezilidské vztahy ve společnosti - základní pravidla společenského chování; mezilidská komunikace; úcta k člověku; rovnoprávné postavení žen a mužů; rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin; problémy lidské nesnášenlivosti; mravní hodnoty jedince; člověk a svoboda; otázky víry a náboženství, nebezpečí náboženských sekt
- základní znalosti o podstatě fungování demokratické společnosti	- Lidská práva – principy demokracie; základní lidská práva, Listina základních práv a svobod, práva dítěte a jejich ochrana, rodinné právo; poškozování lidských práv, týrané, a zneužívané dítě, šikana, diskriminace; národnostní problematika
- využívat v krizových situacích služeb pomáhajících organizací	- Zdravotní a sociální péče - pomáhající organizace (krizová centra)
Předprofesní příprava:	-
- znát pracovní činnosti vybraných profesí	- Trh práce – povolání, druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností, kvalifikace, zdravotní a osobnostní požadavky
- posoudit své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace, s přihlédnutím k potřebám běžného života	- Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, informace o dalším vzdělávání
- být seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů	- Zaměstnání – práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru

Výchova k občanství	Občanská výchova 2. stupeň 3. část
Očekávané výstupy	Učivo
- být seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie - kriticky přistupovat k projevům vandalismu - tolerovat kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	- Mezilidské vztahy ve společnosti, základní pravidla společenského chování a mezilidská komunikace; sebeúcta k člověku; rovnoprávné postavení žen a mužů; rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin; problémy lidské nesnášenlivosti; mravní hodnoty jedince; člověk a svoboda; otázky víry

	a náboženství, nebezpečí náboženských sekt
- uvědomovat si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání	- Člověk a právo – práva a povinnosti občana; právní řád; orgány právní ochrany; soudy; právní dokumenty občana; právní vztahy a z nich vyplývající závazky; pracovní právo; osobní vlastnictví; druhy a postihy protiprávního jednání; trestná činnost mládeže; styk s úřady
- mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	- Zdravotní a sociální péče - systém zdravotní péče; zdravotní a sociální pojištění; sociální zabezpečení; orgány a instituce zdravotní a sociální péče; pomáhající organizace (krizová centra)
- uvést některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a vědět o výhodách spolupráce mezi státy	- Mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy; významné mezinárodní organizace
- vědět o právech občanů ČR v rámci EU a způsobech jejich uplatňování	- Evropská integrace – členské státy EU, postavení ČR v rámci EU
- uvést příklady mezinárodního terorismu	- Mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy; významné mezinárodní organizace

Výchova k občanství	Občanská výchova 2. stupeň 4. část
Předprofesní příprava:	
- znát pracovní činnosti vybraných profesí a mít přehled o učebních oborech a středních školách	- Trh práce – povolání, druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností, kvalifikace, zdravotní a osobnostní požadavky
- posoudit své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace, s přihlédnutím k potřebám běžného života	- Volba profesní orientace – základní principy; osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, vlivy na volbu profesní orientace; práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb
- využívat profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání	- Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, informace o dalším vzdělávání – úřad práce
- být seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů	- Zaměstnání – práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru

<ul style="list-style-type: none"> - prokázat v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání 	<ul style="list-style-type: none"> - Zaměstnání – pohovor u zaměstnavatele
<ul style="list-style-type: none"> - být seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání 	<ul style="list-style-type: none"> - Zaměstnání – způsoby hledání, problémy nezaměstnanosti, úřady práce - Podnikání – nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

5.2.8. Fyzika

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět fyzika se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku. Jeho hodinová dotace je přesně stanovena v plánu učiva. Vzdělávání ve fyzice je zaměřeno na:

- porozumění a osvojení základních fyzikálních pojmů, definic a zákonů
- rozvíjení dovednosti objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- rozvíjení logického myšlení žáků
- pochopení souvislostí mezi fyzikálními zákonitostmi
- pochopení praktického využití fyzikálních zákonitostí

Ve vyučovacích hodinách využíváme různé formy a metody práce s použitím dostupných pomůcek, skupinové práce, samostatné pozorování a měření.

Při výkladu a výpočtech jsou využívány pouze ty matematické operace, které byly do té chvíle probrány ve vyučovacím předmětu matematika.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni:

- k osvojování základních fyzikálních pojmů, definic, zákonů; k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k samostatnému měření, experimentování, pozorování a následnému vyhodnocování výsledků
- k účasti na olympiádách, soutěžích

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni:

- k využívání znalostí při řešení praktických problémů
- při řešení problému využívat nejen znalosti, ale i logického posouzení
- k posouzení přijatelnosti řešení
- s chybou pracovat jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni:

- ke zdůvodňování svých postupů, k výstižnému, přesnému a srozumitelnému vyjadřování
- při práci ve skupině komunikovat s žáky, vhodnou formou obhajovat svůj názor, respektovat názory druhých

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni:

- při práci ve skupině k týmové spolupráci; k ochotě pomoci; k pocitu zodpovědnosti
- zadáváním úkolů různé obtížnosti k vytváření sebedůvěry

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni:

- k posouzení využití fyzikálních vědomostí z ekologického hlediska

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni:

- k dodržování pravidel bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a pomůckami, chrání tak své zdraví a zdraví druhých

Kompetence digitální

Žáci jsou vedeni:

- k správnému využívání digitálních měřidel a měřících přístrojů
- k zaznamenání naměřených dat a využití digitálních technologií k jejich zpracování
- k schopnosti vytvoření videozáznamu svého pokusu
- k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků
- k schopnosti vyhledat v otevřených zdrojích data dokumentující aplikace fyzikálních jevů v jiných oblastech vědy a techniky
- k schopnosti počítačově zaznamenat výsledky své práce, vytvářet prezentace své práce

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 6.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Stavba, vlastnosti látek: Tělesa a látky, složení látky - molekula, atom, vlastnosti částic, Brownův pohyb, difúze, skupenství látky Elektrické vlastnosti látek: Model atomu, ionty, elektrování těles při vzájemném dotyku, elek.pole	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet	Magnetické vlastnosti látek: Magnety, magnetické pole, magnetizace látky, mag. pole Země	
<ul style="list-style-type: none"> - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	Fyzikální veličiny a jejich měření: Pojem fyzikální veličina, délka tělesa, objem tělesa, hmotnost tělesa Změna objemu těles při zahřívání, teplota, hustota tělesa, čas	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda**Vyučovací předmět: Fyzika****Ročník: 7.**

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Pohyb tělesa: Klid a pohyb tělesa, druhy pohybů, dráha, čas, rychlost rovnoměrného přímočarého pohybu, průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu	
<ul style="list-style-type: none"> - změří velikost působící síly - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Síla: Síla a její znázornění, gravitační síla, měření síly, skládání sil, těžiště tělesa, tlaková síla, tlak, tření	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé síly v jednoduchých situacích	Pohybové zákony: Newtonovy zákony pohybu	
<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	Otáčivé účinky síly: Páka, rovnovážná poloha páky, pevná a volná kladka	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	Mechanické vlastnosti kapalin Vlastnosti kapalin, Pascalův zákon, hydraulické zařízení, hydrostatický tlak, vztlaková síla působící na těleso v kapalině, Archimédův zákon	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	Mechanické vlastnosti plynů: Vlastnosti plynů, atmosférický tlak, vztlaková síla působící na těleso v atmosféře Země	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 8.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	Práce, energie: Práce při přemístění tělesa, výkon, mechanická energie tělesa, přeměna pohybové a polohové energie tělesa	
<ul style="list-style-type: none"> - určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	Vnitřní energie, teplo: Vnitřní energie tělesa, změna vnitřní energie tělesa, teplo přijaté nebo odevzdané při tepelné výměně, změny skupenství látek, var Motory- význam, dělení, spalovací motory	
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností	Elektrický náboj, elektrické pole: El. náboj, vodič a izolant, siločáry el. pole, vedení el. proudu	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů - sestaví podle schématu el. obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Zákony el. proudu v obvodech: El. proud a napětí jako fyzikální veličiny, zdroje el. napětí, El. odpor Ohmův zákon	

<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Zvukové jevy: Zvukový rozruch a jeho šíření, tón, výška tónu, odraz zvuku, hlasitost	
---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Elektromagnetické jevy, vznik střídavého proudu: Působení mg.pole na cívku s proudem, stejnosměrný elektromotor, elektromagnetická indukce, vznik střídavého proudu, transformátor, výroba a přenos a spotřeba el.energie,	
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - správně zapojí polovodičovou diodu	Polovodiče Elektrický proud v polovodičích, polovodičová dioda Polovodičové součástky, elektronika	
	rozšiřující učivo Elektromagnetické vlnění – druhy, vlastnosti, využití	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí - mimořádné události: ochrana obyvatelstva před radioaktivním zářením 3h	Jaderná energie Jaderná energie, jaderné reakce, jaderné elektrárny, ochrana obyvatel před radioaktivním zářením	
	rozšiřující učivo	

<ul style="list-style-type: none"> - objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností 	<p>Sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze</p> <p>Hvězdy – jejich složení</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh <p>rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</p>	<p>Světelné jevy:</p> <p>Světelné zdroje, šíření světla, stín, zatmění Slunce a Měsíce, odraz a lom světla, zobrazení předmětů zrcadly, lomem tenkou spojkou a rozptylkou, optické vlastnosti oka, rozklad bílého světla optickým hranolem</p>	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Člověk a příroda	Fyzika 6. ročník
Očekávané výstupy	Učivo
- změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas	Stavba, vlastnosti látek: Tělesa a látky, skupenství, složení látky Elektrické vlastnosti látek: Elektrování těles při vzájemném dotyku
-zná druhy magnetů a jejich praktické využití	Magnetické vlastnosti: Magnety, magnetické pole, mg. pole Země
- změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas	Fyzikální veličiny a jejich měření: Délka tělesa, objem tělesa, hmotnost tělesa, hustota tělesa (bez vzorců), čas

Člověk a příroda	Fyzika 7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo
- změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas	Fyzikální veličiny a jejich měření: Teplota
- rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu - zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů	Pohyb: Klid a pohyb, druhy pohybu, dráha, čas, rychlost rovnoměrného přímočarého pohybu
- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla	Síla: Síla, gravitační síla, měření síly, těžiště tělesa, tlaková síla, tlak (bez vzorců), tření
- předvídá změnu pohybu těles při působení síly	Pohybové zákony: Setrvačnost v praxi, vliv síly na rychlost a směr pohybu, akce a reakce v praxi
- aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů	Otáčivé účinky síly: Páka a její využití, kladka a její využití
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů	Mechanické vlastnosti kapalin: Vlastnosti kapalin, Pascalův zákon, hydraulické zařízení, hydrostatický tlak, vztlaková síla působící na těleso v kapalině, Archimédův zákon (bez vzorců)

Člověk a příroda	Fyzika 8. třída
Očekávané výstupy	Učivo
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů	Mechanické vlastnosti plynů: Vlastnosti plynů, atmosférický tlak, vztahová síla působící na těleso v atmosféře Země (bez vzorců)
- uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců) - rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití	Práce, energie: Práce, výkon, mechanická energie tělesa (bez vzorců), přeměna pohybové a polohové energie tělesa, využití
- rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem	Vnitřní energie, teplo: Teplo, teplota, skupenské změny
- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod - vyjmenuje zdroje elektrického proudu - rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními;	Elektrický proud: Elektrický obvod, zdroje elektrického napětí, vodič a izolant, zásady bezpečnosti při práci s elektrickým proudem
- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz - posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověk	Zvukové jevy: Zdroje zvuku a jeho šíření, odraz zvuku, hlasitost, vliv zvuku na člověka a životní prostředí

Člověka příroda	Fyzika 9, ročník
Očekávané výstupy	Učivo
- zná druhy magnetů a jejich praktické využití	Elektromagnetické jevy Trvalý magnet, elektromagnet a jejich využití, střídavý proud, přenos elektrické energie
- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností	Polovodiče Vodič, izolant a polovodič, využití
- rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla - zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití	Světelné jevy Zdroje světla, šíření světla, odraz světla, spojka, rozptylka, jejich využití
- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Jaderná energie: Jaderné elektrárny, ochrana obyvatelstva před radioaktivním zářením, různé druhy zdrojů energie a jejich vliv na životní prostředí
- objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země - odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností – zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci - osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmír	Vesmír Sluneční soustava, planety Sluneční soustavy, Země jako planeta, Měsíc, vesmír, hvězd

5.2.9. Chemie

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku. Časová dotace je uvedena v učebním plánu školy pro jednotlivé ročníky.

Vzdělávání v předmětu chemie :

směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
vede k poznání přírody jako celku
učí řešit problémy a jednat v praktických situacích
učí rozlišovat příčiny chemických dějů a vztahy mezi nimi
učí získávat a uplatňovat získané dovednosti, pracovat podle pravidel bezpečnosti práce s chemikáliemi, učí poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemikáliemi
vede k rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, ověřovat hypotézy a vyvozovat závěry

Ve vyučovacích hodinách budou využívány různé formy a metody práce s použitím dostupných pomůcek. Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učí metodám poznávání chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek za kterých nastávají
- učí zpracovávat informace a využívat je v dalším učení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek

Kompetence k řešení problémů

- předkládá problémové situace
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- vede k poznávání založeném na pojmech a modelech teorie a chápat vzájemné souvislosti
- vede žáky k nacházení příkladů chemických jevů v praxi
- vede poznatky zobecňovat a aplikovat v oblastech života

Kompetence komunikativní

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- učí stručně sdělovat postup a výsledky svých pozorování
- zadává úkoly vedoucí podnětu vzájemné komunikaci

Kompetence sociální a personální

- zadává úkoly při nichž žáci spolupracují a respektují názory jiných
- podněcuje k diskuzi

Kompetence občanské

- respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učí odpovědnosti za zachování životního prostředí
- vede žáky k odpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc, poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní

- vyžaduje dodržování vymezených pravidel ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- učí plánovat a provádět svá pozorování
- učí získané informace a data zpracovávat a vyhodnocovat

Kompetence digitální

- vede žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí
- vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí
- seznamuje žáky s principy bezpečného chování na internetu a vede je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
- určí společné a rozdílné vlastnosti látek	- vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek	
- pracuje bezpečně s vybranými, dostupnými a běžně používanými látkami, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	- zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě - nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam	
- rozlišuje směsi a chemické látky - vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení, uvede příklady oddělování složek v praxi	- směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - vztah člověka k životnímu prostředí EV - základní podmínky života
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	- voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody - vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	
- používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	- částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony - prvky – názvy a značky vybraných prvků,	

<ul style="list-style-type: none"> - rozliší a zapíše rovnici výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání - aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu 	<ul style="list-style-type: none"> - chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost - faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza 	<p>EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> - oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů - kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů - solí kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů 	
<ul style="list-style-type: none"> - umí vysvětlit pojem halogenid - zná pravidla názvosloví halogenidů - umí vytvořit vzorec z názvu a naopak - popíše vlastnosti a použití vybraných halogenidů 	<ul style="list-style-type: none"> - halogenidy- názvosloví, oxidační číslo, zástupci 	

<ul style="list-style-type: none"> - popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků - zná první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami - zná pravidla názvosloví kyselin - zapíše z názvu kyselin vzorce a ze vzorců názvy - rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátoru pH a změří pH roztoku - zná nejznámější zástupce kyselin, jejich vlastnosti, význam a použití 	<ul style="list-style-type: none"> - kyseliny- bezkyslíkaté a kyslíkaté, názvosloví, kyselost a zásaditost roztoků, indikátory pH - první pomoc při poleptání 	<p>EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - Vztah člověka k prostředí</p>
<ul style="list-style-type: none"> - popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů - zná pravidla názvosloví hydroxidů - zapíše z názvu hydroxidu vzorce a ze vzorců názvy - nejznámější zástupci a vlastnosti - zná zásady bezpečné práce s hydroxidy a první pomoc při zasažení těmito látkami 	<ul style="list-style-type: none"> - hydroxidy- názvosloví, NaOH, KOH, Ca(OH)₂ - první pomoc 	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede názvy a vzorce výchozích látek a produktů a zapíše je chemickými rovnicemi - uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> - neutralizace 	
<ul style="list-style-type: none"> - umí vysvětlit pojem sůl - zná pravidla názvosloví solí - zapíše z názvu soli vzorce a ze vzorců názvy - zná vybrané metody přípravy solí - uvede příklady uplatňování solí v praxi, vlastnosti a použití vybraných solí 	<ul style="list-style-type: none"> - soli- názvy a vzorce síranů, dusičnanů, uhličitánů aj. - hnojiva, stavební pojiva, výroba páleného a hašeného vápna. keramika 	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
 Vyučovací předmět: Chemie
 Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojmy oxidace, redukce, redoxní reakce - popíše princip výroby železa a oceli - vysvětlí pojem koroze a uvede způsoby ochrany kovů před korozí - rozliší podstatu galvanických článků a elektrolýzy, uvede příklady praktického využití 	<ul style="list-style-type: none"> - redoxní reakce- oxidace a redukce - výroba železa a oceli - koroze - elektrolýza, galvanické články 	<p>EV- lidské aktivity a problémy ŽP - vztah člověka k prostředí</p> <p>OSV- vlastní zodpovědnost</p>
<ul style="list-style-type: none"> - umí vysvětlit rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí - zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy 	<ul style="list-style-type: none"> - exotermické a endotermické reakce - paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití 	<ul style="list-style-type: none"> - uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití 	<ul style="list-style-type: none"> - deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin 	
<ul style="list-style-type: none"> - zná význam a užití formaldehydu, acetaldehydu, acetonu - zná význam a užití kyseliny mravenčí, kyseliny octové 	<ul style="list-style-type: none"> - karboxylové kyseliny - estery 	

<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů 	<ul style="list-style-type: none"> - přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů 	<p>EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - Vztah člověka k prostředí</p> <p>OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (vlastní zodpovědnost)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze - průmyslová hnojiva - tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika - plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace - detergenty, pesticidy a insekticidy - hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti - léčiva a návykové látky 	

<ul style="list-style-type: none"> — zná podstatu alkoholového kvašení, a výroby destilátů — zná vzorec, význam a užití formaldehydu, acetaldehydu, acetonu — zná vzorec, význam a užití kyseliny mravenčí, kyseliny octové — zná pojmy vyšší kyseliny a aminokyseliny — rozliší sůl, kyseliny a ester kyseliny 	<ul style="list-style-type: none"> — karboxylové kyseliny — estery 	<p>EV — Lidské aktivity a problémy</p>
--	--	--

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Člověk a příroda	Chemie 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznat přeměny skupenství látek 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Vlastnosti látek – hustota, rozpustnost</i>
<ul style="list-style-type: none"> - poznat směsi a chemické látky - rozeznat druhy roztoků a jejich využití v běžném životě - rozlišit různé druhy vody a uvést příklady jejich použití 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Směsi - různorodé a stejnorodé roztoky, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty a míchání na rychlost rozpouštění míchané látky; oddělování složek směsi (usazování, filtrace, destilace, krystalizace)</i> - <i>Voda v přírodě, pitná a užitková voda, odpadní vody, čistota vody</i>
<ul style="list-style-type: none"> - znát nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky - rozpoznat vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Prvky - názvy, značky, vlastnosti a použití nejobvyklejších prvků</i> - <i>Orientace v periodické soustavě prvků</i> - <i>chemické sloučeniny – nejjednodušší chemické sloučeniny</i>
<ul style="list-style-type: none"> - popsat vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a znát vliv těchto látek na životní prostředí - orientovat se na stupnici pH, změřit pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - poskytnout první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem - <i>pracovat bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami</i> - <i>pojmenovat výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Oxidy – názvosloví nejobvyklejších oxidů, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů</i> - <i>Soli – vlastnosti, použití vybraných solí</i> - <i>Kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů</i> - <i>Zásady bezpečné práce – ve školní pracovně i v běžném životě</i> - <i>Nebezpečné látky a přípravky – značení a užívání běžných chemikálií</i> - <i>nejjednodušší chemické reakce nejobvyklejších prvků</i>
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotit užívání paliv jako zdrojů energie - znát příklady produktů průmyslového zpracování ropy - umět reagovat na případy úniku nebezpečných látek 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Paliva – ropa, uhlí, zemní plyn; průmyslově vyráběná paliva; příklady využití</i>
<ul style="list-style-type: none"> - uvést příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Přírodní látky – zdroje, vlastnosti; bílkoviny; tuky; sacharidy; vitamíny; a vliv na zdraví člověka</i> - <i>Uhlovodíky – nejjednodušší uhlovodíky, jejich</i>

	zdroje, vlastnosti a využití; směsi uhlovodíků, alkoholy, aromatické uhlovodíky
- vědět o užívání prvotní a druhotných surovin	- Chemický průmysl v ČR – výrobky; recyklace surovin
- znát zásady bezpečnosti při práci s chemickými látkami	- <i>Mimořádné události – úniky nebezpečných látek, havárie chemických provozů, ekologické katastrofy</i>
- zhodnotit využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka	- <i>Průmyslová hnojiva – užití a hledisko ochrany životního prostředí</i> - <i>Léčiva a návykové látky</i> - <i>Hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti; zásady zacházení; první pomoc při popálení nebo poleptání</i> - <i>Plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace</i> - <i>Stavební pojiva – cement, vápno, sádra; užití v praxi; bezpečnost při práci</i>

5.2.10. Přírodopis

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. V 6. – 8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Ve vyučovacích hodinách budou využívány různé formy a metody práce s použitím dostupných pomůcek.

Vzdělávání v předmětu přírodopis:

směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
vede k zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různými metodami racionálního uvažování
poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě

vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích

seznamuje žáka se stavbou živých organismů

vede k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi

vede k způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby

vede k posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz a závěrů

vede k zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí

vede k uvažování a jednání, která preferují co neefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy

vede k utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Kompetence digitální

- učitel vede žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjí dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí
- klade důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje vybrané organické a anorganické láky - vysvětlí význam Slunce, vody, kyslíku, oxidu uhličitého pro život na Zemi 	Země	
<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje praktické metody poznávání přírody - pozoruje trvalé preparáty - učí se připravit a zakreslit jednoduchý mikroskopický preparát 	Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	
<ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem zoologie, botanika, paleontologie 	Biologické vědy	
<ul style="list-style-type: none"> - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	Strunatci: podkmen obratlovci <ul style="list-style-type: none"> - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - orgány, orgánové soustavy, rozmnožování - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů 	

<ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku - porovnává kostry, orgány a orgánové soustavy ostatních tříd obratlovců se savci, vytkne rozdíly - podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztrídí vybrané zástupce - vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života (např. kytovci, netopýři, krtek, apod.) - vypráví o životě vybraných druhů savců, o jejich výživě s ohledem na potravní řetězce - pozná vybrané zástupce - zná význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému - uvede některé z kriticky ohrožených druhů savců u nás i ve světě - pozoruje lupou i mikroskopem části těl savců 	<p>- savci</p>	<p>EV – Základní podmínky života (ochrana biologických druhů)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu těla ptáků a základní charakteristiku a porovná je s ostatními obratlovcí - chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu - pozná vybrané zástupce a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví, atd.) - přizpůsobení prostředí - zná zástupce tažných a přezimujících ptáků - umí kreslit a popisovat ptačí pera a ptačí vejce - vysvětlí nebezpečí škodlivých látek pro ptáky - charakterizuje výrazné etologické rysy ptáků (komunikace, sociální chování, ptačí tahy) 	<p>- ptáci</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - porovnává vnější a vnitřní stavbu těl obojživelníků a plazů - pozná vybrané zástupce plazů - seznámí se s exotickými druhy plazů a možnostmi jejich chovu v teráriích - zná význam plazů v potravním řetězci - umí poskytnout první pomoc při uštknutí hadem 	<p>- plazi</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - pozná vybrané zástupce obojživelníků - vysvětlí přízpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí - zhodnotí význam obojživelníků v přírodě - vysvětlí důvody jejich ochrany 	<p>- obojživelníci</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - nakreslí jednoduchý náčrt těla ryby - popíše stavbu a funkci vnitřních orgánových soustav ryb a porovná je s bezobratlými - vysvětlí přízpůsobení ryb prostředí - srovnává diakritické znaky různých druhů ryb - pozná vybrané zástupce ryb - rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby - rozumí postavení ryb v potravním řetězci, významu ryb v potravě člověka 	<p>- ryby</p>	<p>EV – Ekosystémy (vodní zdroje, moře) EV – Základní podmínky života (voda)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - srovnává stavbu těla ryb a paryb - pozná vybrané zástupce paryb 	<p>- paryby</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin 	<p>- biologie rostlin</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů 		
<ul style="list-style-type: none"> - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů, objasní jejich funkci a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku - popíše stavbu a druhy kořenů, stonků (stéblo, lodyha, stvol, kmen), listů, květů - připravuje mikroskopický preparát příčného řezu stonku - rozlišuje dřevní a lýkovou část svazků cévních - nakreslí a popíše list - popíše květ a rozlišuje některá květenství 	<p>Anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stoněk, list, květ semeno, plod)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - vysvětlí, které látky rostlina přijímá a které vznikají 	<p>Fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování</p>	<p>EV – Základní podmínky života (rostliny - producenti, potravní řetězec)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší některá semena a plody krytosemenných rostlin - popíše (případně i zakreslí) jejich složení 	<p>Rozmnožování rostlin (opylení, oplození)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí funkci botanických a zoologických zahrad 	<p>Botanické a zoologické zahrady</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní 	<p>Systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců běžných krytosemenných rostlin</p>	<p>EV – Ekosystémy (pole, les, lidská sídla)</p>

<p>příklady</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi jednoděložnou a dvouděložnou, jednodomou a dvoudomou rostlinou a uvede konkrétní příklady - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů - zná významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je roztrždit 	<p>(dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců</p> <p>Zjednodušené určování pomocí klíče a atlasů, založení herbáře a sbírek</p>	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ekologické zemědělství, změny v krajině, umělé ekosystémy)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam lučních porostů - zná příklady a využití kulturních plodin - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí 	<p>Význam rostlin a jejich ochrana</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů 	<p>Vznik, vývoj, rozmanitost života a jeho význam</p>	<p>EV – Ekosystémy (rozmanitosti přírody)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek 	<p>Význam a zásady třídění organismů</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady 	<p>Organismy jednobuněčné a mnohobuněčné</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - vymezí základní projevy života, uvede jejich význam a doloží je příklady 	<p>Projevy života - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - pochopí rozdíl mezi bakterií a virem 	<p>Viry a bakterie - výskyt, význam a praktické využití</p>	<p>EGS – Objevujeme Evropu a svět (pandemie nemocí, očkování, problémy 3.světa) OSV – Sebepoznání a sebezpojení (základní hygienické návyky) EV – Základní podmínky života (potravní řetězec, zachování rovnováhy)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - na příkladech řas, kvasinek a prvoků vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent - pochopí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci 	<p>Pojmy producent, konzument, reducent, potravní řetězec</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje vnitřní a vnější parazity (cizopasníky) a zná příklady takových parazitů 	<p>Nižší živočichové (bezobratlí)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukázky odchytu některých živočichů - prvoci (trepka velká, měňavka velká) - žahavci (nezmar obecný, mořští žahavci) - ploštěnci - hlísti 	
<ul style="list-style-type: none"> - podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce - pochopí vývojové zdokonalení stavby těla - rozlišuje vodní a suchozemské druhy - pozná vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie) 	<ul style="list-style-type: none"> - měkkýši 	

- zná jejich význam a postavení v přírodě		
- popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů - vysvětlí význam žížaly v přírodě	- kroužkovci	
- dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců - rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků - uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd	- členovci : pavoukovci sekáči roztoci korýši přechod korýšů na souš	
- dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu - rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou - orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce - zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu	hmyz	EV – Základní podmínky života (narušení přírodní rovnováhy, přemnožené druhy hmyzu – důsledky)
- pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska	Ostnokožci	
- zná význam řas a vybrané zástupce - popíše stavbu jejich těla	Nižší rostliny - jednobuněčné (krásnoočko, zrněnka) i mnohobuněčné řasy (např. šroubatka,..) řasy červené, hnědé a zelené Poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas	
- vysvětlí vývoj rostlin	Vývoj rostlin	

<ul style="list-style-type: none"> - dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu 		
<ul style="list-style-type: none"> - zná příklady výtrusných rostlin - vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kaprad'orosty - popisuje stavbu těla mechorostů, kaprad'orostů - určí několik základních druhů mechů, kapradin, plavuní, přesliček - vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě - vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami - vysvětlí význam prvohorních ekosystémů pro vývoj dalšího života i pro dnešek (černé uhlí, zkameněliny) 	<p>Rostliny výtrusné – mechorosty, kaprad'orosty Poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny)</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin - popíše stavbu a funkci kořene - vysvětlí rozdíl mezi opylením a oplozením 	<p>Nahosemenné rostliny Poznávání a zařazování daných zástupců běžných nahosemenných rostlin</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - zná význam lesa a způsoby jeho ochrany 	<p>Ekosystém les</p>	<p>EV – Ekosystémy (les)</p>

<ul style="list-style-type: none"> - pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin - vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady - vysvětlí rozdíl mezi jednoděložnou a dvouděložnou rostlinou, jednodomou a dvoudomou rostlinou - rozliší podle morfologických znaků základní čeledi jednoděložných rostlin - zná významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je roztrždit 	<p>Krytosemenné rostliny</p> <p>Poznávání a zařazování daných zástupců běžných krytosemenných rostlin (jednoděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků - umí vysvětlit rozdíl ve stavbě buňky hub a rostlin - popíše rozmnožování hub - umí popsat jednotlivé části hub - zná význam hub v přírodě i pro člověka - rozlišuje mezi parazitismem a symbiózou - rozpozná (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků 	<p>Houby bez plodnic - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy</p> <p>Houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - umí popsat stavbu lišejníků a zná jejich význam v přírodě - určí některé velmi časté lišejníky (lišejník zeměpisný, terčovka bublinatá, dutohlávka sobí) 	<p>Lišejníky - výskyt a význam</p>	<p>EV – Základní podmínky života (ovzduší - indikátory čistoty ovzduší, symbióza)</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě - na příkladech objasní způsob života zvířat a přizpůsobení danému prostředí 	Etologie	
<ul style="list-style-type: none"> - žák umí zařadit člověka do systému živočišné říše, charakterizovat biologické znaky lidského a živočišného organismu - umí vysvětlit vývoj člověka 	Původ a vývoj člověka	
<ul style="list-style-type: none"> - zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky 	Lidské rasy	MK – Etnický původ (rasy, národnostní menšiny) VDO – Občan, občanská společnost a stát (principy soužití s minoritami)
<ul style="list-style-type: none"> - žák umí vysvětlit pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - zná stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla - určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy 	Anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy:	

<ul style="list-style-type: none"> - zná význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb - dovede pojmenovat základní kosti a svaly - zná příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci 	<p>Soustava opěrná a pohybová</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - umí pojmenovat a popsat části trávicí soustavy a zná jejich funkci - zná příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci - dovede vysvětlit, jak tělo získává energii - objasní pojmy racionální výživa, přeměna látek a zdravý životní styl - samostatně shromáždí informace o problematice zdravého životního stylu a zpracovává je 	<p>Trávicí soustava</p>	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá (problémy zemí Evropy a světa - hladomor, problémy zemí třetího světa, přístup k pitné vodě)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - umí pojmenovat a popsat části dýchací soustavy - vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži - zná příčiny nemocí dýchací soustavy, prevence, zásady první pomoci – umělé dýchání z plic do plic - vysvětlí možné vlivy emisí, imisí, kyselých dešťů, narušování ozonoféry na zdraví člověka 	<p>Dýchací soustava</p>	<p>EV – Základní podmínky života (znečištěné ovzduší, exhalace) MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (stav ovzduší, varování - špatné rozptylové podmínky, pylové zpravodajství)</p>
<ul style="list-style-type: none"> - zná složení krve a funkci jednotlivých částí krve - zná stavbu srdce a druhy cév - umí vysvětlit činnost srdce a celé oběhové soustavy - zná příčiny nemocí oběhové soustavy a krve, jejich prevenci a zásady první pomoci při zástavě srdce a krvácení 	<p>Oběhová soustava</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - objasní pojmy imunita, transfuze, infarkt, alergie - rozlišuje vstupní brány nemoci, zachovává zásady prevence - objasní pojmy infekce, epidemie, karanténa 		
<ul style="list-style-type: none"> - zná stavbu a funkci vylučovací soustavy - zná příčiny onemocnění vyluč. soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci 	Soustava vylučovací	EV- Základní podmínky života (voda)
<ul style="list-style-type: none"> - zná význam a stavbu kůže - zná příčiny onemocnění soustavy kožní, jejich prevence a zásady první pomoci 	Soustava kožní	
<ul style="list-style-type: none"> - zná stavbu nervové soustavy - umí popsat činnost nervové soustavy - umí popsat části mozku a jejich význam - zná příčiny nemocí nervové soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci - vysvětlí možné vlivy stresu na zdraví člověka 	Nervová soustava - vyšší nervová činnost - hygiena duševní činnosti	
<ul style="list-style-type: none"> - zná stavbu a funkci zrakového, sluchového, čichového, chuťového, hmatového a rovnovážného ústrojí - zná příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci 	Smyslové orgány	
<ul style="list-style-type: none"> - zná nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu 	Žlázy s vnitřní sekrecí	
<ul style="list-style-type: none"> - umí popsat stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy 	Pohlavní soustava	EGS – Evropa a svět nás zajímá (pandemie AIDS)

<ul style="list-style-type: none"> - zná nebezpečí a zásady prevence přenosu pohlavních chorob 		
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - objasní vznik a vývin jedince od početí až do stáří 	Fylogeneze a ontogeneze člověka - rozmnožování člověka Vývoj jedince od početí až po smrt	
<ul style="list-style-type: none"> - zná vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka - zná návykové látky a jejich nebezpečí - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby - aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla 	Člověk a zdraví Nemoci, úrazy, prevence - příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě - zná pojem gen, křížení, genové inženýrství, genetika, chromozóm, proměnlivost 	Dědičnost a proměnlivost organismů - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Přírodopis

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
--------	-------	------------------

<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí a diskutuje o názorech na vznik Země i života na Zemi 	<p>Země, vznik, stavba, názory na vznik života</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí funkci ozonoféry pro trvání života - rozliší a charakterizuje jednotlivé sféry Země 	<p>Sféry Země</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - zná význam některých důležitých nerostů a využití (руды) - rozliší prvky souměrnosti krystalu - orientuje se ve stupnici tvrdosti 	<p>Mineralogie - nerosty - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam, určování jejich vzorků, principy krystalografie</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí rozdíl mezi nerostem a horninou - s použitím určovacích pomůcek rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané horniny - rozlišuje horniny – vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku - zná význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice) 	<p>Petrologie - horniny, vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam, určování jejich vzorků</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - uvede konkrétní příklad vnitřních geologických dějů - vysvětlí původ sopečné činnosti a zemětřesení a vyhledává o nich potřebné údaje - objasní pojmy zlom, pokles, vrásnění 	<p>Geologické děje vnitřní - příčiny a důsledky</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje příčiny a důsledky zemětřesení a 	<p>Zemětřesení, stupnice zemětřesení</p>	

základní způsoby ochrany (individuální, kolektivní)		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede konkrétní příklad vnějších geologických dějů - popíše druhy zvětrávání - dokáže popsat vlivy erozí ve svém okolí (sesuvy) 	Geologické děje vnější - příčiny a důsledky	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě 	Pedologie - půdy , složení, vlastnosti a význam půdy	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi různých ekosystémů 	Podnebí a počasí ve vztahu k životu - význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka	
<ul style="list-style-type: none"> - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi - na modelových příkladech (ukázkách situací), hodnotí správné a nesprávné jednání účastníků 	Mimořádné události způsobené přírodními vlivy - příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů 	Éry vývoje Země - vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biom) - uvede konkrétní příklad parazitismu a symbiózy 	Ekologie - organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím, populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	EV – Základní podmínky života EV - Ekosystémy

<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku potravního řetězce - uvede konkrétní příklad potravního řetězce 		
<ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí - sleduje aktuální stav životního prostředí v okolí ale také v celé ČR - chápe principy trvale udržitelného rozvoje - rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - orientuje se v globálních problémech biosféry 	<p>Ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení, chráněná území</p>	<p>EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - Vztah člověka k prostředí</p>

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	
Člověk a příroda	Přírodopis 6.ročník
Očekávané výstupy	Učivo
- získat základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích	- Vznik života – vývoj, rozmanitost, projevy života, názory na vznik života
- seznámit se s pojmem živočišná buňka - pozorovat živočišnou buňku pod mikroskopem	- Živočišná buňka; organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování
- rozlišit jednotlivé skupiny živočichů a znát hlavní zástupce	- Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí; obratlovci
- znát jednotlivé zástupce živočichů	- Jednotlivé skupiny obratlovců –savci(šelmy, hmyzožravci, letouni, zajíci, hlodavci, sudokopytníci, lichokopytníci, opice);ptáci; plazi; obojživelníci; ryby; bezobratlí – ploštěnci, hlísti, kroužkovci, měkkýši, členovci, hmyz
- porovnat vnější a vnitřní stavbu živočichů - vysvětlit funkce jednotlivých orgánů a orgánových soustav u organismů	- Stavba a funkce jednotlivých částí těla tkáně, orgány, orgánové soustavy
- využívat zkušeností s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb	- Rozšíření, význam a ochrana živočichů – živočišná společenstva; hospodářsky významné druhy; kriticky ohrožené druhy
- vědět o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňovat zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- Projevy chování živočichů
- porovnat vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a znát funkce jednotlivých částí těla rostlin	- Stavba, tvar a funkce rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod), principy fotosyntézy, dýchání. růst, rozmnožování
- vysvětlit podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech	- Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha ekosystému
- popsat změny v přírodě vyvolané člověkem a objasnit jejich důsledky	- Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území
-poznat kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí	- Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná

	území
- využívat metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	- Praktické metody poznávání přírody
- dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	- Exkurze
Člověk a příroda	Přírodopis 7. ročník
Očekávané výstupy	Učivo
- získat základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích	- Vznik života – vývoj, rozmanitost, projevy života, názory na vznik života
- rozpoznat rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy	- Základní složení a struktura živých soustav – buňky, pletiva, tkáně, orgány a orgánové soustavy - Význam a zásady třídění organismů – organismy jednobuněčné a mnohobuněčné
- rozpoznat naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků	- Houby bez plodnic – základní charakteristika; vliv na člověka a ostatní živé organismy - Houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace, a první pomoc při otravě houbami
- poznat lišejníky	- Lišejníky – výskyt a význam
- rozlišit základní systematické skupiny rostlin a znát jejich zástupce	- Systém rostlin – poznávání a zařazování běžných druhů a vybraných zástupců nižších a vyšších rostlin (řasy, mechorosty, kaprad'orosty, nahosemenné, krytosemenné rostliny), jejich vývoj
- porovnat vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a znát funkce jednotlivých částí těla rostlin	- Stavba, tvar a funkce rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)
- znát základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů	- Základní složení a struktura soustav – buňky, pletiva, tkáně
- znát význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování	- Význam rostlin a jejich ochrana – využití hospodářsky významných rostlin; chráněné rostliny, léčivé rostliny, jedovaté rostliny
- vědět o vlivu virů a bakterií v přírodě a na člověka	- Viry a bakterie, výskyt, význam a praktické využití
- popsat změny v přírodě vyvolané člověkem a objasnit jejich důsledky	- Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území
- poznat kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí	- Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území

- využívat metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	- Praktické metody poznávání přírody
- dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	- Exkurze

Člověk a příroda	Přírodopis 8. ročník
Očekávané výstupy	Učivo
- získat základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích	- Vznik života – vývoj, rozmanitost, projevy života, názory na vznik života
- orientovat se v přehledu vývoje organismů a rozlišit základní projevy a podmínky života	- Základní složení a struktura soustav – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy
- znát základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav živočichů	- Základní složení a struktura soustav – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy - Dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti, přenos dědičných informací, vliv na vývoj organismů
- porovnat vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlit funkce jednotlivých orgánů	- Stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování
- odvodit na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasnit jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	- Projevy chování živočichů
- využívat zkušeností s chovem vybraných domácích živočichů k zjišťování jejich životních potřeb	- Rozšíření, význam a ochrana živočichů – živočišná společenstva; hospodářsky významné druhy; kriticky ohrožené druhy
- vědět o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňovat zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- Projevy chování živočichů
- popsat stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich	- Stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla – orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, reprodukční a řídicí); vývin jedince; hlavní období lidského života
- rozlišovat příčiny případně příznaky běžných nemocí a uplatňovat zásady jejich prevence a léčby	- Nemoci, úrazy a prevence – příznaky, zásady poskytování první pomoci; závažná poranění a živost ohrožující stavy
- znát zásady poskytování předlékařské první pomoci při poranění	- Nemoci, úrazy a prevence – příznaky, zásady poskytování první pomoci; závažná poranění a živost ohrožující stavy

- vysvětlit podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech	- Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha ekosystému - Ochrana přírody a životního prostředí
- využívat metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	- Praktické metody poznávání přírody
- dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	- Exkurze

Člověk a příroda	Přírodopis 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo
- získat základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích	- Vznik života – vývoj, rozmanitost, projevy života, názory na vznik života
- poznat význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka	- Vznik života – vývoj, rozmanitost, projevy života, názory na vznik života
- vědět o základních rostlinných fyziologických procesech a o jejich využití	- Stavba, tvar a funkce rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod), principy fotosyntézy, dýchání, růst, rozmnožování
- rozlišit základní systematické skupiny rostlin a znát jejich zástupce	- Systém rostlin – poznávání a zařazování běžných druhů a vybraných zástupců nižších a vyšších rostlin (řasy, mechorosty, kaprad'orosty, nahosemenné, krytosemenné rostliny), jejich vývoj
- popsat přizpůsobení některých rostlin podmínkám některých prostředí	- Systém rostlin – poznávání a zařazování běžných druhů a vybraných zástupců nižších a vyšších rostlin (řasy, mechorosty, kaprad'orosty, nahosemenné, krytosemenné rostliny), jejich vývoj
- znát význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování	- Význam rostlin a jejich ochrana – využití hospodářsky významných rostlin; chráněné rostliny, léčivé rostliny, jedovaté rostliny
- popsat jednotlivé vrstvy Země	- Země – vznik a stavba Země - Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – vznik života, vývoj organismů a jejich přizpůsobování prostředí - Vnější a vnitřní geologické děje – příčiny a důsledky

- rozeznat některé druhy půd a objasnit jejich vznik	- Půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářských význam pro společnost, devastace příklady rekultivace
- uvést příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	- Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha
- popsat vznik a vývin jedince	- Názory na vznik člověka a jeho vývoj
- charakterizovat hlavní etapy vývoje člověka	- Názory na vznik člověka a jeho vývoj
- některé druhy půd a objasnit jejich vznik	- Půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářských význam pro společnost, devastace příklady rekultivace
- vědět o významu vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	- Podnebí a počasí ve vztahu k životu organismů
- vysvětlit podstatu jednoduchých potravinových řetězců v různých ekosystémech	- Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha
- rozlišit populace, společenstva, ekosystémy a objasnit základní princip některého ekosystému	- Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha
- popsat změny v přírodě vyvolané člověkem a objasnit jejich důsledky	- Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území
- poznat kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí	- Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území
- využívat metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	- Praktické metody poznávání přírody
- dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	- Exkurze

5.2.11. Zeměpis

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět zeměpis se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku. Jeho hodinová dotace je přesně stanovena v plánu učiva. Vzdělávání v zeměpise je zaměřeno na:

získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí
osvojování hlavních geografických jevů, pojmů
rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
rozvoj trvalého zájmu o poznávání své země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
aplikování geografických poznatků v praktickém životě
respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů, ochranu životního prostředí

Ve vyučovacích hodinách využíváme různé formy a metody práce s použitím dostupných pomůcek, obrazového materiálu, skupinové práce (s využitím map, odborné literatury, časopisů, internetu . . .), samostatné práce

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni:

- k osvojování základních geografických pojmů a informací
- k vyhledávání, shromažďování, třídění a propojování informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k účasti na olympiádách, soutěžích

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni:

- k pochopení problému, vyhledání k němu vhodných informací
- při řešení problému využívat nejen znalosti, ale i logického posouzení
- k posouzení přijatelnosti řešení
- s chybou pracovat jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni:

- k formulování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, souvislému a srozumitelnému vyjadřování
- při práci ve skupině komunikovat s žáky, vhodnou formou obhajovat svůj názor, respektovat názory druhých
- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni:

- při práci ve skupině k týmové spolupráci
- k ochotě pomoci
- k pocitu zodpovědnosti
- zadáváním úkolů různé obtížnosti k vytváření sebedůvěry

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí
- k chápání základních ekologických problémů, respektování požadavku na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni:

- k dodržování pravidel bezpečného chování
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Kompetence digitální

Žáci jsou vedeni:

- k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy
- k důrazu na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě
- seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 6. – 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí postavení země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Planeta Země, vesmír Planeta Země, pohyby Země, Slunce, Sluneční soustava, vesmír	
<ul style="list-style-type: none"> - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu, uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Glóbus, mapa Glóbus, mapy, měřítko mapy, druhy map, zeměpisná poloha, čas na zeměkouli, výškopis a polohopis na mapách, práce s mapou, bezpečnost pohybu v přírodě	
<ul style="list-style-type: none"> - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost,	Krajinná sféra a její části Stavba Země, části krajinné sféry – litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra	

<p>rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</p> <ul style="list-style-type: none"> - porovnáva pôsobení vnútorných a vonjších procesů v prírodni sfere a jejich vliv na prírodu a na lidskou společnost 		
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnáva a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>Světadíly, oceány, kontinenty</p> <p>Afrika, Austrálie, Oceánie, Amerika, Asie- poloha, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, hospodářství, obyvatelstvo, státy</p>	<p>EGS - Objevujeme Evropu a svět</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich 	<p>Světadíly, oceány, kontinenty</p> <p>Evropa - poloha, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, hospodářství, obyvatelstvo, státy</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě 	<p>Pohyb v terénu</p> <p>Pozorování v terénu, určování světových stran, azimutu, odhad vzdáleností, plány, bezpečnost pohybu v přírodě</p>	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	Česká republika Geologická stavba a povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, životní prostředí a ochrana přírody, hospodářství, obyvatelstvo	
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	Regiony České republiky Územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	
- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních organizacích a integraci států	Členství ČR ve světových organizacích	
- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	Místní region Slovácko – geografie místního regionu – poloha, přírodní, hospodářské a kulturní poměry regionu	
- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	Člověk a jeho svět Rozmístění obyvatelstva, pohyb obyvatelstva, zaměstnanost, rasy a národy, jazyky, náboženství, lidská sídla	MVK - Etnický původ

<ul style="list-style-type: none"> - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků 	<p>Hospodářství Průmysl – význam a rozmístění, zdroje nerostných surovin, energetika, zemědělství, doprava a spoje, cestování</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech 	<p>Politické útvary Státní hranice, typy států, politické systémy, způsob vlády, mezinárodní organizace, hlavní světová konfliktní ohniska, globální problémy lidstva</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává různé krajiny jako součást krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí, uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě 	<p>Krajina a životní prostředí Krajinotvorní činitele a procesy, typy krajín, společenskohospodářské vlivy na krajinu a životní prostředí, ekologické problémy lidstva, bezpečnost pohybu v přírodě</p>	EV - Ekosystémy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů rámci podpůrných opatření

Člověk a příroda	Zeměpis 2. stupeň 1. část
Očekávané výstupy	Učivo
- zopakovat a upevnit učivo z 1. stupně	- Opakování učiva
- rozumět základní geografické, topografické a kartografické terminologii	- Komunikační geografický a kartografický jazyk - vybrané obecně používané geografické a topografické pojmy; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky
- umět pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišit na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny	- Krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajín
- vymežit a lokalizovat území místní krajiny a oblasti (regionu) podle místa bydliště nebo školy	- Místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, rozloha a ohraničení vzhledem k okolním regionům
- určit zeměpisnou polohu a rozlohu ČR a její sousední státy	- ČR – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě
- charakterizovat přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	- Místní region - zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, rozloha a ohraničení vzhledem k okolním regionům
- získat osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umět ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádřit co mu prospívá a škodí	- Systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti
- uvést na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- Vztah příroda a společnost – principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva

Člověk a příroda	Zeměpis 2. stupeň 2. část
Očekávané výstupy	Učivo
- zopakovat a upevnit učivo ze 6.ročníku	- Opakování učiva 6. ročníku
- objasnit důsledky pohybů Země	- Země jako vesmírné těleso – tvar a pohyby Země, důsledky pohybu Země na život lidí a organismů, střídání dne a noci, střídání ročních

	období, časová pásma
- rozumět základní geografické, topografické a kartografické terminologii	- Komunikační geografický a kartografický jazyk - vybrané obecně používané geografické a topografické pojmy; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky
- určit zeměpisnou polohu a rozlohu ČR a její sousední státy	- ČR – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství; hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě
- znát přírodní podmínky ČR, popsat povrch a jeho členitost	- ČR – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství; hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě
- uvést hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva	- ČR – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodářství; hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě
- vyhledat na mapách jednotlivé kraje ČR a charakterizovat hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti	- Regiony ČR - územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, spolupráce se sousedními státy

Člověk a příroda	Zeměpis 2. stupeň 3. část
Očekávané výstupy	Učivo
- zopakovat a upevnit učivo ze 7.ročníku	- Opakování učiva 7. ročníku
- ovládat základy praktické topografie a orientace v terénu	- Geografická kartografie a topografie – druhy map, glóbus, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám, praktická cvičení s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě
- rozlišit zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů - charakterizovat polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- Světadíly, oceány, makroregiony světa – státy EU, určující a srovnávací kritéria vč. polohy a rozlohy; oblasti – přírodní, podnebné, vegetační, sídelní, jazykové, náboženské, kulturní
- vědět, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí	

a rozmístěním lidských sídel	- Regiony – vybrané přírodní, společenské, politické, hospodářské a enviromentální problémy, možnosti jejich řešení ve vybraných regionech
- znát příklady přírodních a kulturních krajinných složek	- Krajinná sféra – přírodní sféra a její základní složky a prvky, přírodní oblasti Země, podnebné pásy
- uvést na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- Vztah příroda a společnost – principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a enviromentální problémy lidstva

Člověk a příroda	Zeměpis 2. stupeň 4. část
Očekávané výstupy	Učivo
- zopakovat a upevnit učivo z 8.ročníku	- Opakování učiva 8. ročníku
ovládat základy praktické topografie a orientace v terénu	- Cvičení a pozorování v terénu v místní krajině, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché náčrtky krajiny, schematické náčrtky pochodové osy
- vědět o působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu	- Země jako vesmírné těleso – tvar a pohyby Země, důsledky pohybu Země na život lidí a organismů, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma
- vědět o působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost	- Krajinná sféra – přírodní sféra a její základní složky a prvky, přírodní oblasti Země, podnebné pásy
- vyhledat na mapách jednotlivé světadíly a oceány	- Světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a srovnávací kritéria vč. polohy a rozlohy, oblasti – přírodní, podnebné, vegetační, sídelní, jazykové, náboženské, kulturní
- charakterizovat polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- Regionální, společenské a politické útvary – národní a mnohonárodnostní státy, části států, hospodářské oblasti, kraje, města - Obyvatelstvo světa – struktura a rozložení světové populace, její růst, pohyb národů, jazykových skupin a náboženství

<ul style="list-style-type: none"> - vyhledat na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace 	<ul style="list-style-type: none"> - Státy světa – politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států - Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa - Světové hospodářství – odvětvová struktura, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně, hlavní světové surovinové a energetické zdroje
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> - Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živeln. pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom

5.2.12. Hudební výchova

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k:

vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
chápaní hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
rozvoji žákovy celkové hudebnosti
osvojování hudby poslechem, návštěvou výchovných koncertů, na besedách a mimoškolních aktivitách

Časové vymezení předmětu:

6. - 9. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žáci

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti propojují do souvislostí

Učitel

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- na základě individuální hudební vyspělosti postihují z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizují,
- hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem
- samostatně a kriticky přemýšlejí
- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- při zadání úkolu žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Učitel

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Žáci

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Kompetence sociální a personální

Žáci

- efektivně spolupracují, respektují názory jiných
- žáci se učí přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názor druhých
- chrání a oceňují naše kulturní tradice, seznamují se s lidovými tradicemi svého kraje
- aktivně se zapojují do kulturního dění ve škole i v obci

Učitel

- vytváří prostor pro žáky, aby se aktivně podíleli na společenském dění ve svém okolí
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní

Žáci

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem

Učitel

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů
- vyvozuje poznatky žáka ze znějící hudby

Kompetence digitální

- žáci jsou vedeni k interpretaci vybrané lidové a umělé písně, za pomoci dostupného hudebního softwaru k provádění jednoduchých hudebních experimentů

Komentář

– vzdělávací obsah tohoto předmětu na 2. stupni je vytvořen tak, že učivo je na základě požadavků výstupů rozpracováno a včleněno do jednotlivých ročníků

Vzdělávací oblast: Člověk a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 6. - 9.

<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, - reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace <p>rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a slohové a stylové příslušnosti a s dalšími skladbami získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	<p>6. třída</p> <p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opakování nasazení tónu - Dýchání, vokalizace - Hlasová hygiena - Frázování - Rozšiřování hlasového rozsahu - Zpěv v durové i mollové tónině - Jednoduchý dvojhlas - Upevnění znalosti české státní hymny <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hudebně výrazové prostředky - Analýza hudební skladby, doba jejího vzniku, autor – popřípadě jeho život a dílo, např. J.Ježek, J. Mysliveček, L. Janáček, B. Martinů, - Hudební styly a žánry vzhledem k životu jedince - Opera - Hudební nástroje v lidové hudbě - Opereta, muzikál, melodram, hudební revue - Hudba k baletu, filmu, divadelní hře a modernímu výrazovému tanci - Pantomima, lidový tanec, balet, výrazový tanec - Společenské tance - Píseň, její hudební forma <p>Hudební nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opakování učiva 1.stupně - Partitura 	<p>Průřezová témata</p> <p>OSV – Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání</p>
---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Dělení melodie do taktů - Akord - Národní divadlo <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hra a tvorba doprovodů s využitím Orffova instrumentáře - Rytmické hádanky, rytmické ozvěny, hra na tělo - Rytmické hudební formy-pochod, valčík, polka <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kruhový tanec - Kankán - Hra na dirigenta a orchestr - Pohybové vyjádření a dramatizace písní - Pochod, polka, valčík mazurka - Vánoční koledy, dramatické ztvárnění <p>7. třída</p> <p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Používání správných pěveckých návyků - Lidová píseň, píseň milostná - Lidové písně různých regionů, píseň zlidovělá - Písně pracovní, obřadní, křesťanské - Písně jiných etnik - Hlasová hygiena <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Variace, ukolébavka, - Lidské hlasy v hudbě - Polyfonie, harmonie ,kánon, fuga – J.S.Bach - Koncert – A. Vivaldi, W.A.Mozart - Sonáta, sonátová forma – L.van Beethoven - Symfonie, symfonická báseň- B. Smetana 	<p>OSV – Komunikace – řeč těla, zvuků a slov</p>
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Hudba světská a duchovní - Kantáta, oratorium – G.F.Händel, S. Prokofjev - Muzikál –L.Bernstein, J.Voskovec, J.Werich <p>Hudební nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Posuvky. Křížek, béčko, odrážka. Půltón - Taktování,dirigent - Zrychlování, zpomalování - Dynamika v písni - Hudba jako kulisa, hudba a drogy - Historie záznamu hudby - Nadání a genialita - Interpret, úprava díla <p>Hudebně pohybové a instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reakce pohybem na znějící hudbu - Taktování, taneční kroky - Polka, valčík mazurka, čardáš - Pokus o vlastní hudební ztvárnění – choreografie - Moderní tance - Podle možností pokus o dramtizaci v hudebním projektu (Vánoce, Den matek apod.) <p>8. třída</p> <p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dodržování správných pěveckých návyků a hlasové hygieny - Respektování dynamiky písňe - Zpěv lidových a umělých písni - Lidové písňe z regionu - Hlasová a rytmická cvičení <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poslech hudeb různých žánrů, srovnávání, 	<p>MKV – Kulturní rozdíly – poznávání vlastního kulturního zakotvení</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá – lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy</p> <p>MKV – Lidské vztahy - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování</p>
--	--	--

	<p>postihování charakteristických rozdílů</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vývoj vážné a populární hudby ve světě - Původ hudby, pravěk, starověk-židovská kultura - Středověk, gotika – gregoriánský chorál - Renesance - Baroko-J.S.Bach,G.F.Händel-opera, kantáta,oratorium, suite ,koncert ,fuga - Klasicismus –J. Haydn, W.A.Mozart, L.v.Beethoven-symfonie, smyčcová kvarteta - Romantismus- např. F Chopin, J.Verdi , P.I. Čajkovskij - Vážná hudba 20. století - Jazz - jeho kolébka - Rock and roll - Country a Western - Populární a rocková hudba <p>Hudební nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Moderní hudební nástroje - Opakování stupnice durové - Seznámení s mollovou stupnicí - Seznámení s kvintovým a kvartovým kruhem - Takty - Řazení not a pomlk různých hodnot do taktů <p>Hudebně pohybové a instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Taktování - Taneční kroky – polka, valčík, mazurka - Pokus o vlastní ztvárnění hudby <p>9. třída</p> <p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dodržování správných pěveckých návyků a 	<p>OSV – Kreativita – rozvoj základních rysů kreativity</p>
--	---	---

	<p>hlasové hygieny</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opakování lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii a rytmus - Opakování státní hymny <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Počátky hudebních dějin v Čechách – křesťanství, duchovní písně např. Hospodine pomiluj ny, chorál např. Svatý Václave, - Hudební renesance v Čechách-kancionál, vícehlas - České hudební baroko-kantáty, oratoria, opery, Adam Michna z Otradovic - Český hudební klasicismus – symfonie, sonáty, např. J.V.Stamic, J.A.Benda, J. Mysliveček, J.J.Ryba- advent, Vánoce, význam lidových tradic - Český hudební romantismus – symfonická báseň, melodram, česká opera, zpěvohra – F. Škroup – Kde domov můj, B.Smetana – život a dílo, A. Dvořák – život a dílo , Z. Fibich - 20. století v české vážné hudbě L.Janáček – život a dílo, B.Martinů - život a dílo, J.Suk. V.Novák, A. Hába, P. Eben, I. Hurník, - Hudební festival Pražské jaro /od r. 1946/, - Česká populární hudba - úvod – polka, opereta, dechovka, dělnické písně, kabarety. - Voskovec a Werich, divadla malých forem, Semafor. - Jazz a swing v české hudbě – jazz a swing. J.Ježek - život a dílo - Trampská píseň – folk, country and western, např. Rangers- Plavci, Zelenáči. Spiritual kvintet, 	<p>MKV – Multikulturalita multikulturalita současného světa, naslouchání druhým</p>
--	--	---

	<p>bratří Nedvědové, Wabi Daněk</p> <ul style="list-style-type: none"> - 50. a 60. léta – divadla malých forem- Na zábradlí, Semafor. J.Suchý, J. Šlitr. Sovětské písně. Estrádní hudba, pochody, masové a budovatelské písně, - 60. léta – big beat – Olympic, diskotéky. Zpěváci a hudebníci 60. let. - 70. a 80. léta v české moderní populární hudbě – folk, country hudba Pop music . - 90. léta po současnost – technohudba, muzikály, rocková hudba <p>Hudební nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opakování probraného učiva z nižších ročníků - Notové hodnoty, pomlky - Takty, rytmus - Dynamika - Posuvky, intervaly - Stupnice dur a moll - Tempo, tempová označení - Skupiny hudebních nástrojů <p>Hudebně pohybové a instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spojování poslechu s instrumentální nebo pohybovou činností - Taneční kroky, podle možností nácvik tanečního pásma - Rozvoj pohybové paměti 	<p>MKV – Lidské vztahy – tolerance, rozvoj spolupráce s jinými lidmi</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí (ke kultuře)</p> <p>MV – Fungování a vliv medií ve společnosti - vliv medií na kulturu</p>
--	---	---

5.2.13. Výtvarná výchova

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetická) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře)

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

- 6. a 7. ročník – 2 hodiny týdně
- 8. a 9. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, v učebnách výpočetní techniky, v kmenové učebně, v knihovně nebo mimo budovu školy (práce v plenéru), v keramické dílně

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení

- při teoreticky zaměřených hodinách si žáci vytváří takové učební materiály, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení
- žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáží zpětně uvědomit problémy související s realizací
- strategie učitel zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
 učitel využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- při zadání úkolu žák rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení
- strategie učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- strategie učitel klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými

- prostředky, ..)
- učitel dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů, ..)

Kompetence sociální a personální

- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- strategie učitel dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
  - učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
  - učitel v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

- při propagaci školních akcí žáci vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu
- žáci respektují názor druhých
- žáci prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží
- strategie učitel podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytváří pozitivní vztah k manuálním činnostem
- žáci při práci s výtvarným materiálem dodržují hygienická pravidla
- strategie učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
  - učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Kompetence digitální

- vedeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vedeme žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Vzdělávací oblast: Člověk a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník:6. - 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání, linie, tvary, objemy, světlo, barva, textura	
užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	uspořádání objektů do celků, lineární, světlostní a barevné vztahy	
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace.	vztahy vnímání zrakem a ostatními smysly, reflexe ostatních uměleckých druhů a podnětů z okolí	MV – Tvorba mediálního sdělení
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	smyslové účinky obrazných vyjádření, kombinace a variace vlastní tvořivosti, podnětem je např. tiskovina, reklama	OSV – Kreativita
rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu.	prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušenosti, manipulace s objekty, pohyby těl	

<p>interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.</p>	<p>typy vizuálně obrazných vyjádření, hračky, objekty, texty, sochařství, plastika, volná malba</p>	<p>EGS – Jsme Evropané</p>
<p>porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.</p>	<p>přístupy k obrazným vyjádřením</p>	
<p>6. ročník</p> <p>záměrně vyhledává a zachycuje objekty, které jsou podnětné pro různé smysly; fotografii upravuje tak, aby určitý smyslový vjem zdůraznil</p> <p>vytváří si sestavy prvků v grafickém editoru a různě je variuje změnou jejich vzájemných velikostních poměrů, změnou jejich barevných kvalit a změnou jejich umístění ve vrstvách</p> <p>sdílí svoji tvorbu s ostatními v rámci třídy a školy a svého rodinného okruhu</p> <p>7. ročník</p> <p>záměrně vyhledává a zachycuje objekty, které jsou podnětné pro různé smysly; využívá grafický editor pro práci s obrazem a jeho záměrnou proměnu</p>	<p>vizuální prostředky – jejich potenciál, kombinace, experiment; metody, postupy, prostředky (fotografie, animace, video; počítačová grafika), předvídání výsledku v souvislosti se zvolenými prostředky</p> <p>sdílení a postprodukce – autorská práva a licence; formy prezentace běžné i originální</p> <p>vizuální prostředky – jejich potenciál, kombinace, experiment; tvůrčí záměr, metody, postupy, prostředky; východiska pro tvorbu – smyslové vjemy,</p>	

<p>vytváří si sestavy prvků v grafickém editoru a různě je variuje změnou jejich vzájemných velikostních poměrů, změnou jejich barevných kvalit a změnou jejich umístění ve vrstvách</p> <p>s využitím digitálních technologií hledá různé způsoby a podoby prezentace výsledků vlastní tvorby</p>	<p>pocity, zkušenosti, představy;</p> <p>prvky, sestavy prvků, variace; obraz (statický i dynamický) a jeho proměny – změna velikostních poměrů, tvarová deformace, umístění, změna barevných kvalit, detail a celek</p> <p>sdílení a postprodukce – autorská práva a licence; formy prezentace (běžné i originální); prezentace jako událost, prezentace cílená na diváka, prezentace jako experiment; prezentace na sociálních sítích – výhody a rizika</p>	
--	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 8. - 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<p>vybírání, vytváření a pojmenování co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.</p>	<p>vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání</p>	
<p>užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.</p>	<p>Uspořádání objektů do celků, lineární, světlostní a barevné vztahy, plasticita, zaznamenání časového průběhu</p>	
<p>užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v</p>	<p>vztahy vnímání zrakem a ostatními smysly</p>	<p>MV – Tvorba mediálního</p>

proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace.		sdělení
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření.	smyslové účinky obrazných vyjádření	OSV - Kreativita
rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu.	prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušenosti	
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	typy vizuálně obrazných vyjádření, skulptura, plastika, volná malba, animovaný film, komiks, fotografie, dramatická akce	EGS – Jsme Evropané
porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.	přístupy k obrazným vyjádřením	MV – Vnímání autora mediálního sdělení
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.	zaujímání osobního postoje, nabývání komunikačního obsahu a jeho proměny, zdůvodňování odlišností, hledání kritérií pro prvky osobité i převzaté, respektování záměru autora, veřejná prezentace, proměny obsahu v různých rovinách - historická, kulturní a sociální	EGS – Kulturní rozdíly

<p>8. ročník</p> <p>volí odpovídající nástroje k tvorbě a proměně digitálního vizuálního obsahu</p> <p>experimentuje s propojením zvuku, obrazu a textu podle vlastního záměru</p> <p>experimentuje s postprodukcí vlastních tvůrčích počinů; postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licence</p> <p>ověřuje si účinky své tvorby v rámci školy i širšího okruhu lidí</p> <p>s využitím digitálních technologií hledá různé způsoby prezentace výsledků vlastní tvorby, tak, aby byla v souladu se záměrem a mohla oslovit tu skupinu, pro kterou je určena</p> <p>9. ročník</p> <p>se záměrem si rozšiřuje a třídí podle osobně vytvořených kritérií digitální databanku uměleckých děl pro další využití, postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí</p>	<p>nová média (digitální fotografie, animace, video); vektorová a bitmapová grafika; klip (rychlost, efektnost, dynamika, expresivita, rytmus, zábavnost, humor), jeho kladné i záporné stránky – pasivní konzumentství; obrazová a zvuková složka klipu – variování (vlastní zvuková stopa a přejatá skladba); obraz – zvuk – text (zvuk a proměna obrazu; variace obrazů a jejich proměny v důsledku zvuku a textu); proměna komunikačního obsahu – projevy komercializace – reklama</p> <p>sdílení a postprodukce – autorská práva a licence; formy prezentace (běžné i originální);</p> <p>prezentace jako událost, prezentace cílená na diváka, prezentace jako experiment;</p> <p>prezentace na sociálních sítích – výhody a rizika</p> <p>online sbírky regionálních, národních a světových galerií a muzeí výtvarného umění – výběr informací podle zájmu, prezentace informací a sdílení s ostatními; umělecké školy a ateliéry – výběr informací podle zájmu; významné výstavy a události, domácí i zahraniční kulturní události (např. Pražské Quadriennale, Bienále v Benátkách, Cena Jindřicha Chalupického, Design blok)</p> <p>sdílení a postprodukce – autorská práva a licence;</p>	
---	--	--

<p>ověřuje si účinky své tvorby, s využitím digitálních technologií je sdílí s ostatními, a to v rámci školy i širšího okruhu lidí</p> <p>s využitím digitálních technologií si volí různé způsoby prezentace výsledků vlastní tvorby, tak, aby byla co nejvíce v souladu se záměrem a oslovila různé skupiny lidí (jedná se o škálu od exkluzivního představení vlastních děl jednotlivci přes prezentaci pro vybranou skupinu až po sdílení ve veřejně dostupných prostorách a na sociálních sítích)</p> <p>při sdílení vizuálního a multimediálního obsahu dodržuje pravidla v oblasti autorských práv a licence</p>	<p>formy prezentace (běžné i originální);</p> <p>prezentace jako událost, prezentace cílená na diváka, prezentace jako experiment;</p> <p>prezentace na sociálních sítích – výhody a rizika</p>	
---	---	--

5.2.14. Výchova ke zdraví

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku. Jeho hodinová dotace je přesně stanovena v plánu učiva.

Vzdělávání je zaměřeno na:

aktivní rozvoj a ochranu zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické)
poznávání zdraví jako hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
osvojování zásad zdravého životního stylu a jejich uplatňování v životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech
výchovu k mezilidským vztahům - rozšíření a prohloubení poznatků o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků
ochranu zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a na využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
aktivní zapojování do činností podporujících zdraví

Ve vyučovacích hodinách využíváme různé formy a metody práce s použitím dostupných pomůcek.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- nabízíme žákům informační zdroje, které přiblíží všechna témata v rámci tohoto předmětu a vedeme je k jejich využívání
- zadáváme úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení nebo vlastních zkušeností o člověku a jeho zdraví - náhled na problém z více stran
- vedeme žáky k samostatnému pozorování jednání lidí související se zdravím – vyvozují závěry
- nabízíme aktivizační metody k řešení problémů spojených se zdravým životním stylem a mimořádnými situacemi

Kompetence komunikativní

- nabízíme žákům obrazové materiály související se stavbou lidského těla a jeho funkcí
- vedeme žáky k formulování vlastních názorů, k respektování pravidel a k pozitivní komunikaci nejen se spolužáky a k utváření správných mezilidských vztahů

- žáci jsou vedeni ke komunikaci na odpovídající úrovni, k osvojení kultivovaného ústního projevu a zapojují se do diskuze

Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme u žáků sebedůvěru, sebepoznání, uvědomují si vlastní hodnotu, ale i hodnotu jiných lidí a svůj vliv na vlastní zdraví
- vytváříme situace, aby poznali důležitost zdraví a zdravých vztahů
- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině
- žáci jsou vedeni k tomu, aby v případě potřeby poskytli pomoc nebo o ni požádali
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování a vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanské

- nabízíme žákům dostatek situací a příkladů, aby pochopili práva a povinnosti, které souvisí se zdravím, partnerskými a rodinnými vztahy
- žáci se učí respektovat názory ostatních
- nabízíme modelové situace k tomu, aby dokázali ochránit zdraví své i jiných v krizových situacích (mimořádné události, hrubé násilí, šikana apod.)

Kompetence pracovní

- učíme děti základům hygieny a ochraně jejich zdraví při práci a zájmové činnosti
- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- žáci jsou vedeni využívání ICT pro hledání informací
- učíme žáky ovládat základní postupy první pomoci

Kompetence digitální

- vedeme žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví
- žáci se učí běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví
- vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 6.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Dává v rámci svých možností do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí</p> <p>Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</p>	<p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • výživa a zdraví - zásady zdravého stravování, pitný režim • vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota • tělesná a duševní hygiena – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim • ochrana před úrazy – odpovědné chování v situacích úrazu (v domácnosti, při sportu na pracovišti, v dopravě)	<p>EV - Vztah člověka k prostředí</p>
<p>Učí se respektovat přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky</p> <p>Uvádí do souvislostí zdravotní rizika spojená se zneužíváním návykových látek</p> <p>Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků</p> <p>Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy</p> <p>Učí se předcházet situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí</p>	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> • auto-destruktivní závislosti – rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) • bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení • dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi	<p>MKV - Princip sociálního smíru a solidarity</p>

<p>Učí se uplatňovat adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</p>	<p>účastníky silničního provozu vč. zvládnání agresivity</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace 	
<p>Poznává kompenzační a relaxační techniky k překonání stresu</p>	<p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • psychohygiena – hledání pomoci při problémech, stres • mezilidské vztahy – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání OSV - Psychohygiena</p> <p>OSV - Mezilidské vztahy OSV - Kooperace a kompetice OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví
Ročník: 7.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí</p> <p>V rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p> <p>Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností manipulativní vliv médií na nezdravou stravu</p>	<p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • výživa a zdraví – zásady správného stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy, alternativní výživové směry 	<p>MV - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</p> <p>MV - Fungování a vliv médií ve společnosti</p>
<p>Vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p> <p>Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</p>	<p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek • vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska 	<p>OSV - Poznávání lidí</p> <p>OSV - Mezilidské vztahy</p> <p>MKV - Lidské vztahy</p>
<p>Respektuje změny v období dospívání, učí se na ně vhodně reagovat a kultivovaně se chovat k opačnému pohlaví</p>	<p>Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <ul style="list-style-type: none"> • dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny 	
<p>Učí se uplatňovat osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p> <p>Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků</p> <p>Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany</p>	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> • auto-destruktivní závislosti - rizikové chování (nebezpečné látky, nebezpečný internet), násilí mířené proti sobě samému, násilné chování • skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana, zneužívání dětí, formy sexuálního zneužívání 	

v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	<p>děti, komunikace se službami odborné pomoci</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) • ochrana člověka za mimořádných událostí – činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádné události 	
<p>Pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů</p> <p>Na základě svých zkušeností dokáže posoudit dopad vlastního jednání a chování</p>	<p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • mezilidské vztahy, komunikace, kooperace – efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování 	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

Ročník: 8.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	<p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> • vztahy ve dvojici - láska, partnerské vztahy, manželství 	OSV - Mezilidské vztahy
<p>Pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě)</p> <p>Uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p>	<p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebepoznání, sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity • seberegulace a sebeorganizace činností a chování – stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení • mezilidské vztahy, komunikace, kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie, asertivní komunikace 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV - Sebeoznání a sebepojetí</p> <p>OSV - Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>OSV - Poznávání lidí</p> <p>OSV - Mezilidské vztahy</p> <p>OSV - Komunikace</p> <p>OSV - Kooperace a</p>

		kompetice OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika
Respektuje změny v období dospívání a vhodně na ně reaguje Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli	Změny v životě člověka <ul style="list-style-type: none"> sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita 	
Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozují z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami Svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	Zdravý způsob života a péče o zdraví <ul style="list-style-type: none"> ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz, jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní léčebná péče, základy první pomoci 	EV - Vztah člověka k prostředí
Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví Vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím	Hodnota a podpora zdraví <ul style="list-style-type: none"> celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - složky zdraví, základní lidské potřeby podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince 	

<p>Svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p> <p>Vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</p>		
<p>Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivou mladého člověka</p> <p>Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt</p>	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> • auto-destruktivní závislosti - rizikové chování (nebezpečné látky), psychická onemocnění, trestná činnost, kriminalita mládeže, těžké životní situace a jejich zvládnání • sexuální kriminalita 	<p>MV - Fungování a vliv médií ve společnosti</p>

Vzdělávací oblast: **Člověk a zdraví**
 Vyučovací předmět: **Výchova ke zdraví**
 Ročník: **9.**

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
	Vztahy mezi lidmi a formy soužití <ul style="list-style-type: none"> vztahy ve dvojici – partnerské vztahy, manželství a rodičovství 	
<p>Chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</p> <p>Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím etikou, morálkou a pozitivními životními cíli</p>	Změny v životě člověka <ul style="list-style-type: none"> sexuální dospívání a reprodukční zdraví - poruchy pohlavní identity, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých 	
<p>Projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech</p> <p>Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím</p> <p>Aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí</p> <p>V případě potřeby poskytne adekvátní pomoc</p> <p>Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni</p>	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence <ul style="list-style-type: none"> auto-destruktivní závislosti - rizikové chování (nebezpečné látky, zbraně), násilné chování, psychická onemocnění, trestná činnost, doping ve sportu. sexuální kriminalita stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt 	

<p>Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv sekt</p> <p>V případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p>		
<p>Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními chorobami</p>	<p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> ochrana před přenosnými chorobami - nemoci přenosné krví a sexuálním kontaktem 	
<p>Dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p> <p>Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p> <p>Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu</p>	<p>Hodnota a podpora zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> podpora zdraví a její formy – odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví 	
<p>Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím</p> <p>Vyhodnotí na základě svých možností a zkušeností manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt</p> <p>Uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p>	<p>Osobnostní a sociální rozvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování mezilidské vztahy – dopad vlastního jednání a chování, aktivní naslouchání, empatie, dialog psychohygienu v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu 	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání</p> <p>OSV - Psychohygienu</p> <p>OSV - Sociální rozvoj</p> <p>OSV - Mezilidské vztahy</p> <p>OSV - Komunikace</p> <p>OSV - Morální rozvoj</p> <p>OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>OSV - Hodnoty, postoje, praktická etika</p>

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví 2. stupeň
Očekávané výstupy	Učivo
<ul style="list-style-type: none"> - chápat význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> - Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství - Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina škola, vrstevnická skupina, zájmová skupina - Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny - Základy péče o dítě - Morální rozvoj – rozvíjení rozhodovacích dovedností; dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování
<ul style="list-style-type: none"> - projevovat zdravé sebevědomí a preferovat ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy 	<ul style="list-style-type: none"> - Mezilidské vztahy a komunikace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, rozvíjení schopnosti komunikace; chování podporující dobré vztahy - Manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy a působení médií
<ul style="list-style-type: none"> - uvědomovat si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím 	<ul style="list-style-type: none"> - Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování; vliv životních podmínek a způsobů stravování na zdraví; specifické způsoby výživy; poruchy příjmu potravy
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy 	<ul style="list-style-type: none"> - Bezpečné chování – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi; pohyb v rizikovém prostředí; konfliktní a krizové situace - Seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení
<ul style="list-style-type: none"> - respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usilovat o aktivní podporu zdraví, svěřit se se zdravotním problémem 	<ul style="list-style-type: none"> - Tělesná a duševní hygiena – zásady osobní, intimní a duševní hygieny; otužování; význam pohybu pro zdraví
<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňovat zásady správné výživy a zdravého stravování 	<ul style="list-style-type: none"> - Režim dne - Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti - Civilizační choroby – zdravotní rizika; preventivní a lékařská péče
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledat odbornou pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> - Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – prevence rizikového sexuálního chování; předčasná sexuální zkušenost, antikoncepce, těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity - Ochrana před přenosnými i nepřenosiými chorobami,

	<p>chronickým onemocněním a úrazy – bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné ; pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy); preventivní a lékařská péče; chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti
<ul style="list-style-type: none"> - zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí 	<ul style="list-style-type: none"> - Bezpečné chování – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi; pohyb v rizikovém prostředí; konfliktní a krizové situace
<ul style="list-style-type: none"> - dát do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozování hazardních her 	<ul style="list-style-type: none"> - Autodestruktivní závislosti – zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek; patologické hráčství; náboženské sekty - Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole; ochrana zdraví při různých činnostech
<ul style="list-style-type: none"> - vědět o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla nebo webové stránky 	<ul style="list-style-type: none"> - Psychohygienu – sociální dovednosti pro předcházení a zvládnutí stresu; hledání pomoci při problémech
<ul style="list-style-type: none"> - chovat se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívat základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel 	<ul style="list-style-type: none"> - Ochrana člověka za mimořádných událostí – živelné pohromy, terorismus - Podpora zdraví a její formy – prevence a intervence; působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví

5.2.15. Tělesná výchova

Obsah, čas a organizace vyučování

Vzdělávací obsah předmětu

činnosti ovlivňující zdraví - význam spontánní i záměrné pohybové aktivity pro zdraví, zdravotně orientovaná TV, informativní stránka školní TV, regenerace a odstranění jednostranné pohybové zátěže, rozvoj různých forem rozvoje pohybových kompetencí rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, dechové cvičení, kreativity, hygiena při TV a pohybových aktivitách, bezpečnost při pohybových aktivitách působení ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, základy kondičního cvičení a tréninku, nové formy gymnastiky, rytmické cvičení pro děti, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, míčové hry, netradiční hry, organizace vyučovací jednotky žáky, lyžování (lyžařský výcvik) – lyžařský výcvik je povinný pro žáky 7. třídy, žákům jiných tříd je nabídnuta možnost účastnit se lyžařského kurzu také, atd.

působení kladně ovlivňující motorické učení - komunikace ve školní tělesné výchově, vhodné prostředí pro fair-play, organizace hodin školní TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech, prostředí, ve kterém probíhá motorické učení

Hodinová (časová dotace)

2 hodiny týdně, 6. – 9. ročník

výuka probíhá pro chlapce a děvčata odděleně
spojeny jsou děvčata 6. a 7. třídy, děvčata 8. a 9. třídy
spojeni jsou chlapci 6. a 7. třídy, chlapci 8. a 9. třídy

Místo realizace

školní tělocvična

školní hřiště

fotbalové hřiště

okolní příroda

vysokohorské prostředí (lyžařský kurz)

školní sál

kluziště (zimní stadión)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci jsou vedeni k osvojení si tělocvičného názvosloví,
- žáci cvičí podle nákresu nebo popisu cvičení (programové vyučování), změní základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími, sebekriticky nahlíží na sebe sama,
- orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích,
- aktivně se podílejí na vyučovacích jednotkách,
- učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky

Kompetence k řešení problémů

- uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka,

- řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a náradím,
- jsou schopni řešit většinu běžných problémů, jenž se mohou vyskytnout ve školní TV,
- učitel dodává žákům sebedůvěru dle potřeby, v jejich činnostech napomáhá.
- Učitel se snaží ze všech problémů dávat žákům ponaučení

Kompetence komunikativní

- žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích,
- učí se reagovat na tělocvičné povely a pokyny a sami je i vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže, vyučovací jednotku, sportovní akci školy, činnosti a jejich varianty,
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro komunikaci.
- Komunikace je brána jako velmi důležitý prostředek k plné realizaci edukační reality a celkové psychomotorické kompetence

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair play, dodržují pravidla, označí přestupky,
- respektují sociální i zdravotní a somatické odlišnosti ostatních žáků,
- zvládají pohybové činnosti ve skupinách, učitel zadává úkoly při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch a následně také svůj výkon zhodnotit.
- Učitel ke každému žákovi přistupuje co možná nejvíce individuálně

Kompetence občanská

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti,
- spojují svou pohybovou činnost se zdravím,
- zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení,
- učí se být ohleduplní a taktní, učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.
- Jsou schopni organizovat (podílet se na organizaci) školní i mimoškolní sportovní akce

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě,
- učí se užívat jednotlivé tělocvičné náradí a náčiní.
- jsou schopni manipulovat s tělocvičným náradím a náčiním, včetně organizace přípravy jednotlivých sportovních stanišť

Kompetence digitální

- žáci jsou vedeni k využívání prostředků a technologií, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu.
- žáci jsou vedeni k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví.

- žáci jsou vedeni k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 6. - dívky

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<p>Dokáže s pomocí učitele řídit různé typy rozcvičky</p> <p>Při vytrvalosti dovede uplatnit vůli Zvládá techniku atletických disciplín</p> <p>Dokáže zvládnout základní prvky s dopomocí Při cvičení uplatní svůj fyzický fond</p> <p>Zvládá základní prvky aerobiku</p> <p>Zvládá základní prvky rytmické gymnastiky, cvičení ve variabilním provozu (s omezenou zátěží)</p> <p>Zvládá základní pády Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání spolužáků Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz)</p>	<p>Příprava organismu na fyzickou zátěž</p> <p>Atletika Běh vytrvalostní (10 minut) Sprint 50 m (polovysoký start) Skok daleký-(průprava v tělocvičně) Skok vysoký (průprava v tělocvičně) Hod granátem, hod kriketovým míčkem</p> <p>Gymnastika Akrobacie – kotoul vzad (modifikace) Hrazda – výmyk s dopomocí, svis vznesmo Kruhy- komihání, svis vznesmo</p> <p>Nové formy gymnastiky, aerobic</p> <p>Šplh s přírazem (modifikace) Rytmická a kondiční gymnastika</p> <p>Úpoly – základní pády Sportovní hry - házená, odbíjená, košíková, přehazovaná, vybíjená, florbal, fotbal (nácvik HČJ a samotné hraní sportovních her)</p>	<p>OSV - Rozvoj schopností poznávání OSV - Seberegulace a sebeorganizace OSV - Kreativita OSV - Mezilidské vztahy OSV - Kooperace a kompetice</p>

Je schopna aktivně se účastnit netradičních her	Ringo, (freesbee), softbal	
Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti	Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech	
Ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování chodce silničního provozu a řídí se jimi	Volný čas a sportovní aktivity související se silničním provozem	

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 6. - chlapci

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Dokáže s pomocí učitele řídit různé typy rozcvičky Při vytrvalosti dovede uplatnit vůli zvládá techniku atletických disciplín	Příprava organismu na fyzickou zátěž Atletika Běh vytrvalostní (12 minut) Sprint 50 m (polovysoký start) Skok daleký - (průprava v tělocvičně) Skok vysoký (průprava v tělocvičně) Hod granátem, hod kriketovým míčkem	OSV - Rozvoj schopností poznávání OSV - Seberegulace a sebeorganizace OSV - Kreativita OSV - Mezilidské vztahy OSV - Kooperace a kompetice
Dokáže zvládnout základní prvky s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond	Gymnastika Akrobacie – kotoul vzad (modifikace) Hrazda – výmyk s dopomocí, svis vznesmo Kruhy- komihání, svis vznesmo	
Zvládá základní prvky rytmické gymnastiky,	Šplh s přírazem (modifikace)	

<p>cvičení ve variabilním provozu (s omezenou zátěží)</p> <p>Zvládá základní pády Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání spolužáků Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz)</p> <p>Je schopen aktivně se účastnit netradičních her</p> <p>Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti</p> <p>Ovládá pravidla bezpečného a ohleduplného chování chodce silničního provozu a řídí se jimi</p>	<p>Rytmická a kondiční gymnastika</p> <p>Úpoly – základní pády Sportovní hry- fotbal, házená, košíková, přehazovaná, vybíjená, florbal (nácvik HČJ a samotné hraní sportovních her)</p> <p>Ringo, (freesbee)</p> <p>Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Volný čas a sportovní aktivity související se silničním provozem</p>	
---	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 7. - dívky

Výstup	Učivo	Průřezová témata
Dokáže s mírnou pomocí učitele řídit různé typy rozcvičky a organizaci s tím spojenou	Příprava organismu na fyzickou zátěž	OSV - Rozvoj schopností poznávání OSV - Seberegulace a sebeorganizace OSV - Kreativita
Při vytrvalosti dovede uplatnit vůli Zvládá techniku atletických disciplín	Atletika Běh vytrvalostní (10 minut) Sprint 50 m (polovysoký start) Skok daleký-(průprava v tělocvičně) Skok vysoký (průprava v tělocvičně) Hod granátem, hod kriketovým míčkem	OSV - Mezilidské vztahy OSV - Kooperace a kompetice
Dokáže zvládnout základní i rozšířené prvky s dopomocí Dokáže s pomocí učitele dávat dopomoc mladším spolužačkám (6. třídy) Při cvičení uplatní svůj fyzický fond	Gymnastika Akrobacie – kotoul vzad (modifikace) Hrazda – výmyk s dopomocí, svis vznesmo Kruhy- komíhání, svis vznesmo	
Zvládá jednoduché prvky aerobiku, dokáže sama secvičit a předcvičovat jednoduché sestavy	Nové formy gymnastiky, aerobic	
Zvládá základní i mírně pokročilé prvky rytmické gymnastiky, cvičení ve variabilním provozu (s omezenou zátěží)	Šplh s přírazem (modifikace) Rytmická a kondiční gymnastika	
Úpoly	Úpoly – základní pády	
Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších	Sportovní hry - házená, odbíjená, košíková, přehazovaná,	

<p>sportech, dokáže řídit sportovní utkání spolužáků Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz)</p> <p>Je schopna aktivního zapojení do netradičních her Vnímá a chápe pravidla netradičních her</p> <p>Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti</p> <p>Zvládá základní pohyb na lyžích, dokáže zdolat turistické sjezdové tratě bez výraznějších problémů Je schopna jízdy na lyžích ve slalomových brankách</p>	<p>vybíjená, florbal, fotbal (návčik HČJ a samotné hraní sportovních her)</p> <p>Netradiční hry Ringo, (freesbee), softbal</p> <p>Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Lyžařský kurz</p>	
---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 7. – chlapci

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<p>Dokáže s mírnou pomocí učitele řídit různé typy rozcvičky a organizaci s tím spojenou</p> <p>Při vytrvalosti dovede uplatnit vůli zvládá techniku atletických disciplín</p> <p>Dokáže zvládnout základní i rozšířené prvky s dopomocí</p> <p>Dokáže s pomocí učitele dávat dopomoc mladším spolužákům (6. třídy)</p> <p>Při cvičení uplatní svůj fyzický fond</p> <p>Zvládá základní i mírně pokročilé prvky rytmické gymnastiky, cvičení ve variabilním provozu (s omezenou zátěží)</p> <p>Úpoly</p> <p>Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání spolužáků</p> <p>Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz)</p>	<p>Příprava organismu na fyzickou zátěž</p> <p>Atletika Běh vytrvalostní (12 minut) Sprint 50 m (polovysoký start) Skok daleký-(průprava v tělocvičně) Skok vysoký (průprava v tělocvičně) Hod granátem, hod kriketovým míčkem</p> <p>Gymnastika Akrobacie – kotoul vzad (modifikace) Hrazda – výmyk s dopomocí, svís vznesmo Kruhy- komihání, svís vznesmo</p> <p>Šplh s přírazem (modifikace) Rytmická a kondiční gymnastika</p> <p>Úpoly – základní pády</p> <p>Sportovní hry- fotbal, házená, košíková, přehazovaná, vybíjená, florbal (nácvik HČJ a samotné hraní sportovních her)</p>	<p>OSV -Rozvoj schopností poznávání OSV -Seberegulace a sebeorganizace OSV -Kreativita</p> <p>OSV -Mezilidské vztahy OSV -Kooperace a kompetice</p>

<p>Je schopen aktivního zapojení do netradičních her Vnímá a chápe pravidla netradičních her</p> <p>Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti</p> <p>Zvládá základní pohyb na lyžích, dokáže zdolat turistické sjezdové tratě bez výraznějších problémů Je schopen jízdy na lyžích ve slalomových brankách</p>	<p>Netradiční hry Ringo, (freesbee)</p> <p>Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Lyžařský kurz</p>	
---	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 8. – dívky

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<p>Při vytrvalosti dovede uplatnit vůli Zvládá techniku atletických disciplín, to i další náročnější techniky</p> <p>Zvládá: kotoul vpřed i vzad, stoj na hlavě, stoj na rukou s dopomocí cvičební prvky na hrazdě (výmyk, svis vznesmo) cvičební prvky na kružích (komíhání, svis vznesmo, vis střemhlav) Dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond</p> <p>Zvládá základní i mírně pokročilé prvky aerobiku, dokáže připravit jednoduchou sestavu</p> <p>Dokáže zvládnout jednoduchý variabilní provoz s nevelkou zátěží</p> <p>Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevnic</p> <p>Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí</p>	<p>Atletika Běh vytrvalostní na 12 minut Hod granátem - jen na dálku Vrh koulí - zlepšování techniky</p> <p>Gymnastika Akrobacie (kotouly, stoje) Hrazda (výmyk) Kruhy Malá trampolína (salto vpřed s dopomocí) Šplh (modifikace)</p> <p>Nové formy gymnastiky, aerobic</p> <p>Variabilní (kondiční) provoz</p> <p>Sportovní hry - odbíjená, házená, košíková, přehazovaná, vybíjená, florbal, fotbal (nácvik HČJ a samotné hraní sportovních her)</p>	<p>OSV -Rozvoj schopností poznávání OSV -Seberegulace a sebeorganizace OSV -Kreativita</p> <p>OSV -Mezilidské vztahy OSV -Kooperace a kompetice</p>

<p>Je schopna aktivního zapojení do netradičních her. Vnímá a chápe pravidla netradičních her</p> <p>Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti Samostatně se připraví před pohybovou činností uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p> <p>Plně chápe význam zdravotně orientovaných pohybových aktivit Má obecné teoretické poznatky o zdravotně orientovaných pohybových aktivitách</p>	<p>Netradiční hry (ringo, freesbee, softball)</p> <p>Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Zdravotně orientované pohybové aktivity</p>	
--	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 8. – chlapci

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<p>Při vytrvalosti dovede uplatnit vůli Zvládá techniku atletických disciplín, to i další náročnější techniky</p> <p>Zvládá: kotoul vpřed i vzad, stoj na hlavě, stoj na rukou s dopomocí cvičební prvky na hrazdě (výmyk, svis vznesmo) cvičební prvky na kružích (komihání, svis vznesmo, vis střemhlav) Dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond</p> <p>dokáže zvládnout jednoduchý variabilní provoz s nevelkou zátěží</p> <p>Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí</p> <p>Je schopen aktivního zapojení do netradičních her Vnímá a chápe pravidla netradičních her</p>	<p>Atletika Běh vytrvalostní na 15 minut Hod granátem-jen na dálku Vrh koulí - zlepšování techniky</p> <p>Gymnastika Akrobacie (kotouly, stoje) Hrazda (výmyk) Kruhy Malá trampolína (salto vpřed s dopomocí) Šplh (modifikace)</p> <p>Kruhový trénink</p> <p>Sportovní hry- fotbal, házená, košíková, přehazovaná, vybíjená, florbal, volejbal (návik HČJ a samotné hraní sportovních her)</p> <p>Netradiční hry (ringo, freesbee, softball)</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p>	<p>OSV -Rozvoj schopností poznávání OSV -Seberegulace a sebeorganizace OSV -Kreativita</p> <p>OSV -Mezilidské vztahy OSV -Kooperace a kompetice</p>

<p>Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti samostatně se připraví před pohybovou činností Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p> <p>Plně chápe význam zdravotně orientovaných pohybových aktivit Má obecné teoretické poznatky o zdravotně orientovaných pohybových aktivitách</p>	<p>Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p> <p>Zdravotně orientované pohybové aktivity</p>	
--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 9. – dívky

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<p>Při vytrvalosti dovede uplatnit vůli Zvládá techniku atletických disciplín, to i další náročnější techniky</p> <p>Zvládá kotoul vpřed i vzad, stoj na hlavě, stoj na ruce s dopomocí, dokáže dopomáhat mladším spolužačkám (8. ročník) Cvičební prvky na hrazdě (výmyk, svis vznesmo) cvičební prvky na kruzích (komíhání,</p>	<p>Atletika Běh vytrvalostní na 12 minut Hod granátem-jen na dálku Vrh koulí-zlepšování techniky</p> <p>Gymnastika Akrobacie (kotouly, stoje) Hrazda (výmyk) Kruhy Malá trampolína (salto vpřed s dopomocí)</p>	<p>OSV -Rozvoj schopností poznávání OSV -Seberegulace a sebeorganizace OSV -Kreativita</p> <p>OSV -Mezilidské vztahy OSV -Koooperace a kompetice</p>

<p>svis vznesmo, vis střemhlav) Dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond</p> <p>Zvládá základní i mírně pokročilé prvky aerobiku, dokáže připravit jednoduchou sestavu a předcvíčit ji</p> <p>Dokáže zvládnout jednoduchý variabilní provoz s nevelkou zátěží</p> <p>Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevnic</p> <p>Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí</p> <p>Je schopna aktivního zapojení do netradičních her</p> <p>Vnímá a chápe pravidla netradičních her</p> <p>Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu</p> <p>Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti samostatně se připraví před pohybovou činností</p> <p>Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu</p> <p>Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p>	<p>Šplh (modifikace)</p> <p>Nové formy gymnastiky, aerobic</p> <p>Variabilní (kondiční) provoz</p> <p>Sportovní hry- odbíjená, házená, košíková, přehazovaná, vybíjená, florbal, fotbal (návčik HČJ a samotné hraní sportovních her)</p> <p>Netradiční hry (ringo, freesbee, softball)</p> <p>Význam pohybu pro zdraví</p> <p>Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí</p> <p>Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p>	
---	---	--

Plně chápe význam zdravotně orientovaných pohybových aktivit Má obecné teoretické poznatky o zdravotně orientovaných pohybových aktivitách	Zdravotně orientované pohybové aktivity	
---	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 9. – chlapci

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředm. vztahy Projekty Kurzy	Poznámky
Při vytrvalosti dovede uplatnit vůli Zvládá techniku atletických disciplín, to i další náročnější techniky	Atletika Běh vytrvalostní na 15 minut Hod granátem-jen na dálku Vrh koulí-zlepšování techniky	OSV -Rozvoj schopností poznávání OSV -Seberegulace a sebeorganizace OSV -Kreativita	Školní hřiště
Zvládá kotoul vpřed i vzad, stoj na hlavě, stoj na ruce s dopomocí Cvičební prvky na hrazdě (výmyk, svis vznesmo, závěs v podkolení) Cvičební prvky na kruzích (komíhání, svis vznesmo, vis střemhlav) Dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí při cvičení uplatní svůj fyzický fond	Gymnastika Akrobacie (kotouly, stoje) Hrazda (výmyk, závěs v podkolení) Kruhy Malá trampolína (salto vpřed s dopomocí) Šplh (modifikace)	OSV -Mezilidské vztahy OSV -Kooperace a kompetice	tělocvična
Dokáže zvládnout jednoduchý variabilní provoz s nevelkou zátěží	Kruhový trénink		Tělocvična
Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších	Sportovní hry- fotbal, házená, košíková,		školní hřiště,

<p>sportech, dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí</p>	<p>přehazovaná, vybíjená, florbal, volejbal (návčik HČJ a samotné hraní sportovních her)</p>		<p>tělocvična, terén, školní výlety</p>
<p>Je schopen aktivního zapojení do netradičních her Vnímá a chápe pravidla netradičních her</p>	<p>Netradiční hry (ringo, freesbee, softball)</p>		<p>školní hřiště, tělocvična, terén, školní výlety</p>
<p>Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti samostatně se připraví před pohybovou činností Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p>	<p>Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech</p>		<p>školní hřiště, tělocvična, terén, školní výlety</p>
<p>Plně chápe význam zdravotně orientovaných pohybových aktivit Má obecné teoretické poznatky o zdravotně orientovaných pohybových aktivitách</p>	<p>Zdravotně orientované pohybové aktivity</p>		<p>školní hřiště, tělocvična, terén, školní výlety</p>

Rozšiřující učivo ve všech ročnících: základy bruslení, plavání, cyklistika

5.2.16. Pracovní činnosti

Obsahové, časové a organizační vymezení

RVP ZV nepojmenovává vyučovací předmět v této oblasti, proto byl pro 1. a 2. stupeň zvolen název pracovní činnosti. Předmět pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. Časová dotace učebním plánem je jedna vyučovací hodina týdně.

Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy byly vybrány tématické okruhy **Svět práce, Práce s technickými materiály, Pěstitelské práce a chovatelství, Příprava pokrmů**. Vzdělávání v těchto oblastech směřuje k :

získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů

získání pozitivního vztahu k práci a odpovědnému postoji k vlastní činnosti osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žák hodnotí výsledky své práce a hovoří o nich
- má kladný vztah k učení a poznává cíl učení
- učitel zadává úkoly s volbou různých postupů

Kompetence k řešení problémů

- žák volí správné pracovní postupy
- žák řeší problémy při práci a hledá správné řešení
- učitel se zajímá o náměty

Kompetence komunikativní

- žák používá správné technické názvosloví
- žák volí správný technologický postup při práci
- žák volí úkoly vedoucí ke spolupráci

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve skupinkách a spolupracují při řešení úkolu
- žáci respektují názory druhých
- učitel pomáhá podle potřeby žákům
- učitel dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

- žáci dodržují pravidla při práci
- žáci umí přivolat pomoc při zranění
- žáci chrání životní prostředí
- učitel dbá na dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- žák dodržuje bezpečnost a hygienu při práci
- žák dodržuje pracovní postup, používá bezpečně nástroje a vybavení
- žák dodržuje pravidla práce a dbá na ochranu svého zdraví a zdraví ostatních
- žák dbá na ochranu životního prostředí
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- učitel svými pokyny vede činnost k danému cíli a hodnotí způsobem umožňujícím vnímat vlastní pokrok
- žák využije zkušenosti získané v jednotlivých oblastech vzdělávání při přípravě na budoucí povolání
- žák se orientuje v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru

Kompetence digitální

- žák efektivně využívá digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- žák je motivován k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti – práce s technickými materiály

Ročník: 6. – 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - žák řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování dřeva - základy zobrazování při práci s technickými materiály, technický náčrt, technický výkres, měření a orýsování - organizace práce, důležité technologické postupy - vlastnosti materiálů, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) - práce se dřevem, upínání, řezání, rašplování a pilování, broušení, vrtání, spojování dřeva, povrchová úprava., dlabání a hoblování - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla - bezpečnost práce, první pomoc při úrazu nářadím, materiálem	<p>EV – vztah k člověku a k prostředí ekosystémy MV – práce v realizačním týmu</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti - Pěstitelské práce, chovatelství

Ročník: 6. – 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	<ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování - podmínky a zásady pěstování - pěstování vybraných druhů - okrasné rostliny (základy ošetřování, řez, jednoduchá vazba, úprava květin, aranžování a suchá vazba) - ovocné rostliny - léčivé rostliny, koření	EV- Ekosystémy EV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí EV - Základní podmínky života
<ul style="list-style-type: none"> - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	<ul style="list-style-type: none"> - chov zvířat - podmínky chovu - hygiena a bezpečnost chovu	VDO - Občanská společnost a škola
<ul style="list-style-type: none"> - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost práce - hygienická pravidla - první pomoc - pracovní pomůcky a nářadí	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti - Příprava pokrmů

Ročník: 7. – 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	<ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně - udržování pořádku a čistoty - bezpečnost a hygiena provozu	OSV – kreativita EV – základní podmínky života

- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	- potraviny - sestavení jídelníčku - úprava pokrmů za studena - základní způsoby tepelné úpravy - příprava pokrmů a nápojů	
- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	- jednoduché stolování - slavnostní stolování v rodině - obsluha a chování u stolu - zdobné prvky na stole	
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- hygiena a bezpečnost práce - první pomoc	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti – Svět práce

Ročník: 8. – 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	- druhy povolání - druhy pracovišť - požadavky kvalifikační - podnikání	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti MV – práce v realizačním týmu
- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	- sebepoznávání – osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav - sebehodnocení – osobní vlastnosti a schopnosti	
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	- pracovní příležitosti v okolí - možnosti vzdělávání, přijímací řízení - informační základna pro volbu povolání, způsoby hledání zaměstnání, problémy s nezaměstnaností, úřady práce	

<ul style="list-style-type: none"> - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	<ul style="list-style-type: none"> - životopis - pohovor u zaměstnavatele - autoprezentace	
---	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti – provoz a údržba domácnosti

Ročník: 6. – 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	<ul style="list-style-type: none"> - finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti - elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Člověk a svět práce	Pracovní vyučování 6. – 9. ročník
Očekávané výstupy	Učivo
Práce s technickými materiály:	
- získat základní vědomosti o materiálech a nástrojích	- Materiály – vlastnosti, užití v praxi (dřevo, kov, plasty)
- získat základní vědomosti o pracovních postupech	- Pracovní pomůcky – nářadí a nástroje pro ruční opracování
- provádět jednoduché práce s technickými materiály a dodržovat technologickou kázeň	- Technologické postupy – technické náčrty, výkresy a návody
- pracovat s jednoduchou technickou dokumentací, orientovat se v pracovních postupech a návodech	- Technologické postupy – technické náčrty, výkresy a návody
- řešit jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	- Materiály, pracovní pomůcky – užití v praxi - Řemesla a tradice - Úloha techniky v životě člověka – zneužití techniky, technika a životní prostředí
- organizovat svoji pracovní činnost	- Organizace práce
- dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím	- Organizace práce
- poskytnou první pomoc při úrazu	- Zásady první pomoci
Práce s ostatními materiály:	
- rozlišovat různé druhy materiálů a znát jejich vlastnosti	- Práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy
- zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu	- Technologické postupy podle zpracovávaného materiálu
- správně vybrat a používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky	- Základní dovednosti ručních prací – pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování
- dovést pracovní postupy k finálnímu výrobku	- Výroba drobných oděvních a bytových doplňků
- dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při drobném úrazu	- Zásady bezpečnosti práce a první pomoci
Práce montážní a demontážní	
- sestavit podle návodu, náčrtu, plánu daný model, ovládat montáž a demontáž jednoduchého zařízení	- Stavebnice – konstrukční, elektrotechnické sestavování modelů, montáž a demontáž - Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem

- provádět údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	- Práce s návodem – základy údržby jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při drobném úrazu	- Zásady bezpečnosti práce a první pomoci
Práce pěstitelské, chovatelství:	
- volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	- Základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa a ochrana rostlin a půdy
- pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě	- Okrasné rostliny – pokojové květiny, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin, využití květin v exteriéru a interiéru, aranžování a jednoduchá vazba květin
- používat vhodné pracovní pomůcky a provádět jejich údržbu	- Hygiena a bezpečnost práce
- prokázat základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty	- Chovatelství - chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se zvířaty
- dodržovat technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami	- Chovatelství - hygiena, bezpečnost a kontakt se zvířaty - Léčivé rostliny, koření, rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie
Provoz a údržba domácnosti:	
- provádět jednoduché operace platebního styku	- Finance a provoz domácnosti, rozpočet, příjmy, výdaje, platby, hotovostní a bezhotovostní platební styk, úspora energií
- ovládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientovat se v návodech k obsluze běžných spotřebičů používaných v domácnosti	- Údržba v domácnosti – elektrické spotřebiče, funkce a užití, ochrana a údržba, bezpečnost provozu
- správně zacházet s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádět drobnou domácí údržbu	- Údržba v domácnosti, údržba a úklid, prostředky, postupy při styku s čistícími prostředky, údržba oděvů a textilií, postupy, prací a čistící prostředky a zacházení s nimi
- dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla, předpisy a poskytnout první pomoc při úrazu elektrickým proudem a chemikálií	- Údržba v domácnosti, bezpečnost při styku s elektrickými přístroji a s čistícími prostředky, bezpečnost provozu a nebezpečí úrazu elektrickým proudem
Příprava pokrmů:	
- používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče	- Kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena

	<p>provozu</p>
<ul style="list-style-type: none"> - připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy 	<ul style="list-style-type: none"> - Potraviný - skupiny potravin, sestavování jídelníčku, způsoby konzervace - Příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů, zásady zdravé výživy
<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu 	<ul style="list-style-type: none"> - Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole
<ul style="list-style-type: none"> - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytnout první pomoc při úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> - Kuchyně – bezpečnost a hygiena provozu
<ul style="list-style-type: none"> - posoudit své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace, s přihlédnutím k potřebám běžného života 	<ul style="list-style-type: none"> - Volba profesní orientace – základní principy; osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, vlivy na volbu profesní orientace

5.3. Volitelné předměty – 2. stupeň

5.3.1. Technické práce

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět technické práce se na naší škole vyučuje na druhém stupni v 7. – 9. ročníku. Obsahově navazuje a rozšiřuje znalosti dětí získané v předmětu pracovní činnosti. Vede žáky k získání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti a hlavně přispívá k profesní orientaci žáků. Vzdělávání v této oblasti vychází z konkrétních životních situací, žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v různých podobách a souvislostech. Získávají pozitivní vztah k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společenských výsledků práce. Naučí se chápat práci a pracovní činnosti jako příležitost k seberealizaci a rozvíjení podnikatelského myšlení.

Volitelný předmět technické práce má časovou dotaci 1 hodina týdně v 7. – 9. ročníku.

Výuka bude probíhat:

v učebně vybavené na práci s technickými materiály (hoblíce, svěrák, nářadí) a v učebně přírodovědných předmětů, kde je k dispozici rozvod elektrického proudu s bezpečným napětím

Formy výuky:

výkladové hodiny, skupinové práce
praktická činnost s nářadím, materiály a stavebnice
exkurze

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- žák vyhledává informace a umí posoudit jejich relevantnost
- žák poznává své vlastní schopnosti a užívá je
- žák se učí užívat vhodné termíny, zkratky, symboly
- žák propojuje znalosti a zkušenosti z jiných předmětů (fyzika, informatika, matematika)

Kompetence k řešení problémů

- žák praktickou činností ověřuje správnost řešení problémů
- žák volí správné pracovní postupy
- žák se učí nenechat se odradit případným neúspěchem

Kompetence komunikativní

- žák se vhodně zapojuje do diskuze, obhajuje své názory a vhodně argumentuje

Kompetence sociální a personální

- žák pracuje ve skupině a spolupracuje při řešení problému
- žák respektuje názor druhých
- žák si upevňuje sebedůvěru ve vlastní schopnosti

Kompetence občanské

- žáci dodržují pravidla při práci
- žáci umí přivolat pomoc při zranění
- žáci chrání životní prostředí

- učitel dbá na dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

- žák dodržuje bezpečnost a hygienu při práci
- žák dodržuje pracovní postup, používá bezpečně nástroje a vybavení
- žák dodržuje pravidla práce a dbá na ochranu svého zdraví a zdraví ostatních
- žák dbá na ochranu životního prostředí
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- učitel svými pokyny vede činnost k danému cíli a hodnotí způsobem umožňujícím vnímat vlastní pokrok
- žák využije zkušenosti získané v jednotlivých oblastech vzdělávání při přípravě na budoucí povolání
- žák se orientuje v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru

Kompetence digitální

- žák je motivován k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Technické práce
Ročník: 7.-9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - žák řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí - organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> - pracovní pomůcky, náradí a nástroje pro ruční opracování dřeva - vlastnosti materiálů, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) - jednoduché pracovní operace a postupy, práce se dřevem, kovem, plasty a kompozity - zpracování plastů, průmyslové zpracování plastů - práce s kovem, měření, orýsování, rovnání, ohýbání, stříhání, řezání, pilování - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla - bezpečnost práce, první pomoc při úrazu náradím, materiálem - technický výkres, technické informace, návody 	<p>EV – vztah k člověku a prostředí</p> <p>OSV – kreativita</p> <p>MV – práce v realizačním týmu</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Technické práce
Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - si osvojí základní dovednosti s elektrotechnickými pracemi - připraví si jednoduché schéma zapojení - bude organizovat a plánovat svoji pracovní činnost 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché elektronické obvody (čtení a kreslení základních elektronických značek a schémat, elektrotechnické součástky, vlastnosti, užití, náradí a pomůcky, sestavení, zapojení, ovládání jednoduchých elektronických obvodů) 	<p>EV – vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života

<ul style="list-style-type: none"> - prokáže uživatelské dovednosti v používání základních elektrických spotřebičů domácnosti, odhalování a odstraňování jejich drobných závad s ohledem na bezpečnost činnosti - umí poskytnou první pomoc při úrazu nářadím, materiálem a elektrickým proudem 	<ul style="list-style-type: none"> - elektrická instalace v domácnosti (modelová montáž základních obvodů, zjišťování a odstraňování drobných poruch s dodržáním bezpečného napětí) - elektrické spotřebiče domácnosti (základní spotřebiče pro domácí práce, volný čas, sdělovací technika, ovládání, bezpečnost provozu, ochrana a udržování, ekonomika provozu spotřebičů), pojistka, jistič, výměna žárovky, manipulace s různými typy elektrických šňůr - první pomoc při úrazu nářadím, materiálem a elektrickým proudem 	
---	---	--

5.3.3. Cvičení z matematiky

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět technické práce se na naší škole vyučuje na druhém stupni v 9. ročníku. Obsahově navazuje a rozšiřuje znalosti dětí získané v předmětu matematika. Vede žáky k prohlubování a procvičování vědomostí získávaných během 6. – 9. ročníku v matematice. Vzdělávání v tomto předmětu se zaměřuje na řešení úloh z praktického života a úloh souvisejících s budoucím profesním zaměřením žáků, úloh rozvíjejících praktické uvažování a představivost,

Volitelný předmět cvičení z matematiky má časovou dotaci 1 hodina týdně v 9. ročníku.

Ve vyučovacích hodinách využíváme různé formy a metody práce s použitím dostupných pomůcek, individuální i skupinové práce a další.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

žáci jsou vedeni:

- k osvojování základních matematických pojmů, definic, zákonů
- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k účasti na olympiádách, soutěžích

Kompetence k řešení problémů

žáci jsou vedeni:

- k využívání znalostí při řešení praktických problémů
- při řešení problému využívat nejen znalostí, ale i logického posouzení
- k posouzení přijatelnosti řešení
- s chybou pracovat jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

žáci jsou vedeni:

- ke zdůvodňování svých postupů, k výstižnému, přesnému a srozumitelnému vyjadřování
- ke komunikaci s žáky, obhajování svého názoru

Kompetence sociální a personální

žáci jsou vedeni:

- při práci ve skupině k týmové spolupráci
- k ochotě pomoci
- k pocitu zodpovědnosti
- zadáváním úkolů různé obtížnosti k vytváření sebedůvěry

Kompetence občanské

žáci jsou vedeni:

- k respektování názorů ostatních
- k zodpovědnému rozhodování podle dané situace

Kompetence pracovní

žáci jsou vedeni:

- k zdokonalení grafického projevu
- k efektivitě při organizování vlastní práce

Kompetence digitální

žáci jsou vedeni:

- k vytváření situací, kdy využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Cvičení z matematiky
Ročník: 8. - 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - Žák: - provádí početní operace v oboru racionálních čísel - užívá vyjádření vztahu celek – část procentem - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem - využívá vztahu přímé a nepřímé úměrnosti ve výpočtech - provádí základní početní úkony s výrazy - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic - vypočítává obvod a obsah trojúhelníku, čtyřúhelníků, kruhu, načrtává a sestrojuje je v rovině - vypočítává povrch a objem těles 	<p>Racionální čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní početní úkony - odhady výsledků - slovní úlohy <p>Procenta, přímá, nepřímá úměrnost, poměr</p> <p>slovní úlohy</p> <p>Výrazy</p> <p>početní úkony s výrazy</p> <p>Lineární rovnice, soustavy rovnic</p> <p>řešení lineárních rovnic a jejich soustav slovní úlohy řešené rovnicí nebo soustavou rovnic</p> <p>Geometrické útvary v rovině a prostoru</p> <p>výpočty obvodů, obsahů, objemů a povrchů slovní úlohy konstrukční úlohy</p>	

5.3.4. Seminář z českého jazyka

Obsahové, časové a organizační vymezení

Volitelný předmět seminář z českého jazyka se vyučuje jako samostatný předmět v 9. ročníku. Jeho časová dotace je 1 hodina týdně. Obsahově navazuje na znalosti žáků v předmětu český jazyk a rozšiřuje je. Vede žáky k prohlubování a procvičování vědomostí získávaných během 6. – 9. ročníku.

Vzdělávání je zaměřeno na:

rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
upevnění spisovné podoby českého jazyka
prohloubení znalostí pravopisu lexikálního, slovtvorného, morfologického a syntaktického ve větě jednoduché i v souvětí
rozvíjení verbální i neverbální komunikace
využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, internet apod.)
upevnění znalostí o tvarosloví a skladbě

Ve vyučovacích hodinách využíváme různé formy a metody práce s použitím dostupných pomůcek.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a k užívání správné terminologie
- upevňují si základní jazykové pojmy

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k výstižné argumentaci
- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně a účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- žáci rozumí různým typům textů a záznamů a využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- žáci účinně spolupracují ve skupině a podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu; žáci věcně argumentují a učí se dodržovat pravidla nejen slušného chování

Kompetence občanské

- učitel motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence pracovní

- žáci jsou vedeni k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví a k využívání znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

- žáci se učí využívat digitální zařízení, aplikace a služby při učení i v životě
- žáci jsou vedeni k získávání, vyhledávání a kritickému posuzování informací
- žáci se vyjadřují za pomoci digitálních prostředků
- žáci využívají digitální technologie, aby si usnadnili práci a zkvalitnili její výsledky

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Seminář z českého jazyka
Ročník: 9.

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
Jazyková výchova		
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Zvuková stránka jazyka – zásady spisovné výslovnosti	
Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Obecné poučení o jazyce – slovanské jazyky, vývoj českého jazyka, jazyk a komunikace	
Rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem cizích slov a s dalšími typy slovníků a jazykových příruček	Slovní zásoba a tvoření slov (lexikologie)	
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví	
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí - určuje druhy souvětí a druhy vět v souvětí a má přehled o členění složitého souvětí	Skladba – věta jednoduchá a souvětí (podřadné, souřadné)	
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí	Pravopis lexikální, morfologický a syntaktický	

5.4. Nepovinné předměty

Náboženství

Obsahové, časové a organizační vymezení

Nepovinný předmět náboženství se na naší škole vyučuje v 1.- 9. ročníku. Má časovou dotaci 1 hodina týdně.

Náplň předmětu Náboženství je zpracována na základě dosud platného dokumentu České biskupské konference z roku 2004 „Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1. – 9. ročníku základní školy pro nepovinný předmět náboženství v základních školách“.

Každý ročník má své téma, učivo je členěno do tematických celků, které mají v každém ročníku stejnou strukturu. Učivo se v nich cyklicky opakuje a je prohlubováno v závislosti na schopnostech dětí.

Obsah učiva tvoří tři naukové celky:

1. Bible
2. Ježíš Kristus a Církev
3. Křesťanství v praktickém životě

Těmito tematickými celky prolíná výchova v duchu křesťanské etiky, rozvíjení duchovního rozměru osobnosti žáka, porozumění křesťanským symbolům a tradicím.

Předmět se vyučuje ve škole, převážně v učebně, a to buď po jednotlivých ročnících, nebo ve skupinách, kde je sdruženo více ročníků. To závisí na momentálním zájmu rodičů a dětí o výuku tohoto předmětu.

Součástí výuky mohou být exkurze (např. prohlídka kostela, křesťanských zařízení, návštěva bohoslužeb o významných svátcích); dále se žáci mohou účastnit charitativních nebo osvětových křesťanských projektů (např. Tříkrálová sbírka, Živý Betlém aj.)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence k učení

1. - 3. ročník

Pro rozvíjení této kompetence je při výuce třeba:

- třídit informace a na základě jejich propojení je efektivně využívat v procesu učení a ve svém praktickém křesťanském životě· objevit na základě biblických příběhů schopnost žáků promýšlet události svého života
- operovat ze základními termíny, znaky a symboly a s pomocí učitele je dokázat vysvětlit a uvést do souvislostí · poskytnout žákům základní porozumění symbolickému způsobu vyjadřování v biblických příbězích a o průběhu liturgického roku
- samostatně pozorovat a kriticky posuzovat výsledky svého jednání, z nich pak vyvozovat závěry pro využití v budoucnosti (výchova svědomí)

4. - 5. ročník

Pro rozvíjení této kompetence je při výuce třeba:

- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými atd.) týkajícími se Bible, a to tak, aby jejich poselství žáci nejen pochopili, ale také dokázali realizovat ve svém životě; zadávat žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků
- samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti

- rozvíjet schopnosti žáků vnímat události svého života a zpracovávat je jako životní zkušenost, tj. schopnost transformovat na základě reflexe prožitých událostí do svého jednání v budoucnosti
- poznávat smysl a cíl učení, mít pozitivní vztah k učení, posoudit vlastní pokrok a určit překážky či problémy bránící učení
- umožňovat projektovou práci (advent nebo postní doba), kdy si žáci stanoví konkrétní cíle a po ukončení projekt společně vyhodnotí

6.- 9. ročník

Pro rozvíjení této kompetence je při výuce třeba:

- · vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- vést k porozumění souvislostí Starého a Nového zákona a propojení biblické zvěsti s konkrétním životem a s životem církve
- vybírat a využívat pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánovat, organizovat, řídit vlastní učení, projevovat ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vést žáky k potřebě umět si naplánovat, zorganizovat a zároveň vyhodnotit svůj život podle evangelijních pravd
- využívat různé vyučovací metody a strategie: zážitkovou pedagogiku, metody kritického učení, skupinovou práci, aktivní učební metody, návštěvy a exkurze, projektovou práci; tyto aktivity vedou k celoživotnímu růstu podle křesťanských zásad a pravidel
- samostatně pozorovat a experimentovat; získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti
- se žáky diskutovat a vést je k tomu, aby zdůvodňovali návrhy svých řešení a byli schopni hledat kritéria pro volbu různých řešení s pozorností vůči učení církve

Kompetence k řešení problémů

1. - 3. ročník

Pro rozvíjení této kompetence je při výuce třeba:

- vnímat nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznat a pochopit problém
- věnovat pozornost morálním konfliktům v rozsahu dětských zkušeností a ke konfrontaci s Desaterem
- učit žáky kritickému myšlení, s ohledem na věk a schopnosti činit rozhodnutí, která je schopen obhájit a nést za ně zodpovědnost
- diskutovat o sociálních kontextech, v nichž se odehrává křesťanské morální rozhodování, žáci se v nich dále učí obhájit svá etická rozhodnutí a jsou vedeni k připravenosti nést za tato rozhodnutí odpovědnost

4. - 5. ročník

Pro rozvíjení této kompetence je při výuce třeba:

- vnímat nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznat a pochopit problém, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách; promyslet a naplánovat způsob řešení problémů a využívat k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- učit vnímat a řešit nejrůznější problémové situace podle příkladu biblických postav
- vyhledávat informace vhodné k řešení problému, nenechat se odradit případným nezdarem a vytrvale hledat konečné řešení
- vytvářet pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické úlohy evangelizačního rozměru v místě bydliště
- samostatně řešit problémy; volit vhodné způsoby řešení; užívat při řešení problémů analogie, logické a empirické postupy
- nabízet pro řešení současných problémů příklad biblických postav

6. - 9. ročník

Pro rozvíjení této kompetence je při výuce třeba:

- vyhledávat informace vhodné k řešení problému, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechat se odradit případným nezdarem a vytrvale hledat konečné řešení problému
- seznamovat se životem světců, kteří jsou modelem pro opravdový křesťanský život, motivují k překonání nezdaru a k trpělivému vyhledávání své osobní cesty života do budoucnosti
- ověřovat prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikovat při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů
- objasňovat řešení problémů očima křesťana v tomto světě; diskutovat a prakticky si ověřovat správnost řešení problémů, na základě toho rozvíjet duchovní postoje křesťana ve víře, naději a lásce a aplikovat je i v jiných oborech své činnosti
- vytvářet praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy spojené s novým prožíváním svátostí a Božího slova ve společenství církve
- vést k umění činit uvážlivá rozhodnutí, k uvědomování si jejich důsledků a k osobní zodpovědnosti za ně

4. - 5. ročník

Pro rozvíjení této kompetence je při výuce třeba:

- vnímat nejruznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznat a pochopit problém, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách; promyslet a naplánovat způsob řešení problémů a využívat k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- učit vnímat a řešit nejruznější problémové situace podle příkladu biblických postav
- vyhledávat informace vhodné k řešení problému, nenechat se odradit případným nezdarem a vytrvale hledat konečné řešení
- vytvářet pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické úlohy evangelizačního rozměru v místě bydliště
- samostatně řešit problémy; volit vhodné způsoby řešení; užívat při řešení problémů analogie, logické a empirické postupy
- nabízet pro řešení současných problémů příklad biblických postav

6. - 9. ročník

Pro rozvíjení této kompetence je při výuce třeba:

- vyhledávat informace vhodné k řešení problému, nacházet jejich shodné, podobné a odlišné znaky,
- využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechat se odradit případným nezdarem a vytrvale hledat konečné řešení problému
- seznamovat se životem světců, kteří jsou modelem pro opravdový křesťanský život, motivují k překonání nezdaru a k trpělivému vyhledávání své osobní cesty života do budoucnosti
- ověřovat prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikovat při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů
- objasňovat řešení problémů očima křesťana v tomto světě; diskutovat a prakticky si ověřovat správnost řešení problémů, na základě toho rozvíjet duchovní postoje křesťana ve víře, naději a lásce a aplikovat je i v jiných oborech své činnosti
- vytvářet praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy spojené s novým prožíváním svátostí a Božího slova ve společenství církve
- vést k umění činit uvážlivá rozhodnutí, k uvědomování si jejich důsledků a k osobní zodpovědnosti za ně skrze výchovu a formaci k osobní svobodě a lásce, k růstu vlastního svědomí a k odpovědnosti za své skutky
- vést ke schopnosti se obhájit na veřejnosti na základě argumentace ve prospěch prosociálního postoje lásky k bližnímu a z hlediska křesťanského pojetí svědomí

Kompetence komunikativní

1. - 3. ročník

Pro rozvíjení této kompetence je při výuce třeba:

- vyjadřovat své myšlenky a názory, naslouchat „promluvám“ druhých lidí, rozumět jim, vhodně na ně reagovat

- dávat dostatek příležitostí k slovním či výtvarným projevům žáků, v nichž mohou vyjádřit svůj názor
- rozlišovat různé typy textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, znaků a jiných informačních a komunikačních prostředků
- pomáhat v rozlišování mezi typy předmětů a záznamů biblických, modlitebních, liturgických a mezi uměleckou literaturou a odbornými texty; vést žáky k rozvinutí neverbální komunikace a k porozumění symbolice liturgického jednání
- seznamovat s možnostmi mediálních prostředků a učit žáky je využívat pro získávání informací

4. - 5. ročník

Pro rozvíjení této kompetence je při výuce třeba:

- formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně
- klást důraz na týmovou práci, při níž vedeme diskuzi, učíme se formulovat své myšlenky; využívat metody verbální a neverbální komunikace obsahující prvky prezentace výsledků
- vyžadovat od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací; zapojovat se do soutěží a aktivit mezi školami a regiony v náboženských a komunikativních dovednostech; zapojovat se do života farnosti – liturgie, nástěnka, atd.

6. - 9. ročník

Pro rozvíjení této kompetence je při výuce třeba:

- naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuze, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- využívat narativního způsobu předávání učební látky tak, aby to podněcovalo ke společným diskuzím a vhodným reakcím na dané téma, to vede ke schopnosti udržet si a obhájit svůj křesťanský názor v tváři v tvář současné pluralitě světa
- rozumět různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlet o nich, reagovat na ně a tvořivě je využívat ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
- prohlubovat porozumění různým typům textů zejména v oblasti textů poetických, obrazných a náboženských ve srovnání s jinými typy textů
- vést žáky k tomu, aby dokázali rozlišit různé literární druhy v Bibli, ocenit jejich krásu a reflektovat významovou různost jejich sdělení
- schopnost neverbální komunikace obohacovat o vnímání a porozumění symbolice rituálního jednání jako součásti utváření slavnosti
- využívat zážitkových prvků ve výuce
- využívat informačních a komunikačních technologií pro přípravu diskuzí, prezentací aj. a také ke komunikaci v rámci celosvětové církve i mimo ni
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi
- klást důraz na vytváření společenství, jehož základem je vzájemná komunikace mezi lidmi a také s Bohem
- připravovat žáka, aby byl otevřen pro druhé a dával něco ze sebe sama, aby mohl být připraven milovat bližní nezištnou bliženskou láskou, která je obrazem naplnění Ježíšova přikázání lásky

Kompetence sociální a personální

1. - 3. ročník

Pro rozvíjení těchto kompetencí je při výuce třeba:

- vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj
- zaměřit se na skutečnost, že člověk je Bohem přijímán a milován
- vést žáka k tomu, že ovlivňuje vnitřní svět své osobnosti, vnímá sociální význam událostí zažitých ve svém okolí a uvědomuje si, že patří do konkrétní sociální skupiny, v ní je schopen pozitivně působit
- přispívat k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu a čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

- vést žáka k promýšlení svého vlastního postoje vůči pluralitě světonázorů svých spolužáků

4. - 5. ročník

Pro rozvíjení těchto kompetencí je při výuce třeba:

- vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která dál podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládat a řídit svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- tematickými celky „Bible průvodce naším životem“ a „Ježíš povzbuzuje na cestě do Božího království“ u žáka osvojit pozitivní představu o sobě samém (Mojžíš) a přivlastnit si vzorce řízení svého jednání (Vyvolený národ, horské kázání), které vedou k dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- přispívat k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápat potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovat zkušenosti druhých lidí, respektovat různá hlediska a čerpat poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
- rozvíjet schopnost žáků žít ve společenství, které se vytváří společnou diskuzí a společným řešením daných úkolů
- cenit a respektovat jiný názor na základě seznámení se s evangelními blahoslavenstvím; pochopit, že tyto zkušenosti pomáhají při řešení osobních vztahů i dalších personálií v životě
- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi dokázat v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- vést žáky k uvědomění si podílu na spoluvytváření světa; učit žáky vnímat svět jako společný domov, ve kterém má každý své místo, za který jsme zodpovědní a který vypovídá o svém Tvůrci

6. - 9. ročník

Pro rozvíjení těchto kompetencí je při výuce třeba:

- volit formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy – tvořený z různých ročníků – jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- zdůrazňovat pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci
- vést žáka pravdivě vidět své schopnosti a aby byl připraven nasadit je pro bližní
- seznamovat s konkrétními formami organizované pomoci potřebným lidem skrze křesťanské a humanitární organizace
- systematicky se zaměřovat na základní principy křesťanského vztahu k lidem, který učí žáky asertivnímu chování
- rozvíjet princip „starší a silnější pomáhají slabším a mladším“
- rozvíjet schopnost žáků zastávat v týmu různé role, tímto zvyšovat schopnost přijímání rolí v praktickém životě

-

Kompetence občanské

1. - 3. ročník

Pro rozvíjení těchto kompetencí je při výuce třeba:

- vést žáky vážit si vnitřních hodnot člověka, vcítit se do situace ostatních lidí, odmítat útlak a hrubé zacházení, uvědomovat si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- budovat uvědomělý postoj žáka vůči násilí fyzickému a psychickému, přičemž se zaměřovat na sociální rozměr víry a hříchu; součástí je idea křesťanské lásky
- rozvíjet zodpovědný postoj žáka vůči sobě, světu i Bohu; svobodné rozhodování vychází z konkrétních transcendentních hodnot

4. - 5. ročník

Pro rozvíjení těchto kompetencí je při výuce třeba:

- respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, uvědomovat si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- seznamovat žáka s klady i zápory života společnosti, ve které žijeme
- učit žáka vcítit se do situace trpících lidí, vést k postoji milosrdenství, ke kreativnímu a iniciativnímu řešení situace a k nabídnutí účinné pomoci druhým lidem

- k prezentaci názorů žáků využívat diskusního kruhu či panelové diskuze, poskytovat možnost projevit své pocity a nálady a upozornit na psychické a fyzické násilí, se kterým se setkávají
- učit chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, být si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- využívat k tomu učební látku (Mojžíš, Ježíšova blahoslavenství) vycházející s židovsko-křesťanské tradice, o níž se opírá Kodex základních lidských práv (Listina základních práv a svobod)

6. - 9. ročník

Pro rozvíjení těchto kompetencí je při výuce třeba:

- rozhodovat se zodpovědně podle dané situace, poskytnout dle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- rozvíjet odpovědnost žáka jednak vůči světu samotnému, jednak vůči lidem, ale také vůči Bohu
- Postoj zodpovědnosti dávat do vztahu k hodnotě svobody a hledat jejich vzájemný vztah a vztah k Boží autoritě
- vychovávat žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí; zároveň v nich rozvíjet ohleduplnost a schopnost účinné pomoci v různých situacích, a to na základě příkladu učitele, který je připraven komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- vést žáka porozumět vztahu náboženství a kultury nejen v křesťanství, ale i v jiných náboženstvích ve vztahu ke křesťanství
- dávat žákům šanci integrovat náboženský rozměr života do celku kultivace vlastního vztahu ke kultuře, a to v jejím historickém i současném projevu · interpretovat tradice a kulturní i historické dědictví skrze životy světců, na základě jejich úcty si žáci budují pozitivní vztah k uměleckým dílům s prioritním zaměřením na místní či regionální kulturní památky
- rozvíjet postoj křesťanské odpovědnosti za svět zejména důrazem na reflexi symboliky biblické zprávy o stvoření, z níž vyplývá nejen požadavek odpovědného zacházení s přírodou, ale i souvislost mezi kvalitou vlastního duchovního rozměru své existence a kvalitou vztahu k přírodě
- prohloubit motivaci k vnějšmu zacházení se světem do motivace plynoucí z duchovního postoje ke světu; motivovat žáky k vlastnímu aktivnímu šetrnému chování vůči světu a ke společným reflexím tohoto svého jednání

Kompetence pracovní

1. - 3. ročník

Pro rozvíjení této kompetence je při výuce třeba:

- ve vyučovacích hodinách používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a pomůcky; dodržovat vymezená pravidla, plnit povinnosti a závazky

4. - 5. ročník

Pro rozvíjení této kompetence je při výuce třeba:

- vést žáky k adaptaci na změněné nebo nové pracovní podmínky, využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- rozvíjet kreativitu, učit novým cestám a netradičním způsobům s materiály tak, aby výsledek pracovní činnosti byl nejen kvalitní a funkční, ale aby současně přinesl žákovi radost · vést k samostatnému rozhodování se mimo vyučování, zapojení se do života farnosti, přípravě akcí pro mladší spolužáky i rodiče

6. - 9. ročník

Pro rozvíjení této kompetence je při výuce třeba:

- přistupovat k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- učit žáky pravdivě se dívat na své hodnoty a kvality
- vést k uvědomění si, že skutečná hodnota člověka není dána jeho výkony, ale tím, že ho Bůh bezpodmínečně miluje a proto jeho pracovní činnost dostává jiný rozměr; učit cítit radost z práce ve prospěch druhých

- vést žáka k poznání, že není v Božím plánu, abychom svými nemoudrými rozhodnutími, často jen v zájmu vyšších zisků, devastovali zemi bez omezení
- vést žáky k samostatnému organizování akcí mimo vyučování, přípravě akcí pro mladší spolužáky i jejich rodiče
- umožnit žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce žákům mladších ročníků
- zapojovat žáky do přípravy školních a farních pastoračních projektů, kde mohou rozvíjet svou kreativitu

Kompetence digitální

K rozvíjení této kompetence přispíváme tím, že:

- ve výuce využíváme digitální technologie, aniž bychom tím narušili význam osobního kontaktu při formaci a vzdělávání, aby tyto nástroje byly našimi efektivními služebníky

Náboženství
1. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - oceňuje principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky a to i v jeho širších sociálních kontextech a je připraven je podle svých sil uskutečňovat ve svém životě - je otevřený vůči křesťanskému postoji: jsem Bohem milován skrze Ježíše Krista 	<p>Kdo jsem Já a život ve společenství; Bůh mě má rád a je se mnou</p> <ul style="list-style-type: none"> - Každý člověk je originál a všichni tvoříme jednotu - Vnímáme „řeč“ obyčejných věcí kolem sebe a učíme se naslouchat svému okolí a tím se učíme pozitivnímu vztahu k Bohu, který vede k rozhovoru s ním - Uvědomění si pozitivního prožitku z projevu důvěry a lásky a potřeby poděkovat za něj - Rozeznáváme, co kladného i záporného můžeme svým chováním způsobit - Učíme se skrze modlitbu o pomoc pro své bližní - Vysvětlení symboliky společného stolu pro rodinné slavnosti, při společném jídle, při narozeninách atd. - Učíme se vidět kolem sebe znamení křesťanského světa, učíme se znamení kříže a vnímáme modlitbu jako rozhovor s Bohem 	
<ul style="list-style-type: none"> - objevuje hodnotu daru, rozezná atmosféru slavení od běžného setkání - zná a rozumí základní biblické události vztahující se k Vánocům a některé události a příběhy z Ježíšova života 	<p>Objevení smyslu adventu a Vánoc objevuje hodnotu daru, rozezná atmosféru slavení od běžného setkání</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seznámení se s významem pojmu advent - Přiblížení si biblických postav Marie a Josefa jako rodičů Ježíše - Základní biblické události o narození Ježíše, jako světla, které ukazují na cestu 	
<ul style="list-style-type: none"> - projevuje schopnost následovat Ježíše - uvědomuje si, co je to být křesťanem - objeví a pozná hlavní biblické postavy a chápe je jako vzory jednání pro svůj život 	<p>Porozumění náboženské formě řeči Bible na příbězích Ježíšova života</p> <ul style="list-style-type: none"> - První seznámení Biblí <p>Proměna smutku v radost – svatba v Káni Galilejské</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mohu se stát Ježíšovým učedníkem – Ježíš povolává učedníky - Víím na koho se mohu obrátit s prosbou o pomoc – utišení bouře - Stát se jistým ve svém životě - dům na skále a na písku - Úcta k nemocným a postiženým - uzdravení slepého 	

<ul style="list-style-type: none"> - popíše základní symboly postu a Velikonoc a uvědomuje si jejich hodnotu v křesťanství 	<p>Uvedení do období postní doby a slavnosti Velikonoc, kdy křesťané slaví vítězství života nad smrtí</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vědomé vstoupení do postní doby a poznání znamení kříže - Seznámení se základními biblickými událostmi Svatého týdne: vjezd do Jeruzaléma, Poslední večeře, Velikonoční liturgie - Vnímání symbolů: bolesti, smutku, světla, tmy, zvonů, velikonoční svíce - Neděle je dnem, kdy oslavujeme Ježíšovo zmrtvýchvstání - Seznámení s událostí seslání Ducha Svatého 	
<ul style="list-style-type: none"> - zná základní pojmy víry; uvědomuje si, že patří do společenství církve, kde se učí prožívat Boží lásku s lidmi - chápe skutečnost modlitby a umí ji použít ve svém životě 	<p>Objevení, že církev je duchovní rodina</p> <ul style="list-style-type: none"> - Moje maminka a Maria „maminka všech lidí - Uvědomění si, že patřím mezi Ježíšovy přátele, že patřím do církve, kde spolu s druhými žiji své radosti a problémy a scházím se ke společné modlitbě - Modlitba Otče náš a rozlišování modliteb díky, proseb a chval 	

Náboženství 2. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - je si vědom působení Boha v dějinách spásy a přijme pozvání ke spolupráci a ke společnému životu s druhými na základě zkušenosti rozpoznávání, že Bůh a já patříme k sobě 	<p>Stvoření světa a první hřích člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - Boží přítomnost ve stvořeném světě, ve společenství bratrů a sester i ve světě techniky 	
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v biblické zprávě o stvoření a v základech dějin spásy, které se dotýkají - samých základů lidského i křesťanského života 	<p>Na základě poznatku, že Bůh zná každého z nás jménem a má nás rád, vnímám stvořený svět jako znamení Boží lásky</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bůh stvořil člověka jako svůj obraz; vše co učinil Bůh, bylo dobré - Seznámení s příběhem o pádu člověka; objevení schopnosti rozlišovat dobro a zlo a jejich důsledky - Základní biblické příběhy z počátků dějin spásy; seznámení s životním příběhem světců, jako příklad 	

	k následování (Tarzicius, Dominik Sávio, Marie Goretti)	
<ul style="list-style-type: none"> - na základě prožívání liturgických slavností, náboženských symbolů a biblických příběhů pochopí, jak lidé žijí ve vztahu s Bohem - umí prožívat období adventu jako čas očekávání a popíše křesťanské poselství Vánoc 	<p>Advent a Vánoce jako čas očekávání radostné zvěsti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seznámení se symbolikou adventního věnce a praktického uvádění do adventní doby jako přípravy na příchod milující osoby - Formulace a chápání slov modlitby „Zdravas Maria“ - Vánoce připomínají a symbolizují narození Ježíše Krista (Bůh vstupuje na tuto zem), jako největší dar Boha vůči člověku 	
<ul style="list-style-type: none"> - disponuje základními znalostmi o Ježíšově působení a uskutečňuje první kroky v následování Ježíše ve svém životě 	<ul style="list-style-type: none"> - Evangelijní příběhy Ježíšova života - První odhalení Ježíšova poslání – dvanáctiletý Ježíš v chrámě - Ježíšovo ztotožnění s člověkem – Ježíšův křest - Učit se odolávat pomocí modlitby pokušením – Ježíš na poušti - Zkušenost důvěry a strachu – Ježíš kráčí po moři - Význam přátelství a pomoci bližnímu – Ježíš uzdravuje a pomáhá 	
<ul style="list-style-type: none"> - na základě prožívání liturgických slavností, náboženských symbolů a biblických příběhů pochopí, jak lidé žijí ve vztahu s Bohem 	<p>Proniknutí do liturgie postní a velikonoční doby</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seznámení s liturgií Popeleční středy – symbolika popela - Pronikáme do základních biblických událostí Svatého týdne: - vjezd do Jeruzaléma - poslední večere - příběh pašijí - Poznáváme liturgii velikonočního třídenní a uvědomujeme si podle svých možností jejich smysl - Uvědomění si symboliky velikonoční svíce a Ježíšova zmrtvýchvstání jako největšího zázraku křesťanské víry 	
<ul style="list-style-type: none"> - objeví vnitřní rozměr vnitřního světa své osobnosti a projeví zájem o cvičení základních prvků rozvoje vnitřního duchovního světa: ztišení, vnitřní soustředění a vnímání významu událostí zažitých ve světě kolem 	<p>Následování Ježíše svým životem</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zmrtvýchvstalý Ježíš se zjevuje apoštolům a zve je k následování - Nejdůležitější události Mariina života, jako vzoru křesťana - Pomoc bližním - milosrdný Samaritán (Charita) - Působení Božího slova – podobenství o rozsévači 	

<ul style="list-style-type: none"> - má vhlad do základních druhů křesťanských modliteb a využívá je k rozhovoru s Bohem; na základě vnějšího podnětu je schopen vyjádřit svůj postoj k modlitbě 	<ul style="list-style-type: none"> - Příběh seslání Ducha Svatého, který zbavuje a proměňuje strach člověka v pokoj; základní symboly znázorňující Ducha Svatého - Objevení přítomnosti církve všude tam, kde žijí křesťané 	
---	---	--

Náboženství
3. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - je pozorný vůči morálním konfliktům v rozsahu svých dětských zkušeností a konfrontuje se v nich s Desaterem - chápe Desatero jako pravidla, která pomáhají ke šťastnému životu 	<p>Desatero</p> <ul style="list-style-type: none"> - Štěstí člověka vyplývá z jeho blízkosti Bohu a v konání dobra - Překážku opravdovému štěstí vytváří hřích; pojem „dědičný hřích“ a „hřích“ - Desatero: vidíme Boží lásku a setkáváme se s ní – 1. přikázání Boží jméno a jeho symboly – 2. přikázání slavení neděle – 3. přikázání rodina jako společenství – 4. přikázání hodnota lidského života – 5. přikázání čistota srdce (Anička Zeliková) – 6. a 9. přikázání úcta k majetku svému i bližních – 7. a 10. přikázání citlivost vůči vyslovenému slovu – 8. přikázání 	
<ul style="list-style-type: none"> - chápe, že svátost smíření a svátost eucharistie je dar pro člověka, a proto využívá její význam pro osobní život - rozumí svátosti eucharistie jako setkání s Kristem a zaujímá osobní postoj ke Kristově přítomnosti v eucharistii - umí se připravit na přijetí svátosti smíření, přijímá její účinky 	<p>Advent a Vánoce jako čas k připravování čistého srdce pro přijetí Krista</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bůh přijímá a miluje každého člověka takového, jaký je - Bůh odpouští hřích a proměňuje jej - Co je to svědomí - Co je to svátost smíření a co způsobuje - Bůh přichází k člověku čistého srdce – Maria jako vzor 	
<ul style="list-style-type: none"> - spolupracuje s knězem v místě bydliště a objevuje společný život s místní křesťanskou obcí a svými vrstevníky - poznává a praktikuje základní pravidla pro komunikaci s Bohem a pro vzájemné soužití mezi lidmi a dokáže rozlišit lidský 	<ul style="list-style-type: none"> - Mše svatá - Mše svatá – seznámení s liturgickým prostorem kostela - Písmo svaté jako Boží slovo - Bohoslužba slova a bohoslužba oběti - Objev tajemství proměňování 	-

rozměr člověka a duchovní rozměr člověka	- Svaté přijímání jako setkání s Kristem	
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí svátosti eucharistie jako setkání s Kristem a zaujímá osobní postoj ke Kristově přítomnosti v eucharistii - umí se připravit na přijetí svátosti smíření, přijímá její účinky 	<ul style="list-style-type: none"> - Doba postní a velikonoční příprava; samotná hostina u stolu Páně - Doba postní jako příprava na Ježíšovu smrt a zmrtvýchvstání - Seznámení s průběhem a významem biblické události poslední večeře a pochopení souvislosti poslední večeře se mší svatou - Porozumění významu přítomnosti Ježíše Krista v eucharistii - - Zopakování a prohloubení významu velikonoční události pro život křesťana 	-
<ul style="list-style-type: none"> - spolupracuje s knězem v místě bydliště a objevuje společný život s místní křesťanskou obcí a svými vrstevníky - poznává a praktikuje základní pravidla pro komunikaci s Bohem a pro vzájemné soužití mezi lidmi a dokáže rozlišit lidský rozměr člověka a duchovní rozměr člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - Společenství církve zve na hostinu - Setkání s Ježíšem působí v našem srdci proměnu - Maria, člověk hluboké víry, nás nasměrovává ke Kristu - Seznámení s dary Boží lásky – jednotlivé svátosti - - Působení Ducha Svatého ve mně a v bližních a v každodenních událostech 	-

Náboženství

4. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - disponuje základními vědomostmi o biblické zvěsti a o křesťanském učení 	<p>Bible - průvodce naším životem</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvědomění si důležitosti Božího slova pro život – znalost pořadí a názvů knih SZ a NZ - Příběh o Mojžíšovi a putování Izraelitů do zaslíbené země – motivace pro moji životní cestu - Hospodin oslovuje Mojžíše i každého z nás tam, kde jsme - „Hořící keř“ - Hospodin oslovuje ochotné a připravené srdce člověka Událost „Velké noci“ a následné vyjítí z egyptského 	

	<p>otroctví</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Přechod Rudým mořem“ - odvaha k vykročení na cestu životem - „Putování pouští“ - Bůh doprovází své děti na cestě života ke svobodě - „Zaslíbená země“ - dovršení cesty Mojžíše a Izraelitů; splnění slibů Hospodinem 	
<ul style="list-style-type: none"> - hlouběji dokáže prožívat přijímané svátosti a aplikuje je do konkrétních situací svého života 	<p>Advent a Vánoce, cesta ke světlu a prožívání přítomnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aktivní a tvůrčí prožívání přítomnosti připravit cestu pro narození Ježíše - Poznávání, že život je směřování ke světlu - Příklady svatých a současné vzory pomáhající kráčet ke světlu a být světlem pro druhé - Seznámení s událostmi Ježíšova narození podle Matoušova a Lukášova evangelia 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí základnímu křesťanskému postoji víry, naděje a lásky; oceňuje je a je připraven vnitřně se na ně angažovat - rozumí základním druhům modlitby a základnímu chování spojenému s modlitbou 	<p>Aktivní a tvůrčí prožívání přítomnosti připravit cestu pro narození Ježíše (Poznávání, že život je směřování ke světlu; Příklady svatých a současné vzory pomáhající kráčet ke světlu a být světlem pro druhé; Seznámení s událostmi Ježíšova narození)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Seznámení s textem a událostí horského kázání - Blahoslavenství jako životní program křesťana na cestě ke štěstí - Seznámení s blahoslavenstvími v horském kázání - Ježíš uzdravuje slepé, hluché a nemocné na jejich životních cestách - Za koho pokládám Ježíše 	
<ul style="list-style-type: none"> - hlouběji dokáže prožívat přijímané svátosti a aplikuje je do konkrétních situací svého života 	<ul style="list-style-type: none"> - Díváme se na postní a velikonoční dobu očima apoštola Petra - Okolnosti odchodu Izraelitů z Egypta a slavnost židovské „Velké noci“ - Souvislosti mezi základní událostí života Izraele, slavení Ježíšovy poslední večeře a naší mší svatou - Událost Petrova zapření jako příklad lidského selhání a upřímné lítosti - Události křížové cesty s poukazem na lidi, 	

	<p>kteří se setkali s Ježíšem</p> <ul style="list-style-type: none"> - Propojení události vyjítí z Egypta a současnou křesťanskou velikonoční liturgií - „Prázdný hrob“ očima apoštola Petra - - Evangelijní události po Ježíšově zmrtvýchvstání 	
<ul style="list-style-type: none"> - objevuje své místo ve farnosti a v konkrétní práci pro druhé - je pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet - vnímá, že skrze život ve společenství se přibližuje Bohu 	<p>Vrůstání do společenství církve shromážděné kolem Ježíše</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozměr společenství při mši svaté a objevování vlastního místa v něm - Církev jako společenství, ve kterém má každý své místo a svůj úkol - Opakování znalostí o průběhu mše svaté a uvědomění si, že jde o prostor setkávání člověka s Bohem a člověka s člověkem - Základní křesťanské modlitby a jejich aplikace pro život člověka - Znalost liturgie církevního roku s poukazem na osobní zapojení křesťana do této liturgie 	

Náboženství
5. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - je schopen odpovědět na životní výzvy – podle příkladu Ježíše a životem ve společenství církve spoluvytvářející tento svět 	<p>Objevení domova a vyjítí na cestu k Bohu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vnímáme svět, ve kterém žijeme, jako náš společný domov, kde máme své místo a jsme schopni za ně nést zodpovědnost - Seznámení s životem národního patrona sv. Václava - Odpověď Abraháma na Boží výzvu; rozhodnutí pro nový život, vydání se na cestu a uzavření smlouvy s Hospodinem (mapa) - Seznámení se světovými náboženstvími majícími svůj počátek u Abraháma 	
<ul style="list-style-type: none"> - chápe základní historické souvislosti vzniku a rozvoje křesťanských slavností a svátků, národních světců a je otevřený k přijetí příkladu jejich života 	<p>Advent a Vánoce – dobrota a láska chtějí přicházet skrze ztišení a naslouchání k člověku</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvědomění si významu ticha potřebného k naslouchání a k osobní modlitbě - Jan Křtitel jako ten, který ohlašuje narození 	

	<p>Mesiáše</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zeměpisné reálie okolí Betléma, v Palestině a Středozeří související s narozením Ježíše 	
<ul style="list-style-type: none"> - je schopný si klást otázky, řešení hledá nejen v plnosti možností seberealizace, ale uvědomuje svoji ohraničenost a své vlastní rozpory - nachází řešení a odpovídá na výzvy svého života skrze základní existenciální zkušenost s otevřeností pro jejich náboženskou hloubku 	<p>Objevení Ježíše skrze svátosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Svátost křtu, eucharistie, smíření, biřmování, manželství, kněžství, pomazání nemocných jako viditelná znamení Boží přítomnosti ve světě - Objevení Ježíše na základě evangelijního výroku „Kdo jsem ...“ 	
<ul style="list-style-type: none"> - chápe základní historické souvislosti vzniku a rozvoje křesťanských slavností a svátků, národních světců a je otevřený k přijetí příkladu jejich života 	<p>Objevení velikonočního tajemství skrze utrpení a smrt</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reálie křížové cesty – Ježíšovo utrpení, smrt a zmrtvýchvstání je nám nadějí, že Bůh nás neopouští i v temných chvílích života (návštěva křížové cesty, hospice – uvědomění si bolesti jako součásti života) - Vnímání velikonoční události ne pouze jako biblické historické události, ale jako aktuálního poselství pro svět a pro zkušenost člověka s nemocí, utrpením a smrtí - Výklad průběhu velikonoční liturgie v kontextu liturgického roku - Velikonoční symboly 	
<ul style="list-style-type: none"> - je otevřený pro spolupráci v místním regionu, který ho obklopuje v jeho celistvosti; nejen jako objektu vědeckého přístupu, ale i z pohledu dějin spásy - chápe základní rozdíly v učení různých křesťanských církví; získává toleranci k lidem majícím jiné náboženské smýšlení 	<p>Šíření křesťanství v Evropě</p> <ul style="list-style-type: none"> - Počátky šíření křesťanství v Evropě v prvních staletích (apoštol Pavel) - Počátky šíření křesťanství v naší vlasti (sv. Cyril a Metoděj) - Křesťanské církve u nás a v Evropě - Duch Svatý, který sjednocuje – ekumenismus (A. C. Stojan) - Svým křesťanským jednáním se zapojujeme do vytváření současné společnosti 	

Náboženství
6. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - má rozvinutý vztah k sobě i k druhým lidem a na základě této zkušenosti objevuje vztah k Bohu jako vztah důvěry, přátelství a z toho vyplývající hierarchii hodnot 	<p>Objevujeme přátelství mezi Bohem a člověkem</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poznáváme, že otevřenost, připravenost k pomoci, poctivost a důvěra jsou podstatné předpoklady pro kamarádství a přátelství - Prožívání společenství jako dar a učení se žít společenství s Bohem, který je láska - Objevujeme znamení kříže jako znamení přátelství mezi Bohem a člověkem - Příklady přátelství mezi Bohem a člověkem: Abrahám, Josef, David, Šalamoun, sv. Ludmila, sv. Zdislava, sv. Jan Sarkander, sv. Jan Nepomucký 	
<ul style="list-style-type: none"> - má systém v základních znalostech křesťanské víry a připravuje se na jejich další prohlubování vůči Bohu, vůči světu a ke druhým lidem - zná příklady z života, z víry u biblických postav, národních světců a oceňuje sílu křesťanství, jak se projevilo ve svých sociálních a uměleckých dílech v národní a místní kultuře 	<p>Advent – Vánoce, Ježíš se narodí pouze do čistého srdce</p> <ul style="list-style-type: none"> - Životní pravidla pomáhají k zařazení do společnosti; dávají jistotu a jsou pomocí při nacházení orientace a role ve skupině - Starozákonní Desatero jako souhrn Božích pravidel naplňuje Ježíš svými příkázáními a radami - Ježíšovo narození - symboly víry (Credo) - Světlo ikon - Symbolika jesliček 	
<ul style="list-style-type: none"> - zná a chápe symboly víry (Credo) 	<p>Přijetí symbolů víry</p> <ul style="list-style-type: none"> - Knihy NZ jsou zapsány jako záznamy svědků víry - Dělení knih NZ a orientace v textech - Symboly víry: jsou vyznáním osobního přátelství mezi člověkem a Tvůrcem <p>věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země; věřím v Ježíše Krista; věřím v Ducha Svatého.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Víra je vyjádření důvěry, odevzdání a přijetí toho, co pro nás Bůh vykonal - Příklady apoštolů a prvních křesťanů - Příklad sv. Ludmily, sv. Zdislavy, sv. Jana 	

	Nepomuckého, sv. Jana Sarkandra	
<ul style="list-style-type: none"> - má systém v základních znalostech křesťanské víry a připravuje se na jejich další prohlubování vůči Bohu, vůči světu a ke druhým lidem - zná příklady z života, z víry u biblických postav, národních světců a oceňuje sílukřesťanství, jak se projevilo ve svých sociálních a uměleckých dílech v národní a místní kultuře 	<p>Objevení postní a velikonoční doby jako zdroje naděje</p> <ul style="list-style-type: none"> - Svévlné zneužívání moci silnějšími, prožívání strachu a bolesti, potřeba podpory - Víra v Ježíše Krista umožňuje překonat strach a moc zla – seznámení s pašijovými událostmi - Konfrontace se smrtí blízkého člověka – křesťanská odpověď – víra ve vzkříšení mrtvých - Víra v Ježíše Krista umožňuje nadhled nad důsledky zla a povzbuzuje k budování spravedlivého světa – emauzští mučedníci - Seznámení s různými významy mše svaté a orientace v mešních textech 	
<ul style="list-style-type: none"> - má schopnost Víra jako dialog s Bohem a lidmi rozhovoru s Bohem – zvládá verbální i neverbální komunikaci - rozumí pohledu na člověka a svět ve světle křesťanské víry, vnímá církev jako otevřenou vůči světu 	<p>Víra jako dialog s Bohem a lidmi rozhovoru s Bohem</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozvíjení osobnosti a působení na své okolí v duchu křesťanských hodnot - Život v prvních křesťanských obcích a můj život ve farním společenství - Společně objevujeme víru skrze rozhovor s Bohem – modlitba: soukromá, společná, slovy a beze slov, gesta a symboly - Prohloubení schopnosti meditace - Modlitba jako koncentrace na Boží přítomnost 	

Náboženství 7. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - oceňuje principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky, a to i v jeho nejširších sociálních kontextech a je připraven je podle svých sil uskutečňovat v životě - rozumí Bibli a vnímá ji jako svědectví lidí o zkušenostech osvobozujícího jednání vůči člověku, chápe jejich souvislost s postojem víry a vnímá ji jako výzvu pro svůj vlastní 	<p>Tajemství života</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zpráva o stvoření jako vyznání víry, výpověď o Bohu a ne přírodovědecké tvrzení vzniku světa - Bůh projevuje svou lásku a dobrotu skrze lidskou svobodu - Rovnost a důstojnost muže a ženy vyplývá ze stvoření člověka jako obrazu Božího - Otevřenost pro základní životní zkušenosti; zkušenost vlastní identity a vzájemné 	

<p>život</p> <ul style="list-style-type: none"> - zřetelně rozumí, že mezi biblickými obrazy a vědou nedochází ke konfrontaci, ale ke vzájemnému doplňování se 	<p>ocenění a přijetí mezi mužem a ženou</p> <ul style="list-style-type: none"> - Formy přátelství lásky ve vztahu muže a ženy - Skrze symboly a viditelná znamení vnímáme svými smysly neviditelná znamení <p>Boží přítomnosti a přátelství vůči člověku</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - oceňuje principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky, a to i v jeho nejširších sociálních kontextech a je připraven je podle svých sil uskutečňovat v životě - osvojí si základní prvky komunikace, schopnost vidět ve viditelném světě přítomnost Boží, rozvíjí s Ním vztah skrze svátosti jako symbolické jednání a skrze hlubší prožívání liturgie 	<p>Advent a Vánoce, otvíráme srdce potřebným</p> <ul style="list-style-type: none"> - Advent a Vánoce jako projev Ježíšova přijetí chudoby a bolesti - Připravenost a ochota nasadit své schopnosti pro druhé lidi - Seznámení s humanitními a křesťanskými pomocnými organizacemi (Charita, Člověk v tísni, Adra) - Pochopení, že v každém člověku je přítomný Kristus, motivuje křesťany k pomoci (příklad Matky Terezy, otec Damián, příklad místní charity) 	
<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si kritický a diferencovaný přístup k vlastní osobě, přijímá sám sebe a je připraven si na tomto základě stanovovat nové životní cíle - oceňuje principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky, a to i v jeho nejširších sociálních kontextech a je připraven je podle svých sil uskutečňovat v životě 	<p>Růst ve víře skrze svátosti a Boží slovo</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prohloubit svůj vztah k Bohu skrze svátosti a Boží slovo - Svátosti ve službě životu z víry - Křest: svátost víry, symbolika křtu - Biřmování: svátost dospělosti ve víře, související symbolismy 	
<ul style="list-style-type: none"> - osvojí si základní prvky komunikace, schopnost vidět ve viditelném světě přítomnost Boží, rozvíjí s Ním vztah skrze svátosti jako symbolické jednání a skrze hlubší prožívání liturgie - rozumí Bibli a vnímá ji jako svědectví lidí o zkušenostech osvobozujícího jednání vůči člověku, chápe jejich souvislost s postojem víry a vnímá ji jako výzvu pro svůj vlastní život - zřetelně rozumí, že mezi biblickými obrazy a vědou nedochází ke konfrontaci, ale ke 	<p>Smíření: skutečnost odpuštění a smíření jako poznání Boha a sebe sama</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eucharistie: jako hostina - Abrahám a tři muži; pascha - Manželství: manželský slib a symboly - Kněžství: úkol a poslání kněží a biskupů - Pomazání nemocných: pomazání olejem významy v dějinách spásy a symboly s tím související - Dělení knih SZ a orientace a jejich textech - Obrazná řeč Bible; vysvětlení na konkrétním příkladu biblického obrazu 	

vzájemnému doplňování se		
<ul style="list-style-type: none"> - oceňuje principy křesťanského jednání v duchu solidarity a lásky, a to i v jeho nejširších sociálních kontextech a je připraven je podle svých sil uskutečňovat v životě - osvojí si základní prvky komunikace, schopnost vidět ve viditelném světě přítomnost Boží, rozvíjí s Ním vztah skrze svátosti jako symbolické jednání a skrze hlubší prožívání liturgie 	<p>Prožití postní a velikonoční doby na základě příběhu vyjítí z Egypta do zaslíbené země</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odvaha ptát se na smysl utrpení způsobeného zlem a nespravedlností - Starozákonní Bůh jako zachránce člověka, který vyvádí svůj národ z otroctví, dává mu svobodu a umožňuje nový život v zaslíbené zemi <p>Paralely: volání Izraele po svobodě a naše touha po svobodě; Boží jednání s Izraelem a jeho jednání dnes; Mojžíš hovoří s Bohem a jak s Ním hovořím já; putování pouští a putování životem; cíl v zaslíbené zemi a můj cíl</p> <ul style="list-style-type: none"> - Otevření se víře ve zmrtvýchvstalého Krista; reflexe vlastního postoje k víře 	
<ul style="list-style-type: none"> - umí popsat základní historické události z života naší církve a národa a chápe klady i zápory těchto období 	<p>Orientace v historii křesťanství a ve spirituální hodnotě modlitby</p> <ul style="list-style-type: none"> - Život a růst křesťanství na počátku novověku - Karel IV., Václav IV., Jan Nepomucký, husitství - Reformace, rozkol křesťanů v Evropě, protireformace v naší vlasti - Modlitba a její nutnost v životě křesťana - Konkrétní způsoby modlitby - Střelná modlitba, recitovaná modlitba, prosby, díky, chvály - Příklady svatých: sv. Tarzicius, sv. Jan z Kříže, otec Pio 	

Náboženství

8. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní vhled do psychických, sociálních a historických souvislostí podmiňujících hledání a nalézání životního smyslu a je otevřen jeho transcendentní hloubce - aplikuje ve svém životě jednotlivé oblasti života křesťanské spirituality osvojí si na 	<p>Sebepoznání a rozhodnutí pro život</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kdo jsem: získat realističtější pohled na svou osobu; objevení svých vlastností a schopností k rozvíjení dialogu s sebou i ostatními bližními - Porozumět světu jako místu, v němž se zjevil Bůh a na němž roste Boží království - Vidět lidi kolem sebe jako své bližní a po vzoru Ježíše se nasazovat za jejich dobro 	

<p>základě znalostí a zkušeností principy křesťanské etiky a je připraven k jejich osobnímu i společenskému uskutečňování</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Existence vlastního svědomí a mít odpovědnost za své skutky - Výchova a formace vlastního svědomí skrze vlastní životní zásady 	
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje základní vhled do psychických, sociálních a historických souvislostí podmiňujících hledání a nalézání životního smyslu a je otevřen jeho transcendentní hloubce - aplikuje ve svém životě jednotlivé oblasti života křesťanské spirituality - má schopnost svobodného postoje před Bohem s pozitivními i negativními stránkami vlastní osobnosti, aby dokázal ve svém středu objevit Boha, který uzdravuje 	<p>Žít svůj život s Láskou v srdci</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvědomění si náboženské a politické situace v izraelském národě při události narození Ježíše Krista - Advent jako příprava na vnitřní přijetí živého Krista do svého života - Získání osobního pohledu na událost narození Božího Syna podle slova evangelií - Ježíšovo narození a přítomnost na tomto světě je přítomností Krista v bližních – podstata křesťanského jednání ve světě; Ježíš touží žít v srdci každého člověka 	
<ul style="list-style-type: none"> - zná Desatero a umí jej aplikovat na svůj osobní život z víry a ke správnému pohledu na osobní svobodu a její uplatnění při volbě mezi dobrem a zlem 	<p>Základní křesťanská orientace při utváření osobního života</p> <p>I. – III. přikázání</p> <ul style="list-style-type: none"> - Povolání ke svobodě a lásce: rozlišit různé pojetí svobody a lásky (biblický pohled na svobodu a lásku SZ a NZ) - Desatero a starověké zákoníky, Listina lidských práv a svobod - Podstatou víry je svoboda projevující se skrze důvěru v hodnoty a jistotu z nich vyplývající; víra v jednoho Boha - Pojetí víry v současném světě a zneužívání Božího jména - Jak trávím volný čas, který mi nabízí Bůh - Židovský šabat a křesťanská neděle 	
<ul style="list-style-type: none"> - má schopnost svobodného postoje před Bohem s pozitivními i negativními stránkami vlastní osobnosti, aby dokázal ve svém středu objevit Boha, který uzdravuje 	<p>Každé zlo se skrze lásku dá proměnit v dobro</p> <ul style="list-style-type: none"> - Přijetí ohraničenosti člověka v životě a smrti Ježíše dává odpuštění viny nový rozměr vyplývající z bezpodmínečné Boží lásky k člověku - Vina jako realita lidského života a Boží odpuštění, které následuje po opravdové lítosti; křesťanství jako stálá možnost obnovy <p>Svatost smíření jako vnitřní uzdravení a počátek</p>	

	<p>nového života ve společenství</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prohloubení pojmu „hřích“ – je to překážka ve vztahu ke Kristu - Boží láska k člověku je silnější než zlo – zmrtnýchvstání Krista 	
<ul style="list-style-type: none"> - zná Desatero a umí jej aplikovat na svůj osobní život z víry a ke správnému pohledu na osobní svobodu a její uplatnění při volbě mezi dobrem a zlem 	<p>Utváření důvěryhodných vztahů vyplývajících z principů křesťanské etiky a vztahu ke Kristu</p> <p>IV. – X. přikázání</p> <ul style="list-style-type: none"> - Společenství – psychický a sociální rozměr – nalézání smyslu vlastního lidství - Zodpovědné soužití mezi lidmi podle Desatera, které dává základní orientaci - Křesťanský pohled na rodinu; autorita a formy jejího zneužití - Hodnoty života: potraty, eutanázie - Láska - mezi přáteli, vztah muže a ženy, láska rodičovská a sourozenecká ... ve vztahu k Bohu - Vztah k osobnímu vlastnictví, výchova k prosociálnímu jednání a uvědomění si závažnosti vyřčeného slova pro důvěryhodnost vztahů mezi lidmi 	

Náboženství

9. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> - má osvojené znalosti biblických odpovědí a existenciální otázky člověka - rozumí rozdílům a společenským prvkům v učení světových náboženství a postojem vzájemné úcty chápe zásady jejich života - zná kritéria pro rozlišení mezi učením různých náboženských sekt a umí popsat jejich techniky manipulace - vzhledem k historii evropského křesťanství umí posoudit důležité pozitivní i negativní události a umí z nich vyvodit závěry pro 	<p>Lidé hledají Boha</p> <ul style="list-style-type: none"> - Být otevřený pro druhé a darovat sebe samého; umění sdílet se a naslouchat - Důvěra v Boha nebo v sebe – biblický příběh Ezaua a Jákoba; existenciální otázky a odpovědi - Jít do života s Bohem: role ticha v životě křesťana - Modlitba jako základní orientace člověka vůči Bohu a světu - Modlitba jako osobní setkání - Církev je společenství s Ježíšem uprostřed a má misijní rozměr - Seznámení se světovými náboženstvími - Víra vyvoleného národa 	

hledání svých náboženských odpovědí v současnosti		
<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje ve zralé osobnosti zralou křesťanskou spiritualitu - má osvojené znalosti biblických odpovědí a existenciální otázky člověka - žije podle evangelia a zapojuje se do života farnosti 	<p>Advent a Vánoce – nové narození Ježíše jako člověka a Boha</p> <ul style="list-style-type: none"> - Advent jako očekávání a očista pro přijetí Ježíše do svého srdce - Rozumět a žít liturgii v době adventní a vánoční - Bůh se stal člověkem: Ježíš jako historická postava; Ježíšovo Božství – vtělené Boží slovo (evangelium podle Jana); Ježíš se stává člověkem z lásky k lidem 	
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí rozdílům a společenským prvkům v učení světových náboženství a postojem vzájemné úcty chápe zásady jejich života - vzhledem k historii evropského křesťanství umí posoudit důležité pozitivní i negativní události a umí z nich vyvodit závěry pro hledání svých náboženských odpovědí v současnosti - dovede se orientovat a uvědomuje si ekumenický rozměr křesťanství a co je mezináboženský dialog 	<p>Žít otevřeně s Ježíšem</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výchova ke schopnosti objevovat a interpretovat skryté a otevřené výpovědi o Bohu – biblická zpráva o stvoření (Gen. 1.-3. kapitola) - Bůh svěřuje svět člověku, aby se podílel na stvořitelském díle - Křesťanství v našem regionu i v naší vlasti a současný ekumenismus - Světové křesťanské církve; historie a současnost evropského křesťanství 	
<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje ve zralé osobnosti zralou křesťanskou spiritualitu - má osvojené znalosti biblických odpovědí a existenciální otázky člověka - žije podle evangelia a zapojuje se do života farnosti 	<p>Syntéza utrpení, smrti a zmrtvýchvstání Ježíše Krista</p> <ul style="list-style-type: none"> - Smysl postní doby pro současného praktikujícího křesťana a sekularizovanou společnost - Žít a rozumět liturgii v postní době - Bůh je Láska a miluje všechny lidi; biblické citace zvl. NZ a příklad evangelií - Odpověď člověka na Boží lásku: starozákonní příběhy - Příklady ze současnosti (Matka Tereza, Jan Nepomuk Neumann, Jan Pavel II.) - Negativní odpověď – chci být jako Bůh (Gen.) - Jasná a zřetelná analýza Velikonoc a osobního života křesťana 	
<ul style="list-style-type: none"> - aplikuje ve zralé osobnosti zralou křesťanskou spiritualitu 	<p>Věřit v Ježíše, žít s Ježíšem; pojd' a následuj mě</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vnitřní život křesťana: modlitba jako dialog - Rozhovor s Bohem (druhy) 	

<ul style="list-style-type: none"> - zná pojmy jako evangelizace, misijní poslání, katecheze, pastorační činnost a společenství - žije podle evangelia a zapojuje se do života farnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Žít podle evangelia; křesťanský životní styl - Společenství: rodina jako základní společenství církve; mezilidské vztahy ve skupině vrstevníků a křesťanství; živé společenství s Ježíšem uprostřed; společenství církve – manželství, zasvěcený život - Misijní a evangelizační rozměr křesťanství 	
---	---	--

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

6.1.1. Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

1. Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
2. Za první pololetí se vydává škola žákovi výpis z vysvědčení; za druhé pololetí vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání na pedagogické radě.
4. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání nebo přestupu na jinou školu.
5. Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
6. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
7. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.
8. Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.
9. Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
10. Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
11. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
12. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
13. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
14. Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.
15. Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru a klasifikace za příslušné období.
16. Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.
17. Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů: průběžně prostřednictvím žákovské knížky,

před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období), případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.

18. Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují.
Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.
19. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
20. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
21. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
22. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka. Je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
23. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
24. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
25. V posledním roce plnění povinné školní docházky zpracuje třídní učitel výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání stanovených. V pátém a sedmém ročníku zpracuje třídní učitel výstupní hodnocení žáka, jestliže se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole.

6.1.2. Zásady pro hodnocení chování ve škole

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání na pedagogické radě.
2. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.

3. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.
4. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
5. Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.
6. Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:

průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
okamžitě v případě mimořádného porušení školního řádu.

6.2. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
2. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
3. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
4. Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
co se mu daří,
co mu ještě nejde.
jak bude pokračovat dál.
5. Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
6. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

6.3. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

6.3.1. Stupně hodnocení prospěchu

1. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 – výborný,
- 2 – chvalitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatečný,
- 5 – nedostatečný.

2. Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

předměty s převahou teoretického zaměření,

předměty s převahou praktických činností a

předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,

schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,

kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,

aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,

přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,

kvalita výsledků činností,

osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti.

Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky.

Při klasifikaci v předmětech s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,

osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce, využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech, aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech, kvalita výsledků činností, organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti, dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péči o životní prostředí, hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci, obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti.

V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova. Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu. Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
kvalita projevu,
vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je po většině chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

6.3.2. Stupně hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 – velmi dobré,
- 2 – uspokojivé,
- 3 – neuspokojivé.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.4. Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, včetně předem stanovených kritérií

1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

6.5. Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Úroveň myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě

3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

1 – velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6.6. Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky :

soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,
kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami,
analýzou různých činností žáka,
konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP),
rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

2. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení

okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.

4. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
5. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do přílohy třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
6. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
7. Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.
8. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.
9. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:

neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací, účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotiti to, co umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné, před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva, prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

10. Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

6.7. Uvolnění z výuky, nehodnocení

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v 1. nebo 2. pololetí uvolněn (podle §50 odst. 2 školského zákona), rubrika se neproškrťává, ale vyplní se „uvolněn“ nebo „uvolněna“.

Nelze-li žáka v 1. nebo 2. pololetí hodnotit ani v náhradním termínu (podle §52 odst. 2 a 3 školského zákona), vyplní se „nehodnocen“ nebo „nehodnocena“.

Důvody pro uvolnění nebo nehodnocení žáka se uvedou ve školní matrice

6.8. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

6.8.1. Komisionální zkouška

1. Komisionální zkouška se koná v těchto případech:

má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, při konání opravné zkoušky.

2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

3. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,

přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

4. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

5. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíše všichni členové komise.

6. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

7. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

8. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

9. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

6.8.2. Opravná zkouška

1. Opravné zkoušky konají:

žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,

žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů.

Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.

2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
4. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.
5. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu žákovi, který koná opravnou zkoušku:

Vykonání opravné zkoušky (třídní výkaz – poznámka)

Žák vykonal dne ..... opravnou zkoušku z předmětu .....s prospěchem .....

Nedostavení se k opravné zkoušce (třídní výkaz – poznámka)

Žák se bez řádné omluvy nedostavil k vykonání opravné zkoušky, čímž jeho prospěch v předmětu ..... zůstává nedostatečný

6.9. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalostí příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy. Hodnocení vychází z doporučení odborných pracovišť, je uvedeno v individuálním plánu.
2. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučujícího vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

6.10. Pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků na 1. stupni

Jednou z podmínek efektivního učení je zpětná vazba, která poskytuje žákovi informace o správnosti postupu, průběhu či výsledku. Při poskytování vazby klademe důraz na vhodnou formulaci (zaměření na problém, činnost, nikoliv hodnocení osoby) – přednost dáváme pozitivnímu vyjádření. Hodnocení má být motivující. Po dohodě může dát učitel žákovi co nejdříve možnost opravy a první hodnocení anulovat.

Klasifikace známkou

Na prvním stupni provádí učitel hodnocení často a především ústně – pochvalou, povzbuzením. Klasifikaci používá u závažnějších úkolů. Je to forma motivace. Pomocí hodnocení a klasifikace se stanoví stupeň osvojených vědomostí, dovedností a návyků každého žáka. Žáku musí být jasno, proč byl klasifikován příslušným klasifikačním stupněm, jaké chyby se dopustil a jak ji může co nejdříve napravit. Žáci jsou hodnoceni a klasifikací vedeni k systematické práci a pracovní kázní. Učí se zároveň posuzovat své vědomosti a dovednosti a porovnávat své výsledky s výsledky spolužáků. Učitel přihlíží ke snaze, iniciativě a zájmu žáka.

Na 1. stupni učitel hodnotí výsledky, které žák dosáhl ve vyučování a v domácí přípravě po důkladném procvičení učiva, zejména v závěrech tematických celků učiva.

Při práci v pracovních sešitech a pracovních listech hodnotí učitel výsledky, jichž žák dosáhl převážně nebo zcela samostatně.

V 1. ročníku jsou po dobu 6 týdnů žáci pouze hodnoceni. Jsou tak motivováni, aby získali kladný vztah ke školní práci a sílila jejich důvěra ve vlastní školní úspěšnost. Teprve potom přistupuje učitel k uvážené klasifikaci. Hlavním cílem je žáka povzbudit a posilovat jeho zdravé sebevědomí. Učitel provádí hodnocení citlivým způsobem názorně, konkrétně a před celou třídou. Při klasifikaci v 1. pololetí třídy učitel přihlíží k úsilí žáka a přihlíží ke všem ostatním podmínkám, zejména k podmínkám rodinného prostředí. Od září učitel používá většinou motivační razítka. Od listopadu postupně zavádí známky (převážně 1, 2. a 3. stupeň, místo 4. a 5. stupně může použít například výzvy napiš znovu).

Na 1. stupni učitel vychází při stanovení klasifikačního stupně z pozorování žáka, z ústního a písemného zkoušení a z hodnocení všech žákových činností. Základním kritériem je znalost základního učiva. Důležité je také sledovat připravenost žáka na vyučování.

Hodnotí se všemi klasifikačními stupni. U průběžného hodnocení je možno použít za známkami 1,2,3 a 4 symbol „-“ (mínus) jako upozornění, že výsledek je horší než daný stupeň, ne však o celý stupeň.

Podle uvážení učitele lze použít „*“ (hvězdička) jako motivační prvek – pochvala.

Důležitost forem zkoušení:

prioritní jsou známky z komplexních kontrolních prací
známky z písemných prací jsou rovnocenné
známky z doplňovaček, kvízů, referátů apod. jsou rovnocenné
motivační známky jsou doplňující

Slovní hodnocení

V prvním, druhém a třetím ročníku mohou být žáci hodnoceni i slovně v podobě dopisu od svých učitelek. Slovní hodnocení na rozdíl od běžné klasifikace známkami umožňuje především podat dítěti zpětnou vazbu o dosažení osobních pokroků při osvojování konkrétních dovedností, vědomostí a návyků bez srovnávání s ostatními žáky. Ve čtvrtém ročníku se ke slovnímu hodnocení mohou přidat i známky. Nadále je kladen důraz na povzbuzení, ocenění a na pozitivní motivaci.

Sebehodnocení

Součástí hodnocení je i sebehodnocení dětí, jejich snaha a schopnost posoudit nejen svoji práci, ale i vynaložené úsilí, osobní možnosti a rezervy.

Hodnocení projektu

Jednou z možností ověřování klíčových kompetencí jsou projekty.

Výsledek projektu nemusí být klasifikován. Hodnotíme:

z kolika zdrojů žák čerpal (školní knihovna, internet, encyklopedie...)
jak informace zpracoval (dodržení zadání, formátu, osnovy...)
kreativita (např. užití křížovek, doplňovaček...)

6.10.1. Český jazyk a literatura

Jazykové vyučování a slohový výcvik

Učitel hodnotí míru jeho schopností a dovedností vyjadřovat se výstižně, jazykově správně a míru osvojení příslušných základních poznatků z nauky o českém jazyce.

Předmět hodnocení a klasifikace

učitel hodnotí úroveň vyjadřování, vědomostí, dovedností a návyků žáka na základě požadavků osnov
učitel rozlišuje učivo, které mají žáci dobře ovládnout v oblasti teorie i praxe od učiva, které má zatím charakter informativní

učitel nepřeceňuje pravopisné nedostatky na úkor úrovně v ostatních složkách jazykové kultury (nedostatky v pravopisu nemohou samy o sobě bez nedostatků v ostatních oblastech jazykového vyučování vést k nejnižšímu stupni v klasifikaci)

klasifikace má postihnout míru a kvalitu ovládnutí učiva už důkladně procvičeného

Způsob získávání podkladů pro klasifikaci

Formy zjišťování úrovně ovládnutí učiva volí učitel podle povahy učiva. Nejdůležitější formou v českém jazyce je forma ústní. Písemné zkoušení se využívá ve výuce slohové a pravopisné. Je možné je využít ve vhodné míře i k zjišťování úrovně dalších jazykových znalostí a dovedností, ale vždy musí být doplněno ústním zkoušením.

Hodnocení písemných prací

a) hodnocení a klasifikace slohových prací

Jádrum slohového výcviku je vyjádření souvislých ústních a písemných projevů. Ty se hodnotí a klasifikují podle kvality stránky obsahové, slohové, jazykové a pravopisné. Učitel hodnotí slohové projevy ze všech těchto hledisek, ale klasifikuje je pouze jedním společným stupněm a to na základě zhodnocení, jak jednotlivé složky ve svém celku přispěly ke splnění daného úkolu. Všimá si chyb, které porušují sdělnou hodnotu jazykového projevu z hlediska jeho funkce – z tohoto pohledu jsou nejzávažnější chyby slohové. Nelze však opomíjet chyby jazykové a pravopisné. Právě ve slohové práci se projeví zautomatizování jazykových a pravopisných jevů.

b) hodnocení a klasifikace pravopisných dovedností

Učitel posuzuje pravopisnou úroveň žáka nejen podle výsledků několika zkušebních diktátů, ale i podle pravopisné úrovně v dalších písemných projevech a podle toho, jak dovede žák psaní odůvodnit. Diktát by neměl

být příliš dlouhý, aby v něm žáci ke konci nedělali chyby z nepozornosti způsobené únavou. Stupnici pro hodnocení diktátu přizpůsobuje učitel náročnosti diktátu a připravenosti žáků. Z hlediska obtížnosti jevů a z hlediska připravenosti žáků není chyba jako chyba, ani ve stejném typu pravopisných jevů.

Hodnocení z pravopisného hlediska neklade učitel na první místo, zejména neposuzuje jednostranně ty žáky, kterým pravopis činí potíže. Význam pravopisu však nepodceňuje. +

Žáci 1. a 2. třídy nebudou vypracovávat komplexní prověrky v závěru klasifikačního období vzhledem k věkovým zvláštnostem a jejich neschopnosti delší dobu se soustředit na samostatnou činnost. Jejich znalosti se budou ověřovat formou kratších testů přizpůsobených věkovým a individuálním zvláštnostem žáků.

Žáci 3., 4., 5. třídy budou vypracovávat každé pololetí komplexní prověrky, které budou odevzdány a uloženy u ředitele školy. Učitelé mohou vypracovat a vyhodnotit i čtvrtletní prověrky jako vlastní podpůrný materiál pro čtvrtletní klasifikaci. Tyto prověrky se neodevzdávají k archivaci.

Čtení a literární výchova

Při klasifikaci čtení a literární výchovy se vychází z jazykově výchovných a literárně výchovných cílů. K jazykově výchovným cílům patří rozvoj dovednosti čtení a rozvoj jazykových dovedností při práci s texty. K literárně výchovným cílům patří vytváření a rozvíjení čtenářských dovedností a schopností žáka vnímat, prožívat, chápat a hodnotit literární text a rozvíjení systému základních vědomostí o literatuře a jeho čtenářských a kulturních návyků.

Při klasifikaci učitel přihlíží ke specifické čtení a literární výchovy. Je třeba rozlišovat dovednost čtení (hlasité, výrazné a tiché) a osvojování textů (jejich prožívání, chápání a hodnocení). Učitel při klasifikaci přihlíží k čtenářské a kulturní aktivitě žáka, tj. k zájmu o čtení knih a časopisů ve škole i mimo školu, k zájmu o divadelní a filmové představení, televizní a rozhlasové pořady, návštěvy knihoven a výstav apod.

Předmět hodnocení a klasifikace

1. technika čtení

jde o plynulé, správné a později výrazné hlasité čtení s porozuměním a uvědomělé tiché čtení

2. porozumění obsahu čteného textu

žáci reprodukují přečtený text, odpovídají na otázky, které se týkají obsahu textu, od 2. ročníku také sami tvoří otázky k obsahu textu, orientují se ve čteném textu a od 4. ročníku člení děj na části

3. rozvíjení řeči, výslovnost, intonace

při práci s texty se sleduje rozvíjení kultury mluveného projevu žáků, rozšiřování a obohacování jejich slovní zásoby, rozlišování významu slov, správná spisovná výslovnost a přirozená intonace vět

4. dramatizace čteného textu

žáci se aktivně zúčastňují dramatizace přiměřeného textu, např. dětských lidových her, pohádek, epických básní a krátkých povídek, používají maňásky apod.

5. vnímání, prožívání a chápání ilustrací

žáci vnímají, prožívají a chápou ilustrace čteného textu, spojují ilustrace s obsahem textu, ve 4. ročníku ilustrace také jednoduše hodnotí

6. vybrané pojmy a výrazy

žáci ovládají vybrané pojmy a výrazy v souvislosti se skutečností, kterou tyto pojmy a výrazy označují (podle požadavků učebních osnov v jednotlivých ročnících)

7. přednes a recitace textů

jde o výrazný přednes básní nebo úryvků prózy doporučených k učení zpaměti /podle učebních osnov v jednotlivých ročnících)

Způsob získávání podkladů pro klasifikaci

Podklady pro klasifikaci se získávají převážně ústní formou, a to v 1. ročníku vždy po probrání určitého tematického celku (např. po zvládnutí čtení samohlásek, dvojslabičných slov, slov se skupinou hlásek atd.). V ostatních ročnících vždy po čtení a procvičení textu z čítanky, z časopisu nebo po přečtení knihy mimočítankové četby. Učitel může přihlídnout k výtvarnému vyjádření žáků (např. obrázková osnova, ilustrace některých částí textu). Bere v úvahu i výsledky průběžného hodnocení aktivity žáka – jak se projevuje zájem o četbu, jak je aktivní při besedách, získávání informací apod.

Psaní

Při hodnocení a klasifikaci předmětu psaní se sleduje, jak si žáci vytvořili hygienicko-technické a kulturní návyky a kladný vztah k písemným pracím a k psaní vůbec. Hodnotí se, do jaké míry se u žáků vytvořily základy čitelného, úhledného a přiměřeně rychlého rukopisu a tak dovedou zaznamenat své myšlenky písmem.

Předmět hodnocení a klasifikace

Učitel přihlíží k celkové úrovni písemného projevu žáka. V písankách hodnotí učitel písemné práce z hlediska kvalitativního i kvantitativního zřetelem na čitelnost, plynulost, úhlednost a hbitost. K tomu vede učitel nejen v hodinách psaní, ale všude tam, kde píše.

Orientační počty písmen za minutu:

na konci 1. ročníku 10 písmen
ve 2. ročníku 20 písmen
ve 3. ročníku 32 písmen

Psaní v 1. ročníku

V předslabikářovém období je dítě důsledně kontrolováno, hodnoceno především slovem, učitel radí, povzbuzuje a citlivou laskavostí vede. V tomto období nelze žáka odrazovat klasifikací neúspěchů a vyvolat tak nechuť k psací činnosti.

Ve slabikářovém období učitel hodnotí zachování základních znaků písma: tvar, velikost, úměrnost i stejnoměrnost velikosti (1:1:1), vazebnost, sklon písma. Dále hodnotí správné psaní interpunkčních a matematických znamének a psaní písmen velké abecedy u vlastních jmen a osob a na počátku věty.

V poslabikářovém období jsou podklady pro klasifikaci rozšířeny o opisování a přepisování textů a psaní z paměti. Učitel by měl hodnotit každý napsaný text, i když ne vždy klasifikovat.

Psaní ve 2. ročníku

Hodnotí se postupné a všestranné osvojení různých podob písemného záznamu. Učitel se vyjadřuje ke všem písemným pracím žáka. Při klasifikaci zvyšuje nároky na hbitost, čitelnost a na úhlednost písemného projevu žáka.

Psaní ve 3. ročníku

Učitel hodnotí především postupující automatizaci psacího pohybu, požadovanou rychlost, čitelnost a úhlednost.

Posuzuje:

tvar písmen – se zřetelem na dodržování normalizovaného písma
velikost písmen – průměrná střední výška písmen 5 mm
úměrnost velikosti písma – výškový poměr mezi písmeny střední výšky a ostatními písmeny
stejnoseměrnost – dodržování stále stejné výšky u písmen téhož druhu (střední výška, horní a dolní délka)
vazebnost – jednotažnost u jednotlivých písmen a jejich a jejich jednotažné spojování

sklon písma – úhel, který svírá osa písmene s linkou je podle vzorového písma 70 – 75°.
hustota a rytmičtost písma – spočívá v uspořádání psaného textu v esteticky působící celek (pravidelné rozestupy písmen, slov)
úprava písemnosti – návyk žáků psát od začátku linky až do konce linky, dopisovat řádky
rychlost psaní – podstatný kvantitativní znak, který je vyjádřen počtem písmen napsaných za určitou časovou jednotku

6.10.2. Anglický jazyk

Cílem hodnocení a klasifikace v anglickém jazyce je objektivní ověřování, posouzení a zjišťování průběžných i souhrnných výsledků učební činnosti žáka. Tato činnost se uskutečňuje v jazykové a počítačové učebně s odpovídajícím využitím inovativních metod a forem práce podporujících osvojování cizího jazyka. Úkolem anglického jazyka je rozvíjení komunikačních dovedností žáků hravými formami. Dále pak rozvoj osobnostních a sociálních schopností a dovedností žáků zejména kooperace a sebehodnocení.

Předmět hodnocení a klasifikace

Základním hlediskem hodnocení a klasifikace v anglickém jazyce je komplexní posuzování učební činnosti žáka ve vztahu k výchovně vzdělávacím cílům, které vyplývají z ŠVP. Osvojování a rozvíjení klíčových kompetencí zejména komunikační a sociální a personální.

V anglickém jazyce se hodnotí a klasifikuje především:

schopnost porozumět jednoduchým textům a vést komunikaci se základní slovní zásobou
gramatická a formální správnost písemného projevu
míra schopností samostatně vyhledávat informace a pracovat se slovníkem

Způsob zjišťování výsledků v anglickém jazyce

Hodnotí se úroveň slovní zásoby, vedení jednoduché komunikace, následné reprodukce textů na základě poslechů a četby. Dále pak gramatická stránka v průběhu osvojování anglického jazyka, vyhledávání, využívání a zpracování informací ze slovníků a autentických materiálů, např. časopisů.

Přihlíží se na individualizaci a diferenciaci žáků, tj. přizpůsobení množství učiva, které je žák schopen během výuky zvládnout.

Zjišťování dosažených výsledků žáků v předmětu anglický jazyk se děje ústně, tj. na základě ústního zkoušení (reprodukce a četba textů, dialog) nebo orientačního zjišťování znalostí v průběhu výuky. Dále pak využíváme písemné ověřování získaných znalostí pomocí testů, doplňovacích cvičení apod.

Znalosti učiva cizího jazyka budou ověřovány formou komplexních prověrek v závěru klasifikačního období od konce 4. ročníku. V 5. ročníku již žáci budou psát pololetní komplexní prověrky. Znalosti základů cizího jazyka ve 3. ročníku lze ověřit formou kratších testů či jiných forem.

Nejvýznamnějším motivačním činitelem v hodinách anglického jazyka je zavádění inovativních metod, hravých technik a strategií ve výuce a také odpovídající přístup učitele.

6.10.3. Matematika

Klasifikací a hodnocením se vyjadřuje, do jaké míry žáci dosáhli cíle vyučování dané učebními osnovami. Sleduje se, zda zobecnováním praktických zkušeností a názorných představ získali základní matematické

vědomosti, dovednosti a návyky, zda se rozvinulo jejich myšlení a matematické schopnosti do takové míry, která jim umožní plynulý přechod na 2. stupeň.

V průběhu vyučování se klasifikuje, jak si žáci:

osvojili pojem přirozeného čísla
osvojili početní výkony s přirozenými čísly
seznámili s některými prvky algebry a získali zkušenosti s funkčními vztahy
naučili se řešit jednoduché a některé složené slovní úlohy
názorně osvojili pojem geometrického útvaru v prostoru
seznámili se vztahem je shodný
názorně osvojili délku úsečky, obvod a obsah obrazce
naučili měřit délku úsečky na danou jednotku délky
získali první dovednosti a návyky rýsování

Sleduje se, zda mají žáci zájem o matematiku a v souvislosti s ní o techniku.

Hodnotí se úroveň jejich matematických schopností a dovedností, myšlení a prostorové představivosti.

Sleduje se, zda chápou matematické poznatky jako zobecnění a abstrakci materiálního světa.

Prověřování, hodnocení a klasifikace vědomostí a dovedností žáků je zaměřena především na základní učivo. Rozšiřující učivo může pouze přispět ke kladnému hodnocení žáka.

Na začátku 1. ročníku se práce žáků hodnotí, ale neklasifikuje a jen postupně se přechází od kladného hodnocení a klasifikace všemi klasifikačními stupni.

Zadávání komplexních prověrek v závěru klasifikačního období není v 1. a 2. ročníku vhodné a neodpovídá věkovým zvláštnostem žáků a jejich schopnosti delší dobu se soustředit na samostatnou činnost. Teprve ve 3. a 4. ročníku je možno postupně navykat na tuto formu prověřování jejich vědomostí, dovedností a návyků. Komplexní prověrky budou psát na konci každého čtvrtletí.

Učitel může zvolit i formu slovního hodnocení.

Hodnocení se provádí průběžně a systematicky, aby se mohly projevit nedostatky ve vědomostech žáků a jejich příčiny tak, aby mohly být včas odstraněny a mohlo být dosaženo co nejlepších výsledků.

Předmět hodnocení a klasifikace

úroveň a rozsah osvojení matematických poznatků, faktů, vztahů a jevů
úroveň dovednosti provádět matematické výpočty, načrtávat, konstruovat a rýsovat geometrické útvary, využívat diagramy, grafy, tabulky, dosazovat za proměnnou, ovládnutí pamětných a písemných početních postupů
úroveň schopností využívat získaných matematických poznatků při řešení praktických úkolů a slovních úloh
úroveň schopností zobecňovat praktické zkušenosti při získávání matematických poznatků a abstrahovat je z reálné skutečnosti
chápání logických vztahů a souvislostí
aktivita v hodinách matematiky, zájem o řešení matematických úkolů
úroveň dovedností vyjadřovat pomocí diagramů, grafů, schémat vlastnosti matematických pojmů a jevů a vztahy mezi nimi

Při hodnocení a klasifikaci učitel bere ohled na stadium probírání učiva. V průběhu probírání daného učiva se především hodnotí jeho pochopení. Po dostatečném procvičování, upevňování a opakování učiva se hodnotí úroveň jeho zvládnutí i zautomatizování potřebných dovedností.

Způsob získávání podkladů pro klasifikaci

Získávají se především přímým pozorováním žáka a soustavným sledováním jeho výkonů ve vyučovacích hodinách, formou ústního i písemného zkoušení a jiných forem práce.

6.10.4. Informatika

Cílem hodnocení a klasifikace v předmětu informační a komunikační technologie je objektivní ověření, posouzení a zjišťování průběžných i souhrnných výsledků učební činnosti žáka. Tato činnost se uskutečňuje v počítačové učebně s odpovídajícím využitím inovativních metod a forem práce podporujících osvojování základů práce s počítačem. Úkolem tohoto předmětu je rozvíjení dovedností žáků v oblasti využití ICT. Dále pak rozvoj osobnostních a sociálních schopností a dovedností žáků zejména kooperace, sebehodnocení a komunikativní dovednosti.

Podklady pro klasifikaci se získávají ze samostatných prací žáků, projektů, přímým pozorováním žáka a sledováním jeho výkonů.

6.10.5. Prvouka

Předmětem hodnocení a klasifikace jsou vědomosti, dovednosti a návyky z přírodovědné a společenskovední oblasti učiva, a to:

nejjednodušší pojmy a vztahy vyjádřené manipulací s předměty, kresbou a vlastním pohybem
základní orientace ve školní budově, na cestě z domova, do školy, v obchodě, na poště, v dopravních prostředcích, v nejbližším okolí obce
orientace v čase-reálná představa o kalendářním a školním roce
popis nejrozšířenějších představitelů rostlin a živočichů
základní představy o práci dospělých, zejména rodičů a dalších lidí v nejbližším okolí
základní pravidla osobní hygieny, správné životosprávy a kulturního chování
znalost základních dopravních značek
základní orientace mezi příbuzenskými vztahy v rodině

Způsoby hodnocení:

Ústní zkouška : posuzuje se úroveň vyjadřovacích schopností žáka, jeho pohotovost

Písemné zkoušení :pracovní listy, kresby a náčrty, testy.

Motivační zkoušení : didaktické hry, křížovky, doplňovačky, jednoduché pokusy,využívání atlasů.

6.10.6. Přírodověda

Při hodnocení a klasifikaci přírodovědy vycházíme z těchto výchovně vzdělávacích cílů:

vědomosti, dovednosti a návyky osvojené v prvouce dále rozvíjet a upevňovat v nových situacích, zvláště v konkrétních činnostech žáků

poznání přírody na základě přímého pozorování

osvojením vědomostí a dovedností z jednotlivých oblastí přírodovědy

Předmětem hodnocení a klasifikace jsou :

vědomosti, dovednosti a návyky, získané při měření fyzikálních veličin

zjišťování vlastností látek a pochopení jejich změn

poznatky o naší planetární soustavě a vesmíru

poznávání hornin a nerostů, zjišťování jejich vlastností

osvojení si poznatků o stavbě a funkci jednotlivých částí těla organismů, provádění správného popisu na základě pozorování, rozlišování znaků života, vysvětlení základního rozdílu mezi člověkem a ostatními živočichy, vyvození vztahů mezi organismy v přírodních společenstvech.

Způsob získávání podkladů pro klasifikaci

1. Ústní zkouška
2. Písemná zkouška : testy na ověření si znalostí v jednotlivých tématických celcích.
3. Motivační hodnocení : tajenky, křížovky, samostatné práce, samostatná pozorování.

6.10.7. Vlastivěda

Cílem hodnocení a klasifikace ve vlastivědě je objektivní ověřování, posouzení a zjišťování průběžných i souhrnných výsledků učební činnosti žáka. Tato činnost může probíhat v učebně nebo v terénu s využitím odpovídajících inovativních metod a forem práce. Úkolem vlastivědy je seznámení žáků se stručným historickým vývojem společnosti a zeměpisnými základy.

Předmět hodnocení a klasifikace

Základním hlediskem hodnocení a klasifikace ve vlastivědě je komplexní posuzování učební činnosti žáka ve vztahu k výchovně vzdělávacím cílům, které vyplývají z ŠVP. Osvojování a rozvíjení klíčových kompetencí zejména občanskou.

Ve vlastivědě se hodnotí a klasifikuje především:

úroveň dovedností práce s mapou a orientace v topografii – v místním regionu, ČR a Evropě

schopnost orientace v historii se zaměřením na místní region

úroveň schopnosti orientovat se, rozlišovat a uplatňovat získané dovednosti v oblasti

kultury, základních lidských práv, demokratických principů a znalostí základních symbolů státní moci

uplatňování účelných způsobů, dovedností a návyků v oblasti osobního bezpečí a prevence sociálně-patologických jevů (výchova ke zdraví)

Způsob zjišťování výsledků ve vlastivědě

Hodnotí se úroveň vyhledávání, využívání a zpracování informací z oblasti zeměpisné a dějepisné, dále schopnost prezentovat a obhájit svou práci. Přihlíží se na individualizaci a diferenciaci žáků, tj. přizpůsobení množství učiva, které je žák schopen během výuky zvládnout.

Zjišťování dosažených výsledků žáků v předmětu vlastivěda se děje ústně, a to na základě ústního zkoušení nebo orientačního zjišťování znalostí v průběhu výuky. Dále pak využíváme písemné ověřování získaných znalostí např. testy (s bodovou škálou), krátkými prověrkami apod.

Nejvýznamnějším motivačním činitelem v hodinách vlastivědy je zavádění inovativních metod a forem práce a odpovídající přístup učitele.

6.10.8. Hudební výchova

Klasifikace a hodnocení má v hudební výchově specifický charakter. Ten je dán esteticko-výchovným a činnostním zaměřením předmětu.

Esteticko-výchovné zaměření sleduje především rozvoj estetického cítění žáku, hudebních schopností, dovedností, návyků, poznatků, umožňujících žákům se hudebně projevit, hudbu chápat a prožívat.

Zdrojem aktivity a tvořivosti žáků jsou pak pěvecké, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti.

Předmět hodnocení a klasifikace

V hudební se hodnotí a klasifikuje především:

aktivita žáka na všech tvořivých projevech a při poslechu hudby
schopnost přiměřeně vnímat a hodnotit hudbu
stupeň rozvoje hudebních činností a dovedností potřebných pro hudební činnosti a schopnost je tvořivě aplikovat
kvalita hudebních projevů včetně kultury řeči
úroveň osvojených poznatků a pojmů potřebných k chápání hudebních zákonitostí a k prožívání hudebního díla a
schopnost tvořivě je aplikovat v hudebních činnostech

Vědomosti a poznatky naukového charakteru nejsou v hudební výchově prvořadé. Ty se osvojují v aktivním kontaktu žáka s hudbou.

Způsob zjišťování výsledků v hudební výchově

Hodnotí se všechny stránky obsahu hudební výchovy, zejména hudební aktivity, které umožňují sebeuplatnění i žákům, kterým např. zpěv činí potíže.

Povaze HV neodpovídá zkoušení jednotlivců u tabule. Činnostní charakter předmětu umožňuje učiteli hodnotit žáka během celé vyučovací hodiny např. slovně, ale i pochvalným nebo káravým gestem.

Zvlášť výrazné projevy žáků lze již v průběhu hodiny klasifikovat na konci hodiny při celkovém hodnocení jejich hudebně – výchovné práce.

Pěvecký projev méně vyspělých žáků lze hodnotit i na základě zpěvu v menší skupince (2-3 žáci) s účastí zdatnějšího zpěváka. Napomáhá to ke snížení trémy těchto žáků a zbavuje psychických zábran.

Vzhledem k činnostnímu charakteru nejsou písemné projevy žáků pravidelnou a významnou součástí hudebně-výchovné práce.

Písemný projev se uplatňuje spíše výjimečně při určité hudební činnosti, např. při zápisu velmi krátkých úryvků, při řešení tvořivých úkolů notace, jestliže na znázornění nestačí magnetická notová tabulka (nebo zápis na tabule 2.st.)

Psaní not, ani jakýkoli další písemný projev nemohou být na 1. stupni prostředkem souhrnného zjišťování výsledků práce a podkladem pro hodnocení klasifikaci.

Souhrnné písemné prověrky a zkoušky nemají v HV na 1. stupni místo. Významným zdrojem pro klasifikaci jsou besedy o poslouchaných, ale i interpretovaných písních a skladbách.

Klasifikace je v hudební výchově důležitým motivačním činitelem zejména u hudebně méně nadaných a v hudebních dovednostech zaostávajících žáků. Je nutno přihlížet k jejich snaze.

6.10.9. Výtvarná výchova

Metody hodnocení

a) srovnávací

společné hodnocení- učitel nejlépe ve spolupráci s žáky rozřídí výtvarné práce podle míry splnění úkolu a kvality provedené práce.

Přibližné splnění kritérií:

míra splnění úkolu tématu nebo hodiny, stupeň rozvoje výtvarných dovedností nebo schopností, uplatnění fantazie, snaha o vlastní originální vyjádření...

uplatnění získaných životních a výtvarných zkušeností, postřehů a dovedností
přístup k práci, zájem o předmět, pracovní vlastnosti
čistota a úprava práce

b) analytická

především na 2. stupni se osvědčí analytičtější přístup učitele k hodnocení, kdy hodnotíme např. výtvarnou kvalitu linie, rozvržení plochy, prostorové vyjádření, vzájemné vztahy zobrazených předmětů...I zde platí přihlídnutí k aktivitě žáka, míře jeho zájmu o předmět atp.

c) jiné formy hodnocení

motivační, kladné (pochvala - ústní či písemná, výstavy, nástěnky výtvarných prací, účast v soutěžích. Určitou formou hodnocení práce žáka je zveřejnění nejlepších prací na webu školy či v tisku.

6.10.10. Tělesná výchova

Cílem hodnocení a klasifikace v tělesné výchově je objektivní ověřování, posouzení a zjišťování průběžných i souhrnných výsledků učební činnosti žáka. Tato činnost probíhá v soustavném a záměrně řízeném tělovýchovném procesu, s odpovídajícím využitím všech metod a forem moderní výuky nejen v tělocvičně, ale také ve venkovních sportovištích. Úkolem tělesné výchovy není pouze zvyšování výkonnosti, ale především vedení k radosti z pohybu a navození potřebných ve své podstatě hygienických návyků nutných ke kompenzaci dnešního i budoucího statického zatížení při práci.

Předmět hodnocení a klasifikace

Základním hlediskem hodnocení a klasifikace v tělesné výchově je komplexní posuzování učební činnosti žáka ve vztahu k výchovně vzdělávacím cílům, které stanovuje ŠVP. V tělesné výchově se hodnotí a klasifikuje především:

stupeň rozvoje různých forem motorických schopností a dovedností
úroveň celkového přístupu a vztahu k záměrné i spontánní pohybové činnosti
míra schopnosti pohybové kreativity
úroveň respektování pravidel chování a jednání

Způsob zjišťování výsledků v tělesné výchově

Hodnotí se všechny stránky obsahu tělesné výchovy, zejména pohybové schopnosti a dovednosti žáků.

Pohybové činnosti se budou hodnotit s přihlídnutím k individualizaci a diferenciaci jednotlivých žáků. A žákům zdravotně oslabeným vymezí učitel podle pokynů lékaře obsah učiva a podle druhu a rozsahu jejich oslabení stanoví individuální učební cíle, které jsou pro ně přiměřené.

Dále se hodnotí se stupeň rozvoje pohybových schopností a dovedností, správnost techniky osvojovaných pohybových činností, jejich přesnost, plynulost, účelnost, rytmičnost, tempo, orientace v prostoru, estetičnost, rozsah pohybu a držení těla.

Snaha a přístup je důležitým motivačním činitelem a při klasifikaci je nutno k tomuto přihlížet. V tělesné výchově nebudou aplikovány žádné písemné práce ani ústní zkoušení.

6.10.11. Pracovní činnosti

Učitel hodnotí:

úroveň dovedností a návyků včetně vhodného a správného používání nástrojů, nářadí a pomůcek

úroveň vědomostí a zpracovávaném materiálu, nástrojích, nářadí a pomůckách
respektování požadavků bezpečnosti a hygieny práce
schopnost žáků organizovat a plánovat svoji práci

Při souhrnném hodnocení učitel hodnotí zejména celkový postoj žáka k práci, aktivitu a pracovní kázeň.

Při průběžné klasifikaci užívá učitel jak klasifikační stupnici v plné šíři, tak ji nemusí použít vůbec. Hodnotí snahu pracovat dobře u manuálně méně zručného žáka, ale i špatný postoj žáka k práci. Zvláště citlivě musí učitel přistupovat ke klasifikaci žáků 1. ročníku.

Způsob získávání podkladů pro klasifikaci

průběžné pozorování přístupu žáků k zadané práci (úroveň prováděných prací, správný pracovní postup, samostatnost, tvůrčí přístup)
hodnocení úrovně zhotovených výrobků

6.11. Hodnocení a klasifikace žáků na 2. stupni

Výchovně vzdělávací cíle vyučování na II. stupni základní školy jsou uvedeny ve školním vzdělávacím programu. Hodnocení učebních výsledků se orientuje na plnění těchto výstupů.

Nejběžnější způsob hodnocení je pomocí klasifikace, která může být v některých případech doplněna slovním hodnocením, které odráží individuální pokrok každého žáka. U průběžného hodnocení je možno za známkami 1,2,3 a 4 použít symbol „-“ (mínus) jako upozornění, že výsledek je horší než daný stupeň, ne však o celý stupeň.

Souhrnná klasifikace žáků je výsledkem všestranného hodnocení vědomostí, dovedností a návyků, jichž žáci dosahují. Vyučující oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a zároveň ústně zhodnotí jeho výkon tak, aby žák pochopil, v které oblasti má rezervy a nedostatky.

Vyučující získává podklady pro souhrnnou klasifikaci různými metodami, formami a prostředky, zejména zkoušením a sledováním výkonů žáka, které jsou specifikovány v jednotlivých předmětech.

Jednou z forem zkoušení je *individuální ústní zkoušení* žáka, při němž zkoušející pozná nejen znalosti, ale i schopnosti a názory zkoušeného žáka (např. jeho schopnost zobecňovat a aplikovat, usuzovat, pracovat s fakty a zdroji informací apod.). *Písemné zkoušky* umožňují doplnit informace o míře zvládnutí požadovaných výstupů v jednotlivých předmětech. Důležitou součástí hodnocení jsou *motivační známky* a *sebehodnocení* žáka.

Při ústním i písemném zkoušení klade učitel otázky významově jednoznačné a přiměřené věku žáků. Při zadávání otázek a úloh učitel dbá, aby úloha byla srozumitelně formulována, aby instrukce žáka orientovala na podstatu úlohy.

S jednotlivými formami získávání podkladů pro klasifikaci je žák seznámen vždy na začátku školního roku.

6.11.1. Český jazyk a literatura

Způsob získávání podkladů pro klasifikaci:

Jazyk a slohová výchova

1. Ústní zkoušení – ověřování zpětné vazby probraného učiva
2. Písemné zkoušení je v českém jazyce zcela přirozený způsob především při zjišťování úrovně slohové a

pravopisné:

- Pololetní kontrolní práce v rozsahu 1 vyučovací hodiny
- Pololetní kontrolní slohové práce v rozsahu 1 vyučovací hodiny
- Diktáty
- Kratší písemné práce zaměřené na ověření pochopení probraného učiva
- Doplnování pravopisných jevů do předepsaného textu

3. Motivační hodnocení – úkoly ve vyučovací hodině, domácí úkoly, cvičné slohové práce

Literární výchova

1. Ústní projevy - hodnotí se zejména čtenářské, přednesové a interpretační dovednosti a celkový verbální projev.
2. Písemné zkoušení – zejména ve vyšších ročnících; jejich cílem je zjistit, zda se žák orientuje v chronologickém přehledu české a světové literatury, vybraných autorech a v základních poznatcích o jazykových prostředcích literatury.

Motivační hodnocení – dílčí referáty z přečtených knih nebo kulturních akcí, popřípadě vedení kulturního deníku

6.11.2. Anglický jazyk

Anglický jazyk se v hodnocení zaměřuje na:

Ústní zkoušení – zaměřené na ověření porozumění učiva má větší význam než žáky předem nastudované rozhovory

Písemné zkoušení – pololetní kontrolní práce v rozsahu 1 vyučovací hodiny a písemné práce zaměřené na ověření pochopení probíraného učiva

Vlastní projekty na probíraná témata

Motivační hodnocení - úkoly plněné ve vyučovací hodině, domácí úkoly

6.11.3. Matematika

V matematice je pro získání podkladů pro klasifikaci využíváno:

ústní zkoušení

písemné zkoušení je realizováno dvěma způsoby:

čtvrtletní písemné práce

průběžné písemné práce (zpětná vazba)

motivační známky (domácí úkoly, drobné úkoly)

Známky z ústního zkoušení a průběžné písemné práce jsou rovnocenné, na známku ze čtvrtletní písemné práce je brán větší zřetel, protože shrnuje učivo za delší časový úsek. Motivační známky a sebehodnocení nejsou rovnocenné se známkou z ústního zkoušení.

6.11.4. Informatika

Podklady pro hodnocení žáků v předmětu informatika jsou získávány zejména z jejich průběžných prací, pomocí kterých se zjišťuje osvojení učiva, případně formou krátkých testů. Dále jsou žáci hodnoceni z projektů. Setkávají se s projekty, které zpracovávají sami nebo ve skupině, s projekty krátkodobými i celoročními.

Součástí hodnocení není jen zvládnutí učiva, ale i prezentace výsledků projektů a průběžných prací, schopnost řešit problémové situace i pomoc spolužákům.

6.11.5. Dějepis

V tomto předmětu jsou podklady pro klasifikaci získávány prostřednictvím:

Ústního zkoušení

Písemného zkoušení - kratší písemné práce zaměřené na ověření pochopení probíraného učiva

Motivačního hodnocení - úkoly plněné v hodině, domácí úkoly, referáty

6.11.6. Občanská výchova

V občanské výchově se hodnotí a klasifikuje:

vedení osobního portfolia

tvorba referátů

úroveň upevnění, ucelení a trvalosti obecného povědomí o základních principech soužití ve společnosti

úroveň aktivní práce s vědomostmi, týkajícími se základů společenských věd

schopnost vysvětlit danou problematiku či popsat určitý jev „vlastními slovy“

schopnost empatie

schopnost práce v heterogenních i homogenních skupinách, schopnost kooperace

schopnost vyjádření vlastního názoru, tolerance odlišných názorů

schopnost pracovat s různými zdroji

schopnost kulturní tolerance

schopnost sledovat, vnímat a pochopit aktuální problémy ve společnosti

6.11.7. Fyzika

Při hodnocení a klasifikaci se učitel zaměřuje na znalost fyzikálních pojmů a zákonů, jejich pochopení a pochopení vzájemných souvislostí, znalost vyjadřovacích prostředků fyziky, dovednost řešit fyzikální úlohy kvantitativní i kvalitativní, problémové využitím matematického aparátu a úsudkem, návyk správného zápisu řešení,

dovednost pracovat s tabulkami a jinými zdroji informací, osvojení experimentálních pracovních činností, zejména měření, návyk vědomě dodržovat zásady bezpečnosti práce a pořádek na pracovišti.

Způsob získávání podkladů pro klasifikaci

individuální ústní zkoušení žáka - zaměřené na porozumění učiva, zkoušející pozná nejen znalosti, ale i pochopení souvislostí, zjišťují se především teoretické vědomosti a dovednosti žáků a schopnost provádět jednoduché pokusy nebo měření vybraných fyzikálních veličin

písemné - zjišťují zejména, jak žáci dovedou řešit kvantitativní úlohy, jak ovládají grafický způsob vyjadřování
a) *tematické písemné práce* ukazují na ucelené znalosti žáka, schopnost posouzení souvislostí
b) *orientační písemné zkoušky* (desetiminutovky) umožňují doplnit informace o výsledcích - např. znalost pojmů a faktů základního významu

motivační hodnocení –

např. samostatné práce, drobné úkoly plněné doma nebo v hodinách, získávání a zpracování informací z různých zdrojů, spoluúčast na práci ve skupině

6.11.8. Chemie

Při klasifikaci učitel zjišťuje, jak žák splnil požadované úkoly a dosáhl určených cílů vymezených Školním vzdělávacím programem. Ze soustavy cílů výuky chemie sleduje při klasifikaci ty, které souvisejí s osvojením vědomostí, dovedností a návyků.

Při hodnocení vědomostí žáka učitel zjišťuje osvojení:

definice základních pojmů (pojmy z oblasti částic, chemických látek, jejich směsí, periodické soustavy a chemické děje)

názvosloví chemických látek

získávání informací z experimentální činnosti

provádění chemických pokusů

řešení chemických výpočtových úloh

práce s učebnicí a chemickými tabulkami

1. Ústní zkouška

- Metodou ústní kontroly učitel zjišťuje teoretické vědomosti žáků.

2. Písemná zkouška

- Metoda písemné kontroly umožňuje zjišťovat, jak žáci dokážou řešit výpočtové chemické úlohy, jak si osvojili názvosloví chemických látek, ale i jak zvládli základní učivo v rozsahu vyučovací hodiny.

3. Motivační hodnocení

- Motivační známky jsou dávány např. za drobné úkoly řešené v hodinách, křížovky, doplňovačky, referáty.

4. Praktická zkouška

Při experimentální činnosti žáků se hodnotí:

- správný výběr pomůcek a znalost jejich názvů,
- správné sestavování aparatur z použitých pomůcek, - dovednosti a správné návyky při bezpečné realizaci chemických pokusů,
- funkční zaznamenávání údajů,
- formulace závěru.

6.11.9. Přírodopis

V souladu s cíli předmětu se hodnocení a klasifikace zaměřují na to, jak si žáci osvojili soustavu základních poznatků o živé a neživé přírodě a zákonitostech jejího vývoje významných pro všeobecné vzdělání, jak se u nich rozvíjelo vztahové myšlení, schopnost aplikovat poznatky. Přitom se neposuzuje jen suma znalostí, ale i jejich odraz v názorech a postojích žáků, jejich uvědomělý vztah k přírodě, ke zdraví, racionálnímu hospodaření s potravinami a surovinami.

Při hodnocení a klasifikaci usiluje učitel i o to, aby motivovalo jednotlivce a celý kolektiv třídy k aktivnímu zájmu o poznávání přírody, podílení se na péči o životní prostředí, zdravý způsob života apod.

Způsoby získávání podkladů pro klasifikaci

1. Ústní zkouška
2. Písemná zkouška

Písemné zkoušky orientačního charakteru v přírodopisu jsou krátké. Výkony žáků se v nich omezují např. na vyznačování požadovaných údajů, třídění pojmů do tabulek, doplňování názvů do nakresleného obrázku. Mohou být uplatněny namísto ústního frontálního zjišťování znalostí.

3. Motivační hodnocení

Motivační známky jsou dávány za drobné úkoly plněné v hodinách nebo doma, referáty, soutěže, křížovky...

4. Praktická zkouška

Praktickou zkouškou se ověřuje úroveň dovedností a s nimi spojených vědomostí, které si žák předtím měl osvojit. Přitom se přihlíží i k tomu, jak žák zachovává zásady bezpečné a hygienické práce, pořádku na pracovišti, jak si dovede práci zorganizovat, zda zachovává, resp., zná správný pracovní postup a šetrně zachází se svěřenými pomůckami nebo přístroji. Za praktickou zkoušku se považují též úkoly vyžadující přírodniny poznat (určit, třídít), porovnávat (např. podle morfologických a anatomických znaků, fyzikálních a chemických zjištění), měřit apod. Součástí praktické zkoušky může být i vypracování stručného písemného záznamu, nákresu nebo tabulky, zhotovení preparátu, předvedení opatření nebo úkonu z technik předlékařské pomoci.

6.11.10. Zeměpis

Při hodnocení a klasifikaci se učitel zaměřuje na znalost základních geografických pojmů a procesů, schopnost jejich aplikace, pochopení vzájemných souvislostí, schopnost orientace v geografickém prostředí - pracovat s mapami, přehledy, dovednost získávat data a informace s různých zdrojů, orientace žáků v místní krajině

Způsob získávání podkladů pro klasifikaci v předmětu zeměpis

individuální ústní zkoušení žáka – zaměřené na porozumění učiva, zkoušející pozná nejen znalosti, ale i pochopení souvislostí a názory zkoušeného žáka
písemné

tematické písemné práce ukazují na ucelené znalosti žáka, schopnost posouzení souvislostí
orientační písemné zkoušky umožňují doplnit informace o výsledcích - např. znalost pojmů a
faktů základního významu

motivační hodnocení – např. samostatné práce, drobné úkoly plněné doma nebo v hodinách, získávání a zpracování
informací z různých zdrojů,

6.11.11. Hudební výchova

Klasifikace a hodnocení má v hudební výchově specifický charakter. Ten je dán esteticko-výchovným a
činnostním zaměřením předmětu.

Esteticko-výchovné zaměření sleduje především rozvoj estetického cítění žáků, hudebních schopností,
dovedností, návyků, poznatků, umožňujících žákům se hudebně projevit, hudbu chápat a prožívat.

Zdrojem aktivity a tvořivosti žáků jsou pak pěvecké, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové činnosti.

Předmět hodnocení a klasifikace

V hudební se hodnotí a klasifikuje především:

aktivita žáka na všech tvořivých projevech a při poslechu hudby

schopnost přiměřeně vnímat a hodnotit hudbu

stupeň rozvoje hudebních činností a dovedností potřebných pro hudební činnosti a schopnost je tvořivě aplikovat

kvalita hudebních projevů včetně kultury řeči

úroveň osvojených poznatků a pojmů potřebných k chápání hudebních zákonitostí a k prožívání hudebního díla a
schopnost tvořivě je aplikovat v hudebních činnostech

vztah k hudebním činnostem, k hudbě a umění vůbec

Vědomosti a poznatky naukového charakteru nejsou v hudební výchově prvořadé. Ty se osvojují v aktivním
kontaktu žáka s hudbou.

Způsob zjišťování výsledků v hudební výchově

Obsah učebnic hudební výchovy umožňuje plnění osnov bez pořizování písemných poznámek o učivu.

Užívání notového písma je náročnou, psychomotoricky složitou činností a není na 2. stupni cílem hudební
výchovy, ale pouze prostředkem k uskutečňování hudebních činností, pomůckou v nezbytných případech.

Písemné prověrky a zkoušky se slovním zodpovězením otázky a s notačním řešením hudebních úkolů mají
místo, pokud jejich otázky jsou aplikací činnostních situací a přinášejí aktivní kontakt žáka s hudbou (např. určení
autora, názor skladby podle znějící ukázky, určení nástrojů, doplnění chybějících not v zadaném úryvku, notace
známé písně).

Vzhledem k cílům hudební výchovy není klasifikace takové prověrky rozhodující při klasifikaci souhrnné.

Významným zdrojem podkladů pro souhrnnou klasifikaci jsou besedy o poslouchaných, ale i
interpretovaných písních a skladbách.

Rovněž i vztah k mimo školnímu kulturnímu životu, sledování kulturních aktualit prokazované formou referátů.

Klasifikace je v hudební výchově důležitým motivačním činitelem zejména u hudebně méně nadaných a v hudebních dovednostech zaostávajících žáků. Je nutno přihlížet k jejich snaze.

6.11.12. Výtvarná výchova

Metody hodnocení

a) srovnávací –

společné hodnocení- učitel nejlépe ve spolupráci s žáky rozřídí výtvarné práce podle míry splnění úkolu a kvality provedené práce.

Přibližné splnění kritérií:

míra splnění úkolu tématu nebo hodiny, stupeň rozvoje výtvarných dovedností nebo schopností, uplatnění fantazie, snaha o vlastní originální vyjádření...

uplatnění získaných životních a výtvarných zkušeností, postřehů a dovedností

přístup k práci, zájem o předmět, pracovní vlastnosti

čistota a úprava práce

b) analytická

především na 2. stupni se osvědčí analytičtější přístup učitele k hodnocení, kdy hodnotíme např. výtvarnou kvalitu linie, rozvržení plochy, prostorové vyjádření, vzájemné vztahy zobrazených předmětů. I zde platí přihlídnutí k aktivitě žáka, míře jeho zájmu o předmět atp.

c) jiné formy hodnocení

motivační, kladné (pochvala - ústní či písemná, výstavy, nástěnky výtvarných prací, účast v soutěžích. Určitou formou hodnocení práce žáka je zveřejnění nejlepších prací na webu školy či v tisku.

6.11.13. Výchova ke zdraví

K hodnocení žáka se využívá:

Ústní zkoušení – bere ohled na schopnost se k dané tématice správně vyjádřit vlastními slovy

Písemné zkoušení - ověřování zpětné vazby probraného učiva prostřednictvím kratších písemných prací a různých typů didaktických testů.

Motivační hodnocení – referáty, domácí úkoly, samostatné práce

6.11.14. Tělesná výchova

V tělesné výchově se hodnotí a klasifikuje:

celkový přístup a vztah k záměrné i spontánní pohybové aktivitě
schopnost pohybové kreativity
schopnost částečné sebediagnostiky
schopnost řešení pohybových problémů
úroveň pochopení a respektování smyslu „fair play“

V tělesné výchově nebudou aplikovány žádné písemné práce, ústní zkoušení je minimalizováno na tělovýchovné pojmy a obecné zákonitosti pohybové aktivity.

6.11.15. Pracovní činnosti

Učitel hodnotí:

úroveň dovedností a návyků včetně vhodného a správného požívání nástrojů, náradí a pomůcek
úroveň vědomostí o zpracovávaném materiálu, nástrojích, náradí a pomůckách
respektování požadavků bezpečnosti a hygieny práce
schopnost žáků organizovat a plánovat svoji práci

Při souhrnném hodnocení učitel hodnotí zejména celkový postoj žáka k práci, aktivitu a pracovní kázeň.

Při průběžné klasifikaci užívá učitel jak klasifikační stupnici v plné šíři, tak ji nemusí použít vůbec. Hodnotí snahu pracovat dobře u manuálně méně zručného žáka, ale i špatný postoj žáka k práci.

Způsob získávání podkladů pro klasifikaci

průběžné pozorování přístupu žáků k zadané práci (úroveň prováděných prací, správný pracovní postup, samostatnost, tvůrčí přístup)
hodnocení úrovně zhotovených výrobků

6. 12. Pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků ve volitelných předmětech

6.12.1. Technické práce

Učitel hodnotí:

úroveň dovedností a návyků včetně vhodného a správného používání nástrojů, nářadí a pomůcek
úroveň vědomostí o zpracovávaném materiálu, nástrojích, nářadí a pomůckách
respektování požadavků bezpečnosti a hygieny práce
schopnost žáků organizovat a plánovat svoji práci

Při souhrnném hodnocení učitel hodnotí zejména celkový postoj žáka k práci, aktivitu a pracovní kázeň.

Při průběžné klasifikaci užívá učitel jak klasifikační stupnici v plné šíři, tak ji nemusí použít vůbec. Hodnotí snahu pracovat dobře u manuálně méně zručného žáka, ale i špatný postoj žáka k práci.

Způsob získávání podkladů pro klasifikaci

průběžné pozorování přístupu žáků k zadané práci (úroveň prováděných prací, správný pracovní postup, samostatnost, tvůrčí přístup)
hodnocení úrovně zhotovených výrobků

6.12.3. Informatika

Podklady pro hodnocení žáků v předmětu informatika jsou získávány zejména z jejich průběžných prací, pomocí kterých se zjišťuje osvojení učiva, případně formou krátkých testů. Dále jsou žáci hodnoceni z projektů. Setkávají se s projekty, které zpracovávají sami nebo ve skupině, s projekty krátkodobými i celoročními.

Součástí hodnocení není jen zvládnutí učiva, ale i prezentace výsledků projektů a průběžných prací, schopnost řešit problémové situace i pomoc spolužákům.

6.12.4. Cvičení z matematiky

V matematice je pro získání podkladů pro klasifikaci využíváno:

ústní zkoušení
písemné práce
motivační známky (domácí úkoly, drobné úkoly)

Známky z ústního zkoušení a písemných prací jsou rovnocenné. Motivační známky a sebehodnocení nejsou rovnocenné se známkou z ústního zkoušení.

6.12.5. Seminář z českého jazyka

Způsob získávání podkladů pro klasifikaci:

1. Ústní zkoušení – ověřování zpětné vazby probraného učiva
2. Písemné zkoušení je v českém jazyce zcela přirozený způsob především při zjišťování úrovně slohové a pravopisné:
  - Diktáty

- Písemné práce zaměřené na ověření pochopení probraného učiva
  - Doplnování pravopisných jevů do předepsaného textu
3. Motivační hodnocení – úkoly ve vyučovací hodině, domácí úkoly

7. Autoevaluace školy

Autoevaluace školy slouží k systematickému a pravidelnému hodnocení cílů podle stanovených kritérií v jednotlivých oblastech vzdělávání, klimatu školy a managementu.

7.1. Oblasti autoevaluace

materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání

průběh vzdělávání

školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a obcí

výsledky vzdělávání

řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání

soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

7.2. Cíle autoevaluace

Cílem je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

7.3. Kritéria autoevaluace

naplňování filozofie školy

spokojenost žáků a učitelů

hodnocení České školní inspekce

Sledovány a vyhodnocovány budou tyto oblasti:

1. Podmínky ke vzdělávání
2. Průběh vzdělávání
3. Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků a rodičů na vzdělávání
4. Výsledky vzdělávání žáků
5. Řízení školy, personální práce, kvalita vzdělávání pedagogických pracovníků
6. Úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám a ekonomickým zdrojům

Autoevaluace bude prováděna v následujících krocích:

1. Stanovení oblastí
2. Vytipování efektivních kritérií a sledovaných jevů
3. Zjišťování stavu
4. Stanovení úkolu a opatření ke zvyšování kvality

Pro přehlednost byly vytvořeny tabulky sledovaných oblastí.

I. Podmínky vzdělávání

1. Materiálně technické podmínky

cíle a kritéria	nástroje	časové rozvržení
Zlepšování prostorových podmínek, vybavení školy a jejího okolí	Komunikace s partnery Pozorování	Průběžně Začátek a konec školního roku
Modernizace vybavení školy	Inventarizace Výroční zpráva	1x ročně 1x ročně
Revize BOZP, PO a jiná odborná posouzení	Revizní zprávy	Revize dle plánu
Využívání nových trendů a pomůcek ve výuce	Výstavy, veletrhy, internet Hospitalace Pozorování	Průběžně

2. Personální podmínky

Vytváření podmínek pro profesní a osobnostní růst	Sebevzdělávání Metodické orgány portfolia	Průběžně
---	---	----------

3. školní vzdělávací program

Naplňování cílů ŠVP	Tématické plány Hospitalační činnost Pedagogické rady Metodické orgány	Začátek školního roku Plán hospitalací 4x za rok průběžně
---------------------	---	--

4. klima školy

Zlepšování vztahů žák – učitel Zlepšování vztahů učitel žák Zlepšování vztahů mezi školou a partner	Rozhovor Dotazník Pozorování SWOT analýza Společné aktivity	Průběžně
---	---	----------

II. Průběh vzdělávání

1. Průběh výuky

Kvalita plánování a přípravy na výuku Úroveň zpracování tematických plánů	Hospitační činnost Kontrola Schůzky metodických sdružení	Průběžně 1x ročně Průběžně
Uplatňování metod práce směřující k dosahování klíčových kompetencí	Hospitační činnost	Průběžně
Efektivita pedagogického procesu Vytíženost žáků Přiměřená náročnost výuky	Hospitace Rozhovor	Průběžně
Respektování individuality žáka Podpora nadaných žáků	Plán IVP Rozhovory s rodiči analýza tematických plánů	1x ročně Průběžně
Změny ve vzdělávání směřující k rozvoji klíčových dovedností	Hospitace Tematické plány Schůzky předmětových komisí	Průběžně 1x ročně Průběžně

2. Didaktická technika

Využívání didaktické techniky, pomůcek, knihovny, počítačů	Hospitační činnost Dotazník	Průběžně 1x ročně
--	--------------------------------	----------------------

3. EVVO

Propagace zdravého životního stylu	Plán EVVO	1x ročně
------------------------------------	-----------	----------

III. Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků a rodičů na vzdělávání

1. Vztah rodičů ke škole, podpora školy žákům

Zlepšování spolupráce s rodiči	Třídní schůzky SRPŠ Školská rada Webové stránky	Průběžně
Sestavování individuálních vzdělávacích plánů	Zpráva PPP Třídní schůzky Dokumentace žáka	1x ročně Průběžně 2 x ročně
Zabezpečení vhodných kompenzačních pomůcek	Pozorování Vyjádření SPC a odborných pracovišť	Průběžně
Zvýšit zájem rodičů a veřejnosti o školu	Školní akce (akademie, výstavy, besídky...) Návštěvnost webových stránek školy sponzorování	Průběžně

2. Školská rada

Funkční Školská rada	Zápis z jednání	2x ročně
----------------------	-----------------	----------

3. Výsledky vzdělávání žáků

Rozvoj vědomostí žáků v průběhu školního roku	Testy Výstupní prověrky Přehledy klasifikace portfolia	Průběžně Konec školního roku 2x ročně Průběžně
Schopnost žáků objektivně posoudit své vědomosti a dovednosti	Rozhovor Prezentace vlastních prací Skupinové hodnocení Sebehodnocení portfolia	Průběžně
Změny vzdělávání směřující k rozvoji klíčových dovedností	Tematické plány Hospitační činnost	Průběžně

4. Chování

Účinnost výchovných opatření a zlepšování kázně žáků	Pedagogická dokumentace Přehledy absence Preventivní programy Beseda s odborníky (HELP...) Rozhovor Pedagogická rada	Průběžně
--	---	----------

5. Profil absolventa školy

Úspěšnost přijetí žáka na střední školu Účast žáků na soutěžích	Výsledky přijímacího řízení Vedení statistiky	1x ročně Průběžně
--	--	----------------------

V. Řízení školy, personálního, personální práce, kvalita vzdělávání pedagogických pracovníků

1. Kvalita vzdělávání pedagogických pracovníků

Osobní a odborný růst zaměstnanců	Plán DVPP hospitace	Průběžně
Využívání poznatků DVPP ve výuce	Hospitace Pozorování Metodické orgány	Průběžně

2. Personální

Kvalifikovanost pedagogického sboru	Výběrová řízení Doplňující studium	Průběžně
-------------------------------------	---------------------------------------	----------

3. Řízení

Posilování prvků demokracie při řízení školy	Ankety, dotazníky	1x za 2 roky
Hospitační činnost	Plán hospitací Zápis z hospitací Inspekční činnost	1x ročně Průběžně
Úroveň řízení školy	Spolupráce se Školskou radou Pedagogické rady Anketa – dotazník Vyhodnocování pozitiv a negativ	Průběžně
Strategické plánování	Diskuze Cíle školy	Průběžně

VI. Úroveň výsledků práce školy vzhledem k podmínkám a ekonomickým zdrojům Strategické plánování

Udržení a případné zlepšení podmínek ke vzdělávání na škole		Průběžně
Efektivita vynakládání finančních prostředků	Čerpání rozpočtu Rozbory hospodaření	Průběžně
Naplňování koncepčních záměrů školy v závislosti na rozpočtu	Ekonomická rozvaha Rozpočet školy	1x ročně
Zhodnocení hospodaření školy	Rozbory statistických výkazů Rozbory hospodaření	Průběžně 1x ročně